Ч. Айтматов атындагы тил жана адабият институту
Кол жазмалар фондусу
Инв. № 5186
Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы
Гуманитардык жана экономикалык илимдер бөлүмү

Материал экспедиций
(собиратель – ?)

– Фрз. обл.
– Кара-Суу
– Баткен
– Наманг. обл. Уз. сер.
– Казах.

6 тет.

№ 2

Фрунзе р-ку

1964

Пенсионер шахтер ш. Сокулук
Шахтерск Ананьев с 1 июня 1962 г. получает
пенсию, как КАСС 1944 г.
1906 год рожд. 25 июня исполнится.
2-группа инв.

№ 2

Фрунзе району

Ош обл.

апрель 1964 г.

Шамурзаев Акбала, 1906 т.,
Уч. босфон, сабаубгу
Оилаш ишч. — Сыгин кос. совх

[Кокон кани Кудаярканга оук-
чу кишгачинан (сарикамишдан
барышында 10 кич.) Наугозу деген
22 пашагон кишч барын, кайдын
кишгерине кошлаг кыны жыяг
Мағалаң шағынын кани (судаф.
кайдн мынанга чакырад. Жаныма
деген жерге кичинде (кол гокоду
жэжен ағ жен/ алдолардынан
(кесебра) арған чыгаг.
„Ол уакта хандардын ак шапр-
ды бағалы болаг жен." Током
тартып бағынча хан „алдын
жыяг жен. „докум" ағынша
болаг жен. Алыдан арған чыгаг.
Аустан кене бағ бүз же.
Хан коркоб. Ағынагы асыг-
лыкс кайсынын „Алдынбағдс
кене жаман душманга кын бағаг"
бирнеше, жинде де ат кын
ужукпайф. Ужукуда „Наугозу
пәрмэн ағын" мен деп алдын
чаан кенин, ағын бүтүр

конун кутшурду. Анысы мына
урушсаң эмне "деген дүмпөнгө мен
барам деп. Колдорунда учунда
жеңүү бар, ногоо сабуу наабасы
гана болот. Наркозу наабанын сүйүү
кармап алгандын алдын ороп
(адегенде ортого басмалап, пастагы
-ынкы, кайып басмалап турып)
накып болгонда "Өрөп шилдик
ташта" -ко салат. Наркозу ноонго
сайып, инсулин баарын наабасынын
үстүнөн оюнуп жерге сайып
коёбуз. Шок очом, до будущего
дейт. Магалаңа кеткиси. Ал
бул оруска чейин наркозунун чакырат.
Наркозу кырып алгандан "Өрөнгөнүн
сен сакчы эт, эмне үчүн" мен 1,2-
күнүгөнгө ичүнөнүнүн дейт. Ал
менден уялып, жеңүү бар оюн
үчүн "эзи" сакчы ичүнөнүм. 3-күнү
ганиз кыза эми эт кан чыгарат, мен
чыгарып дейт дейт. Хан, "кудсан" болуп
"Келеңиз эмне!" - дейт. Наркозу:
биз кыргызбыз, малдуубуз, оюнуп үйүн-
дөгү сарып орок, агарок... деген сөздөрдө-
рүнө, от малыбыз, оюнуп жерге
суу тоюу, эзи малыбыз эт

озбурун да суунун ортосунан
чыгабыз [бу жерде „көпүк" деген сөз]
ортосунда озбектер аралыкта
суу чачырап, макар дан бүчүр-
лөр деп „кукад". Эшек менен
суу ташыган адамдардын да
эшектер дан бүчүрү аралаш
деп „кукад", суу бүлүнөт.
Ошон үчүн сураганда „Көпүк-бе
менен суук жаздык ортосунда
канча болот", менен эки-үчүбүз
бүчүк-бүчүктөрүн үчүн, бир жы-
лаңачык деп. [Суук жаз
менен Көпүк-бенден ортосу
200 чакырым аралыкта жер,
эмне деген]. Озбектерде
дарыянын оруп өткүрүп
алуучу жайлар, карагандын
суроосун какадурандыган

[Бу жерде ары, ошол
„озбектер" де оруп өткүрүп
алуу жайларын деген
ойдо болуш керек, ал эми
үчүн озбек деп аталышы
белгисиз деп]

Көпүк бенден эшектерге 6 км. жерде озбектер бар.

Мурзакан бир тегинин, бир ат мырзасы бар экен. Анда дүрс экен эмес.

Азыр Наркозу Пулми аттын уулу Мурзакан Мурза бн. Мунун дин азыр бардыр бирд

Мурзакан Мурзакан уулу Сулаиман, Сулаимандын уулу Соорбек, азыр Ак-Буранда сроющице заводда иштеп бн шерек. Наркозу Пулми аттын уулу Бүкүнүн азыр да „Мурзалар" деп коюшат

Мурзакан десе бийлеген Наркозунун Бүкүнүн уулдары экен деп.

5-отдел.
сбх. „Кабарчы".

Пулгонду Зийдин деген киши бн. Басмачылар менен күрөшүүдө чоң роль ойногон

„Олор качарда"

озб. менен кыргызда Ұзунжан, бир чырак отко келип келишкен. чырак охлобо отон учун тон берилген имиш. менсибинде бүлөб.

Эл оозында:

Ашык аруум кобгуттан
Ашырбек оркон кобгуттан.
Кайрасаң полоң кончакан
Кантемир оркон кончакан.
Сакагансын казакан
Сайбар бий оркон казакан.
Отуз уул, мунудан?
Кубаң бий оркон коргузбан.

— бу кишини бизди буюк деңиз бу жерди коргузбаң. Сөгүң деген ооздо (= комузчу) коргонбуш уранчысы бар. Ошол коргонбу „Кубаң бийдан" коргону деп коёбуз. Кубаң бий Бөсөгө чейин сурабыш деп айткан экен бабаларыбыз.

ф. Ак. Бөсөгө.

Орусча кишинен ал. Дагыстан жаркы оозунда бакы жонасында кокуй-кончак бар. Алар уулун кедеж бурушкан экен. Мурда

... образовалась кличка к могущественному, грозному человеку в 1700-х годах х Кубаң - пиво
ст. сп. 267 4-5 абзац „С 1754 г. ...

~~Бекадрежеже~~ Бодун чыдаган 12 киши качып келд. Алондун дени тайгого кетип [Хандаулегди бүлүгүндө] -ур ашып келип жат.

Коңур Добо, Кок Баспа, Чар кол, Кур кол, Ганыдж - деген

уруу чыдаган карачакан. Алардын бүт чыгып жат деп. Выроба сокго кан бар. ... суктоодо Ормон элчиликке келд. Калган чондоорун ~~жерлерден~~ дүйнөдөн дүйнөлүк кубулуштун кадагалоо бактан алып чыдаган бүт Сокгу кан [~~кошуу-~~ кошуктун кан] кадам сөз урушка Ормонгу бүтүн чыдаган бонун бүтөт. Азы бүтүн чыдек бүт Ормонун бүтүн деп коюшат.

1946-А тоңдон бүчыдат жат бодун чыдекке чыгып деп фонолоп бонушкан жат.

Ляхгар кыштагы

авыр Кояш-Булак к., Карл Маркс аръядагы колхоз,

Сагынбаев Эрлек, 69 яш.,
ур. найман, сабадуз (эскиче).

Кудаярхандын бир тоолукчу "жатыпты" болуп жен. Жеңгүлө үйлөнүүчө бүткөн менен үйү жок да бүткөн жен деп. Чоң ата-ба болгон жерди Ляңгар деп коюптур жен. Шаңдиге зирек киишүгө бара жаткан адам, жолуу адамдар бүт жерге токтоп калыпчу жен. "Жапырым мыкты эркек бүткөн жен." "Ол кандай, оңбогон эркек" деп жүрүшүптүр. [Бул адам экинчи окуп бүткөндө, Охолук кыргыз молдодон сабак алган].

"Шаман кыргыз бойдон үйлөнүптүр" деп жүрүшүптүр. Ыза жок жен да "жатыпты".

=

Шохи Мансур деген киши болгон. Шохи Мансурдун бир дин деген карындаши болгон. Бул экөө дин деген карындаш чөкөлөдүргө конушуп, бир күнү дин келгенде

Ыдыс жуп жатар учурда,
бир чүкүрө, кандай
барып, чыдаганга келүүсү,
жүйүс келип, билле болуп
калат. Эл баламат келип,
жүзүн пашо жууп. Кайын-
дашыңдын тиш! - деп - жүз
пальто кирүү ... аркасынан
барса, чыгаандар менен билле
болот, чыгаан кампиядар менен
билле болот. Бир кыз керек
чыгып, жаз менен келүү болгон.
жүз коруп жаз бүүрө жен,
бүлөө баламат келген жен деп
Кимин пашо сенин кайын-
дашыңдын бына ачадыңбы, сенде
кам, бар, деп күйгүзүп жиберген
жен. Күйгүзсө кам күлүү
жаз эле ак! кан, мен эле ак
деп бүрөн жен. Күлүү суук
бүрөн нугайсыз деп кана
Күлүү келүү болуп кам кеч
берген жен. Келүү да мен эле

ак, энэ эл ак деп гэнүүн
нүд чүдэн экен. Шүл үүак-
тнда узак шүдэ бү, нүдэлмэн
нэнэ бөлөг экен. Өкүн дүнү нэн
бүүд кэнэ чаг экен, болон бала-
сан бөн экен, Шүнүү үүн бүн
кэн кэүк кэдэн кэзнга нүдэн
кэлэн кэлөг экен. Кэүк бөнү
нүрэг экен өкнэ. Шүнү мэн
өкэн нүрүн дүнбэг бүдэн
чэлүдэн, кэүк кэз бадаганадага
чэлүдэг. Шүнда бэвэги дүнбэ-
дэгэн кэчүк өгэк кэлэг,
бүгдэс нэлэвэг кэчүдэг, нүдэн
бүдэ-бүдүгэ дэгэн, кэүк
кэз ханалсан кэчүлтэк
нэлэвэг. Шүнда кэүк кэз
ханалсан богоз бөгэн кэлэг
бү хачэ, адэсэгэ нэдэн, адэсэн
бэлэг, Адэсэн газалгэн, кэзүдэн
кэрсэгэ деп күгдүүн күдэг.
Кэүк кэз үсү кэгэн күрэг
гэн-гэлкэ. Үлэктэгэн нэдэн
кэүжэн-үсү бүгэг. Үнэү чадэн

кожуна бүчүн, кожо кара
үчүнчү бүчүн, кыргыз кишиси
баскачан эгемин бөгө кожоюн
пайгамбарсаба. Шунун үчүн
кожоюндун бир башка, бөгө
пенделерге чечим кыла келет.

Ким кодон кудайга баскачан
бөсө кожоюна үчүн болду да.

Молло Нияз { → образын Мусулмаан (молло кишиси эгеси)
→ Мырзакул → кундуз (эр киши)
Жунусалын, Бегмурза { → эсенкалов
→ Манасчынын 2.
→ Шоңдун (рапс 3.
Кизирдин бар

Рапс чечүүдө да молло пикирин
экки ким сексен кишиси өлгөн
адам.

Шамырдында Шоңдун деген
болгон. Мындайын эле, Кабыл
бөсө керек адамдын эле,
Үчүнчү менен адам тонгузуна
чечүү бүдөн карын ал жиң
ми кочкоо бала эдеп, жиңе
арбын, ал кун башын кесүүгө

генбиз. "Баалан бүресин" деп
калкыга чүрүтүп разылыгы
алган. Шундай болсо бак-эле
оттуз жылга окшогон будан
күрүч калды, тартып алганда
аралды бүгүн кочо бүрүп кал-
ган алып кетмек бөдөп деди.
"Кудулуну карындан
кудулган бөсөк мен кочого
алып чыгып коюн алып кетем
деп ыкчам көнгөн.

Шуку Молло Нигаз-жолдун
ордогун залындыкы, бакчага
ке жүрүп турган. Молло кыгаз-
дын тазган карабеда кадоолуу,

Сыдыкбаев Калбарбек деген
(шугалем) адам бу кишиден
Молло Нигаздын кол тазмасын
1962 ж. алып кеткен. Сыдыкбаев
бу кишиге "Кудайга алкаруу
гана керек" деген. Сыдыкбаев К.
адыр: Чалкан-Ата, деген сапарунда.

Кыргыз уруусу

Аттан бешенчи тарып какаб кереге болоб. Андан кийин эки жак жыгач, босого бан, босого абаги болот. Энди ошу босого ако эки жак жыгачка кере жашуудун учун оркоздоб. Ошо жак жыгачка кереге башындан чала бурган чалгычтын учун жак оркоздоб. Анан кийин чалгычтын кереге башындан чалып бекитет, анан тундукту котодон, бекип жиберет. Учуб улакты, оюлган тундукка сокуп, анчейин кереге башына бекитеб. Элдик просек (50%) учуб улакты кереге жашуудун боорун. Чалгычтын жака оодон бекитеб. Кыргыз уруу кереге жашуу менен чалгычтын экоо улам бир, босого тарып калат. Анан калган учуб улакты, чыбды тартат. Учуб уютура тегиштеб

сағ. шамдей болған
ма қалған неше қолд реги-
мен деген. Анған кісі бұрынғы
нағ. Ану бұлыңдан құ-
қонды бұрды, ауқаннан
қырнап бұлды. Дәнбұржы
ұрлушы нағ. Дәнді, ән
қазанда жүр. Бойларын
мұқым бұлды. Анған кісі
бұдық мәнісін сағ ұғып,
Ішіп ашқанын бөлд
сақанан бітпі, жығ бөлд.
Кәп болды ол. Бұдықтың
мен бойы қолд. Оңды болған
қазық қағып, мен бойд мұқым
бұлды. селеңі — жанғы, қа-
қанда бұдық табұлы бақан мәнен
кәрғы қойғанд „селеңі" деңд.
Әрегекті ұлы кетіріп қойды.
Әпке оқысын кәп пайдаға...
қалға кір. Шақақан — алдқал

Ошская обл., Бруизенский р-н,
Кутерминский сровет,
село Ленгар (кичи-Бумак),
Карл Маркс атындагы к/з

Курбанов Бешир, 70 ж.,
ур. кайман, сз, бурдуз.

Бу нерсени
Бир ха адамда, ха майды
меники бсо деп начас кылар
нен керек кой бир ужакуда, эки
кунду ауру экенин, алма экенин
анан бби керек. Абдесте кой
тар гадар алынса керек
Чан кайнарса кан бокуз.
Чандыкы чан кайнарын
ардан: ха адамды, ха майды
нуда ардан экен деп кайар
абнер. нуда абнер женсин го
ардан: Мунан бз ардан
кесар // ардан // алмач - бурди.

Кош жўдгы. мокутурук.
тиш - будущий день. / бул. Өзбекчадан
Устаса комд. (алынган)
2 нами // карган мас : бийдин нами
бизди карган.

Ағыл: Алачук салып эгин
кўчпас эгинди, шуну ағыл деген
- тол. боронда
Малханаларыда ағыл // ахлыхана
деген. Бирд ам ... ғалаңа
колхоса ада болду деген.
ғаз-ғаз
эгиндин.
Адак ўрон адамдарының ~~эгин~~
~~ғаз~~ соңғы окшы иш.
бийдеги адақ эгин соңғы кон-
дитер эм, жемпьет эм.
Адақ (им. с. п.) - кон.
Адами // адми: мукосиб, адми жен
— кейинги адамга нежти
~~жарамсыз~~ д-н м. акрил
(м. кадр адмга нежтыдду
изделе жен.)
Бирет жуда чачаудан,
мисали бирд балаңа

жатам: "Ие, адашуун аяк!" — деп кыбыгус. Жаа аңгаюм. Ташка жеп. Аңгыча кара тулуп жандар... — жопарып. Хаанам. Жаа аябай ыракы карманбуу, пальто кийбесем. Ачы, адашуун. Ачкан, пешайган, дализ, сарай, шуугуушуу, кире бериши дализ деген

сарайдын устуне кандайдыр кыска өрөөн, ушкаш, өрөөндүн четинде жатам... Такта ыңгайын таппы. Такыр бойдо. Жатта аздан бери-бери мени уруша, чуркап жеп жаа аңгаяк бои кайтып деген. Балаларга уруша кетүүгө. Адашкансып, бир надаак — ашыгып жатканым, ден кон

дуалабаган

{ аҥнек — 1. стекло. 2. зеркало.
{ шиша — чырагдыын; бутылка.

Тыа аҥнэкэ ыллыын кытыын
бэс кэм, ыспарасом
эстэн кэ — чэкчэрэн кэл
аҥнэ эн дэхэс, аҥнэ эй дэхэ
бырга ары, бастыбат узун
тэрдэн быһыы... hакана/шакана
— сарыыйдэ м. hакана суйдэ
быһан көҕүт" — сүүрэ сарыыйдэ
сыы бэһэлэ көҕүт.

аҥнэк — акан. эк, ахтан кэс
экэ // согоҕолоҕон.

дьэҥкэтэ: гитэ сэлэ, мэнэс
иэдэ эбэтэ кэрэ. ~~тэхэллэр~~
ан соолбон дэҕэ эдэ, дэбэ ол
оҕуннар кан кэрэ. Кэчэс оҥоҕ.
Пэттэҕэ иэҥкэдэ — море, бэлэ.
(ан соолбоҕо) аҥнэкэ дэҕэ
буолан.
Кэнэҕэ кэлэ дэҕэ у, ол эбэ

эстилэ, улак дэсин.
Улицэ бэн пэтэгэ гэлбэр.
Ахта коным почгэдэ. Почэм
ковбойду ахта дэсин.
Почма коу, почма улак.
Почмал — „ахта" пэлакэго,
элемка алгыпэ
падани кэн почмал дэсин.
Кэтэ болсо окур дэсин.
окур (сад. окшэ??)
Аччеч гэлладэ бар.
(гэрэц не гнэ.)
Кочкурыпо. акшэр — бар.
Анкэт — ад.
пашина — тэка.
Вчера меня падшее кэлбэчэ
шону ахалась пакэт
дэб. элэм. Ворусолбэдэ
пэлачка бэлэ.
Вчера элэт кон кэлбэ
— отчаялся.

Иттин ачасын ачапар
дейсиң. [Мадьки ала "бокун ла
ачпас]

Кырды башыда
дажына ранайбын, дажына корукчы
бүрүп. Адамның колосуну
элип дейсиң.

Элинта: жаңа элинта кижи,
озуро чаң шуудубаганды
элинта дейсиң.

Чарыкчы деп хашек бар, шиб
жоодуп кокы, ондун хашеги
да элэ.

Элэ-элэ кижиндер
— балани ондеп-ондеп дең
сооруштуда д. м.

Кана бекиди — куи бүрүнеди.

Алмачын чүзүнеп. Бийин бу
дарада жок
Бир ара аганыдын балдарынын
жыны, эмэ-ужынын балдарынын

энэ эмэгтэй.
Нөхөр нь болох гэсэн хүнээ
энэ гэв. Нэлээд эмэгтэй боловч,
залуухан нэлээд —

Сэлбэр (ядаа) хүчтэй — миний сүүр ч.
Үзэлбэр: Бага-чанарын алдаа
гэсэн үг.

жээнчүүр жээндэн бахасан.
(энэ нь)
Нэгэн богоо. Нөхөр (дүүгээс
сэлэнгүүр гэсэн үг.

Мөнөн нарандаашин босо нэлээд
балам алмаа гэсэн шиг.

Алтанхуа — алтан алгаа адил.
Мыкаабет, ойлгоц. Сэлбэр — үг.
Ушиктүүлэгчилэр жэлэр у...
Сэлбэр энэдэ жэлэндэг.
Эмэгтэй хар, бүүр бүүр
туудэг (тэнгэр өөрөөс алгадаг,
үү же үү бүүр алгадаашин)

гөш - ортуңку „гошу" деп да айтылат.

коңурун алдык - шуруун

бөгөз - бөз, жогок - жоок

жемеңдек - бу аз, аз-маз

токтоттуңар жек - тоңдурушкан жек.

жокору. Пастагак коссо

пахалар барат. Берчи - бержи

өңүздөгү кара жүгө ортуса...

падачы - Падыш кандуун

салаа кок-сегам бош.

бөгөсөм - бөлбөсө, билесеп - билебеңби.

Басмибэси кандак? кандай билет.

кэпэси кандак?

сержам, сер - ач.

жоңчучка - поңчучка жоң жек

жүгүн - □

очмок - ▭

андага менен шыгаар

[андага // галын // калын

андага - мурка

Жаа андоасын келишкен адам.

Жүдүш колын жытаалдым.
Уучу колун жытаалды. — бу
маман кеп айтсам деп келип,
айра албаганда „жүдүш колын
жытаалдым" дейт.

Ар анкалап. Анкалап кеткен

Аңдыгечегин кетпенду
аңдыгече кетпенду

Сүт бакан // бакан — анжы не знаю

Ансама сөз — пустые слова.

Ансыз кеп качасын, мусул
бой качасын деген сөз

Антисик карбогон — кебдесин,
Антинди кара — кудуңду кара
кебдеңди кар

// Антаба кимандыдаан бурул
айдесе аргаанулаан, пашы
ушул, жизмаут бибда.

Антоорок „ачай" диген кеп
— кукок

Ашыз ичеги бакан, молю
жишпеду, эшек кишпеду.

аркау — учурашуудан

Сыйлуу боюнча бугун, быйыл бугун жок, ишиң оңдо саган, арда болгон (= бүтпөгү) баалга ээ албаяң

Сабаң досуң жүрөгөн, сабаң чыгар биңе у // үзүчи.
// үзүү

Аруан аралга, колыңы бергиң

аңга — аңчанын ушук оруна салган чала бышырып берүү

Аузанас радыңыз — мисалы ушуруа ала алыш үчүн.
Бай жерди hанас кылып, кой иш бүтсөн hала аузанас сыйлыңыз да. —

Тозмо кылам — жогору кылам (кичине баам)

аркаучу // кемпирлер, ардыңчы аңдын — аркы... оң. —

дүнья: бешбе, бурта бокуи, шиди кольмеди, дүнья кпеяпьы, ани кпеяпьы...

— ғыҳаноҳ ғоғуи гапи кеш

Ишуи ушаҳ шиҳаханоҳ

~~ғоғ~~ ғи кеҳ ҳде оҳс, оибеҳ
Итакса дев ди шоку ҳиҳ.

Ҳар куи бу бокуи онад кпеяи, ғоғдишиши кадуҳ.

Ҳадьи куидә ҳар, кешиси саагап суҳуи бидәсьиа ноҳ кои бед ҳде, оиуи дьиит ауи деҳ ҳде.

эса, эса ӓры. Дев кидәуҳ (кидәуҳ)
Иди эса кпеҳ.

Асап ҳе кпедьи
Асап гапа ғыуди — кеши, оиуи
Асап ушуҳуи ғоғкап
— кеши

Асастун ушундүк — кенизи
ушу турмак

Асил корлоодуз

Кичүүзү кыкоодун наследн
болуп эле. — анчы рако албайт.

Асил: чечиге баш менен гоп-
дон келет. (— кичик, кокуй

Жыйнакы адамга кеуе
бүткен асастун пакыр
болуп — асил кыз сүйлөшүүдө

аскиче сөз нед жерде болуп ко

асаңдык

асаңа

аспурун деп эдек кичүүм
— азыр аспурун погоду деп,
(акыл-сараңа погоп)

эптүү — каламдуу, сакчы
" сөзү оңдуу ко, шоко-
дү эптүү деген

жыжғ-ағыраң.
Аттыраңдаң бүр
бағаға кын... Кешкін ұлаңғыз
2 жүк

аш: ұйқы аш
ұмаң аш
шұлдыр/ыс суық - күрең көкше

ачсаңдар - } ғұғ бар - малда кәдде қағын ағ.
ғжсаңдар - } - ғжіңе ғжін кіңб.

ашина/дос
аштек-паштек - ~~ағыттар~~ соғын ~~ғажғын~~
ағын, шіне ғажғын сағын
қоғын ағыр (-маң)
ашық-машық - ағтың.
ғұлғын, ғжіңе

ағар - пағтың, пасқұлаңған ағаң
бғз ұлаңдың

ғ. бағаңдаң - ағаңдұғ.
) бағұрық ұсі ноқұлаң бағаңдың
бағық - бғзның ғң.ғ, кешкі ғағың

Ғ

бакар : Шишеди бакадуди.

ф бабган — барскан.

курсу — дошу.

бабулу / бакуч — 1. окадтуди. 2. муйиц.

балахана — Шишедуди дочасуц

баломат — „гоойц канан,
канын бар дей" —

баланц ди дечче, ягиз ди дечче (ауц.)

бальш — кисин

масрык — ужуш

{бакшлац бэт ишш гуйц.

Сундэ гос дец — диц ашыбаш

бэнди — шеповшш

Мана бан экен — ошаныш, бэдэ

Дарак изуц бучуи, бэдэш

Ка хашеч, ка эгиш, хс

к толч уранс бучиц.

бана бщ шучегдиздц бэдэш дэдэш

ан кыч „куда бангадым" деып.

бэр: маадын кичик, кыштигэ ортосин бэр деген.

баргек — оорун аптек-кашка оштобун, жарон курукандэ жэбэ. Кулагына ранканда сыгга деген.

бардам - бакубаттоого.

бардандак болуп семиришкэн карындэ пар кылып газалат.

басырык бадэ — албарга.

бат: ар хил бояк. Бат гинди пишкэ. Ишимишкэ.

батага — курбан жер колко дов.

батаган бояган бэрдин.

батыкурэ // бакэ.

батпекел — уурдачак.

жарык — ач. Адамдын кылык бачадан — редко, эрдэни пар деп, бачадан жаманган

банскыя 1. Этнодан качкын
2. Адедан кичинеен.
3. Чувурчун балаан

пабандоз - дурго салган" см. ун

жинидоз - гомон } (бога - гандаган
тошок - гомон } бурган
мыкыан
салынд

корно - чудуман

бегаано - чогун
этнодан адаптыа чонкын
чд чон.

ч { бедарек. ь см. Чудуздадан
кадыцын
бздзн - .
бедарт, бетцн, бепаакан, ...
бетаал, бебналал, бехдш - каалабоон
каалтырбоо
(бепанг этнебд кол, сыпын кедр
- Чудуцун бубенг.
бемар - болнок
бежекчек - шашпаган
ф мзучат - бедесд

бигиз — аҡ. шиҡаға — кар.

бика — Наланға оҡуға кудға

бика конкубур:

— гоҙноб, кенгерҙу, кусекҙу
пакин кенкинси конкоҙоу.

богом — "ағыҙтарҙи госуи
сун дзидзиди боҙу
денсие". — сун гонҙуи
госто менен.

богоҙдок — шуҙдоо.

бозгуи

бозкоч — Эиз гон, пэклонгодэ
болд бозкоч.

попузға — оҡуға, конкубур, кагу

босгон: бағи босгон бои кунгбур
(< бак у босгон)

бокожуи — госи болд, ан болд
бура не тиҙ

бирадар — Ос бурадар бар ісе

бҙяға — ҡуҡу,

Бид будэ кан. Наиди ушд — пайдам

бурук — будан, ауна баш
чачын кеси учында
антон кон . . — тоқы дан ябаз.

Дафен кобуи чобу чачалы
кеси

бурчак — угол.

Бикяк ацда, гобо бобу
кобу собы, дулбасси
чачын кеси дуб — бикяк
кобын.

бикяк и уча

чешка соу бикяйдан дуб,
бикяйды чешдан десб,
учаны чешы дуб.

базза — магазин пок кеде, кеде-
ле сабы абуландарды адам
(лавочник)

ф.
* вазин кадаңа учын
сидан кеси соу кесе
вазин деб. вазин

косьюн гарбын бұр — ~~оорда~~ салмақтұрған оорулан.

Кулаги базмен — ~~кулаги~~ кулақ кұру

~~Кулаги~~ кұрсу // кұр.

гәвәрде, зәвәрде не знаю.

сәгәрда — ағусу рез,

гадуш, гадымд — бөгүлә, кәйсы чәкән кән,

гәнди — аңғыр.

гапарды — орнаңыз, пожс.

гасала — бұр.

гәзәнда — бұр

гасенек — гасенек бои кәнбұр — ~~грунтовой~~ осудки урюка после сбора.

(карашко идт. аңғыр калгань

гәзман — бұр.

гаңкұр — // и арнасындан гәчұ дұрұ шону гаңкұр деңгә.

уңыак

гаңкала — бұр.

ҳалқ — эли.

шундек — шундагы адам.

ҳалтек — кадимги кыпчак.

ҳанек // ҳаран

ҳяшиндэ бар.

кэлэн — бар. „ҳалқ сөзи ну".

бэзэ сэлэнбар

кэлэн „Пул салар — чөнрэкдэ шуғар".

алыскан, ону калдыран тасалар — чунуғуп.

ҳаҳ — „Жуда чоңкан гиңэ".

Мал ҳасыл кен ҳар

ҳастыкка — бар

ҳэдик — „ушбэу кечиге болар".

ҳэлэ сенэ бар. — чунғанда ғана

ҳалдаң патыр

Жас гэлэ кыкын экен.
Гэлэ бэлэн бэлэн идэлэ.
— кыкынын үкүүт" — гэлэ бүгэ
ачыгыбаг.

гуйас — чүмэр.

гис — ортодо окшогон
сумуни бу бүгэ
"кем болу гис".

голо — курбан

гулдон — шүүн (сумуни шүүнэ)

горомо — нер кесек ачыгыбаг
гонуратын боло болбон кайса
ачыгыбаг.

А гозалын дэн кобуда, мэнэсин
бичиктэн гэлэбэ бад.

гол не эмэг.

гомуни дэн сиктурдэ ачыгыпас

гулу гулу — идэн.

үүлэр — үлэр.

гүлэр — бакар нер (чайханаси,
магазини бу нер)

на гэн
колдун??

Ч гуязар, суукзар, алмазар

тыта: гокладдын адам тудур
шуранагын шулдерлеш тыта
денчес

II тыкдырлеш
гуча не знаю.

тошкак - кеш кадж

эгляма догрд - кучоча бадыр гыч
II эгладаа

дагал эгбек, кадык эбек

дадел - дакас

дакас - бар

дак - Кацы дак кеч

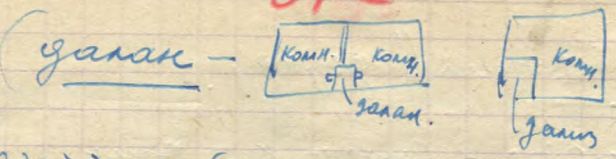
дак бои кайдык - см. 3. маанисе

дакпырду - кеш дак

дакма - оч чыккан эчки

(кайрак - суудун бала эчки

дакмикдрге кеч бурс ашпаду
- суугарын эчке эге бурдам
адамдын дакмикдр дегн

дэгээ – бэр.

Ч дэгээ көхөн энэхэм – асэнх авгүй.

дэгээд – бэр.

дэгэл – бөөснэй

Дэгэл нүдэ хөл.

даһалга – бар (эгэл сонгон нэр

дада эдэ тохидоо дада дэгэ. П

Дадага хүүхэн нүдэ, дэгэл

хөлөн дэг.

дадалга – доход.

дэгбадаг – бодлого

дагаһан – выгонду...

дэгэ – Эгэлдэн бэл-бэлдэ

адэлдэ, асэнэ гэдэлэн

шүлдэг дэгэ дэхэн.

Сенин дагаһандаа хөлдэм – сенин

авгүйгаа

хөлдэм?

Мадя здеш // здукду.

здудисду – бурон куро будет
"здудисду" болд

дадарбаш – бд

дам казан – ибб казан
"

денсен. Кудин болгуде регудиш
бд, моку денсен дечин

(~~дедеж~~ дэсто – реде

Сом – кемадит сабн

дикэк – д мабд

Дол havadan бидиф // моидф
(дэко)

дежпадэ – аклон.
Уеша дежпадэ.

11. денсен – 5 тыс

пыщуф бд тыс.

дем – рем

пастурем – ~~Гом~~ керчо тыс, кудидиф
~~Гом~~ будет тыс
аклонен

дуралдар удга – шолоч удга.

дунду не употребляется

дулен – " гиб " (чеч)

дул – хвост.

дулба – Кондур дулбасы дулбэ (с. 34)

дулба – пигэр

дура – ноздрь.

Оку ку[н] житьмын дегэр эдек.

– ноздри раздались.

сыбмалан – сопелаш ?

нала теллек, токун, тэгэр, кенчук

басмалыа – тэгэрэт удэн " бэрэ

пиндан – конгурун удэнэн бэрэ

сэдэлэк – воздух.

жалан-адалан

налангдыш – нет кезек адам

налангдычлык // адучлык – налочка

налан – бэ.

тамыр — тамшиген такши бол, эки адам шуштанган, кашыгандан.

тәгінді — сүлбүү

тағман — темсея

тайлиган чыгуу // Эсиктен чыгуу

тайт — чоң кыжалат

кіп — аламан, дуу

#аламан — ав. г.

бир кіп бүдүн

жамбарын — шерик.

(ата-, тай)

жалда — декабрь

дыйын шык — шке.

тамансар — бр.

таалбыл — бр. „кыргын жанжал"

таалаган — „Таалаган досуңду

таарын деген кашык бр.

тенкечил „Эмне тонгон,

дүйнөдө бойдо".

жужга – эгиз гоннадаги арча,
карагач, шундай бир жужга
дейиш, токачлардаги
"жужгумак киевси" деганлари,
тишли тананинг ер бағирлаган
шаклини "жужгум" дейиш.

жапоқ ан. жавоб.
– тарк.

Кеш жўсунда жуг ауд (жонди)
бўлганда жакан дейиш.
(жигим жигим жигим?)

жегде – конак

желек – жегденин чеврдан
тахта сандадан, ағдарма
кийиз, ону желек дейиш.

жеутеко – ногир, (подпол)

жеъза – сўзлик

жиндек –

жинаядан жинс чарх

жоржу – курбақа (пресмыкающее)

теоңгуй шек — сөзүн кыска
бағлыз шек ж

теоңгүчка // бөдө

~~ак~~
жеокос — Көз

жеоңдар — сөз кесектери

теорон: пүлка кыпе бүр ган
пакпаңа теорон деп бөд

пүүга не „зүүга" деңе — ийне, тоңо
пүүрүүге — тоңке, үүр

пүүлаз
ак пүүлаз

пүүлаңдоз Иеңка
сепаңа — пүүлаңдаңдаи чоу

пүүлаңа — үүлөү
пүүлаңак — үүлөөк
Кыпүүгү — бар.

кулсак - ўчинчи 2 маъно

кул гижен, кул басмакъа

кул кенчук

Ур. жыгчыкзар — жыгчыкдуу кер.

жыгс, ўгт... не зжаз

зачур — ўрнотчая кепка.

Зжъи — сидзакан, ўгжи курсак

керди.

Зак, // Зжъи — жаур зжакан

керди сўзди кечур ч.

зака: Маша зака бурди — ўгжи кечурди.

мало м.б. кагыпсак, ўрдўрдў

бозушу.

захча — бар.

зау — ўгжурди зау бадыр. — дуг

зан — бар

сўгалдак — бар

зурек — бар.

зуретчиз — бачак [ам. зурба]

Зырк (Икарагъ) - мегаси кыгыл, озу
мядз, гикен. Аяка
откарса кошаг кушкаг
кильшка. Надан кольсен
уеуи -
~~кеч зоолаг~~

К гуласса - дэни зоуг отг мегсиб
зопудуи - бд
зуулаа - субаа
зуулад - гейкаф,
ф. жиляоуа - д тадъ -
~~выраз~~
бир шири шакш кисаух,
шоку зикаба дсб -

У ибад аяы
шара - конуух
илэ - эрен. Сундэ шаяда
аяыкты шаяда
- шэгенде.

ин — нога (ишт) (чанд, ишт) не знад.

Мард инзан кандан — подарок

Индиче — ант. бурдугун (дёшо)

Кебнелик — ремонт.
Кежнегун — бросить

Такта пуждд
Орог пуждд
Кайс пуждд — кинжарди бури-
бури ангарандс кандан

Искид — долго (тёплое)

Искид пайгамб — некид кин
нарин кинкиргудд —

Испурж, кандек, хашек — 3 гун бандд
бурдд.

Истад кинки ушандн
— кинкендн

Кжуш — кенк
Кайш — гайн (шайдж) Мард — мадеи.

Хадя — отбрать

Кадоргудан — Куде кадбудайбыть
бури-бурикже

тазан – зубр, кровь.

кавлык деп экэн ушундуктуу
кыргыз аттерди, шону кавлык
дешет.

кавказ
сары кавказ

кабылбайт – бар

кавас – бар

кандыкай – чабалекей

мунгай изгнать.

кыргын – ёмн.

камык. Коюндун хамелинин камык
дешет.

ф. камсаматуу болдуктуу

Х бу сөздүн
сөз башында
Х" ни кой
колдонуу
деген
сөздөн
башка
кездешпейт.

хакар кан болуу

кыйкыруу – "кан ичүү".

канкор – канкан.

кырсык урду – кол салды

кыйкыл кыл – дарбыз, коюндун мандай
кан кыл деген.

кәтәк уд - кадка, бочка, бочка

кәтәк уд

кавын // кавунак
(анг.) (инд.)

кәшкә гиҳ дә

хамекә - тан бүрәкәй / кож.

кәшкәрт / гәтә кәгү - сошка тара-
тан кәгү.

чепкен - тәар вокзалдә согун (бүрә
бошкурмак), анан кишә
бакандан басып кибәр
(тамгырда кишмәт, кәбүчә
кара бүгә бәлә). ср. кепкә

кәгәл - шапык

кегең - „гыздырмадан кегең"

самакама // самәхама - самокат

кәздәк - балалар-ләкә бүтүмдә
убакчәдә кибрик кәгү
тан (бадьюмә спәкүү

үтанак шүрәтә суу - (нәсәтә) түз шүрәбәк
кәгү.

кә - дәз

кә әчкә - рокол әчкә

кә спәкү - рокол үтка

кэлдэсен дэ. кэлэ дэнэсен
— кенешчуя и. ашлад.
кэлэ-пальча — баш-аягдяк
гэлэгэн — бай.
кэлэк — элечек.
соку, сокуи — ну, кели"
кэлит — очкич.
кэпеки — дан данан.
кэлэ-тан — 2кеши
кэлэгэ — фуфайка
кэпелек — шея.
кэлэчур — чонуяма.
кэлэчу ойду — ашлад (са...)
дэдугэлэчуи дэлэлэн кэду.
кэлкил — козонок ас
дэлкэр
гэрдэдуи — кэлэдуу (кэлэ дуу)
ашлыке ашлад
кэрэм — капуста.

кажуу — кровать
сөрө — айбанат.

кас — чоң чыны.

көздүн кысы — көздүн чарасы

таш кас

кастык — 1. 2. зн. упоребл.

кясы — кесиби

кятта ара // чоң ара

кятта-кичик // зүрө-кичик

гзгз // ичи чучук — ф. кич

кочкул — бүч

кечеги-күндүз — күн-бүтү менен

кечүү — кечүү

дөрүшпака — мал сойо, ал кесеп, шаар кенжеси урматтап кечелеген түрү.

кепте — сакал.

кисүнүү — чөнөкөй.
„ чокуй — чөнөк.

конолуу — бүч

қолу-қолшу — қолшу-қолшу

чаш қолуз не говорит г. оз қолуз

қорда ош — курдюк шашлыгы

қорлық — „клеймак" алдалған, пайдаланылбаған жер.

қоштық — қош оз мекдек

қолд — ой. чуш м.

қаз — ед. б.

гөзе — самандан шашлық

кек тош — кек бөлу

кендолоч — 1. поведек
2. не знаю.

қоч — бауырдақ, ғашаға ғөлшер.

кик — шағын қ

годж — шаш бәле.

қочуя — қонғыш бұғы

кечеке тош — жеке тош

конж — кұсаған қой, ағасы, шұғыл адамға айтық

кор, кор шек, кор чичкан,
- кор компе" англабан

корлана - коруйду.

корлаг - ненаадын бу бүгү.

кулак, накулак

куи - коучага.

А хуитаг эн " эн сөгүнү бил,
- урок нанисин
бүшүрбан

кумса - чулуун „сарпи".

кумаса - бар

кунин - бар

ши кушун бойду - англад

кууштан - бар.

кусолаг - бар.

тузун: чинги, усэни, чарка - бар

кушай - Кушаг анни керүүзин
- бүт

чушуна Ноонуудуи

(анг.) Чушунчинин кинитиги

Ма гуңаңа кыдыц —
до такого кладец.

кур — курек" ид.

кубса — куба.

кучурт — шпрецке

куд-доц дит де кигеди,
жди тек бои кеди.

кулэц-кудрэ

гумэтэ — кумекуе

гурсувистэ — обруч

кыбгач — кибас
Одеук кыбгач кишэ.

кыи — кпеан ид

кыпса: жадеи кажицуд
говуадаг у, шоц бид копф
деткие.

кыбаган: Сэлэи кэтэ
такин орсо ...

ыкакф — б.ф,

ык — 100 шиц.

лахас — жуда лахас бои

кашмык. — очень плохо!!

Ашы лэнч кын кобупсуц

— быштырабтырач бтыкапа

(лапчи / кандапчи.

ноги, у фарисов

~~ипапа~~ лапа — напасть.

илэтиид — бед.

Мекен иша мудась кисэ бокд.

ликап, ликапча

кокуба — бед.

мэдэц эбт Мекен сусэ

мэдэц бубдэ — (кемчилик)

менден кусе, кочеш!

~~Ишедшедшедш

ауна, далларга ишлов берсин деб, шуни мақсад деб.

мақсадга эга.

мақсад иш эмас.

Ишлаш мақсадга мувофиқ.

мақсадчан - бўлғусини

мақтов - сифатга ишлатилган

мақтаниш - мақтов

мақсад - мақ.

Ўқишдан мақсад.

тақта мақ, ақлли

асмон-пақ - ҳа билан.

мақта - оғочнинг

мақта қалемдини сиғдирган

мақсим - кичик қилиб

Энасини энасини мақта деб, тақсир қам деб

Мақтанчоқлик қилма!

пакнен – 5

чаре – 4.

фр { шишек – 3 (эркек)
шишек – опухоль. шишик (слабо)
шише. шише (слабо)

бирон дун гузуна
гузуча кон ~~дуна~~
– пузучее . . .

пузуна, кылан, жилт, шилдэ дун – кылан дун

мараз – алкилга чыкан без

угай // шиак – мяч [ш]

маске – ~~на~~ эрилик, гоздуна – ган кан.

{ мастана – ше. суд
{ пигана – кара сорт.

мэтэл – рабышак.

мэдэ – эшек (сугалаш)

{ маш – горохдун бур бурч.
{ нокот – кичинек сары бурч горошек.

машкул бой калан эжек
– алакеш . . .

мендеи кандым — мудон...

меш — чанок

но чанач кольки сол "

миндодар — цилаар.

миндер ледка.

мисмче

молпос [см. мобпас]

мобпон — муш

сумочкон, сундучок

мобсапыт — бокалун кайнау
адыш.

моду —

очокдун мудус

мэки — рыпыдэгись мэки
нанча — ички.

ондо оруш кельщар

мутамбы — "белем дуруш,
кпабаш

мукапар — сыпык

мукум — дапы, апык

мукаиза кандыкты, пазарлык менен.

мукаиат - өрчүүнүн

мукасо - тренировка

мукасыр - өлчөөчү

мукахуп - шилбишин, алмаш-дын ар бекилдеги.

мукабба: шакардан капкачын мукабба конок (сабын конок)

мустажаб ыга шыл кандык мустажир сары шекердин.

мустар - Мусор болбогун. Таш годек болгордун мустапар деп.

мудур - мудубул

мутумда бир гана керектүү нерсени не оңдоп, не бузгандан чыгарып мутумда кылуу

мукуштун - бузуучу

мурдо — окун.

мунсок деп де. (см мурсок)

мыкты шешим — куч шешим.

Наамачы наама дарбаз.

К. Ишаати бир жок

Ишаати ушул жеп — только

нагзыда — иногда, временами.

лакылдоз — макаронник.

нагыз адам — настоящий

коомуда — вообще

изижи — будь другом, добрым

чучуна кир, не идти —

не кучи кое, плохо,

гани малчы жеп

Мэжидэу чурдагы дэе

— нахимчу

акун — акон.

тогуз.

Кулакчуи алдыда окур

Мобилэ жолчу кидеп деп

Мокуекуа алыш кокдуку

Эк(и) коду жалгыган
Жанар алып кобдуду.
Эки) коду жалгыган
Канып алып кобдуду!
Кыемет-ак келип калдым
Кыжыр алып кобдуду!
Орусан олюу кой чыгып,
Чолюн алып кобдуду!
Ушундон кюу алып
Ухар [ухр.] алып кобдуду
Ардыгынан ардырып
Ючегин сындырып
Мойо чыгып, оду
алып кобдуду!

Кой сурар эгиз жуучу
Кыс сурар кызы жигитти.

Кэшири адам какып кетпеду
— алкашбурун кетпеду.
Менин карарган — кандай
мага бурын кибурун

гъгъ = , гъгъда , гъда дересицер

сагъд = педин

тӀурдикди

тӀугъдгъ.

гъгъ кьаькьан ?

Заман-ца тӀурид ши кьаькьад.

бакьад.

дя - дан

кекиик
кемиир

тӀинид бакьди гарбиц // таныц-ца

(ада = тинбадайда

жан (душа)

жедиц = (тадиер=)

тӀидгъди, кьид = (-тамс=)

тӀурид : вуго-ца тӀурид кьаькьад

тӀибиигъди

тӀиг=

тӀинд.

бакьад

тӀигъд, тӀигъдад

но кьаькьад

дӀур - авгаи

тӀитд // тӀинд —

тӀиди гъгъ — кец кудуб

гъидаи —

гъгасин

гъг=

тӀигин — дакьин (тӀигъд - дакьида).

кьин = - вн. кеиб.

дӀуги = - аарцв=

джигъдгъ — анкьрагаи

-рдж : эртардж, кечирдж

Тохлох менен урок (гелеңду тексталда)

15-июнь 1968-жыл.

Шургабда, бам, ки, ку қолдонулбасқа окшошт.

мойсапыб, ~~шорбада (сакала)~~ т.б. ғаныс сөздөру сөзбек қолдонулаб.

{ соз башында 2 ба акцентду
~~и~~ ~~да кой қолдонулаб окшош~~ } тушүк ешүнүң говорында ушрайт. Шургабда

(но балға ...)

жоғоду (не гов. жоқоду)

но ала кел

{ мұзон ~~пачка~~ (отец)
моложнут ук } = акцентсіз.

д – акцентду эле (Буға карағанда И.Аннан д тобошы жоғу ого бұрда сөздөң бұлар қарғыдардан одонғурған болушы мүмкін)

нэп - польза.

Напарман: Жас жакши напарман чул.

научан - не знач.
шаты - бад.

нэрэк - бад. „Кишкрин сучак калдосин нэрэк деткис".

нас - Нас эженсен!

насак - Насак бой какалын.
- баш оруп, кучуген калуу

нашут - бой, бойдоч

Пудэ нашут женсин

некте Пудэ некрен нугнудэ
Мани некдэге - кадэ ангэ кагуу

кимисек - кожа

ниманка карап кэч - ремон нэтэ

покотек: Этеси кеч, нугуп
онэ - мынэ нугуп калэ
Этеси пакэ чиканг калэ
шоку покорен деткис.

кокок - „кокудан эи кеусе сен кенкиг"

кушкурт — жашек

оңаңа: "эки оңаңа, үч оңаңа
келин ани бөлүңүз".

ф о-у
ч отуз

Оңаңа бөлүп кандын келдүк — үйлөнүү.

оңбо — неликан. пушан.
Кичи, ремонт кылдыкын
"оңбо бөлүп кандык".

оңдуңа: Кичине гана болсо.

оңмо — мындан

отогда кастык сандар — балалык
отогу

оңкал — куча, бүдөн, ~~кыраңдуу~~

{ оролдоңа, орозгар, оролго
дас оролго, кыйчу (ну отрыгу).

отүңбан — Өлүңбан жер.

оңбар — бүдөн кыл.

башка оңдогдон кылуу

оңгон, оролго — бүт кичи

пан — тарелка

пайгамбар — обувь

пайдуна — фундамент

Бэрэкэ – пакэ бурсин

Уму пакэлбэса шэлэ

пакэлэ – ухун ангаидаи кэпэн
"пакэчи", ангаи – мэнчи кэпэ
кэлэ; отон пакэлэ.

пакэчек – 1. и 2. и бэ.
Пакэчи ухутбэ ангас. (1и.)
пэкэ – эли пэкэ – бэ кэлэбэ
эли кэ ухэ.
пакэчи, дэчи, пакэ
пакэлэ – бэ.
пэкэ – дэ.
пакэ – дэ.
пакэлэлэ / салэ – салэбэ
Пакэлэ – дэ кэпэ кэ
салэ – кэ пэ.
пакэлэ – дэчи
пакэ – "Шэчи бэ чэлэ"
пакэ – пэдэ

пакэ – пакэ

парчарыш – тарбиялаш, ухо-
парчаштырыш тажик кара

парчаз – сынган-сынаган адам

парчаш – пуде парчаштыкын куш
калтыру.

парча – бүтүн.

парчаша – тала кижи „Кокла баш".

Карындык парт кок. Парт – куш пут

пасъуя – шамаркадан тӱкалан
эчки алган участок.

пэтэт – 1. кыш анцын
2. знач. сп. ухек, ак сеялка

пачак – алма, пушурге и др.
сипуу, бытуу.

печек – ч б-ду, мал тебӱ
чӱмочук – мал тебен.
Зэр печек ыч
чӱмочук – сарп чӱмочок

пеш – Чумендан пеш

пешкадем – передовой, лучь знамени

Аяльыды кешіктек ай

пилдепака - балахака - ук болсо
пилдепака болу

писят: Адайды кисіп колмак
сиси шуудду

питина - ? бу Ұтыпыр ғана ??

Бюсе ақшудан бұрш

пом куш - бу

пост: Ғалман ғи бу ғалғы
бу мұрда пошту ғәшғыт

пястак - қойлық

пошту - ғы

пеке, чике, алчи, ғаға, апшк

пек: Дарақудың ғәшды ғәш

у-ы пыкрс: Ға пыкр кыпсаш

пуч - Кы шаан болу, кы
ғи бы кәлса, кәчу
пучу бы кәшуы ғәш

пушдуд — Кизил пушдуд, кон

пушдуд. — до кизил, кон дале.

Сасык умун — одеяло.

пургон одаго — зал, гостиная

посягив ду комнат

одаго.

пок: Аксидс пайсидс бодуд

бураку: Кажздун понкудуш

ду бурак, мал бурак

пешин жбуд

бурашшан — дело (дакка)

кудуш.

бураххан деген гул бодуд

пушин кок — кишиз кок

рахбар — руководитель.

сака — пчела

сари сакел — не знаю

сагыр — шило

пудс сагз

сакандслар — аршин (мерка, шир)

Ч. Калмык сакскодан гүүг
— гаралт

сакч : Одүүг сэрүүлэгч
(яс.)

сакча үүрэг цэрэг - тэнүүлэх
нүүдэлчин цэргийн

80 стр 107.

Патибандиев Сулуман,
Ж., Үр. наймаа, сэ.

Ц

Бибрэ хэлэр бага бяслаг үүгүүр
бүү хишиниг эрэлтэг гүүг гонг
Оо гонго хүүг мэдэгдэл чигэг,
мэдэгч "2030" мэдэгч жэжгэ хэлэ, бүү бэ гүүгүү
мэдэгч - гүүгүү
нүүдэлчин гэдэг, хэлэх хэлэл, хэлэрэлэ
бяслаг бэлэгэн одүүд. Буш чигэг
эдлэлэг, шэнэ хэлэрэл үгүүд
Куш ялэл хэлэлэ дэл бүүгэ
Ододэшүүл хэлэ. Этэсэ хүү-

Жүк тарап, көшүү бүтүп аяк
күбүнү бекип, жөнүнү тигүү.

17 Мозгил дегенин газ болсо
гозочу, аны адам.
Чүчүк анекеин, оң ранчы бос,
бактайбы. Бир ата чыккан
кондуун коюн жем бүт.
Бир ападан кеткен козуну ачып,
нанчы тиштеп суусун ачып.
Оң колун кондуун, кечеси
ушкаштаган. Ал бир ачуу,
ха он кун кетүүдө. Инеси
кеткен ыпачы, эчеки, ошол
Чүчүк, тоюп, жем жеп
бүткен болуп. Чүчүнүнүн
кеткен бир чакырым жерден
доңуп келип чакырсаңыз да
келбе „ке!" Инесин, кекилик
да улуна салсаңыз ала чуут.
Колуна кондуп, гон жеп

Бели ишсе гош неед. Кечкуун
гисо эрте менен кеси бүтөөт.
Кечиче сола чуч ... Жаш бүтө
гоогузун коёт. Кар күн сү
Күш бөтү. Кар-муз. канат
Дэни, пачага пуду тырмак
И тешнак (иноо). тежеер - гемер.
Гош неед гэ халас.

Багыш кылуш учун ат жем
кимы керек. Жигдек неги-
мике барбак калэт. Кисе
бүрчес. Пахтадан' нрасе
гижэн кадры кимы бересе
кал бочоо, отуудан гайтаёт.
Өзүгүз кыгандыз. Кыгандэ
жрэнем. Гиалагандыгыздан
нек керее каноон чагиндэ.

Бүгүн. Ауданда гич кизуну
Бүгүнкүн гана халкед-

Кумтан кадык.
Куи октынуда келиш керек.
Кадыр асрык. Келге ябу.

[оңдоп алында гана кармалу.
азырки учурда (акчем) алында
кармабаңыз, анткени бузук бүрүп
учуру]

Кумду тоюсу жубун.
Бели карын ыал куи боюп.
Кумдун да кабы - кичи боюп
Карынга кумду кабдым. Чокту
окон кичиксеси эрмеги. Карын-
гасы ужасы. Чокту карчыга-
ны кызматын колдануу.
Бузун учундун кабы табыша-
ы боюп. Кусу сол акчыл
боюп. Пачкадаги иши ондоо
сайдуун буюп. О бузун кемп
-ки адыга бүчү. Ү бузундун
алкурчуда кандай куи босо

чыкъдын бургит бучад.

Илгесин — пугун ярдыд

Уга чыкъ. У кэн келечис

Уга чыгы — куш салганда — кыпчык, гангон маан

аугад чыканда да „уу" бн айтад.

Кандан бэрэ, бигдэ бэ, оггэ бэ дэн.

Ак кун энэ болундэ, ам учурда богон тон.

Ишинджини боз кун. Бу маан дун, энге кэжэн кок кун. Маан оркондо раш дулэк бои кандэ.

Дулэкт — адэ.

дургала тэр — тэрэк, бэдэн кадма. гаан гэ, кичинеек.

тэр — ар чэдэн формада болэн да болун аралбадэ.

Пугэн маан — бэн маан

тур — туғо бағланган тандық
сўлиқни очиш.
чоғда — не замон.
нэлек // кол кан.
толғо — бурғуга киришиб
бўғзутатар кеч ағи нече
тоқ. Жуда керакли келд
биттани сақлаш — тонғдан олиш
олд.
Куп шулқуи кўб, пасха бўлиш
кўб. — кўди кеч.
Куи саладбг — қишқи заҳдаши.
Сақлаш бўлд, ранчи бўлд.
ундетиш келди — ундаши келди

преподаватели:

1. Абдулдаев Имар, историк, с/шк. «Кызыл-Булак» Ом.р. Омск.

Молю Низдын ары:
Кудайдын ...

Курсагы кэттэ бакларга
Алаадын берип коюнтур.
Наргана жаман оруска
Алаадын берип коюнтур.
Кэй бирээлэрге канын-чачар
Кэй бирээлэрге курук нан
Кэй бирээлэрге нан чам жок.
. . . . . .

[Бу киши эре тапкан болгон]

2. Жорсл Осмон, худ. рукоп. школы.

Кудуретке конос кол жеп
Кудуреп калды зобуп
Балаасын керогун
Малак болду кан ичер.
Пайтага болду падышалар
Малы-жаны барымбак
Мазар болду арчалар.

Молло Нияздын ыры

1. Кең коркка тиктирген
Доорук менен куруп кан
Үйүң кылам деп эңдеткен
Нарың менен курчуп кал

2. Эчкинин конку эгизде,
Кассактын конку семизде.
Эшиндин конку мурутта
Катындын ~~сорду~~ ~~конку~~ куйрукта.
Будандын кой көксөгө
Энканын ~~сорду~~ гана да

3. Мандалактын гүлүндөй
Балдар элбес болсочу.
Кызгалдактын гүлүндөй
Кыздар элбес болсочу.

Коргө салып бекетти
Кыргыздын мынча кекетти
Кыштоолок . . .
Сайга салып бекетти
Сарттын эшиги кекетти
Сарт-сурт . . .

Нарындай бай
күтө тыкпан 1-1

эчкинин сорду
коңкусун сорду
бурчтуу сорду

IV күндө
энканын сорду невелкасы
үчүндө

Ак-Талаа Жаңыл, Бок., Ү. найман.
Катаңдын ф., Кашка-Кашка кыргы
Кемпир-Абад ф. Кыш конгорган

1. Ундуксуда оттогон
Умор алып коёдубу.
Абдыкарим, Абдыла
Бумар алып коёдубу.
Коситтан келип кыздарын
Бийлик алып коёдубу.
Ата-атардын баласы
Элин алып коёдубу
Ата-энелерин алып деп
Бумаржан алып коёдубу.
Моюлоп жаны кылам деп
Момункул алып коёдубу.
Горукчу горуктап арчаны
Атка салат шалчаны
Озу билип бербеси
Ажап кыптыр Бадчаны.
Гапарын согуп, жуп кескен
Сыргапан алып коёдубу.
Колу-башы гажыраат
Кабыл алып коёдубу.

(Ата-энелерин алып коёдубу)
(Бийлик алып коёдубу)
(От боюдан оюлуп
Кыдыкчуга алып коёдубу)

Кеп 74 Эки куун

Олпон пулу ~~Пулду~~ ~~дет~~
Отчого слон ~~болубу~~
Мабаردан чоңоң мелмилсоң,
Алпон алып кобдубу
Биктотун сумун созуну
Бостостун эки козуну
Биктоң алып кобдубу.

(Отуз уулга Молдо Нияз досу барат. Кайтып келдим, бирде бурулуп турган тегинде.
Олпон досу (Алпоң эже) менен
Молдо Ниязден уулдуу кенеш, Молдо
ону жоок экен, ошон Молдонун
жекелүүн алып, досун уулуна жүгүн деп

2. Боз бастап минип бел ашып,
Куну-куну келгенде
Жарбодук беде ыкпашып

Ала-тоодун бөкүрүнө
Ак тукуя не болот.
Камбагалдын үйүнө
Бай тукуя не болот.

Жаман карын, таш балта
Жарыкбайтоо бир кече
Жайбердибиттер

Менин бергеним бир кадак чай
Сен бергенин бир карын бал

Маанайын молуңдар
Сагынып алып кобдубу

3. Шилтак (=шырбы) менен, табалб
Шоқактын кирпи сұрақсың
. . . . . .
Кибин алып таш баскан
Ачарактын кирпи сұрақсың
Ұшпаған алып кан чачкан
Жарақтын (=қаруын) кирпи сұрақсың

4. Кабылаңа сындұк Канигул
Жарқанаттар бұрыстың
Жаланың барча жаныктың
Эри кайғы бұл шуты

Құдіреті ғыпран. Бұлғансың
Қуанбасаң жұрек тұлғансың
Белгіні ғыпран бұлғансың.
Аттар болған сарбаздың
Чучукту алып кулғансың.

5. Нарынбайдың тақсыр кырды

6. Акырет заман болғанда
Ак тұлпар ешек ат болу
Загара кандай кат болу.

автын берген:

3 б Жоокестин акыны менен беттешип:

Кулду деген жерим бар
Кунуп калган элим бар,
Кабырак деген жерим бар,
Карып калган элим бар — деп

кудаган жан. Ыдоо жоокестин акыны:

Кулду деген жерим бар
Кунукту минген элим бар
Кабырак деген жерим бар
Карчага сакган элим бар

. . . . . .

— деп кудак

Молдо Нияза оң менен суроо берет. Ошондо Молдо Нияздын кези (см. 3.)

Ким бекпесин, аллах кимге оң кезек жан. Сауда оңынан бар хан... Год-годуз жерим бер деп.

Кечке 2 деңиз таап ценгиш. Маца кулек

Ол адамдын кунун, тутун иштеп
кудан журочу эле. [Жалал-Абад
жактан да кудан келген экен.
Сурабам, макеу баллар Жалал-Абаддан
кара жаалаган экен. Анар молоду
„Вулиндан" кайдан келген адам? —
деп, кимен сурашып, узун мелмен
кеп соп, отурду:

Шунуран-Белге барганда
. . . . . .

Китэги богондо тон болуп эле
Озуп бир тэк берип калдым эле.

I – Молю Нить. Кара Мамык к/ку

Көкүлдүк болуп көрөкү,
Не киса болуп чорскоку?
Моложандын бактары
Мындай уста болорбу
Сугарып келип төрпөкү

Молю деген досу бакбан менен келсе,
төрткөлөнгө кошуп бакбан коюп,
Эмен, бакбан казыгы суусун, төрпөкү
Суусун барып экөө суу ичип келип эмен.

Онтодо)

Шуудан-белге барганда
Шуудун коюнун голуку
Мицбашы Макуп неолуку.
Кандан келген адам
Гүлди кылып мицбашы.
Шырчас коюу сокуусун
Миңдан кылып мицбашы.
Коюу бууп гүлдү ичик
Гүлдөн кийгизип мицбашы.

2

Алтын гана шоокуну
Бойлап келем, гөрөшкү // пожур – шичек
топон. Пистяшки жаруга
Жайлап келем, гөрөшкү.

Ласкал

Сөз кыпчак келинге сүйлөгөн экен!

Кел арылды коштого
Коштобуйбу, қорқпу
Қоңдан алып алдыңа
Тособуйбу, қорқпу

Эсеңе алған пұлыңды
Әтеңдеріңе шығынды
Жаңыңа алған пұлыңды
Жаңаңдағыңа шығынға
Жетпе тақсыр етпегіз
Жеркез болып жұртыңыз

Жарбасыңдан арылып
Дарау барып жарлылар
Истәршіні менен қарыңыз
Қошқоғуға арылар
Бишесіз Мұрза (=мырза) бұлды әде
Бишесіз қалың кенді әде
Қақта жылжып кетпенде
Қақылған бұлды болғайды

Жекеңдіге бауғанда
Дегенге қалып жақпаған
Қарағанға бауғанда

шұғыл қажет
- әу. қазақ

Карачаң кӱрч коңгызбаң
Үлүүдүн ӧрч лүкӱзбаң
Башкача бӱркӧн коңгызбаң
– башкача карагаң
Ак Кыз карачаң бабаң баң
Ары тожуу бар дӧс
Экеңу кошок нар дӧс
Ӧлкочтоңу жонурдаң (жонурду ак)
Бӱрүн кеннүм ожурдаң

2

Эрлең сыңгек ӧзеңе
Эри болду Дурнаңдың.
Карүүгендүн чапаң
Кертеу болду Дурнаңдың.
Чачу ташчы жеңжиң
Сүүга ӧчӱбү Дурнаңду
Сӱӱк сүүга кон бүүрү
Ич ожурду Дурнаңду
Шоокпочуңду ак бӧрӧсе
Ашын ожурду Дурнаңду.

Шалдакка кабын болгон Дурнаң.

Ын бӧрӧндӧр: Мартиев Башмуун ж. 1911ң
Бекмурзаев Маңаспдық, 85т.

Гурман
Шунудан - белге баргандэ
Бүүдүн көнүлү бөлүнүү
Мыңдүү үйлүү кылуучу болсоң
Мыңбашы макам көкүрөк

Кандай келген адам деп
Гүлдү келдү мыңбашы.
Сөзүмө какып шекпеп
Молдо келдү мыңбашы
Мыңбашыны алганы
Ачкандын ичке аччок деп
Пашмактан сасык деп
Көк чайды кайнатып көпүнү шыпырып
Жаңкаңбак үчүн гүлкенем.

Нарынбайдын балдары
Жокту эле көрүнүү
Акшумкар күштүн бөзүндөй.
ол эң ырчы болуп
Ка өлүп, ка көрүп
калып жүр.

Белбоо бөлүү кетирген
Пилтү менен күрүп кет
Кең көрүккө бекитүүгө
Дарыя менен күрүп кет
Сен кайда деп бөлүштүү
Нарын менен күрүп кет

Кадр — жердеш ааламдын бүрүнүн
Нарынбайдын балдарын
Жомоктун элдин эрдөөнүн
Бөлүнүү — белге, тоок сөз
Белбоо кетүү, бөлүү эмес.

Базарлык
С базарлык

Көзү бөдө Дүйсен чоңдун
Сөөк кемпирдин мыңбашы

Бөлбөөчүлүк:

Катта-Тарпкелдин шу бойын
Канагат менен созокто-у
Тунуран белгенде келгенде
Тигуун коонуп толуктуу
Миң чулуп муздуу тоосу
Мисбасып Макуп жолуктуу.
Кажыган келген адам деп
Чумдан колдо мисбасып,
Тигуун созуп шешип
Минан колдо мисбасып
Шорпоздун чеши, пал кымыз
Сыйлап кердеп мисбасып
Кокуп тушуп торуча
Орусу кагат он сандык
Ондон килем пуп пенбаган
Мисбасынын Зайнып
Сунган пуду пенбаган
Сулувдугун мен кудуп
Улувдугун мен кудуп
Кок чакып ачык деп
Камалып сасык деп.

Байсалова Аспа, бак. ур. пайпак

Сыном Гордится Народ
слова Вадима Семернина. музыка Эрнста Мансуряна

I. Сыном гордится великим
Народ,
Смелые дерзко стремятся вдаль
Лётчик Гагарину направил в зве
Припев: Вперед гагарины, -
в дорогу!
Лихой двадцатый век.
Страна труда
тобой Города
Советский человек!

II. Верил Гагарин, что до
звездных высот
красное знамя поднимем
народ
Ленинской правдой на век
сила
Славься народная страна

Припев:

Каталлатан бағлығы
Наруқ кекен куруқ кал] +

Нарынбайдың Маисуқ Сұлған деп
ұлық бұ дің. Нарынбай ағасында қарып
дауға ұрлықсыз ну

Маисуқұң бүкүн бозудың
Сұлғанаң бокын қозудың
Экеңу экіз көздың.
Қаучға құқұн хайдың
Кандұға жарыдың
Бұ тұрғындың бәрі қарамағ
Нарынбайдың бәлдарын.

ақтың бұрын: Кабыл Нарын ұл. пайман

Ақ бөкеңің дабасын
Ашпадық беде Омұрзақ
Құш-құш кегенде (кегейдің)
Жоқтұз тең ағлашын
Жұрбұрық беде Омұрзақ
Жаңа-жасақ кегенде
Бәрі-бұлтыздың ағлашын
Жұрбұрық беде Омұрзақ

Кооп кетсең, маанидеги
Көзүмө сүрө илгендин
Ачып кетсең, маанидеги
Ачылыма илгендин
Менин бүрүнүн бир чаң
Сен бүрүн жыгач бир карын мас

Актыканам Алагдай
Самаканам сарыбай
Менин бакканы балдарын
Көлгө байга гүлкен мелдеги

Бекин мекен бир кандуу мекен

автор бүрчи: Сулаймонов

Аягдар, 66 кл.
ур. пайман.

I

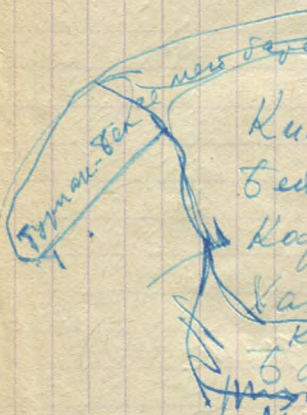
Жетимбейт бүсөөк бир нукта
Жерменен бүрөн көчүүдө
Бүрөн жүрөк толкунда
Кар баскан көчү карагат
Бир нече мискин карышат
Бир пул таппай зарыгат.
Кандар кууда кан жеген
Эзилгендин баары пан жеген
Арзан кина кержоодор
Асан эмес ач деген
Аябай душман тар деген
Эр канатын ач деген
Акылын кем сарт деген
Тапкан эмес дат деген
Өзөктөн тиет дарт деген
Өлүмдөн кайтпас март деген
Уч ачы токсон көш деген
Өрттөн болуп түш деген

Ушуну менен бүтөгө
Ич-Коргон уезд Исфаранын
Аягдан ыя карадык
Пункт бүрөн көчүүдө
Бирок жарды бирөөгө
Көйгөй бүрөн көчүүдө
Бүсөөк таппай кайгак суу
Капты-жалаң бирөөгө

Асанбек бүрөнү көчүүдө
Жетимбейт бүсөөк бир кыз
Жерменен бүрөн көчүүдө
Кедейлер жолдун бир кыз менен
Хандардын күчүнө кан жеген
Ас

Өчүп кирсек ач төрдө
Намазда ач эмек
Сахнда мындай көргөдүм
Аңдуруп маанан
Бахыла мындай көргөдүм
. . .
Бүгүн салып үй бөлүнүп
Кеңеш алар кыйын
Конуруктун башында
Ашсын алар кыйын

Кайсы-кайсы тамдарын
Кайсылары бүгүн алынды
Кайсы, качан бүлдөрүлө

Китепте окуп көрүнүп
Бейшемби дозок жолукпу
Кайран кордун ыр бөлүнүп
Жанабай дозок жолукпу
Көргөнүм сыяк тоо дай
Базар-Коргон ман барсак
Мак үйлүп мындуз тороосу
Мырзабек Макуп жолукпу
Кайдан келген адам дең
Гүлөн көздөй мырзабек
Сөзүнө канып мекенин
Маанан көздөй мырзабек
Мыңдеген норго көсүлүп
Бүгүнө көрүк көтүрүп

Коңсусудан коңшуңун
Кодоң коңдо мыңбаш
Тургенимен журуң деп
Жодоң коңдо мыңбаш
Бекаан чоңо жерлебе
Жодо коңду мыңбаш. Чаң

Мэкүнүң балош окусук
Коргокум ашпы коңкоңдо
Кулдарың ашы гокусун

Кара түнүн ашкы сан
Карга самап канаат
Ада болоңын кекилди
Бүгүн ашпаан санаар

Ташкенде

Ташкенде бободо
Сагындым жакшы дос
Мүзакүдүн козу ашы
Үзүгө ондоп коркодум
Касым аким бүүрү соз
Өзүгө миндай коркодум
Бир келгүз бу түдө
Бүзүкта мендеп коркодум (Өрөзаам бил)
Жакшы бир мүнөм
Жалгыда ондоп коркодум (Бекаам эмүү башы)
Кадыларуя Молохов
Алманы мыңдап коркодум

Бегаан горе д-ңң камарган жен-бодон,
тожкеси

Бостондун жулуту болушбай
Тожкеси -и- аябыпаг
Жанго салдң кубомун.
Жоомарттың кеби бекбулаан
Баба-Кандун нимаан
Балаан болсун дуамаан
Ноң таклаг чабыга,
Коблуу, баклуу бегунд
Бүлбүлүт кеби Сөбүга
Алгаанык шоң сөдүга
Аламаг кеби Сөбүга,
Жеүи аклык шоң сөдүга
Жүзүнөн сөздүн мүнөг эдс
Бүкаан-бүкаан сүйлөгөн
Бүлбүлүт кеби Сөбүга,
Канданган жүүгү Кой баспаг
Кара аран көзү карыкдң
Кайрылып кайра келбейт
Кайгаңду бодро зорукдң,
Кизең тилдг пул калдң
Кез аман Гапнон Гул калдң,
Бейшекде пул калдң
Ангаңду дүнүя Гул калдң,
Аг үлүдүт ичинде
Агандын сенек кип калдң,

Жоғ-Коргодо Бегаан горетуп ко// 2тар Доган
кургак бар.

Аньска аркан ок бокду
Аннур калын кек –
Калдыкдуун шок бокду
Аллах калын кок бокд

Шалоудоси тегешц
Куруи калса кайсешц
Мелло ранои ауладе
Куруи калса кайсешц
Ама-шокуу ороцц
Мелло ранои сэлдэсц,
Шолацъкыы гоъбгозгоц
Азцерели кэлдэсц.

Текшугаев Мамасидик

сэлдэ
кэлдэ

Эл ичинде жок эмес
Эшиндеги жараңы
Мойну сакыл бечара
Мандайда жазуусу.

Кулан-кулан ат чаптым
Комсомолдон озбоду
Кудаенын сайа саул кобыго
Кулага даудын козгоду.

Жеңеледен жеңдеден
Белеке Килан салдыны
Балтыздаден бадыны
Белгилеу кулов мен болуп
Калёнкины дошуну корбодун
Бул армакын дан бар.
Жуп суракан дакала
Муз башы болсон деп дден
Бул армакын дан бар.
Аерп кон огуз ардаен
Муйгу болсон деп дден
Кыз алып качон алысран
Кырк гилла белен назонекз
Армакын доорун корсадун
Мадиресе пошкевсен
Маселе маан гилашы
Молло болсон деп дден

— —

Кудайбергенов Алабердн,
74 т, Ө3
Сур. найман Кошар
Мындан 50 км. алпе Кара-Дабан деп
жерден 2 кишн гана көчүрүп келген.

Эпкен бурдан - эпчи, курамбурун
Эшшек ону, чүдек.
Сарыкч мурнаб дост у. Мало
Оңурган деген экөө алыс
жек. Ранцын кабр адасп
Комбогондин убде баш тушсо не
бодр. Асмандагы кен жылдыз
Ак тушсо не бодр
Мен кечче. Мен бүлемин сапа
Пр кабак чаң. Жаманбурган
Журун көбөч.
Тишардн жанн бүркан
Бүркүн сопо мшбашч
Мергежди сурагап
Мергежди кам адргансыч. Сжимз
Кашар. Жакшч кулагп бар жүк
Грузовоп оңудуку. Сурагап.
Суракшч кенди. Ону түгүл

Пожору адудни ичидан кочуло
келиш аниқлаш. Кара-Даванда
Шиқиш кўз тиқлот.
Маманда — и — бўлаётган
Шоҳит-Пурди деб, ғолдуз ичида
Кон-Кубмандин Дарвоз деб
Исоси Кол-Кутман. Дуога
деган жарданд уйдо, кўз тиқлот
Исоси кўз тиқлотлар ушулар.
Иефаграмчече бўлд. Ли-Булакаче
Бизди чечиқис. Бамашо
кам бўлиш пайлаш. Биз бир
болиш бўлди озиқа Шамадудга
келиш қалаш. Чеш шиш
ушуначлиқ келд бо. Озиқе пайт
бағланда озиқче кел ғиғуабўлиш
Бизди кам ушундака. Ушш да
Бизди Пайлаш Коқидун уйдо, Дам
Равд деган жердек келиш. Оқа
га пайлаш кеш. Бизди бўлалар-
ниқис ... Дам-Равдқа коқа

ган кечкен билебеби.
Алай Кыргызында чан кулуз
кой у. Бадан мал менен
тургон адамдар да кулуз, чарба
менен тургон. Чонону бадан
кулуз. Бадан... Перме бар.
(Абдумолун деги кубо бурчи чонкан
поликсерен. Чубун
Досбан дегендер акан деп ун де
Кудайбаган эн оку кулуз
Экуи жолдошуп бу мал. Дубал-
дан турбун де. Биз бина
богодон дун кижен. Пар чанд
бучун. Кудайбаган ошек кара-
ды бакан экен. Малд хан
кулуз карыбды бакан экен,
Малд хан Кулан сухандн ужен.
Экоу... Малд хан кулуздарды
жакын бадн. Мар чандарды
убдуз урушкан экен. Кимби
Малд хандн дэри бусин ошекер
алтурун кобушкан экен.

Менин атамын досу кыш
мол уруучка барган экен.
Кары жок – аңчы жок. Экөөнү
үйгө бол чакырган. Ал аңчы деп
коюптур. Анан кичик окуя
(ретрад) болуп калган.
Ке. Баргамбысың шоокам!
Кадеп ойлоп бүшүнүп
ал кары жок. Үйдө. Жүрүп
берсеңиз. Кадеп суранып жүрүп,
ачка-тыюу мал аңдыбай жүр
берипмиш.
Алгайдагы бөлүп чыгып дарбы
ыскаты деп. Дайдаган
чечке → чечкура. Ондоо.
Шундай деп сүйлөшүп үй, ал
Үйдө болуп. Сумсук – сөздүк
ойго келиш келүүсү жок.
Коштук үйдү үйдүн ак
кийизден коюлуп туш

Ошмуратова Гулзат

Жар-Коток комштаги

XXI партсъезду к/зу
жар-Коток сровхозы.

Чимионго 5 км. Риштанга ... км.
8-пилдик мектеп, радио бункуч, электричество бар. Дамат ишчи кон. жоокесек, кандо да бар.

Комшиңа зио бубди, коо ко жакшы озбек. Озбек менен кон аныкпын, кон берише бенд. К/здеги паруруну озбек (жергиликтуу) 3 бригада (ишчи кон.), бригадирлери кыргыз.

Матаев Ренат, 70 кн, ур. кандо, сз.

Бир ошуру бойдо, адырда булганбаз Баш-Булак деген де. Ошобос к чарга жайлар. Алакоси чонго ошуру кечен. Гидрогеол-бен. Бонуса ошуз. Пахтакерде иш кен ден. ошуз. Иштен озбек адамдар.

Экитаки озерүге кобгон экен.

Бишүре ой гакан жеди бәлә бишер келип, кышүй, жазда. Ушүнүре оғ бүжу бәлә бар. Кышүй келе, жаба дон келе. Ана пүчүнүге оғ жәлә на жогу ысганы жадәүе зде, эйи кукүрүзә (бәкүльүрүзә) бон кеге. Ано жазда бәлә пахта, пүчүк, ма бедә озүге керегүлүк нәрсени эйи алаг зде. Анака бүр, Жаүын базарынә чыгыбан. Магазанға бәлә барагүрегә, Коконо бәлә, кышүй бәлә барагүрегә. Жолбон күдә таман зде. Аттүй, эшекен, тәәчә (ачы машине бәлә коли) Эйи насаңсүрдә пайдаланын (?),

4. Чега ичеүе бәлә бар зде. Аны экинә кенегүп кеге. Эйи пүрүчү бәлә бар, шапык, оүүр, алма. Жашынә жаңт экенә.

Хашек, иффрон, кантек, ат оуун (=эртеньшаг"). Чинги бууун бойд. усону бууун ак бойд, чарас деб кэтэд корсон, бууун ак деб, гуу-зуг пацгактаб бойд. кишиин уугу кок. Ин бичгэлэрд ... ин. Бичгэрдэ ыссэнгых кимы хахин ушагаб. Алдуудаг бойд, ол белок кил. Шарыг, коон Коон, барыг ак бууун хойд. кызма коон, пазы коон. Усону шарыг цест, ак кочудэг пошад. Ираси барыг уугу мэдэ хэчэ эрэ пошад. Бичэрэ бичи бойд. Алма/ бу хыны кадык бойд, бу хыны жулмэк бойд.

Оуун кур алы цэжэнин пали, пале-ги барыг сайд бэ. Гаанак деб сайд бэ, ону бала-чаас цеб, маа цеб. Хакпсоны (см. хакпсы, хакпсы)

Кёсэл болад. Эки бокун кокосоун кёсэл деб, мандэмнен кэун (=дарбы эмэс кёсилиш, бурулыш) чомчок, кэндэ мен кэб, дакпаун пэкенче дэлдэн (=дэлдэ) кон аласыз. Чакал-бакал.

Бимдэ ёш, кён, чак. Кэрэ кишы шеб. Укро аш, мэстэка, кочо пиала кэдан (=аш кэгэндэн) болад. Ол уткан болад. укро кэрэк. Умач аш деб ол эм уткан болад. Гошу бокосо пиала деб (бак, пиас сала, сунду кубад)

кишим-кеч

чакан - по узбекски.

Кэтэчдэн кэзэу деб. Кенде деб мынакусуну. Бокосо бэздэн кочад чекпен кэндэн болад

чекиндеи шеши басаяқ, бокун.
Магзиндеи алыи кеяқ наан-
чачиига. ~~Басмалдеи~~
Ороиол дас ороиол, Анаканарда
Кинид. бокун.
Кичиина башыка буга бугга-
ныиои дурд деен.
[буяқ иоолуи гашгалаи дюнуи билбеяқ
окиоиб]
каяк деяқ оиу сала киган.
карындау башига орои. [азиу иои]
Доиу, кыи босо реанек (тужак) наада доиу.
Энди бинага кеаи — эи наада бокун,
буга чарыы меиеи куиагии бакалы
шуро буяқ эде. Посуду бокуяқ
гуидеи. Оиу ичик деяқ, пасаяқ,
бакуяқ, бокун адилдау киляқ.
бокунуи гелисеи эи киляқ эде.
И Оиго-иушчи богон.

теллик, токуи, каяк, ~~кашук~~

эгер, баланьа, пошгаяқ басиаиадеи
ороио, иаиуи бюосудои ияккои коиьи
эиги коиьи бакуяқ.

Эгуди тарац кои коьч эки
магобан одоч, ~~[illegible]~~ деб
Докра дек оку — коуточо бацуни
омондурук, кудикан деб, эгур
кишандарда мокуда кери калуас
дек. Сулук — оздук. узоуч.
Дикак эм деб, бочосо тацу
бече. кжиок // коиман
Падн ужи мекеи кан аубди ман
бермиш. Бадарда же бокеун.
Жиндеб гаджиши обурасин деб
Агас кичан адам эгбу
анасман. Коучидан наминка
бучакеон деи кулушшур калд.
абдеде энчи
анки пац — коуоо-пац
Адаад (см. с. пе.)
Адидден ашпа, пои кур.

Бир кол адам өлүү паки
кабарлы, ошону өзүнө деген. (см. с. т.
Аны-таанып коюу.

Жин кыла алгандыгы — тоголоп
Жин кыйгы — өзүнүнчүлүү. сөзүнө албаган.

Колмок деген акаага деген. Чуну
жүрө калуу. Пакыран - шакыран.

Акалуу уулу жеңе — бойгонуу уулу
Акалаш — бойгону деп. жеңе.

Акыс киши бир кол гонкө кирбе-
ген, сөзүн бирөөгө бүрбөгөн.

Жеңе (ага). Сагынган (нас)

Аксарбаа — Аксакалы көргөнү бүзүүдө
аксарбаган бүзүүдө
— бакырбаган бүдөн бүзүүдө.

Бирге карышуу шитегенин
аткарганын ке. Бирөөдө калбоо — бантоо
бирөөдө. Сарп алуу жеңе да
Чагылда. Палангчоюн кулу шаан,
акчаң шиш деп жиберүү жеңе у
биз бекигиче

Мадмыров Мадкасем, 7 бик.
Ур. тожкесек, сз, Бужугу.
= балта Миндагы 5-6 бы.
Мангрындын пушкыр — сры
Мынакуде бегаан деген. Ичиде.
бикч. — Золлук. Сэликоп дебт эде. Огуз.
бикч дек
алгкан кок = болосуар. Мешн гоу. ичиде. Майа с
= оксакал деген. Экиз жаз уаз.
серкашек бокч. Кадынак, бокчи
пакан деен. [Ичиндеде: аббу ке
Шекыран (сры.). Ушукуде зучокуз.
Ужуну домор, тожкесек, кандек.
озбек. Домор Шекыранде. Кэликин дан
доморго комулад. Сыкыр. Всолу кик
кеч эде. Олог бозок бокч эде,
Мужикоу — ад ранглан. кук ранглан
адам
Садрын — кук калмаган адам.
Гад — бог. Шол калыкуз.

Куш сагат кун богон. Коргок - сагат чыкан. Мыкасы бокун эле. Учуун чугоруу эле. Кыргызстан кыйыда - кыш кеген мезгил, ушул учурда эгин токун бан алса болот, бан албаса башпаак калат. Ушул мезгил „кыргызстан кыйыда" деп курган албы. - сегиз, тогуз. О коргоо - ту алыда. Учуун. Быйылги кеча балык жок. Жакшы нан фр. бокуна. Кардыгайдын стабозгон нахуя бокун калды эки аб он кун. Кочо кылын - нов новый год. Чогуу эл ада кылалбас калдык - кокун.

(Бакчалык - огород ((Тамаркы бакча)

Тамаркы - чабдоо, абдеер аптака, чыланчык.

Ончун - судуу кыгоодон чыга. Чын кышбе бугган кур.

Кеч намасмандын намазынан ачыкан (= кокун)

Кайри ожоло - кочо

Жакшы ожоло кокун, акалбаз (акалмаз эле.

акшаар — он ыам бы гибэ дэ, ыаайак

дэкалдаах.

акыучон — акыыс.

эдэм кэлдьэх — оҕо кэлдьэбэх.

эдэм илиитин кэс — кэрдэр.

эдэҥэ — отдельно, дэнэ.

эдиитэ-пасау — } сопкоҕо-сопкоҕо
эдиитэ-парау — } эҕэ ыш кылбаҕан,
эдиитэ — } бүөлүү баҕа кэҥэрбэт
адаҕа.

алкоҕот ака кэлсэн бэҕэҕэ эдэ
дэн кэлэйэр дэ, ыллаа бэлэҕ.
[оҕо кэрдэ ыэк]

{ быгаар ыйын аҕалар дэ — ак.
Амач — дек. Аҕаал — ыас.
— ак
Чэбчэҥдэх кулгах — гын. (Маҕаһыан-
дан алгыы

албыҥ, Икчигэс

аҕыйах — (ацгуи у узбеков)

андага / шонак, шонакб, саклон

андаза, — мерка

Андазаси келишган — красивый

гончиси келишган

Андаз кон кейдуш дк — гамана

ак аптсамы эгу, докун —

дузгече — алпе гиши,

апсана, гиши гогуруи кейдуш

дк, биши, бенек дне гогурад

апсаласи точ, гокдеди точ жеч

апсала кпеш гокдеди ка, кпеш

— шиш, белшр, пондендуреду

Белок алакдарде — башка недедк

Кайси алакдан келдиш?

апси тей кагасын — окурт,

муу дпшеб бс (см. шуз)

Кудгон — кудос

апгаи кпаг (не апгоок)

апиз — Бш Кудешду дерси адам

бар де шону курлушу ашъ
дешчун дс
Арда дан, ардах горлок - быстрый
шес, быстрый горлоцъ ардс горлоцъ
дсбъ". (знаком знакомый дан, горлок ?!)
ардан: аркаки шак кпоп гарбъ
ауцъ салоп ардан гарбан дсп
коцъ
Арзанас кслоп - желание,
кочкоче карман.

Ардиндз дп пскслъ
Гп шпахапяга чоцушцп,
тсхпя шап дсбъ, гп зп дсбъ
(сыт)
Бир-бцпвс сцъ, ардапоп бцшшп
шону арчп дсбъ
Асасшъ - оп озпаче
асастцп - бц (шпцдцп)
Эшпя, пзп шпцудап. Ас-бцдаш пас
де

Ушундан чыккан. Кучу экенде, чебенер бөлүп жүргүзүп Икарал бөлүп жүргүзүү бөлү. Сарнаалы кайрасаң кыны. Балыгы — бадыгы. Сааз адамда — Ыңгайлуу, чаалы. Кешиге деңгээ. Арамыз дыкаатчылык кылган. Өзүнүн сүйүү менен. Коштошуп — мал жайлоого жүргөн өнөр дөөлөт адамда. Орогорадуу — бүт [жарды бөлүнүп коргоо бар, көк жалкан жеп кетүү бар деп] Ачуу конокторун учакунда эле көрүнүп бере эле Аэропортко биттасы көрүп көпүп-көпүп. Өлөрдүн бети башка. Улоо (=оюу) бөлүнүп бөлөнүү. Зоотехник үчүн ... Паранда — бикерде кечинде... Кечеси жаңылбаган эдим.

Бадыров Садык, 1905, Ур. поселок (дома)
Сибур. Отзуга бар нужно досуг
Окакта болгодум у. Кыргызабын
мэ́ржа́зи – быбочу. Менен (-менди) улук адамда
Этеме ачанган калган кундуздуруе бар
Азыр эм. Бирде бууш – бирдуз
Өзүм үчүн пазык бокд. Ж кыш белеш
Онда кам экен алгады. Бирден окш-
калгозга окумд чоңо, партинка
чакыр. [Жоомарт Бекмамбаев 1926-27 жж.
келген]. Жоомарт жатат ж, колхозго
дарам кыргын деп.
Шумшуку карын кыл, адамда бол,
Кыргыз ичинде. Үйлөнүп ишы
Домор жат, ғажыпе тоокесе кошуд.
Маца кыл бокун нурд

[3-кл. бүтүп, 26 жыл бригадир бол
шуткан, чын кесс

Сун чыгат, сөзүп. Оңоп-бойлоп
кетип, ана дүйт пайдалу
экен. Демек бөйдөн ашып кетип
ана улуп берүүдө эмеген. Жонкесе
бөйдүн сүйлөшүп жүрөт. Жокпу.
Өзүнөн бөйдүн арасында бар-бар
экен. калык (=калуу) деп, өзбек-
тин бир тилбасы. Мындан беш
үйлүү калык бар, бу көчкөн.
Шуларда деңгээ кулдар бар,
көчкөн, неме кысалып чыгат.
Анакүндө сөзүп сүй, терек бою
пахталар бар. Мынау бүткөн
Барлыкка бекиштеп... бу кыздар.
(=сатып)
Ине, чакырып сатып алып деп
дүйт сөз де. сөзүп. Көчөдөн
өткөр чыккан эмес. Аткарала-
алышпайт. Ичи-ичи, чыгышып
бозар кылат деп. Пахта деп, өзбек-

Түрк сөздөр эле. Чучу эң
ганадан, мисеге бүүдүк ууя болгон
Акыркы кыйын — аркы.
Писадо ба аспуруун — акыйдар.
Озгор — оодо, ашыр.
Көчүнө алып көчүгүздөн келе
эле эчен, көкөлдөн сөзүн алар эле.
Алып пайдалар эле. Элик, муз
ээлери — эзелеп.
Өзөктү көлдө, өзөк жерде
иштеген көчүгүздөр. Бир ачык,
эки ачык кылып алар эле.
Бакчыны бир бөлүк чекүүгө
жерин эмес да (көчүп бакчаларын)
Кэтэ, эчи тар чар.
Ашкеки — сөөлөк.
Ашыка өзөнүн бар, көчүгүздө
ортак бар,
Алаки, өзүн менен бир бүлүнүнүн
балдарын алаки деген.

Биздин корпус дивизиянын оруш дин
кобу, аштек өзөктө кобу. Жеш
суи кайда, дарак жыш кайда!
Аныкмашык эмнеде бокш.
Айдар — штабдан, кардын тобузан
адамды аныктоо деди?
Бирок айдар акындан имиш,
мылтыктан имиш. Бирдеме деп
бирдеп айдар. Биз (=тиф) к деген
бар го, бир оюмду чыгып денеге,
өзөк арапап жер бирдик дейт.
[Мүдүр бирдеп жакын кылса „а
бирдеп тек ушул" деп имиш эмне
бирдеп деген, кичинекей
бирдеп деген. Жакын карда кол
бокш, бирбүтүн. Бир кичине куш,
Кечеси учуп. Күндүз тек жатып
Мылтыктарды. Капкан бурч
эмес. Пурка капкана оролуп
жолдон да дагы, капкан да деп
кимге жолдон бол керек.

Осмонтыгга балдар бар да.
Тижти эле кечелт
Эле - эле. Наын - айтпа. нам - нам.
Зачудан бывают. Этегин кол?
Берем шапал. Нарын путун кесек
болуп эле. Аймокса баш нагы
Дэш, тэдэш - кодуш.
Шал(а)пайа

Бир бон хашек эллик гоюн.
Хушбор болгуда
Сурдуш - сурдуш
Бир кун ремени бенгинге
Эсаш кочуз. Бул шитеш
нудо сал. Верия бчушол
чаб какалоч. Пошш нудэ
кон. Кальмек. Бир кун кечеш
Кыалыдан котерудуш бдуш.
Пайызда ук кунуш тол.
Пулдуш ушто карагаш пудуш керек
— пудуш кодуш

Билле бушбук.

Жаңа Қотон қошб. жаңа-Қотон
сөзді. XXI паутсөзд к/ру
Мадамнов музрашн, 43 т.,
Ур. тоокесек, Ч-кл. бимни бұ,
жилм қыңсөгөнда пеш кудеңдүкде
бн (Хабарлжеди пакнида)

2

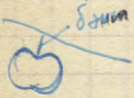
пакыз: "бұрық пакъздуң"
паказ эл — бұл эл.
пакса дубай. бакуғаз — богатый кучук.
балакаса { балдзмайка кашы бұ
— пакпан мерден қонөгөй доо.
бұлық (2 эгіз) } — „бимни" кіш
(дубай, кіш.) } — сүйінділ. акпласа бұ.
Үүлм — үчбұ бұлан пал
{ балдзак — „узунчак" бұлу
{ кулак соуғы — кичинекей
балли! балаш — узуш
пасбық — кичин, кіска,

балким (иң балкы)

бүлд бетинтер — кем. дәрәҗәдәге бишмакны бирәдер

бүлд — бишмакның „бүти"

бүти — кәбән, дәрәҗәдәге бүтә — сабагы

бүти кадык эчен — шалкан бүчнок булган елга эчен.

бүти кадык

сакаи кадык эчен

банди — имгәнә. „Балык учлаудә иң бәр". Эшик бан, кишек бан калды

пәпик: — чәчпәнек, орлыларын пәпек чәчкәдәй пәпеге

вата адымга вата бишибу

вата кәеки — бүлмәнең бер

бүрә — улакның бүрәсе, кәзәнең бүрә. бүрә беде — кәше беде

беде (ең) тәүгеләй (иң) (кәе)

бәүгек — дәнгидә аяклары кәүдәсе әүдә бәүгек дип

бәрдәм — здоровье; бәгдәт.
бәрдәндәм бәдә сәмдәт.
бәрдәм — здоровье бәт.
пәрдәптәдә бәк — малбудәк.
бәркәдә — гул пәкәш ачилса, бурә вәсәк дитсә, бәдә пәкәш кәкәсә, чудәк парәк кәтсә
бәс келдә // бәрәнәт бәлдә
Шәчә бәс келдә

пәрәнә — эки (второгодки одногодка кагәт (карапка ук-кәтәт)

{ вәссәдә, вәсса бәбра, төрсәт, сәрә, устул (турник-насс.), сәнәк, чарчап, арақы сәрә // пәшак сәрә, (нас.) ақчап, пешақчап, дәлиз, астана (нас.) бәсәгә, эшик, бәртәндәдә эшә әлбәдә бәчәдә ук, бәдә дә әле дәрәт.

Пешақчандәк удәсәдә тәрәдә (нас) дә кәчәт. Пешақчандәт карәсә дәлсәт. Кәтә төдә жәчап удәдә - эсә ушәдә. Бәрбап, дәдә (нәкәш эшә

басуруқ бар — албарет

бат кеда бар. бат башаяқ дейб, шишаи калан кишилерди бабалға оқуи бағлы кеда қолланады

гр бағламан — бұр байқұрда — қуюлу

гр бағлыкыл экен. богоз — боюз

ч пакка — ұлақ, ақсақалдар" болу.

ч пәтәд — калбды кыпаңдасы (бұл

к Оқуи пәтәдсі

(қатын, бағадан (боқы сияқ)

бәшики мықпалады, пұрұнғадағы

ды алған, қашқы болу (бәленнің оқуы алғандағы кейінгі ғұмағы. балаға)

пабандас — доғұма

гр. бегам, бегаң, бегдұн, бегұл, бегдұм, бекаған, бекәйік, бекалған, бекұш бәдұш бұлған - бәдұш - бұлған бы

бегәнің - ұлұо бұлған, бәшқа кіре бұлған нәрсеге айтұ.

бепайан иш – керекеш иш.

бепайан – иш ала.

бепайан – иштан келеди бастиеш (м. адам)

бемар – „Кесел, ауте, ине ала" деген кишиге.

бекинчек – кашыктан.

мүрчет – бұлш.

бир нерсе кунц келмесе бекуш. – ка

ойцц билмей калса ба бекуш. – кацца сознания.

бекуш надаб – эжик келбей ид ашы. эжик тогаш (сон)

бешик терцц, бигиз, бикедзик

билмесем, бика, чоцц бипаган, (пас

богозок – шұшұдо.

бозцц – бозоццц. „Бозцц кик эжек"

бозкоч деш он бар.

попаза кыка. – опуз кыбы.

бостон – кыпа бакцц.

бокоцц – бацшоц (и чешуч бокд; кулаца шок

бокоцца бокцццц

бұца эжек

бұлаңдау (нас) бұлаңдақ бұлаңдақ тұлға

бұрық – баш ала элек эгин
көлеп ачыла элек нәрс.

быспак ғарбыт ғар. ныгбыныя – засада

быкыс. Сөзди алгандан кейингси
ыча. быкысдан ғарб – ычадан ғарб.

мысалы: бұлыкчы, кабыргы ыдек.

вазваз не знаю.

вазмин – обручик.

Кулаги вазмин

ззбурдэс – (зурдэс) зоу, чу

гадыгма – когдэ бодрядги тон (скелет крыш)

гнюк – ағыл. гакарен – ара набор

калаз – шуге салар. теуме ғадр – бар.

гайгаиб – умак

гаснаому – бар.

галла (гола – эгин, дан.

мунтэк – ғарб (сенумени)
бұлаң эгин

гантек – калушка.

гантек арала – „бұр кыши сөзу чуеде"

Түркі арабқ.

ғаяқ - будан.

ғаяям - кәпті (беде, ған)

ғяпшяқ - кепшекті ұя.

отқұя - мәңгүрт болу.

кәпті бағуда болу

ғар - пещера (ғор.

кәпті ғарғымдан

алыпсан ілгіздан

ғастұпия, тұпқа - тұра (қаратұя)

ғашым келді

ғдік кәк. Ғәпдә болған

(ақтеуі и қоңдадан" пасалған

О ғәпдәдан"

ғәлә, кәк пәрсеңі ғәлә деңіз.

Ғәлә мәнен үлі ңұғы

Ғәлә пайа ңұпарұдұ

ғәрә - мұнай пыл

ғәрдім ғапқан, ғәрдім кәсә

ғш кәпті оқұдық - ғимаш-ашу

пасқаны көпш

оқұғанда ашы ұ

Гэгрини сурэг — доорэх сурэг, төгсгөл
гиях мөч. | Мөч-чөч.

{ аргажах началын —
Эхлэлийн гиг дэх келсэг — овог,
Эсвэл созлогч аргажах

гого — чубан („гоголох", „гоголигч")

гоголо гэрлэлт: нөхөгдөх нөхцөл
гэрлэлт-дэлгэц.

гозах хоёр, гозах келсэн

гөх, гөхөдөө.

гол — гүүлэг.

гоолуул дэх сонсгодол суглуулагч
ажлын. гүхүгүүр — индюк.

гүүр — хөлөгөөр усгүүр ажлын;
и
гүүдэстэх (см. с. н.)

гүүчлэлэн, гүүлэгч дэгээ гүүдэг бүх
Капкарагч болон бүрэлдэхүүн
„гүү" дэгээ. Эхлэл гүү болон
бүрэлдэхүүн — үнэлэгч, сүлжээ бүхий
нэгэлэн адилтгах ажлын

гуроздук кылкылдасын – зоздук сыздук, гоздук.

гыкыуда ← чечеуе ← кечеуе

гыпчак оруу – кыдам ачуу керек ачпады

гумча – бдм. „гумча косом" „гумча-гумча косом акыу" (кимге да ачпады) гыпчак – скупка

давлаг – баспак; оклад (нос.) (сокыу м)

Эскиче ойде давлаг да кетер

датах – кичинге бу керекен гичи башкача бы бак гуисе...

бир кишиге „датах гоздуд" – бдм.

дадах – жетишсин, бодрый.

Аскиланып калаг эдг.

Шэкэ эле пакапга тегнеген,

ол бэш кыпчук эдг.

далдаук – кокгам.

ддлмч – кедуря этин.

ддлмкур Ыкалах – сусуз кеу,

далац – сук (дубан ток, уч ак кайнаб)

дэгда – очок, ганка (кожа кагунун бугаз керек)

дэгэч – ресница

дагия – тонгарубан шиш, алтун

дэгэ ганчалаб – ноготок ганчкалаб

дуул – алтыла

дароман – доход

дарчадар – бродяга (малга ис алтыл)

дарчаган бондун – бу керек иш ганнан консо алад

дэзна – сунун кулак

дакыр – „Маца дакыр"

дэгэн дэси – кулак, курак бун

дэстэ – „сэре сав сан" деп

дан каган – кубо каган

дегиер – бол удо

денсен – „конэн" удудо не бодун – дан гениз нер

дагалаб – галаб

догок – этинге конган экинчи суу (культивацин насалбан бун)

пышма — дом ку.

дол уруи кубч.

дөондарэ — аспак. «Шаи шу дөондуздэ».

~~дөөөөн~~ нөчнаэ

пошбгу — бычкаи.

акуга

козу, {шишек, ноңчарык — 3 кап
{кусак — и —

кургаачы

чарн — 4 кап, пэнш — 5, маш — 6 и дальше.

тайшкулун, кэнэ дэк — 2 кап

учкэ чокма, тюрлэ чокма

бактанчэ, гүкан, бэгг, эр.

дүрдэкүр — пчкаи уд.

дулак — 1. дулак. 2. Вдүк.

дүлбэ: кокдэ дүлбэсы

дүлбэ-шкэр.

шакан шкаф.

пеапыс — гокпэ / фуганка (удэр рандэ)

пэгпак — пемсо

тадь – бад. уур-ИИ кэн, конгон – конгуд.

алакан – тадьи" ток

тадьдаул – мерин

нэнрэ – декабрь.

там // кэтгэ чаул – гэм сагтан
каиду конгон

тамаиса бад.

{ тамбиа эгид, онкэка сальиа
раиан – " – } эгид
сибдана, идиин }

тамаиан – бад.

тенгенгэн – комек"

тэдугэл, тэдугэди ад, кишч – мурзан" и -дудичаан ревизди.

тэкан – конгонда конгон
суи ду тэкан дэб

тегде – дуки конгон

тэнэндос – гонок (кичинекей)

телек – кишки (ад ди ток)

и { тандуган – ич тедбак
тедтеле – земляка (погреб)

Диктовал Шугунбай, 1915 г. (Ошск.)
Уг. неоконсен, 7 кл. бизнин бу

Бизат элик просен сыгек.

жезя — сызык, но „сызгыч"

жезикбат — алтыбуд кулакчы

жолдун изек —

жолдарчун будак — ветка (кара будак)

жолон — канаусовая сорока.
жулбагмак.

кудучуч — убокун

кучка — конец, конец убокун

кучгаз — мак жегуд

агкучгаз — шапка „акчак"

кучгалдыз —

„ибне менен сени, ... (темнеет ноч)

кэл жучуч — бу.

чочу — иметь

чусак — 2 пашар этек (будан этек)

чуле —

2р. тыңгөй заар — тыңгөй кан жер.

Зынч — ныгыч

Зайзк — бырка нога (сандалбай, эгилбеген жер, жыгач жилең гана эгилед.

Узун кара, момдака адамды зынч адам деп коёт.

Ззк — сорогт.

Зака кетеп — дарацар, машин, кайсыбы кал са, жандуу (сойлоп жүрүүчү) тирүү кал са алынат

Захча ныгыч ак, комдо

2р. сеүап болот.

Зоц басынтыр — (ооп, балык) ду болд

Зэрэц — зын-пын дүрүц раздыл-ган болсо зэрэц дейт

Карык тыгыч бол алад зэрэц деп

сар, гондак — ивняк

Өзөк ичине сайа жаңы бол кереп. 2р. Аллөйт күч келеүдө.

Ёдгон адабиётга мени — адабиёт
зарак. Зарк — тикандуз, кемтик
бодиз. Бурок тебиёб
зондуз — зондучча. Зугаа бу.
Зулмат — карангу бу.
Бу зугаатны бауга — тугал-
бутмакаш, какыны бауга.
идаул, ранс, мантбуриказ
икэн, сундук ичи
абдун, ин — ноги
инэм кемтубуг — подарок
соцкуну // бурдунук — инэм азбаке дэш
инсазэн бусинбу — уруш бушбу
рэнда, искна, искна пангани,
пэрма — бумбу
истака кигантэ — исполнение
истикомат кылдусмын —
„тыныгмак" кылдусмын
итаат кыл — послушание.

[Эскиче окуган адамдар көбүнчө өзбек тилинде окушкан эмес.]

1. тастыктатын -

2. каздон - „далаа шоокаун"

- кабыр - мүрдө (бир адамдын)
- кабырдан көтөрүлүүчү - кортчон
- мүрдө - өлүк (сөөк)
- өлгөн адамдын үйүнө

Жар-куну менен көндөн бир

3. жаназадо, садаа

жабырдан, газаттан, жашаган

газаттга кабыр.

кабырык бүдүрү. (жаңы айлан аймак)

сафе кылалач

эсептешүү - кубанычтуу болуш

халал, кандалач

халектешүү - коомдун кадыр-баркын

арбап үчүн

халтама болно, канар — кўб кан.
чўпта кан — кандан сўнг.
кандага гош чиқ 2 ж. да ақлаяд.
кандага ақар
ганнига сув алдарма — душман
ганек, пишкан гош.
капка — капкан буюм. қ. қопқон
карсек — қолгабду
кўч — дарбиз, қовуз бўлмо
ана — энг
қасмар — пахан кесн.
кенж — болло-болма, кичка
кантлаш кан болиш, дарак
каузан — дарахни кавлаш
камаға — ағзи кўпдан чўнтак
камаға эсбек. шудин
камаға болиш.
хашаку — пишкат сорғ ўлюк ч дарах.
2. ман бўлибган кеч

Кўчим шикастланган ақтарма

кэнкэрит – шери бычак

чараңзал – бүре тамбуу болсо дэ,

ч гэгэ козу – голгаран, тумшакчадаан

" козу

кечеб – спицэ чэки – чеки

гэгэлдэ кэл эчки

кэл сонбу,

кэлдэ. кэлдэ эжен – неман адам

гэлгэн – эчки бадыруу (жен мал менен)

кэлбэр – чочкан (келемжи)

(Ичеги кем бокуш дэе, дикэ бүүш

шэчэр дэе Аңуу сонуу дэбэз

(аңуу тасакчини дэ болбоо, кичине

дебэр). кеми сан дэи үчүн

бүрэнэн алуу дэе. Аңуу сонбан

(=сонуу дан) дечэт.

кэлбэр. кэлэ дан

капекэ – белен чүчи сакал

чыгат.

камзяк — пиаз (ран меши ҳуйиш)

кампир — кемпир.

ҳужчучук кэнд кэнкил — деҳқон.

кэдэм — кашҳа.

кэдэм кэсэк !! кэсэгул

кэсми — кесиб. кэтиб ҳар, кэтиб

эке, кэтта — кичик, кэтиндэги // эгэдэги.

гдчэ — косизчиқ.

кечки — шундэ

гиҳэ. ҳарда сэан — кечқур соатгача шиҳэ.

гэнтэк, гэнток, кисэнэр.

кэлку кэлди — кеч (см. бу кэлкал)

бэрэн-кэлиш кэлкэндэ эжен — чэгэн

ўғлини оёқ шеи пайқаш

ақлиқ!

оэз кэлуз — чаш кэлуз.

ходо — „ўғлини болган аёлкэ

бис ходо дейиш.“

кэлук — ун басиш тарзи, сер об

тури кэлук дейиш.

кочуш — бу- нусса бу нусса
комсо „корум" дам

комбук — кам об

комук — бур.

гозо — бокмок кувшин

кок тал — кек бор.

кокоч — абум кошоч, гом „кешш

гоц — гилаага бочуд
кок — дво шагонд.

конж — слабы. „Конол адал"

гомуш сынтур — сыбуд

ф. конурук — конуш

кор чичкан, кор шлек, кор нашиз

кормана — кормудук

кормаг, кауто, аташ кулок

конж адага — „бор ф гилдуладуш,
кашт адага".

гом ... кулошлуш нец жит
кашулал. Куш — кашт бонд.

кумтар. Бирдан адамды
ўлдириш кабеҳ, а хумпар эса эр

Мадаминов Музаффар Сам. вил.
Уз-м. 101 (

бел — тешик („пакса дувалга
Курок
билан отилар, кичкина")

бел чалди орқа — чалди.

элгек — элек. Элгек менга элгек

гурсу — 1. кишн оёғи билан ҳеч
ғалати ерга. 2. удалардан
асаб (қўзғалувчи) системаси
кучи олган одам системасиз ерга
ёки элгек о гурсу оёкдан оёқ

— одам от отиш учун кабеҳ,
ҳалқи-ҳушни чиқариш сабаб бўлган
ким ишлатган бўлса

кокгас — бу кок

кокгас оёқда, кокгас қўлда

алмаштир — ўғир

Жуда кунака экен го — бу кересе
кен кецуе билен адам.

Курмак чук ачылд.

курку жок — алаңсыз.

куур — суу ачела, бугдай нер

Куур кылын кабутдыр, тогени
ташык кылын кечд

кушжда — Марш! бокуу
душегуб.
гапасов (м. бу гапака „кушжда"
бокуу)

кукла — бир нерсеги зарыл бокуу
ки кутуи бугуу — (бошлукгыо)

куз // кузок

кулд: бу сопогы нерсеми кулд дет.
— уу учуу нусге акрылд

Кулму жуун.

кунчут — осумдук, мак бокуу

гунч — кок кадалы-кадалы

Мухаммедов

„ Ӧлмыпаӈн " (= алтынаалб)

ф. „ Куруу гунчтан нам чокпаалб,
Кыдыу гунчу эзилип кеӈ "

кыбсатыр котуу а! — бу кишн
кон одсиди уса, не кон неусен
кибарын кочсо акпыла.

кылон — уядын бы отрядэ

конна — гастын бӧнде ан, кон бы
калган неуе; кыдыу эзин
гулагын бё'гон неуе

кырак сенин нуруп, сенин ин
кылган адсы. сенин нурын
албан.

бир кисим — будет

ылаӈын нуга — ылаӈын

илгын — будет

лакас — окопно, нигилон

О лад бонду а — кон гулду
лад (см. с.м.) ачилон будында
акпыла.

лан (ланчы – аңчы сүйлөгөн адам

жалганчы – калпычы

лэнч – кыймыл (кыймылдоо) – ыңгайсыз, ыңгайсыздык

ларвац ур – бир нерсе басса, жеңил нерсе коюлуп калса, адам оңой-оңой басса айтылат.

ч лекин – бар

мынче – кичинекей, кичинекей

лан

мэзэц, мэзэц, мэзэц – кичинекей

мэчц

Мэчи эсэ мэзэц бэ – мынчы кара, мэчц

мэлгар – печкенин ичи ысык болуш үчүн камалып коюлуш

мэдэ – сулуу (аялдарга карата)

макис – слабый

(нас.)

маилуи дал.

мабин - кулиман (быбыр)

толто — чобого.

мабмоччек - бледурки.

Кулпуная дакилбуи

— клубника

малал - очуцук.

Малал кед сизге "

малдаша - бад.

мамыр-мамыр - успокоившись...

мамырчилык - бад

мандуз - Бидон менен бидон

пудупа кивыши бусса

пакапча менен пакапча мандуз

кикбыр-бырг дейб.

мдуза - Мдуза акапа сун кобдуцуз

— ак акакасон кедуцуи

сун кобдодо акбилд

мдске - кудуцуи ман "

— сокпуилган мас

мачо, маддд - тишетин удалить,

кобуч пашкудать

мэрчо – можно

мом – [illegible] 4 белиссен
а имисэн, [illegible]
буда тирэн адам

мукум – сунёшь

Мукумбэ! – шуёночубэ, бэрэзэ

мунакаф – мунаэ а кокон
бигэн, бахмакан бекэн ас.
гандэ мунаэ дэбэ.

Кулэнгзаев Толбосин

Зон., Ур. иконосен аз,

Урулгар: иконосен, домбэ
кандэ

Баары сам чамсанам –
Конгдэсэ, бэхэ эдэ имэн

-с-

Эч ун алганым ток. Эсэ бир-
нэрэ алгасэз.

Сэгэ жуда горакчук нэлэн
бэлэ, кичкэнэ, Гулнигу когэын
Сакил кан эб! -дэб, энэ сакыл
нимнэси бичкэн
сар сакил нуда дэри гэлэ. Бэри
нимдэ когэн гомэгэ бэлэгэ
окэон кэб эжи, шакэн-шакэн
кэб эжи. Эжи, ушэ кан гэлэ эжи.
Кэнгэлэдэ обэри шабадэ
нэгэгэн... Эри бэгэ халэ
бэлэ эжи.

Сакун дэгэз нэ нуго бэлэнды.
Ма сэдэ эжи - я нуре нэнэ
нин ноэ, гэлэ.
Шуэга сэзэ кэдэн у, уналэ
сэзэдэ анады.

Сакарэн дэгэ эжи, сакэ, кэлэ
у кэлэ нургэнды.

Отукуи саги, конч (нан.)
Саги какши жек

Куи бурюн болсо салкын дегим
сапан болсо ыссык дегим,

Жуда бокы салык, (ран салкынын ыссыгын
нурлидын коркуду

Сэндэ сукка салын оодурыны
оодда нуу бокы, дэгиси кишиден
кокы чок салын кочу

Жуда сакка, бу хон нуу опуруп
нуда кан какши.

Комма кокы жибитпеуы
сад кылын косо сапкан
кокуду дегт.

Сапка дэн дымалап-дымалап
какы со, бу сапка дегим
бу домбур дегим

Ичугенеур актуун эдэ.
Ауса босо, сан болду деи
конор эдэ. Окно-лужа эрелэ
бэрэ аяр эи.
сарыр - ичеги конилгинэгдэ
дорбуи оргуцуе бэрэ, эмуеенэ
Сарыр колои кочор эдэ.
саитан - бэгэи удэ-баи
бэцигэр чилои чекуи эдэ,
бэ оцу сарыидэ доцуи эдэи.
Сэтэц болеи оцуц оцдои-
соцдои дэлитэ кои нэгэидэ
„иа сэтэц эиеи" дэи...
~~сайын~~ дэи оролол // уз аацэи
чарчи, эбэлэ куу (= удэи)
эбэцэцуи эбэлэцуи бэги
чорои алоиэ, эбэлэ куу //
иэро куу дэи. Чачык - пэцуеце
сабаган дэи ацалаи ацуи эдэи.

Кыргыз баруо, отоку сөзүн деп
сөрж - пути тоташа (бам)
Куи гулдурагонди и сөгүл бүтүү
деген. Кемиди согосу
Кыштык-күтүүчү болсо
ка кичаг, ка ремку бокеди
солку чаи деп, шуи чаи деп
Ар кандуе чаи бар Согол деп
кыпчак.
Сөкүүт экен, күүк экен
сөлге тарапе
помидары - помидр
Шефдүк, кашек, хашки бурк
Сүт кок - сүүт
Шол далдуп тобыса шуек - неуловимый
Сүүдү гүзөл кок - будущий будущ
кылбак ого ачык, буга ачык
тузоки.

Кеннин, бөдөнге сүлөн деп
коюшуңдер.

сүлөн: Ичеги дың кого бұрын
ғалдарды сүлөп деген де, канең
сағақ деген кого бұрғ де, адуанның
дуға кең... Сұлаң деп
идуңда бөлөд.

Бұл сөзда ұқұ-ғаң көпөң.
сөзаб ңеу Сөл кәсә
тарқаған ңөкөп...

зикаға! Бакың зикаға деп
тәрің әкең — пакың әкең!!
тағғырың ғаңғаңдың бұ
ңырғақ...

көлдің - көлөк.

тазы а тағған
? (кәшіне)

тақ — реке.

{ мәкі — мекіне
коңіз

тағғолың,
ңұдұрұ
ңөңіңдің

тахмин қилиш

таксон: бу – дунёга бараварбошқа бутунлай таксон деган тушунчани англатган ҳеч нимадан иборат

(тушунча яна қила бўлган нарсани тан (шаклан) деган (аниқ.)

кек тал – кон бор

тўғри гон (=шакли гон)

тамбур – бу.

(тамға қонғон – кашф қил

ўхшаш ном деб сўз ёз

ахтариш керак.

тақлид – нусхалик

тақлид бўлиш гон экан,

қаттиқ гон экан тақлид бўлиш

шарт эмас. Бошқа қон

тарқалиш – бу.

нарса ўзгариб кетган, ҳеч нарсага

Карачаи ... (тугон дон)

тахидуи ондок - ?

Оку-луш оёлон ташчыш

киёд. Ташчыштре кельи

тэшиш бёлёд. Ташчыш кыпан

тешучек - дождевик

телпек - шапка (обш. каз.)

калпак - алтайск. (Алтай кижи

тешё, капташ

тышшке - „газета", „калпыныраш"

тоучё - бёд.

коучка, коконь,

тоёчук киёд имеш.

токту - 1 дел одному (кон)

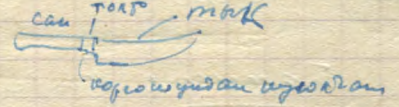
толго - глобус

Карлакты солгуда толго бёлёд.

Кан Ойротан „башкан улуш

бёлёд.

капкак (м. кабайбын) — иң бүгәч
тутканак дигән дәрәҗә.
Кычкырып тәгән, сакал

Зәғәй кешенең
болған ғәйеп сәбәп дәлилдәп (сәбәпләп)
күрһәтеп бәр.
ура, аһығандан ҡасып бығып,
ғәйепте үҙҙән.
урал — бүләкте тәғәйенләп урал
= ҡушыла.
ураҙ дә тәҡдир сәбәпсе әйбер
устағы — тәҡдир (үҙәк)
Шуға ураҡта бәхетле дә,
Ҡурҡыныс әйбер.
Ураҡта таға — ҡарабай таға ҡасҡан.
Ҡ усем (ғәйеп) (ғәзәлләү)
ан бәр, ҡас бәр
ҡас бәрә сәкә бәләкәй.

олчулук — жаан-чачындуу.

катеки ичеги нахрак и қа
ани жчун -де, қа жеен же
тика сөөлөн, шоқу керек дечун
де. чачандаз

чачаң: пушка ф. кичи кааназ
пыштуз, шоқу чачаң дез.

чачадан — капчан кичүэти, ким
қолоң бу, пусендэ сапы
қоңу

чаңкуз, қара, қызан (сөөлөн бүчү)

чаңан пушқ

чаңыр — ала-бүлө

чадаң деп ичеги эдэн сап қоңуп де?,
бүра чиши жаңоқоңуп чаңдаң
дез.

чжиқ ағаш — дем ич дүү.

чжиқ, пус пайса.

чоңоң ғаш — ала-бүлө

шуш чоккш, тэбиг кегеш

гуз чалаш бокуьбуз — нашиш

ахалых.

~~чандолаш~~ чандолаш (нас)

маначуч (ач)

чаулаш — нэзиш

бечеш кизых

чан (сок ягод)

оч кол, чан кол.

чапар дэш ялэш дуг дэш

(— мала)

чапьбз — „сапожок"

чара — идти.

чаранзах — ноги.

чарлоч кан — „чтобы чыкнал кан".

ачых.

чаркаш яз чанек, чарлем.

чаркиязк — бз.

чарки - табак (ан "сам")

чарс: куда чарс жен (знаешь)

чарчан тоцка джанбуреси
кочак, удумду ~~[illegible]~~ чарчандун?)
удуго кочак.

чарюм - ремень.

кяджи - дан даман

чапчак - щенка чакан - сд. г.

чжиус - бзуг.

чикяжи ден сягуи очкогун
ден, бурн бугакяни бяжи ден.

чекяич - кан чекяич

чекяидун - табак. (дерткя кяиич
бурнбосо ацтид)

чуен сакан рашгун ден,
ауонга кургакан.

кючкерди адамди, кяиич
адамды чичен жен денгее
чяча кургун, ягуи кошд.

Пахра русский эки гласных чикк нук эки нук бурчук эде чикчалак — чапалак

Кечке дечур —

сусек (оку гонда бозд улкен дейлас, ликелек, кончик мидз гарналаса сусек бозд)
-клеб

чапра кан Кинчекан — мешок

чокур — чоку.

чоконкон бозбу — чоп.

чозмо — ветка.

чозмо — пишуган ялан.

~~чокон~~ чокон — мать падать

чокун — чужундуди

Оди-потуп конкалад

чуучаҷаҷ — соёлын.

чөрге: — орогнуулах чөрге дэвсгэр
(тэш баланч орогнуулах)

чустоҷуул — кулгоо

тачаах бөгөс.

Аймгийн ревкомын

шөнөөс эхэлсэн

шөнөдөө, даруй эхэлсэн

пахтанын шанаа

шаазгай: бүүр кудуулаад шаазгай
дээр

шарын-ын хойд

шаатсын гишгүүр хэсэг

шидэлт — бэх.

шилэн дэвсгэр шаазгайн хэсэг ойр

шүүрдэх шилэн хэсэг

(шөнө дөө шөнөдөө аймгийн
газар бэлэг (ср. шөнө)

шудугор - куда ходи косоңду
шудугор эсеңу.

бәрдә эгеңу.

шенгелә.

бесөрөк - гол. Адалда
бесөрөкдәнә.

бәлекә, бәлөк.

бикрә - бәр. Немец босо бикрәнә
ноғазарә. чуқуң, чокалаңу
шәмен кеңу, бокон боғоңу
әгиз, бәлеңу (ушә чыңу
әрчи кеңу - ау кезиңу
әкондәр гәзәнә.

йахна - ~~сөрә~~ сөңүрәлә чу.

ақуңду - Пәрәнәйә босо
тулугәге кеңу. Онон бәлә

Обактын сөзү менен бошогурын
кыйла айырмачылыгы бар.
Номину адамдын таза аныгуу
Кечеги-күндүзгө. Духтур жана
жүүда бам кан экен. Бизүүн бир гүрүн
эл киздау бар да окуда. Бирин
сабакында (= колокчуда / кагуу кагган
экен. Кечеңиздеги бу ачча
кун болдуңу? Башка маңган кеш
бала окшоп десем кулүшүбүз.
Чак эм 222 кун жок бои калд.
Балалын үзүнү көрөп чоңоюн
эм, тоңкачалм. Номи чарак да.
Саат сегиздс бүгүздүм. 2 ч кайра
сыңкыроодым (= чогарбадым, күрүбедим)
Кечеси кандай терде калды?
Кенеп ого.

Ачаз кылыптыр, ачазман
эчил // алтыр / докалчылык.
алад, эгил - двор нар киндеш
Адалар (им. с. м.). Адалар сурагыр
ф. (= адыгбуу)
Эки адамдын ары бууда бои
каса адаш деп кобур.
Адизи аныгбу. Оюнус сарар эдек
адрес, нашаяк ошке нахуакея.
Пакиза адамдо ачаза эчи деп
кобогус. Эчи-дакка кылы.
Аныдашин
Эчи кылалгай калтыы - сидбек (чамак)
Кесядан абитин кур,
абокея - аброкка,
Малмыра кол кодуур богыдо
эксприбэр бои кур - большинство.
ак сооляк кечеи аболар
акра - пычкак ар, огур ...
акчач деп богон эчи

оғилам — ишим.

акучим — отким.

эҳам келдинг?

эҳам — шаҳардаги ... чиқиш.

тўрим// — кўбак, аҳамият салмоқ
тўрин ҳаракатдаги шахс
бериш.

эҳтиё керакли бўлиб

эҳтиёт — сақлаш, кўпдо насалган нимани
эҳтиё кесак (наҳрадан) насалган кишилар

элимиз алғон — ичин алған, эбин
ғайкан.

алкоҳ жуз экен — оғзи (сўз чиқиши)

алкоҳ — ғоздо особ

фонетика

тараашги чиқиш.
шағал

ташкентда бўлиб

ҳа-бўлаётган бўлиш

пушалак, бўғиз, оғиз

акыр, ырчы (акын пас)
сабасаң. Олцуцу узун болсун
сөзон кең - сузон кең.
бүтүн, сөөк, алдынчы кишик...
коргө кишик, жаго кишик
Чаймасынса. жамбаш, дэли - дэли
Оюн эмэс. кары кишик,
тоо. мокудаги жогорку
такай — ревню гляжа.
Уул бала. ырчаачы дейт эжен.
Эгэн — огэо.
малкол, кэрчэб Ол эр мончок
болуп. Гэлэр пэлэу, ганда
шорчосу болуп. Шорчону сакы-
рын кең.
начат - мала бүз сачуп
дерева, дечка - ребята, Чалаа
Чаф шеги кунде бабаң болуп
бүгүнкү. Алдан чогодынчы
сөзнаңг эмэс - сөзбаңг

Z

кишда — кишде. Чүгөн — үгүт.
көкөлөшөт.
бүс басып калуу. Самолет
деп самолёт эле.
кыпчак, кыпчакча
чөз, чөз, чыккан
төрөт — бөлөт. чоро — оро.
Куба — кубо. кыймыл — кимыл
дайыт конгуроо — дыйкан
Ка кийин алакан, ка —
бакмак — пакпак
көчү — үйгак. Курулуш келечеги
— үлгүрүү
зэнгир — чоңкор.
сүйүү
боско кубулуштуу — бокко
сурма — сүүрө. Чүгөлөөчү — дыйкан
көчөчү — көчүк.
бокуро — бокуро
ара — ара
тоолуу — дөбө. Күлөпөрү Шилекчи
кыпчак, сыпкак Геледе

тоң кур, боғуз муз.

ғэгли – чуғу

бурғуп. Бедене ала бугандың кичкир деғиси.

-гиз не говорд (көзиңиз ачтылбасғ)

канағма-канғ, бурғума-бугун келд.

шапкэ, пахпакэ.

коклюк, ач көзли, бок көзли.

канаак иб, сусак сөгбү, качки

мэнгэзлэ – сөгэ кон сүлөгөч ад-

сөгөмөн – сөгөмэ.

Бөлөзя сүлөгөнэ мэнгэзлэ

ұбағчаң – ұмчаак,

экэнэ, чөчэ. кандаң

Калағ. жаңғаңы, оңғоңы

чаңыпы кұр, бөк – моох

балта, пычак, и керекэн – керегэ

шалкыз, чөчүрке, гөлкалағ

шапа – Курк бокун гүкүн бағ

гөлкэ, шапа – чапа.

Набэдэ пэкуэн сэгэ эдек.
Пугэдэгу коча кочын игэ эдек.
Кочун, баучэ игэ эдек дэ
Кара уй дэгэ эдек — бэз уй.
Ичиге эгэ пэгпчэчын пэгэчы
Ат эгэсэ бар экен эси ашэун эдэ.
Эпкэчилэн кэгэдэ дэсэ удэ,
сэлэ бэри кара удэ гэлэ пэгэ эдэ.
Бездэн бэгэдэ илгэдэн бар.
Кокэ-сэлэ, ашэн, дэдэ дэгэн пэдэ
пэг эдэ. Дэдэзэнэн эдэгэ дэчэ,
кэн кэгэ эдэ, кичэндэдэн дэлэн
кэн кэгэ эдэ. Куи илэн бэгэ
ачэн кэгэ эдэ, кэчэн пэдэн кэгэн
бэлэгэ жэгэ. Эдэк гэрэлэдэ — бэгэдэ
Алабэн пэшэкэн кэдэ — сэгэдэн..
Дэлэ гэрэлэдэ. Шэгэлэ, иэк,
алмэдэ, бэлэ, гэлэс, дэчэ, дэкэр
гэлэкэн — «сэрэгэ кэн бар,
кэрэгэ кэн бар».

Ак-Буйвоз Кышлагы

Маркоз сровди, Ленин атындагы колхоз.

К-здо электричество, радио, 11 пенддик мектеп бар. Ук. Кургондон 18 км.

рамс

к-з рамси 1957 пенддан бери иштейт 10 пенддик башкы бар. Ыссыдан 35 км. ногуп пакыгы Макдан участкасынан.

Лягандо

Бу кышлакда озбек, кыргыз аралаш жашашат. Озбекстандын Андан деген жери менен чектеш. Базарга Вадил фергонага, Коканд. Коканга барышат.

Бу жерге озбектер жергиликтүү келчи дешт.

Кышлакда кенчилик кыргыз, озбектер 40-50 үйлүү.

Мырзакматов Аскар,

с/з, ур. найман, 90 т.,

Жер бийке богондо сулаймандын оркон эки, биз муну угабыз. Экөө онуп. Үчүнчү бийкенин Окон кичин. Кудайбергендин оркон эки. Биз экөө Некелек кичи кезинде бүлгөн эки. Олордон кичин — милдеттин сураган... Ошондо милдеттин сурап оркон эки. Экөө босо кетип. Ошонун милдетин озуп коюп. Кичи оңтак чыкпы. Балакатка жеткен... Олпок толгон Некелеге. Ак пасша-дан муз алып кар керек зооб кылып пакет жүрүшөт, сарып пулуну ала-бер. Чыгымын пулуну ала бер. Ах бак кичи — гео, бер, Ошолорго. Коюмчен эле пулган кер. Мынчу чыгы

эде. Балдарын мал чоңду
жүк эле, пулуң эле жок жыш
кечек. Канча тууландырдың?
Элин, уруунун сурап баягы.
Жеңеси кэтто-мат эле. Балам
бека бекгондон бери Кубо-мат
тыкан бой кечек. Үч чоңду
бир сакал болуп эле. Эндч
мынан ингедакуя шол учак-
рарда окон бер-ги молдо Алим-
кул деген чыккан экен, кончак
эледен болуп жек. Ошайлакан
Неменн пана кечеде келүүе
Кочкор үрүмчү... жок урушкан
экен, мыкбуш адам шол, бубдан
кап бар экен, сарыарда бар жек
шубду сурап бүгүп жек. Эки
дүлөйлү орусчу ачык кылан
жек. Ынын зордун, кеч бер
ден кон кылогон (= кодогон)

мисбк

экен. Бир уруктын болуп
берген экен, уруу-урукта
мулк кимге берген экен.
Кол-кобуп берген экен. Ванзинде
сурак. Элик кыз же эч
сурак кылбак, олкон салып.
Мекени бир эч элик болуп
эки салкын болду. Сакчы
кыз элик болуп. Кош-бери
жүрүп. Улуктерде кан чокуп.
Чыкпы ушкан эле. Бу
чекти, бу бүт... какпас
ралан. Кечеи басмачы кеп
эч кор ралан бу... кундуз
уруп кеп эле — ралан бу
эле. Кечурме кичигүүдө.
Далда басып кубу, бир
уруп болду. Он сакчыда эки
бу экен. Мынаңдан...
Мына ошо бу какпа бы

пудя кэтта бэн кэбэ.

Кэтта эрген, качан эрген дёген гокхан экен. Паганакен үүдэ бэбэ зонуг кулан. Кулаг бэгэ зонуг кигэн. Гэрчаконуг чам зонуг бэг эдэ. Гэгэчэн чам зонугуга сонн, чэк киэн кэнэ бэл нанаг гэнэнуй бүгэ эдэ. { Кэнэчу пуэтэ — (эн кэбэ) гэгэн ...

Арыш, жараганэ

Марганан аршэнэ тэкэ-бэ эгэн пэгэдэн болэ экэн кэр шэлэ. Пара кэлэнин гэкхан афиндэдэн бэгэ. Кэлэнин сэбэ адэ кэлэ ... Оэ акэра Оганцаганга кэрэн кэбэ.

Пакас

бэгдэн кэнэ, ... чэн кэлэ

Ду росун ... жэш коккурак
кадыя Олушсуун Кор-
гондо... эки урозгордогу
накад ралан ан кыбы да,
Усну дэрэ мекен кандэ кен.
О чекеде дэп(?!) Энекэдэ
пачак кисы сындыын
кор-мерун ралан аныгынбуз
да. Бирэн гуюк дэп
Уушун пурун эдэ чемеде.
Бидиин-бидэ олуре кедэ.
Дэтэк-дэгэн мокнуга кобун
кобду. Арыкэ бедэ, то
бегенеди да бэгэнек /
бир хэя ... Дэгэ рансиик...
Пуруизде окун надэ. Кен
нусекеки сэгэн кенексек
дат. / Кинэди ралгэгэ
жакин токбанчыкын
колын надэ дэ ну бала

Сен озун Пурунгадан бегенг?
Энди бу нец пурунге ошша
ол оркенек кыйын... ги
бар да. Аранг бурд экен
— арабы бу экен.
Сегун богонг ишин одунг гам.
Арасын сегун богонг экен
ара бурд экен. Кыдын бар да
бу кыдын бушкон. Мусурман
[алы сак шике нокон бунан
ушакаче — какос бол дэсе
кыгаки кыса бурд.
Ж Эдуллагун деген бу нуга чыкан
экен, тонкесек болор экен.
чыгы кенин тарын дэ
басам убуде эдем. Сенг
сакад ишиг экен. Сосар мени
тебдесин чочы бурин сарчы
кыд. Басокад ишиг экен.

Мина ушибдуи бу ауши.
Намаск бар да. Сизде
мейе барма дедим.
Умумедде чам кеми будган
Мен ози кидим. Он гер
ан ачи тамак бар беди.
Кочка кур адам де, кий-
бди жи кидим, сакал
бир карыш. Бике бдиш
да жди. Туда карт
гидеди бекиш будан чыкан
адам ш. Бомосом нам-
мажиздин адамы бибо
Дакин бар, кур бар.
Кар бикеш оли адам жи
оли дедиле.
Мено кигаз деги чыкан К
жи. Мено адам де ш.
Кеки кеч будаган, тапа
адам де да

олюй?

Онон буни канча ургак ёруп кўп. Бирдан мен. Энди капкис энди, адъюлсин... докоңа кўкси одам кеп энди кашуда.

Олоч деген энди кунда... аттаканди бу-буни менен гапшуляшиш ушундан будадики...

Аттаки бугун бу-буни гапшуляшып олтурсун кобон экен. Эш-шурб... Ну маалъ кепи бу кила так, бу кила кок гепи... Жанбаи кепи тиголсам... Канда-тогун бир дан аны зогго кендин эш энди бир кундуз кап кўп. Бу кошнакуз капсин...

О дауа, бу дауа кабеседы.
Зулукар бурген экен.
Нокеди ли кок алыш ар кедс

[Арпачас ... та]

Ничё бурун тарсам.
Шиуманда бюк чеде бя ли
кашаган. Сен курайсыц дя-
бур О бжиск ли ушубуде.
шиуида болуп, кыди карап..
Шэр кыди киндик коуды
канды... Кыгыдыц тэги..
Ахуец чонар, бар у дурунгу
тюл суледы. Кандыбыц
ачапаюуда Кыгыцдыц
кабуген бекя болгоц дабыц
болуп ли да. Бц алыноц
шуукаан кадын бя ли бедиет-
ше. Шуцшитэндэ ...

Ёнгду колын оркоздун.
Макин колын... оркоздурдун.
Олор мал эски адам эд.
Канадын да эски адамдардын.
Олор жи шуб... он бестибар
дунуйд адам-удун.
мисал бар ки, Ноккусдан (Ноккисд)
бирта аксакал чиган да.
Онон ошын кукени кэт.
белинде костек, ижан
чулан, кадам эт белинк
отуп, пубуде отуп... канчы
бир максум? Бюди оду кеб
жен. Тилд букар напаен
шунаид дунуйд... Оку канас кон
койду. Кбгд бугам сандыда бюди
оркон жи. Балбан дахан бюди
оркон. Экор убуди бар. Жэн уч-ын
оду... кичи мисал бурудай
бир шидэ эе пубкоду... ужагай

Кайрагон... келецкоб ганан
кок кагсан... кетиги кидэ
окуб эдэ. окуку-бурмин!
Бидик... сун он ёнэб. Кесеш
кан укачанат кунэбу кбан
укачанбы. Кичиндэк... Кэтэ серкем
бар эдэ Эки нтн кокту кагал
суган кайы — кусак Кэбы
кан бар. Маца. бир кидэ бак
Тыгач ан кокдун дэбэн, бан
ганцын, семин (=цемин) ганцын
дэн кбн. Инаца гагон эбун
Мэкэн кын кокун, качангаче
2 ганчаныца эбун асцу. Эсн
бэ гн'... Экун гучени
Гуэб Ранс сбанана кбкен
экен. Элке гн. Аца кокун
дэн. Эг бу пачакын кок дэн
бэ гнэбрдин. Бэгн кок дэн-
онэоб-мандак дэн бокоб,

Мабиске кӧнин паудусэ...

Кэлэ-кэсэ эрэ, эрэ - адыз
(акӱт - акт

Сэдыкин ушудусуд - ушусудэ
чэрчэдит кудэ.

Бэ, ука, шэгэн ушэкэ кэдэ
пабэк экен. Сэлэн эн келин
ушусудэ кэдэ экен. Шокон
Акимэз дэлэ. Ушусудэ келин
бэбэшин кэдэ экен дэ (ак).
Ушун кэлкэ кэдэкан дэдэ
Сэгэн дэсэ сэгэн, кэк...
Шокэн бэлэкэн бэлэ шэкэнэ
кэлэ кэдэ адэкэчэ. Шэкэн
кэдэдэн кэкэн дэсэ.
Иэдэ - ӱлэкэ. Эк.
бэлэ. Бэлэкэн кэн алэк
чэлэкэдэ бэлэ кэн ак
кэкэк бэлэк.

Жантибаев Багыш, Уу. кайман
73 жж., Бишкек

Жаңы жылдык мерекеси. Сабер
мичүүлөр чогулуп. Бүгүн бет-ачар
жыл сүрөт көп түшүп, салмак
бокуш (эде, салмакда бойдок
Акеш, бойдок аладан бүт келе
эле мичүүлөр салмак эле,
шунда сага ушул, кимдин
сакал ачык чоюп мичүүлөр
болуп эле. Онон кичик мектеп
Чүлмак мичүүлөр деген чогуп.
Балалар чогуп бүт ачар салмак
көрүп жүрөт. Ачыркы келип
Чүлмак мичүүлөр бой жүрөт,
Бүл мичүүлөр бөлүндөк кийин
адамдан чыккан чогуп
жүрөт. Акыркы бүтүп балдар
бой жүрөт, ачуучалар, бүтүнүн
чал бичүүлөр.
Кийинки түш көп бокс сокуш
салган мичүүлөр келип эле
жаңы жылдардын ушинке

балдардын

мектеп

жаңы

куб бұнын алибұр менен
сұрды аға. Олдұғұс ағұн
құс де. Сөлөбұ де ол.
Сенің сағы... жон жұнда
кеса... "Пұсұ қардың ғәні
оң, пұсұ қоқұн ғәні боғ" де
ол ұғаңа. Оқұн пұсұ бұғұлан
бұғұ де. Онон құдұлғансоң
кәзіп беріп жоға, кешкә
жұп ғыға. Ә кім бұр пұсе
дейін кәк кеп. Кәхәбұға
бұғұн жоға құғ. Оң жақ
оң ар кім. Кала бұр — жақ
ақұбұн пұсұ ғөлөңұс жәбәғ.
Ч Олноң дағ де оңу. Бұр ғалаң
пеге... пұс ғыға де. Ашұс
болоды ға жақ ғалаң, ға
ұш ғалаң, пұсұ олноң ғыға
де. Сәң богұға кәкәлдәңді
бәрә де. Мынаң кәлбәғәді

Ғани —
Ширинмин келдәчиге дә
ғалаға эле. Ә Мәки ғаибин
бобаңа Курбанбек дәеи чыкан
экен. Сун кинолә ғәмайдә
келә экен ох ушаңында, О кашы
пурәка келә ғәи масләғәт
колә ки, нәкәнә ауға
чәчәкиңи дәеб. Онда әнә
бүрә пәкләеб экен. Ого
Пәеб кан маға бә
Бә кини нәкәнәге ауға
чәчә, Бүрә кедәшиңә //
кедәшиңә ә ушаңа
Ол кедәшиңә ушаңында
Курбанбек әнәсә бүрә Сағәнә
ашура кәеә, ғонда
Бүрә кедәшиңә нәкәнә дә
ғәмайдә келә. Канә
бәдәшиңә чә ғалаға бәдә

Энди ки чоң чоң. Бүлекке
деккиле деңг. Оңдурган
чакчында энди ки. Ашлу
калкка бөлүп кетт. Эту
почаг учун калкын алд
ачыпче ак бикди дөшү
деңг. Энди ошон кейн
дагы ук. Кучкоңо суп чтоңг
Сунду чтоңуны бүлүп бикдү
бөлүп кетт. Ушуп дагы
гонсон оңдо гошоңг эс
Энди дөрөк бөлүңдү акакы
Энди умард бөлүңдү алд
бөлүп. Ушуп бандоңо кеч
ачыпче эс гондорди
кесип шүүңг. Энди кенип
О. Эки кам дөлек.
Эңдигди чоңоң бүдөңг
ичиш экен. Ачыш кайан

Почтовый шундан ажыратып
алып чыгууда. Бир шар
келип түшкүн кез ачыгып
керек. Ошонун ичинде кичи
суу көбүрдөп көзөнчөгө
бет ог ачкыч сунуш
рабарман кетти. Ошол
кыз бүсө кыз үчүн
бир карт ачкыч карап
Эшик го кенчүүк го
бир нерсе алып ашыгып
чыгуда. Дарыяда алар
бетинен Почтовый класс
(= карбонка)
бүрүжни бүсө ал эле неден
бөлө көбү. Эки бүл усоюу,
бүл бүл чыгы, мен ушуна
кар шилде — тыгыз бойын
курулат. Бүдөн аткенде

тж ср.

Қазақ қазақ жұрты қазақ, қазақ қазақ қазақ. Исфирік әруақ қазақ қазақ ұлады, ислам қазақша ұлық та болып.

Ол ұлық бізден кешірім болуға ие неде жұрт бар ғой. Оның қазақ қазақ ғой. Өзіңдей емес, бір ұрпақ болдық қой. Қазақша қазақ қазақ болып. Қазақ шерік қазақ жоқ. Мәңгі қазақ сақтап қою, жоқ ұлықтың алу. Кешірім алып ұлық қазақ болып қорқақ әсіз бен сондай ұлықалардың ғой. Ұлық қазақ, қазақ жерден асып қазақша жоқ ұлық. Әлде бізге қазақ ғой қазақша Оқиғалар болғанда қазақ.

Мында зогунгу бакмад богон.
Пакаан гулп шукшин пудуку
аландуг эдек. Бандын пеллге
эгчес ду шрике. Бак
кошуку худ, откабкин бдд
озуде огуз богосо эгалсаб
да кибогап. Пакаа бдрсек эн
Анкилаи будесс. Мен эн
бидем-эки бокеди дей инду-
кам да. Пакаанну мекн
бирап бд дуга бдрсеб
Мисидма кыл мирапчылык
кыкы шедеди аталы
мирапчыленкеан калакында
бар кок кобду. Кыкы сакы
да шудуи докиуз // дуга кыл
кыкы сакты, бир экн
кандаи кыбы экеди, адам
шундаб шакасы бокеди эн.
Чоп чакска кобду эде

Өзүңдү эң сагын, сагын бенде?
Өзүң кыйнадын сага. Бүгүн
сагын өзүңдү көрөдүм. Шуну
үчүн ачуум ден. Сенде
канка (=канкам) көбүн эмес,
үч сөздөн ибарат деди,
үч сөздөн өкүс сен бүдүн,
канкаңы сагынадын. Кандай
бүтөдүган канка эч
эмнеге. Бүгүн түбүнү көрү
бүт, сага бардым канка
тек. Сүйүүдөн бөскалыкы
бийчесин, Адам эмнелик
Күлүнүкөн учурлакында...
Эмне ич бөлүүү... эмне эч деди,
экөөбүз көпө чын сүйлөшөбөй
эмнеге, мен бүт күлүнүү
чөкүп. Бүт шуу он сөздүк
мен чыкты деди. Бүлдүз
өлүп да калчы.

анағындай болд. Кайд-кайд
корпо, ғанан кылмак.
Бибдре бұл ұлс бар да
Ишк бас кык кобдун.
Катка ушуздре... дейлен
2
оғұн ңүсі анан ғұнд.
2
Үш күн, бір күн кечиб, кыслы
шешіндің ушуздан кырд
кайд. Бибілдуде оғұн
болоғ. Оғұ бұрғаң кобд.
Кечеш кешен оғбұз кайд
намасыны оқұрұғыр.

Сарын ғы дейлен ғұрғ ғалы
кайд. [Ол кишиғ бұлғ.
О кайдс ғы 2 ғок, сенашұшуде
ең кырғыз ұғұз оғұғ дек.
Анан оғұ кобдун ... Коғаң ғидң
Аңадан бір ишкә кын
перейін. Бұлге кок кайд
2

Ижди бирди дагыдс болд, дс экн
дэкн. Пышкудын... всдагак дамы
гомдурендэ... вдыгы менен шу
Ирнче кайлд...

Чыкдык чалд дс. Одо дд
дс анык чогулдуды. Шолок
мнен чдрдын, гозыкдан аптрд-
гын алайдд. Намыкы бдрд-
дан анык салд чыкдрд. Ачы
кондурса, нан дд. Кечд дсд..
Ддкдрд, кандт одого салт.
Осбака дыркдран чыгайдд.
Пакге кбм кокок. Ог эм угд
дд! Акмандд бдкдн экн.
Бду одина бдк дмнен экн.
Колдчукдн тдгнды чыкдп,
менекдн кдчдк... Ону сокдды
менкдан кнлд дс. Салынкдр
дмд. Ичнде дддмнн бслд
бдды озонд, озд

Дайд эм кмнн дс, экн бдлд

Мынау дарада чимчык
деген чыгы ж озгурду.
Аттан озиек бағаф, коңгоз
чағаф. Чикмаган чалы оскон
чедеф. Ак сомок оскогон,
Аңында не бөлөнеф экен, [кыздар
— ушаа-ешкиф (балдарга конушуп
оскоф бүй эе деф]
сүйлөшүп...
Бибрак чыгаф да дүлбөкти
чыгу менен дүлбөф бүр бағаф
чыгаф. Коңгоф баллагын чыгаф
Аңаа шорпоны шеф. Кар кеф
көлөп кеткиз эе бо коңгоф.
Чак кана деди. Бибрак
кана бүлөнеф. Бөкөн
бойф шеңкеф. Бикеш деф
чечке кубаф дүлөй менен
кубаф. Коңгоф, чак

тинчлигинг. Бошқа одам
кўнгли бўлгунча сўзлар.
Менга ҳамма чиқсин деб
ҳисобларди. Ҳозирда ан-
чагина кўнгли қолдим
тек қўй энди. Биладиган
ак ирисин кўк. Дам қараб
гапирар, бегоналар ишонар экан
ак. Ка ман сабабдан, ка
ам кўласан. Кўнгилдан бари
Кўнгли олиш курсак кетиш
ондоқ нозиқ бўлмайди. Ҳалиги..
Қақшоқ одам экан. Қаттиқ
бўлар экан. Чиқар, бўлмаса
келади, шуни оқибатига ўйлаш
Дарров ғазабланиб кетиб деган
Оқила ғи қилган. Энди
шу бу, муҳаббатни сўзлар
бўлар экан бу деган экан.

ч торпок

Кызыр бир бала бийке болду
Пуч ушундай-ушундай. Ал бечке.
Менен экө ким кечке. Шашу
менен мен болуп бурам кошо ся-
Тушунду ушакты жыгылып
сабын кечи экен. Бу үсөнү
бүт окшоп калган чыккан
эмес экен. Улам ошо кара де
Алакда ондоруш жакка чыкпайт
Кыйын болсо ачуче, кечче
экен. Ол өз

Ачка. Кара кара бу кишиде. Кошо-кашыр деп. Эки-үч үйлүү кардык шашып богон. Бүл кара... Мунун бир дана суну богон. Бу суп ичи кишинин ичинен суну богон. Ону мурунку кара мурабалар кичарга берип... Шашып Исмон деп б... Шашкан гамкары дыканчоюк киши, ташкы

Ачкыдуу
Ачуубаш
Кечиши

Закиров Шер, 70 л., ур. каялы, ч., бурятец.

Каяшк менен кыргыздын арасында бир ген чоңот калды. Сурушкурун кечинде бизде сэнэ санжарга ток. Бирок, кар кимди колдо кирип ток бой кыл. Бир дэ ден кан изденип сэнэ.

Чыныз кырк толдун картаяды, кырк кын кырк | калмадын неден бирок жок.

Ушундудун кыргызынын неден чаржондо болуп жат, бэк ар тэрэп. Кечин ургаҳында шоңдун эки бөрү чыкан, бирөө кечин, кичү Кашкар кечин, коңу оңдон кулан. Бирөө кечин о заманда ханы-бек деп ууш нурда болуп жат, калмадын сурун кыргыз онкол калды

экен бицерге. Онкогында биғудэ
бир сакыыс бар Кара-Кыпчак
дейчи, он бир каймакчы шэрт
экен. Кара-Кыпчак сакыдэ
калың шэр экен каймакчы очень крутой
ғудэ. О шэр вайлэн сун шеч
экен. Мынау сакыыдэ исфаған
дейчи, кыр экен ирғыт орок кончан
чыварған экен. Неу карэ,
тауға окшэн бүчүн кэчэдэ. Үй-
чүдэ айрилэдэ дейдэ орок кайт
Мык-Коғон дейен неуге анкелеғ
экен. Мык пашка адэм жен, шонуу
ордоу бар ондэдэ. Онгурен сун
чош бурған. Вайлэн шкен сун
неучипен Ак дэш, Кара дэш дейен
экиға кырғызын тауу чыкқан экен.
Анан мына үчүн орыкғ кайлэғ
мынарыкудэн сун алған экен.
Кэтэ кэнэ чыгарын экиғ
жылдын бүркэғдэ коғуз пашан
бүрэ. пашка кэш калған.

Кыргыз кишилер офицер кезде
экен биз кадык эле. Шонун
кабыл алып отуп кадык
сүйлөдү. Комбригдерди офицер
деген экен. Отурып... Отуп, узак
болуп... Шаман бүркүт жеди,
барлык коркуп.
Кыргыздын эски жаңы Кенесе деп
экен, Кенесе дүрүлдө дейт. Эски
кыргыздын жаңы шол экен. Ал
онтодон ушакан, мени.
Элик болуп адам бир нерсе бар
дейт, шол ал кабылан [Казакдарда
Ган кылат экен у дейт.]
Набылыбыз дейбиз да комитас
кайсы дарын күчү дейт эле. Кан
совет кишиси эле.

Чыккан ачкадан, бүчү чыккан
бизди кыргыз алган деле жок.
Кар бир ушакта. Ал мынду

нокесек, сок дэрилгендэн
бокуда болгон жен. Жуда зор
киши эде анадандан дбулмолук
калады деп эде. Хаммасы
кичи эде. Бирак о уарада,
мынаду высфаградан чикан Ахарчак
Окон кишинеуэк. Бирдон
кунык, чачы бикуп киши эде.
Пибадя барыпбур. Бабрадын
мынет курап кердим деп,
менен сурап калды деп,
сенин аруу немене деп сурады,
Сохп менен бурд деп, бир
башында ...

Менин ары шахтанбак
Кабдыкарды алып
курак берем гаминдак
деп ноон дбрп деп. Жиди
ноябр кесе бир гаминдак
деп бурд деп. Ижиди деп
эдит бар, ноябрбок барсам ар
берд, гаминдак барсам бок берд" деп жен

Молдо Кимас анакы бойдо же
Ол кечеги окуялардан бойду. Бикуш
келген эмес. Жем ташыган, ар
ташыган. Ана шундай коомдо
жашаса коомдо адам.

Ал бишке кезде болуп... Чала
сонун = чала сабат. Ошондуктан
ишке бакпай Кудайга
ачкем имам коем... Бизде
бухгалтер дагы карагандан
бир ганим ачкем имам коем...
шокун бала-чакалуу бар.
Олор... Эркинен - тушу
Бишкекте... Жок эле, бочок
эле ошондо адам чыгарган экен.

Комбор уулу Касым деген сөз окуучуга
жучаган болуп бүдү. Уч-төрт
балалар бүбү ачы жыйналды
сабда сөбүшүп коюу
Бүгүнкү чен балалар

Тўғри айтяпсиз. Эркакнинг
кучи ...
Қасам, оғзингдан ёмон ёғе.
Оғу кампирга ёғе. Мисоқ бор
қизлар кўп экан. Шошқалоқ
қадам учиттан — Бактемирь
Жоро деган балани ранс қилиб
„Қизил-Кампирга“ деб ном қўйдик
қўлга бўлди ... Эккинчи марта
Эккига қўлга бўлди, „Оғилдан“
қўлга деб ном қўйдик.
Аммо қўлгадиган бўлса чет
ер тоқ, чиқиб „Қизил-
Кампирдан“ „Оғилдан“ қўлгага
мен ранс бўлдим. Биттага бир
ҳамшира бўлди. Эки кун оғир,
биттага бир ер. Энди менинг
пахта эгими ... чанкандаги
вазмин келиб бақирди
бизни қочирди шоферсиз деб
урушса бўлди. Пиёнин бақирди

Мэнэ менен бедэни одурдо
шэрэ когорткуле. Кэшкар
кэжи бабагудын жулэри кагап
шулардь эгледи. Кузгоче шэрэ
бардын. Кузго иржандэн удэлэ
богду ки, улэнлэду кэлго
алын нуккубке бэлэду деди.
Бэтэ-одо боегуэун меен жулэн
кэн жугэдэду. Кэкос богун
тогоду одэ. Бидэсэн бабге
об ковэридэ. Комондон кемэ
дэп кэкос кэлдын и удэрнин
нар жэлэга бидэ рэме.
Удэдэкэ удэдэ. Маалэ
эки кэлэ сэсэдэ бэдэ шэгэдэ.
Мурэн бэдэ алдэ кэн сун кудэ
бэдэм. Бэгэдэ кэл алдэ,
Кечеси олэдэ, кудэдэ бэлэдэ
дэдэ дэ. О кэши кемэ
вандэ богоч
удэшэдэр, кэлдэлэ.

см. 80. Элчи шонон бир-бирге
кара барып ук-кулгондон кеген.
Анын кулагын ушу агып жеп, обурдеп
кеген [1-2 күн] кар шудеп кеген
өзөн, мылтыктан чыккан ...
башкасы күүк кеген адам.
Бүлөөдөн гана бир бөлүнүп
бирин гана кынызга бөлөп бүтүшүп.
Шаласы өзөк деп коюшуп
[Ку апа, ку бөлүшүңүз]
Элчи ханга аралашып кулап.
Этиде бир деңиз жеп чаң.
Кулдардан эгеп обурдеп
чексиз .. пакырга гана алып
келген күбү деп салып.
Өлүп жеңдү. Бирди аралашып
сөздө ук гана коюп обурдеп
жен. Дарак ук эмес, гана сапы
тур ичинен бербейт бөгөп жен.
Онун молюсун дүйнөлүктүн
Онун молюсун күүлө ичтеп

келди. [1926 т.] Кыта инисин.
Мала бурга ат гана бу деп.
Кобди коштоп го. Дыбыш бу.
(Коон пышкан чоок. Корук сыт
Хорук болуп ... Мыны алып кеп
куруп сал. Ушуны тегип экиге
сыт бар деди. Кыта дыцычиц бу.
Чан келе сал бар. Арыш мала
бурды ташка шуруп чыдп, мыны
чакырды, Бу дыцыш шоокуну
келди. Бигерди онжок сыт бар деп.
Кара сыт бар, Анан кайтып. Адыш
адыц кетегудек. Кичине гана бурак
бу. Бирде сыт экен, кишен
сурткыча сыт шок деди. Бу чок
кегендеи кичине дыбыц. Ыя кишиниц
ги кен накып эде. Канча курдыцыз
деди. Тыц экен келедек бергиче-
гинен билем деди. Бу заман
бол гон деп. Ахырын ушулар ...
(— окуп)

(-уу-) Тургам

Арык конлоган, кыжын суу
коюп бошуп бүтүп кургөн.
Ошакта корд тик, кажы

Шер ← Закир ← Акназар ← Кудайкул
← Бакмырза ← Галмырза ...

(326 кишидин
ноу ноябрь
калган 1
1926 жыл)

чоң арыз бар эле. Мыкаиылыкурде
сыз бар эле (=санитар) к.
О кишиде дайым ушак бар эле,
чакыр жолдош — жан качар (чакан)
Кандай болуп бина бакчы ич кем
бичкеб, экени бакдар. Анчы
айран у ... Кыргыздын карасан
Кыргыз кам ачыраган экен — кыргыздын
бир кече жаткан... Шокон кашы гоукаган
экибиз. Намаска кан кыргыздын
акыркы Ак чоңдон акын
экен. Боказ жуз ... Ич ушу бар
экен. Бирасы О кулун ауз кыжын

Мурун сарт деп эле. Ичкиге
карыды ... Шумада ичүү адам
киши эле. Сэмэт дегиниз адам
мынаерде. Ичади бек-алды кеп
сөзсүз болду. Ичү кэ билген
киши. Ал ичүүдү билген ...

Хаким бекердин үйүндө отбос ган
болуп жен. Анда тэжрибэлүү бэ
Маша бүгө адам бэ. Эгерүү бэ
деп. Мен мынаны үйүнөнкө
иштеш деп ал-ат деп. Ошо алып
барып, анда ачкан. Арасатан
сурайбыз. Адамдын бүдүн ...
Чөк адам болсо жакшы чыгыш
жен деп

Гагарин аралдагы II педучилищенин мекен. дир. Бообеков Эшенкул, 1957 ж. Орунбеден заочн. пед. ин-ту бүтүрген, тилчи, 6,7,9,10 кл. (Калинин р. Орунбеден).

Жолдашов Сарыбалды, Ош пед. ин-да заочн. окуп бүтө (5-курста). кыска-кыялы

Ошол эле мугалимдер

Нуранов Кадыр, Ош пед. ин-ту 1965 ж. бүтүрген, тилчи-адеби (Кулмиевден мурда Сурокина ... деген адам берген). XI кл. жок

5-класска чейин кыргыз, андан кийинки класстарда болсо окушуп да, 5-класстан баштап бүтө окушуп (кырг. б. сабагында гана болушуп).

Ошол эле убакта бишкек окутуучу 6 (орус, ранишевич), физика, математика, орус б., химиядан беришчү.

кырг. мугалимдерден 4, географ, химия, география сабагынан

Бүүшүү. Медж. кад. 2 (высшее об. нпо)

Радио бүүлөр кончулук учурда өзбек тилинде угулуп. Анда, сөзсүз гана, кыргызча угуулар болуп. (Улуудан эле кечинде Охтобо, жар-кордо баскалат).

Геогр., историдан бүткөн окутуучулар Бегимбаев Т., Шадиков Ш. — филиала пед. ин-тын бүтүшкөн.

Доноханов сагынбек, ЖЗш, Уз. кадыкан, сз, бүүшүү

Олон/канат сүйүү бирдеги ачык чыгарган ак пахтаакандан чыгарган экен. Шагыраакты... Шондой дешкөөр ак таза мончак экен. Бар үчүндөн бүт. Канаан нуда кеч бар кайдасе.

Видимое одинаково кара нагы.
Кыргыз у единственный. Оңдуктуу,
жаманы жок бар. Жондун уйдо
ку кошкон. Орок бүрөн деп оңду жака-
мыны. Оңдук быгын уйду сан-
дын өзүнүн карошо деп айтсо
жаманы кончусун, деңиз жок бар.
Анабын толук. Карошо деп
Жаман деп. Пайдалын издейси.
Мынаушулар. Оңдук. Сизгин
тилмач мына уйду жондун аркасы
белеп эле. Денеря. Обагыз.
Кыйындын деги түбүк ара, ~~уйду~~
эдеги эгин жай. Ингери эгин
жай жок экен. О тилмач бүркүн
тилмочу экен. Хани бекин алдыда
барып... Ого ар бүлүт. Эгин
бало бүгүн тилмеч ошол сөз-
жекелиштер. Кудо аттарды алпарып

~~Бұл~~ атақты биікке сенуген.
Бәрекелді бұрын неше кісіге болды.
Қазіргідей тәжірибелі ұста көптеп.
Ол ұлағатында бар кім оқуға
тиіс деп, қалмай келе жатқан.
Нұрлы шұғыласы денеге ие
тіккен әдет. Ақылды бұлтсыз
пайдаланып адалға бар көп бұрын
Үйдегі нұрын, қонды тек әсем,
ғұмырдың тегіне. Кегеді ұлы
жоқ. Жеген отқарғыны тәп
ашқаны жүзеден. Кегеді қорғау
құндызы бар кейде бір пайда
терезеде тағы. Ақылы деген
ағзыңды шұғы басқаны,
Кәмелетке болу әдет. Кейін болса
ұлықсатсыз құран. Дәлелдің
оқушы ешкім бөлінеді әдет.
Шәрігә отбасында бәрін оқуы
кепті. Неген-неген жүзінде

бадовлар адашадилар сиқи деб
юрадилар бор экан. Чиқиш қилган 734.
бир кино кўрдик... Бу ҳам бор
экан, ажойиб. Қасам қилишга
арзийдиган бор экан. Ғаройиб бўлиб
кўринди, тўғри, бор деб экан.
Посбон деб экан. Мусулмон номи
деб экан, косиб бўлар. Шокир
деганни, ишлаган, соқол қўйган
қоларкан. Қалам деб экан.
Кўп-кўп гўзал кўринар экан.
Шундан ўзимиз бир нима бола экан
Моду кўйган қоларкан. Ол ўзимиз
ўқиш қилиб деб экан. Оқу бир чироқ
бўлар экан, нарсадан ишлаб қўйиб
сотиб қоларкан. Ажойиб кўйлак
бир хил чирок деган чиққан ишлаб
болалардан, ўтмишдан ғолиб
келар экан. Шуда тарих кўпроқ
ишлаш деган адашади.

радио берүүлөрдүн программасы
өзбекстандык бир кыздо ч тому (ал
кыз бир чаалч, белгеленген убактарда
берилет). Бизде кандай эле,
сурап билим керек да Мадаминов
Музаффар Ош обл. фто. р., экз.-кыр
XX/I паруснев к-зу деп айтса болот
тилин билбеген.

Ауыл кыш.

Тоқаханов Сағынбек, 73 жж.,
Ұр. Қайман, Сз, Бұқтыру.

Оқу мектебін үшінші бітіру
имеш дейтін. Екінші сыныпқа
оқуға қасаған емес. Мынау
құрдастарға ұстаңдар, бәрін оқы
Чимшиан әліпбиі деп же,
бос тақтадан көлеңкесі ұсатар
тақтан пақтадан шұлық
бобокко салып қар-қыл көлеңкесі
Чимшиан әліпбиінен құлақтан
ғой кітап имеш қалаған.
Бір жақ деген ғылымдар. Қалам.
Қаттық ақ ұлақа тоқ же.
Сөздің шұлық жерде, ұлғаң
кітап. Қаттық кішкене же.
Жеңіл тоқ же, ақ ұлақа
шын кітап ең тоқ же.

Ултандан чарык кийүүдө
азыр эми чарык деп.
Кыш болуп да калыптан
тикен. Мисте да, оруп
кой да ошондо. Кемпирлер
долдоңду, алдыңкы гүлдөрдүн
түбүн алып да, кербенди
кой кийүү да. Телпек кийүү
да керек бүрөндөн, нуудан
Дону кийген.
Чачкен деп да. Кызыл, кийиз
кийип бүтөн. Мончок, о бүтүн
тагынып да. Ак оромол болуп
да. Кызык богок. Башына (кийет)
алып. Жакшы деген оруп кийип
Нурлык чыкан, Жалы деп
эми кийүү да да.
Бекче калмактардан чарык
кыган. Үзүндү кызыл белбак
деп да.

Пуҗда ӯкандар.
Пахтаго ӯроб ҙе, быосон эки усуку ҷарак кыҷы керек ҙе. Пахпак ондо кон ҙе. [Керек кара тегинде бокуҷы келя ...]
Ол ҙиандарда бокҷон, куд деген ҙиан кыҷыр ҙе.

=

Бундаҳ бокҷон, мид, барык, конок, арка. Гис ҙи бокҷон бир кын, ҙи кыл ҙудаҷы керг гис ҷыҷы калҷуп ҙе, {пыка керг гис ҷыкпаб ҙе. Ӯй кобаб ҙе. шудуҷ кыпаб ҙе. [ҙиж не знаб]
Шакран бҙилҙи аны ҷанар деб ҙе [терекҷи иеҷыпкоиҳ бапкан, ҷгин бадыҷан ӯ иекен]
[ҷиан не знаб]

Оку гыгган дейи эде.
Орого оыра мыгаоы гикэ
кыыы кооо эде. Оуэдэду
мэйкудан- бэлэы эдэи
оуо эде гаруи мэи (иуэ
да, дэракэи маи да)
Кол орок дэо эде, оиу оуэи
а-мэи дэиэдэ эде,
Сагыроо эде. Жоэучкаи
ыэи кол орок мэи оуэ
эде, чаиы орок мог эде
бир иэи эдаао ооуэ иередиа
бир иэи заииеме боодэ, оу
иэи иуаи боодэ. Аиэи иэи
... Харыи кэкоэо иииэи куэдэ
боиоо аэыи гоэкоройо
эде, дэи гуиро эде. Соку
дэо эде. Ииикуаи гаи
боо эде. Соку гаи дэо
эде [гаиаи, кобгаиаи]

Вазчинаак карагандын
кыдаң эде. Гакек деңг
эде. Гарам. Сэрэк деңг
эде жанчкыдан кенсе
кичуи бан эе деңг эде.
Ого орокку сандыуне. Маиак.
Кызын дуидуг деңг эде, кыдэ
эе кудг бүшиң жен. Гуч
бои кальмыр деңг эде
— балек (кожду балек)
Пэлэк деңг. Кыгэ сан кандыг
коон. Газенек кандыг дэи,
бала-чака барын ушиңкен
алаң эде.

Хэ пугурудан, хэ кыдэн
кальиң кызын сэи коңг
эде, почики деңг эде. Пайс сы
коон бөкэрэ, кыче бөңг эде
Почики кыдэ, пугуруг дэи
бөңг. Эи ачаңг. Окон токорак

болуп ... кыштa бир тадын
денеде коркон белгиси ж.

Бишек кантып, исфузи
зуу-зуу болуп, Кашкы деп
Пышат, ону кышпат боюнда
сатат. Үсүгү сууру болуп.
Кыш когон деп, шаңгалы
сыйрап зор-зор бүлөлөп болуп
Сыйчы деп сал-сал сууруп алып
болуп, кыйын-дыбал болуп
Ону кышкысы деп. чыгы
шуулу мегераак пышат.

Шамалы, сайгак, иш, энчи,
бити, кишеп, тамчы деп.
мал, коён деп.

Кыйкыр, шыбыр, кепкен деп
Кыйкыр бир болуп чыкканда
ашка шулкы салынат.

кочо деңг эдэ, шүгэдүдэн нэсэңг
дүү. Бүгдэңдэн нэйгэн
эм, ун кэлэн, кальц кэлэн
охоон деңг эдэ, оңг мэнэ
нэйгэн, нычкэр кэсэн кэлэңг
сайд эдэ. Өдөрэйтэн
сөк кэлэн, конодон сөк
кэлэн шиңг эдэ. гүрүүг
нэлэнгэ сайд, сүн кубэ,
сүүгэн кэлэн нэмэдэг шүлэ
деңг= Нэстэчэ -бэ.
Нэтэчэ деңг эдэ, гэн сайхаңг
дүү. Үүрэн үүл ангидэг
кэлэн - (= кэлэ) үлэч
гарэдэг. Шүдэ гүрүүг - үүл
сайхаэнэ, сүүгэ кубэн,
мэдэ үүлэн, сарэ үүлэн бүгэ
кубэсэңг дүүгэ Шүдэ гүрүүг
сүүгэ хайхадэсэңг, оюн кэлэн
сүүгэ кубэсэңг шүдэ дэ
— сүүгэ
сүүгэ нэлэс шүдэдүүдэн
сүүгэ кубэсэн

Шута // пиҗги ағы
шир чаб — кудрә чаб
Кудрә пиҗгән кимәҗ
Ағрән колын ушту // кәҗә
Пыҗса баҗа буләҗ, каҗанын
сурә дә каҗса җа кубаҗ
Кудәҗ, сонра алын әзә
кәҗә кудә ушта баҗан
кудә җәҗс, ону кудәҗан
дә. Ону пыҗса дәҗ, кудә
кудә ағаҗ.

Пыҗсаш дәҗ, ағын бәҗә
гудәҗ. Вска сағын кәҗ
сурә — сурә.
ушчакача дә. Мә дә бәҗәш
Чаҗочка нан саҗаҗ.
Чәҗән колын кәҗә.

кундуз учун, сачагы. Сачагын менен сачагы эле. Оюу чыгарбай менен бойун, нече түнүн бойго кетпей калып коюу эле, оорукчу чыкпасын да калып. Оюга кирип алып эле. Нукуя оорудон эч кабар кылбай эле. кечинен кечке эле. Бала, Шекер.

Орого алып эле. Ойноп алып эле, чекелеге пэчек коюп...

Бакча тыгыч алып эле, аркасы очко оюлуп, бычак оюлуп согуп эле. Тулга... Андан, [тыгын кыргыч оюу эле, чоңдон косэк алып, косэги зоробун пычак, оюу тыгын чыгарып алып эле. Пэчи оюп кое, нече бокун

[пахта эмес башка оюлуп алып]

к-2

О жуда сулсасы болд
жузда, жузлаб кўс сайд
бўргўлўк ўйлаб эдс. Кошу ғишт
кобд. Ағзи дейб, бала, жуда
каккик чиқарди. Кого дейб.
кекиик. Кыйду бодамнуи
болокка... кэшираак
Сэз дейб, ол ак, кизил, жами
V-M сар хил бўр кобд. ўзиб
дейб, кара кобд чўчқа-гўчқа.
Кошуа кейб, жазда кўй
закуа дейб. Экки, сагизган
(ач.)
Ала догонек -
чандеек эки бад

ф. ~~обл.~~ ⟨бунчук⟩ ~~[illegible]~~

обл. бунчук 1. недоразвитый плод физалиса
(служит в народной медицине средством против поноса)
2. название растения, распространенного в Ср. Азии.

искана пайвант

Алимов Гашманд
г. Фрунзе, пр. Куйбышева
(Шер Исаков)

карам
Кызы

(Хайдаров Сарсебай)

Иванов (инж. из Чимкента?)

ул. Карьяз (см. им Гагарина) маг. Кызыл Маяк
марказ

1954-55 г. Акша алиш — дунг медик (Ул. карьяз больн.)
Шер алиш

[Майли Найзали керек
кыз алмаган]

Вадим — Нефтепромысел
[стр. Чунур-кошлак]
двухзначное

Шайдан

Борубаев Чоён 32.33 гг. на строит. прислан работать Маг. Кызыл
отпихал дочь инжа (врач) - у соседей
сошли друг к-й берген.

N	Кыштактар	Бүт
1.	Ыңгар	7-82
2.	Жар-Кафок	82-147
3.	Акрыказ	148-190

Бүтүмбек, Кара-Булак с/совети.
Москва к/зу Баткен р.

„Москва" колхозунун „Иджеси" Баткен селосунда. Бүтүм кыштагы колхоздун болуңдоочулугунун бири. Кыштак фермасынан районунун кеңсеси асфальт жолдун боюнда жайгашкан. Тун ичи, [illegible] жарыгы. Бул жайдагы үлөөр, бирок табигый [illegible]

Контактын бүтүм болуп адамдык жарыгынын карамдар „бүтүмдүү" деген термек менен байланышуу болсо керек. Ден болумок кыймыл.

Баткен селосунун түштүк жагында (6 км.). Орто мектеп, клуб, радио түйүн бар. Мектептин жанында селосттун эки библиотекасы да турат. Кыштакта. Бүтүм кошуналык к/зун бир бөлүмү (5 бригада бар), управляющий жана бригадалар бар. Мал чарбачы-

мын, мага соңғы дәрдәо жана
тамекичилик нечүн кесиды.
(Оудан, арпа, пудору жана машинаға
да этиле)

1. Темирбаев Тұрдәли, 74 т. ур. қонақ
2. Ширматов Мекди, 72 т. — и —
3. Аширматова Айдана, 65 т. — и —
4. Айдаров Қасым, 71 т., — с —
5. Айдарова Каша, 67 т., — с —
6. Сәмиева Кәбича, 51 т., — с —
7. Каримов Жүсүп, 72 т., — с —

Эгэл одуу эм бар, моцуу гудж, сарлаг эгэл // амаач (сак. / спат.). Колдж тоо га ого эвдэ. Комун эвбэс хайдан тамин болов эдэ гэ бичвэс эвтэнэв. Дарадж (исчар) дэлигэн. (дарж оргобсиде) Оку удбакан дэнэ эдэ. Бүхүлдэ, ошгэ зорго сойоху эм. Кимэдэн абаака тасалан убиг дэлэ оку. Козан одиг каскан // кокоб // ошкуг о маадэ тилгаа гилэн бай гэ... Эмгэн иэс болов эдэ. Моману иэлэг эдэ бид болэ.

ср. кюс v карскан 1 2.

Одэнтэ = Обкомдэн будан обо берэ. Галчу дегилгэн мэндэн гурун-гурун (сүрүүлжэ) эдэ газаан дегилгэ. апарав. Мүнбэн апарасэ. Галгудэн каскан (тайдэн) гайдэн иэлэн тасалав. Тайдэк кайсэн болов. Эмгэн мэлэн мэнэ-гэн. Бүхүлдэ бэрэн кара тайдэк болов. Кара гал тилэн иэ уруу эдэн, ам галчуу кэрэ гэн

сонын калаб. Суу бал тер
кэлэкэ отногон ... Сундуке шэнчэ
Ноидалан гэчиди, набыран кэ-
гереб, шаы кон болоб. Кайдэ бар?
Шаги ылдый карай кеб мэнгуди
гэн и мэнгуи гэл. Эр тирде бар
болоб, ондоб эне кон богоб.
Согобу (допон.) гондуи арпасоде, такок эне
бизге. Бир гуи дэрэ, бир гуи гэл бар
дэ, сэрэги чиригэн, галы ёбэл тэк.
Гэнгэнгэн дэктири дэн конгуде,
дэбэрэ бар. Бирэнчи Кара-Кол
кэбэ сай келеб. Сас-Булак дэн
эне конгуде, суну шор да. Мэндэи,
Муди-Кол сэ Сэнгэрди гэгэн тер). Эндэ
8-и ай бэгу
уг ай агаб эчи нуруи каеб (Кара-
Шинчи дэн коноб карагай Колдо)
кон гоеб, обэкэрдуи аба
Шинчи дэги тэнгэ дирэн болоб
Сагондуи шинчидэн, эргэндэн
кыеаб. Эндэ-эндэ тирде болоб га.
Комчыкэне дэбэн и комчыкэн
сай. Э комчоге дэбэ коса

турган эмес. Кебек сан, курок сан, теше сан (бу уерде "две" англичанб дичесбе, чандон (кунган), тинек (темирден, фарфордан) Аксакалдар эбэб ичуун бүтүүгүн // бүтүүдүн деген уеембер пок тогпоб эмес. Акапу уеембеу бүтүүдүн да, ишпеген кейсе пуда пакпы. Бэрин // башкага (пабак) // пардыгдан эмес а, тинен бэс параллель окшогон. Тонау уеен тинтеу, пок-гонбр. Бака уеек деген эм бау. Понпон бэуун туяб. Орукбун бэрпеги пыпырып ичиле. Мырза уеен тапке ооб, пуюуге гусун, сэрэп копоб. Сэрэ ойлогон ичеге (усбунде). Лебиге конулгапоч дэ сынч. Сэрэпти пабоуун тэгпоч тинтеубэу сынч (сынч сэрэ менен тиконбэ бүтпеебүдэ) Сэрэптин убэдэн гусунду пабоуун туяб, пошо кэпин дебб оку. Субун эмпитердин, дэпэрэч эм пэпэ пагоб. Эр бүчка (пилотто) канан пагоб

✓

Ун ак сүрэн коекпбуз (нег арак)
Кысалак он беш тамчы кагып
алабыз дет бардык, бир сиськи-
ни бир чюмюч дэгис, олор (лекарство,
бир пузбуз (16 жг.) бир чюмюч дэгэ
эмэн. Орок ирэндэ менек ушэнэ
токоуз. Орок ирэндэн анне, бүгүнэ
оздонуз 3. (нег идеги) Тамбаны ирэндэ
кыпа ирэндэн бэлдэ, сосункэ
бэкс. Баяны тыпа гурап лэбэн,
пуи тыпа гурап лэбэк (нег тиеди)
башка бэсэго, асбыцы бэсэго, пэн
тыгап (үсбүз ~~ас~~ // асбанс
асбанс дебэк)
Жэчибасы, асбанэго обурэ, пэнэ
богоб. // сэгэр // бэсэго
Аныи-манынбык коеуд
менек сепсе, шуибай коеок
пургонсурбэр го, // шиш кыпа
тэрэмэуэ коеэнбэ дэб
Сиськэрдэн башга шубак гога-
рып сүрэп кабаб.

Бөгөрө кабыр болуктар. Сабырбы жіберэбіз.

Ладыпа асбоси-машин" // асбанбай" исэп

(не гов. кара ук)

Кыргыз ~~ук~~ уйдун эшиги оргилдеп
турган, кыргыз уйдун эшигин
түрүп коё. Калмыктан токулганда
чыгат деп (эшикке,) Эргичек деп
(не гов. кошо) коёт (без уйдун эшиги)
бар ук (азыр отогонь, аб)
Уйго түрүп эшик, чыгып ич -
Кандай кобуск болуп калат, сары
сууну агып кеткенге чейин.
Бир кандуу бар, Тамчы деп аттуу.
Тамчы (кеч тоно) бир түндөн
тамчы аттуу ↓ бэрин кендиктурчи,
апам эн кенджи (чоң эжеси болсо,
ал эжеси чоң болсо „апа“ дейбиз)
Ортогы (кеңдардын ортосу) ток берет
пайса. Тонбо ортогы оборду.
(Эки кишинер ортоk деп коё берет)
(Жигитту кобурса „дос“ дейбиз)
Жолдош Иштеник болуп оборгоо
бодуна кенчилик Икенчилик.
Бөлүнбөй эмгэ коом бар, колуң
ук коя (не помудуся домбурой, дутарой)

Сокучок кобулаб // Сыкыбы алдында // ~~сенсек~~ . дейб /
Анжтарды начайлго, бугобои кайды
(эжикбин убудобу деке ..)
Биз олан келебек. Абаздын комзиры
тама берейин олык болоб. Эке, бердиц
келиц эде. Жыгылган темде эшеке тог
экен. Тег обу да, ана, шо да.
Умуцдге де го, ок убду кордубуб.
Анайдке чейин корди келдим. Ок убду
кордубуб. Мибди болоцубу деген. Болду-
болду, деребейиц. Бубуга бекайом та.
Ок колу менен аймак керек та.
Сурдуцучеем эбибаб кел. Тобо
жытпдиги? Тамчек ачалар гоцго жы-
пдиги? Тог тайна тог деди. Эшакбек
эке кирсец ачам кечедим дейб. Озу
ужеиг эшек бокурабаб. Аймак-
часин. Жытпд, сек окур эе бергенги
Дасбурмандо деребеге. Найды ушаб=
Апайдар гуленди бубуду. Кучо эе
жыпи эбб деди окшоб. Тг эе

шембек. Ок сешиде босо бүгүн
ноч кун болду. Арасында тыныгычы
ун бар. Кенде гитыка болсо
болду да, сакла сабынка ...
Маца берш эди. Маца окуи бер-
гентиер (~~бүг фарлаб деиектенге~~
~~карандаш азырак үүрлаб~~!
~~отиеиг~~)
Сэнди бүз кулун үүлабыск.
Богосо ~~ганыкдага~~, ток обүрсаш
алыи обүрам, ~~готкиисаш~~ апаца
берем. О кыналдак эи конүр-
алыш. Жаңган менен ада болочеда
Жаңган жүшкэ. Пазел обүрү
Обү ~~кам~~ токуи ордан берер экен.
Умуиуа бечара дыкаб болуи калган
экен да. Бизди каникадуи окоу
бибеге кам такбуиаб. Кеч
кеиин бибебе гимнастерди жазыи
кебеи. Жакшодуи магыз // эдич.
Магыз колуеду. Сапанга эдик
кобулаб (шинек, не гов. магыз).
Жаи жүкэ кобулаб (тиопек тапда ...)?

Тогуз дого (тандырын кишкесинин аты).
Тандырдын чаң бүтөт.

Тандыры согуп жүрө коёт.
Кармоого чыгып жүрө коёт.
Жүрө дегени чиеми болоп, жүрө гиёт.
Жүрө гиёми эки жиң сомдого барат.
Жүрө гиёмдөн кончук коёт, чачадан
коёт. Коң бүгөндө чачадан коёт,
туудан коёт. Жасөөдан коёт
согуп са. Покчо отоп шайдан
эле, тандан эле болоп, покчо тандын
ичине, үзүп, тандырдан болоп, ун
гүлөп болоп. (Бүгүнө напирөө жок)
Мурду жүштөп коёт. Жүгүрүп
барып жүгөндөн үзөбөт. Биз ого
гүлүрөбөсөң эмне. Пиздиң батырса
болду да. Сен учуп бүдөөсө сени коң-
дуң дейт. Конче шерик болосуң.
Чокобуна сени кобудум.. Уруңуз
эм бүтүндүм болсоң дедим.. Мен
кор гиём. Антоонго, кудаңа
кобуп коёт. Жаңы жайга

Зандан чуни турачеб.
(„кузгоч" алтлаб, но наб „чалаб")
Аранаьен тайдегейде тогун менен
чунчакбун орбосуга конгону жеч...
Тоза субукчиун мекен эш коеч.
Керече бен канаб, сорб канаб болоб
Керечинин убудогусу удк. Коург
бир, эчин кал, кабдэн тебчин
болоб. Бибт коргоч убдо кизп,
менин бэрике тайчан берер эде.
Тезге салчт жеб. Бес кон коноб,
Сорб бубун, керече тугун дибт.
Тугурбмо ден эчлэгэб, эчин-
сэнги болоб. Убуну пасач конаб
та, Шокун эбэчнидт... Кузч кан,
кайчи кат ден конобгор эде.
Кечече курубу кала чеде, бэри-могу
ол бечун калаб та. Башбын ден
гор бэрбун бери кенде (тин, мелэ-
чудэ!
Гарлагын эн салын коноб тог.

Туз башпак эм бар, ту- сан конгуе.
Оно-мужчи бойчун эде ку (не зн. тэрмэ
см. тет. №1, стр. ...)
Арчадан тип-тимид болун, пубун эе
пубан бэко чуеб, эдэ бакак.
Кыгоз убдун эмиги чиндеи бэкоб ба,
ичии магыдан, быпкы магыдан,
абыранкоп магыдан тэпэи коноб.
Тыпка тарэмыи бун, сарэт жемиг бун.
а гиндэи ичи коиги бэкоб, доло коноб, каб-
быи боноб (кадилка „чек", ая эмиконыи
тан токуса да чек дэп конор)
Бибэ гана кэгдмиштек гиндеи гиш
бар. Комиштан борука коноб. Борука-
ныи сакиланоч ачтыпыи тоа бэдэ
Ингэнгэ сакон эе козанга, сакиэка
гуру иепь. Кепеб та о мэрдэ.
Ога сек чакыр. Бэкон тана бадыас
иам умубэбэе иепь. Сам, бадонбы
дэи бы бадыадын. О кыру эпидэдэ
никоб болун гу (абасоек карэидэи, эпеи
Эпе (сэрукур бы, гугам эпеи)
Эпеде бар.

(2. Бэй жеэге, жеэпсе
жарэмэиган
1. эпеи гам тэрмэ коё будбегем.
Эпеи гам тэрмэ коё будбегем.)

Мына ушул кой, тигр падакын
терисиден пышырып чарык дегуу
де, ондон чарык кылып кигиз де.
(сизеги ченеп),
Туда чакан басасыц. Оку пычагы
кам бар, сагыз шегенде тигарбы
самын кожоурлап. Пычагын
адын сооруудан кылыз де. Тирсеки
пычагы, адын кишкы сыныдан
кылыз де (падыдан болботь). Хам
терибен самарын алып... Булгаро
бок кегы дет макталып. Ак избы-
ик сыпан кайнок кылып.
Чигдегисиги суруу ала берип турыр.
Пахтадан шрин оздору тасалы ты
избыч (тык-тык). Так пахтадар
(тык)
тигилип келеб ты. Олор алчак ам
чукучак эм.. Ол аныр тигилип
чыдасыц кычыл да ашарда. Так
изиндэ тамак кок. Оздорудо
сакалек эли. Бирак керек так
тамтам керек де. Обедтин ад-
дындын тегидэн табыр.

Буроқдан кокуда. Пайдал амар, Шаъ кайин тиқиб (не гов. қарсак)
бурам амар. Ду бир панаси. Чўзиқ панадан
асбунга панага бурни кўйиб (сутемиз
Эгиз-эгиз кайин пичак гапни бекинчоқ)
курдуқ. Чеқи деб бошлаб эк,
эшитиб (арабга). Оғзи пахтага
сайин, чўдан деқеқи-деқеқи... Сал
бошқордун сал бам бадан, гапни
та бадан. Эшак эк жиндан обдан
чиқ. Оқу бордабан кулаб эк.
Гапдан пузун-пуруқ салаб (новдадан
кайиқча тиқиб (25-чоқ) кайин, бало бекавам
кабо бошқа, эшеқ бекавам бошқа эк
(сандан) (сапон гапгап). Адам
дар оздоқ бўлаб эк, Чеқеқи пайдан
чиқ ятиб кайдиқ (не гов. ятиб?)
Саманкана бокоб (бадан керак оғи
сапан кайин эшек,
кара гапа бокоб
Тахминан сувлан керак та.

Онда кагаз калбу алма апкелибсу.
Бизге кам тапшыгы жакпы, сэн
ыскырыраак (ол пайдасы онтон
ашнде бир аз кири бар
кыскырыраак ?)
Бакырдык кольы берчегт экен да.
Жэнэги тыпы жокто тушоб.
Гинлэ ишгэге гурчак тешип ток дедим.
Шайдыда очанок ижси бар го.
Чуз экен кун жабаб. Сен ичэрэн
алып тэшдэн ыскырыраак апчы тезик.
Ол эле курбуштон госок деп
бир такшыка пузун экен. Бай,
алып сом берди ку. Кагазкон
сабгылар. Серсаман болсо билчейм.
Почгы чогин жабаб. Дэрини
алганча барам. ала келип корем.
Отургузун сагам экендер. Эрбеш
ушакты барам го. Жэндэт
Гыпы эле отурду. Тагам келип калды
Онтон. Сен очака кебтиш у. Одиш
келабыт кордум. Сачиз коллэдищиги?

Келгендиба Торогай. Ол тахминан
эллик. Анчадын турсундарак кого
берегиз да. Жумуру тыгак тулукбуг,
ичи бурсе анчага тулулуп кочсам...
Агыга, бекалык уебун-туеундарын барча.
Сен сыючкы кобулбуг. Тулдокуру
тасаган гулдэгицдрги...

Уху-уху тобокуп, кетмешки кобуду.
Гулдэк же сэз. Кэдин эсептеру
чэчи бар. Оку эгиз кобулам. Обуги
балакана сакам. Ичкен чэкицин гэгин
Нэсир тыка бурган обуда женсицуг да.
Бир тыга комлан кок. Санчкан ол,
тенчилин опрубе берев, ыкчиракак кеч
жицим анчале бар. Кечеси тыбын
ошгуда дее кулук-тулуп качи келеш.
Бекарал ичегиц. Кичал кыпы алдын
бикиден, эчдэн.

Бору карагабы комлан балырын,
аласы, кичке сун кулуп какнабаат
жекиш болуп калаб, таза жекиш бокоб
кобуп богодо ал-аздак ичеберек.

Мадам кубу сөңгөкдө ыам дүрөт
кайнабы интересиз. Ичдө-ичдө
кыркып кайнабасыз. Ууштбу акык-
такык кылып, анан кезек таман (бүб)
кутуңдын кайдагы шөкдө турат. Неме-
сиче турат, пиязы чүдөсүнө
турат. Тэпэлчэк бикд богондын
мөнө-чөнө кой. Кутуз эпи бан
кылып, чаршап коелы... Түрдөсү //
кичеи ыам тычы тек. Дүктүр
келабы и пештабы. Бүүр өдө,
анаму кыш урат экен сени.
Үкмд бикдэн тартпаш ыам бүрсөк
будагы оруп таяк // басаб эле, // гарам
кырыш газдап пэчэб. Төпчөнд
(ачал калаб, онама-бытама судрон
турат. Бешпек // мекен сапсурат. // капшак
Оңу эгеб, талбуп, обкоюп ем
кыгоб. Галкындан бүдэ өкөб,
обкоюмдон обоб бүдэ. Чарк
калаб. Сиз тыгыгсиз, тарелкэ

оны-турасы тыкпурон кау хорон
деб. Молокуи аккуласи ден
бир пудак Молокуна конов, бир пуда 2ы
тигуна кил чибаб. Бибэ-энэ
коуман болюда обуруцца кисэк ден
берев, кочи-кочи оны тегне ден.
Канка сакын, убре бур алаб.
Элик пакса (2,5кг.), тус пакса, чисэ (5кг)
эки чисэ, терб чисэ, чибуи (90кг)
бир пуб деб эде. Эки кадак (800гр)
тигин кадак, уч кадак (200гр.). Конеки
тарабэ богон, бир жаги таи бэлэ
конов эде. Бомагна халаки суру
тарбэи берекерев. Будидан бологуи
кара эчи деб. Будан эи эи
хыл бэлов, кантракчи бэрдэ эчиз,
курцуку адыр эчиз. Сут конуи
табаб адыр. Мудэт деб эде, зигаи
деб эде, маи болов эде. Пичи
чибаби конуи эбэи берев

Жуучадын мала менен ах жолдон жумуш бар. Эгин жолдон башы болон болоб. Суу жуучы мал барбу? Ак жуучада мала жок. Ону тексеш, муну коучук керек. Кечиден кийин эгин мал алдым. Ак кол-дым, бир бүдүр калады.

Уюл менен текшеш, теби-сеги бүдүр коюш алып жүрүшсе, гилгеи-ден болоб. Уюл бил-ди, бүр менен жүчүн турголбуз.

Ого малын жүгүб, ап коюб. Жуурунун жүчүн коче коюб, ону сону деб. Ону кем деб, тиш бүдүр жүгүб, кем сарыгарды болоб эле. Бир хол жүлүүдө болон (жарчычан бүлдүр болон эмес эмен) Мүшөк барбы келе жатамын. Пичи мүшөк бар эле. (Эгин-зо кап болсо эгин мүшөк) Галасын берем. (бегиримдин акосын) Бир сачка гала берсеш. Канчы берсеңиз берсеш. Пулуңуз болсо галасында берсеш. Пуя берсе „гала" дейт дешиңиздер

Менде битта тешумен бар, камбагал
аналь бир тилга тебмин чырек гана,
Орогеришзде ун тон болсо ганака
сонын гиласын да, колдурда ёз ..
Дурудек тон пургом. Чанчек
гэлэси менен учун пуров. Гэлэси
менен кабалар пуров (стилки пуров)
Кон гэлэ тибек и карагом тибин
Тагы-тагыга обурал же бир дун гогун,
Тал, тамагда пурга гоек (сабур бул сов
Сиз эм авас коласос ш, алтыгалал дель)
ал эм пудал ток коламе ..
Бабием абдурдидэги кончак дюнэ,
Чобурдо кимдэ атай, самал-
кандабе аналь. Кон авас коляк
табалык. Вшки да, бирон Куш
самп кемпим губал эде. Сандан
кочече басып .. Авас коляк и ошпак
бушап бар да.

Менде биттэ тешумен бар, кэмбэгал
алаф бар тилгэ тебмиш чэрек галай,
Орогчиндэ ун ток болсо гачаа
сомын чыгаа да, колдурда ӈу ..
Дурудек гон пургэн. Чэчвек
гэлэси менен учун пуров. Гэлэси
менен кабалау пуров (стэлки пуров)
Кон гэлэ тыбык и карагэн тыбык
Тагыз-тагыгэ обурэф ӈе (бу ӈуу гэгэ ,
Таз, тамагэ пургэ гоек (сабар бу соӈ
Сиз ӈи авас кэлэсэс ш, алтагалаф, алтагалаф деф)
ӈи ӈи пудэф гон коламан ..
Бабиен абдугидэгэ кэчэк ӈиеӈ,
Чэбугурдо кэлэр атай, самаӈ-
кайдабэ алаф. Кон авас кэлэн
табалын. Вшкэ ӈи, бырон Куи
самэ кэлэн губаф ӈе. Саардан
кочэче басын .. Авас кэлэн Иэшкэ
бушкэ бар ӈи.

Анзал (аль) Намаз оқуйбон чағаб, тоше менен тюсоп, тим, тумшим... Тумшимга кулак чон карматъб. Абдан жаз-дым ан чок. Ормокбур анзал-дыр, тыныч, тамба. Кубук ибодуждуд бар. Нурлардыр (нет аятом??) Ич бакаңа, ишим коноб. Гимнде гохмок менен ураверсең Ого тиченем, оку анзал (дуга) мыздым. Уканы гуяь, укпадоңь Зады такшы, кыз бусең мого бар. Азада такшы адам экен, аныкпурт-тада адам. Такыя адам.. Этаннин анзалы. Такыя гуруы менен... Бир дектур тирдек мжженне бур тегем.. монон лакам болуп калам... Этинэ обуге чаң курубаб.. Этинэ болсок оа а. Этинэ-пасаң болуп..

Жа кон ажадаа, кажасоң, ажадаң
чыгайы да, тезирээк гоңа бар да.
Үсү-баш кийип турам.
Ажадаңдын пошкан ак ат.
Дагдада ыңгайлуу тур (кон баккудай?)
Мага кашка салып коюшуп
дагдачасы там жаңыдан келеб.
Дагдага коюшуп келеб

Сиздин токсуздун үлүгө салып
пыгаб (чанан (ат.)) (ич ажадаң)
Ажадаң калишпеп ал а // пошпеп
(оң, бүдүс шамда ажатыл
Мэкэга гөрүшүү коюшуп консо бүчү),
ич мэнэ калаатыр. Дүйнүдө
пошкөрүп тен коюшуп, почту
бир гонка чыгыпбыз, пошкасып
биз орун бүгүнбүз.
Сээн жиджит; пардаң менен гэчүү бүт
Адам үйүгө кирип гэчүү.

Кон ажадаң конып бэз апке

Эндиги кыскок да. Зулейхадан
болсо ажасоз... Өзү кайда, өзи-
түк тоқ ти. Ушу чак мага
куш ойлоп. Э сабакеч өзүн эсил
ги. Эсил гүлим а, сабакеч сөзүн а
<канчак соз оюго ойлокан>
Нәрсе дебеге ок ойлонбур жиги-
гидек. Бу жүздү болуш табар
Эжигидей окоу коллан ойлок
гонбур. Энди аб кон деп
Жабимин, сакындэги адамду
башкадан... Пәнде пүр
деген. Бизге оюгон кекее билим
Гүрүч жок. Сен пүдэ жалан
жисбэдин. Эжисэн кон карман
мени толдок калдырдың да.
Ол жис адам // жаттыр адэ,
окуп бэгону ко. Адам-дын
тебеге болсун. Арка-а дебүдэ
оюгун. Түзүч адам, тебеге

(Сөзүнүз, сөзүнүзүн) Адамдын сөз уюгуна сыйбайт

бар эмен. Эмис ох бабури, жебеч тюк (медицина, акушер), бокбак ? Ол адам ого жол коючоб.

Оюн эмис урюб ?, ол ли шоку кылаб ?. Курун кэлдем эдыкэ ого табаб // талгы ? Анык гэлоч гэгурдуруз // эдыкэ гэгурду (?)

Оюн бу гиче алакоси тюк ... Тэгиче менек алака бокоч ?, Эрги-аркан эе ?. // балаюм Эрги-аркан адам бы. Песя гэлоб ли, сем ло чакэ. Курурур табасы // эдэм коюч табасы ... Эдэм косач бу курур ал. Исэгиче эдэмиче мусадан алгач ?. Сиз алкалдусы #

Коючу эдэгэ жеудем // конбодуру ? конбоду, эдэгэ жеудем. Конбоадуру бир-эмоген, курур кандыр

Энеб-уитэ кыда бикым И кочаб бикым
Анча тыгэ баросы кайбым И кокыса
тыгэ ... Анча кун ~~обы~~ кунун
кайбым да, нэнг энек И кон И кокыса Нузан
Кальцы кочун бэнеки эни кондэн,
ол дэн карманас у, карнаса да
ара-чоко .. Сурэб-курэб бокун калаб
пыначаб . "Тыгэндэн эни кашек,
болэн дэн мага бэнеки кокласоч.
Нас бэнекинен бэнекисинен уруч
Тусэч. (тайбыраабы бубэкон чэнанаб)
Ол эни бэнеки (тыгэндэкун ыжэнэн балаач)
Бэнекиненен кебэ ыжэн (балаач)
Бэкэкун балаач (нет гов. бачеки).
Сен тыдэ бэнеки адам энеч
Мэкэ бэнекидэч анке И ыжэнэ
Оч адам, узэнин адам. Сенэнен
бэрэн уруча кэсэ удэнэн бусэч
Тезэн адам уруча кебэ.
Тезэн (Тез кокыдэкэн, жэнэ) (чанаач)

Кулагым иҙмин, кабы-кабы ҙыу
инҙы // Ҡорорлаам

Оҫағы иҙмен бөкөн кеҫе // ҡор бөк
кеҫе. Ғәйәк ҙур әйәк (тарлан.)
Күҙҙәре ҙәйә-ҙәйә болоп тора
// парнайын тора (?)
Бер хыҫ адәм бөкөп ҡыйнаһын
тора, ону ҙәйә әйәсен сек.
Аҡаҡ мал ҙур әйәк. Ҡара кеҫе
Кәйәҙәп паҫаһын бер (ҡыйнап арбаған-
// ҡыйнаҙаһын бер ҙа "ҙәй" дейҙәр)
и бүлә паҫаһ (малы)

Үсәрә ҙур алҙыҡ, ҡыҙыл бәҫе бүлә
тор (оҫағын тарлан (
Ул ни үсәрә, ҡыҙыл томоҡ тамаҡ)
дөйә бәрәсе, ҙур
соғанаҡ бәрәсе.

Ҙәйә ғалыҡҡа төрөнөп ҡалған
(нең кеҫе, кеҫең кеүек бәрәс)
Кеҫеҙе ул соғанаҡ кеҫе.

2 әйә әйә ҙур и.

Буга оку бересы турду кемб.
Бир сабырда уйу-башты бардык...
Тэнекенде асанб. Озуңдо жалуу
кичагына. Бир кечеде колун коюм.
Өлүүдөй бад болуусуб. Бийде бибта-
бибта сыйлар бар. Эпкелим оруу
болсо жетеб. Эйди түнөб та
гаэаң. Кун гаэаң түшүүдө
майдар жеи жаэб. Дарактардын
бүрүн түнөб та. Ташкыстың
да, өлүүдүн гаэаң болуп кетти да.
Төмөндө гүлдөр бар, төш-башта
гүлдөр кеп (тыкан, бөлөн, чачак.)
Эпкелер бар, ол эи гүлдөр
Ө эшикте түн коноб, гүл коноб,
кун кечеде жаарык пайдан
кыйлы коноб. Ф кун бүтө
урап та келип, бүгүн алаб.
Жол гөмөлөрүнүн сеи, гаарыкы
кыйын гүлдүрөсүң, кабыл адам

Балдар ойнодуп жүрөшөт.
Балдар кичинектер
Бирөө ташты бир салып
калды. Бирөө дагы-
сын кармаган болуп ба.
Сары ал бирөө болуп көтөрүп
Бирөөгө бирөө мыкчууда. Ал кыз,
ал кичө алышкан экен. Кайдан
бүргөлөп экен. Чычалагын менен
бүбү сатыпты коптон. Бир нан
өткөсүн урып алыпты.
Ал кыз адамсың, ал кыздын
кылдың, обу жок, кыздык менен
сүйлөйбү ба. Биз кыздыкын
кадык... Ушуну сен кыз экен
(база экен, карагын). Айдаң кайда?
Ачыда, ошол-төшөгүн асып кеп
Мокуп кеп бү жүрү И бүрү кеп
бүрү сөз экен.. Жүн-сөзү
мокуп, жашып бала кеп

Кобун пуҕуҕабу ону. Богоҕуна
ойча болдуна. Лицгэни анке Иҥыс
(сапа) <мешок>
Мынаҕэбке оҕуруи ҕуруҕ..
Мынаку ҕиэдэ, онону эҥэ. Сыкыдэи
<слива>
суҕарыи кобобун. Чэ шиэ алоси
аман ҕабаҕуоҕ. Анаҕэбэ оҕуруи-
дэдыи бэҕэи ыҥыҕэ эҥэ. Коу-шодду
тоои кэиэ эҥэ тачыиманн болуи..
Обоҕоёи ороҕэдэ ҕиэиэ каиҕара-куруи
ыҥыи болоҕ эҕэ. Эрэи ҕиэкэ
бутот. Буҕуи эи кэкэчэ бэҕуи
коно ҕуҕаи ши эдэ го. Гаиноки
алоссы <маиэ> эҥэб <Аиэмаҕ?!
Эииабэки аиаҕ> Мэи ол убдэ эҕэ
кыиҕаиык десэи боҕоҕ чаи.
Эки кэиэи аиы, эиэи кэбэдэки
боҕоб го. Биу кушиидэси бар эҕэи
бааа кушиидэки эҥэб. Э, ол
баа бэбэ, ыҥыи баа.

Бир-экөө болуп келишип калды.
Булар кызыкчы да (шаманчы)
Бир кызыкчылыкка экинчи сөз да
Бөлүшү үчүн, үстүнөн тийип да
Кой менен жүдү, ууал менен жайчы
Экинчи башка качадан көлүп
Көлөп да (экинчи үстүнөн ачык,
темир калтырып.)
Сен белекчи үйдү шеш, карышып
Тонголо бер. Кабыкчан шеш
Ийрини
Мүкүү чал макул да.
Мулайза кысып бөлөшү, бирин
Бөлөшү. Мулайза кылык үйүн
Сайып коркунучтуу (шаштырып коюу
менен, талаа
Чөлкөмүнө, барарың, он менен бирин бөлөшү
чөлкөмүнөсө барчаар. Аттанып
Үйдүн, тапты үйдүн мулайза
Көлүп төлөп макулдашып кара-
сөз.

Обак, бұлаңа мұңлығы қосып, ашынған ол. Доктордың бөлмесінің алдында кезек, отталған кезек. Кім тұлақ та тұрған, та отталған кезек алып кезек. Тіпті бар ұ, ысбық сұлға салып кезбеу бергісіз. Бізде жаңа салақ,.. Менің кешкісін самарқандсыз. Ол әлі обұрақ, сіз әлі обұрасыз. Тоңқ пақ салалық. Қаңдың салғасыз. Тоңқ шоқдық бұлұр қоңсыңа қарыға. Бибі-әжің ақсақалды қонқорған берсең балағыдан. Олоңдұ алақ абақ. Үлкен болып бардық. Балағы пұлі әкен. Кешкісін кешкі... қонқ жаңа ақкелін қоңдұ / қоңқ тұлқ / Қарыңды парғаң абақ, бұрғаң абақ. Кешкісіңіз парғаңын жұқ Майдың бөлбосу қалақ. Парғаң (сөбөгө) бөлбосуңу ақке, кейін. (не ұл. қонқоғы бұрғы)

Озуго куи пухта эмеи, озуго тыныш-чаяты. Имеи дунас пармакъ эмеи имеи ма пухта (< пухтага акронем >) тыкан эмес, чачкын-кыкаг. Ма эгиду адам эмеи (эгчил) тудэ ~~утыр~~ эгиудмиш менен ан кодэ дунасбан. Пуч болуп калды, тырим ди аныи калды. Дэмеголоит та пычыракыш-пачыракыш. Ол тарауы ыам баскакъ. Окуи оэги пуч (оэ бош). Кол адам эженсиз дарагыш печ. Оизуга (шишкеш) покон оэги колуп ду.

Оц кол, чаи кол // сол кол. Ол чанакаи эи, чанак ии кыкаг (солого ак ыы баба-) чан кол эмеи.

Кинчиш даучага уруи аныи колу. чоюи каган // ишкиш // муруи ...

Муруго ыакаыы эмеи буруу

келинтер и ичинде и кийинде..

Менин көйнөгүм (ичимди, улучумду) бер.

Кучуп 1. колдон сүйүп агып чыккан тер.
2. көйнөктүн ичинде сүйүп алынып сорпо чогун кетүүчү тер.

Ханы келиңер эрдени окуу үчүн.

Азыр эч бяда жок. Бээден эмнеден чогун кетиш да,

Аябыкан бешик сугат об, бала-
Алгачыч менен жуган об,
Шумшуран бешик сугат об,
Шубочук менен жуган об,
Аябыкан бешик бакмак,
Алгачыч оюндо кулуч токмок
Аябыкан сага так бакшы,
Алчечек бак бакшы
Шумшуран сага так бакшы
Гүлчечек бак бакшы

Бул эненин сүйүп чак
Айнага сенин көлөкөнүн (көйнөкүн)
Сонуда калды балакөнүн

Кучагында бүркөгөн
Чуруу, маңыз ала көк.
Сарғайғанда бүркөгөн
Сары маңыз ала көк — деп
тексеп жатыпдыр коңсолкон
экен. Ар жерден эле ушакалды
эшитип абам. Ондо жатырган экенби
биз, балам, сексиң кирдик. Ондо
жолчулерди эшип бүгөн экенсиң..
О маңа оюнон обурлайб. Ол эже-
мечи ол. Шону жазып коло бүрүшүп
Ого чам эки оөз эшпен бердим.
Оңбоге бала-чакаси бар. Шағал
кадын эл полбон чыгарлайб экендер.
Булардын эпиденин ууру. Эжесиче
чакырбы. Ону учун эки сексиң
киреб эле. Бир бүгөн тагаси бойб
эки келишимде ууруну алкелен
дейле келеди. го. Биз барсак
Тамкеде дейлер. Мынан кылсанаа
алып кайды...

инф.
№ 6

Кэбин ыйды-сыкбак турсам...
Балаңы үрөн алабок дек...
Бөлөбүр тер туругендик конрадо.
Озу алы уул, ур кожо бар.
Абасы шого тулорун коюсо пулун
калы. Кэбэдэ эм шонур эде.
Ол ужидик балосы тэнкидэ опуб.
Тагасы аржасодан барарбак кагам.
Элэу кыюн, арздакоч эле кэбэн калы.
Этэди шонда кеяб. Агам бир
годоку эбэн бердим. Кордон-шердем
эле бердо (комокбу) эгдэ да.
Пичи гана будагамоч
шоку эбэн эдем.

Бэн десем пас кеяб
Эрнем десем сас кеяб.
Эдек эбэсэ пас кеяб
Элирбэн эбэсэ сас кеяб
Эгэ да босо эдекем.

Бел бандаган мерденим
Телегени тегизим
Тегүшүдан эгизим.
Ордобол үйү гобулган, эжем
Орокчу барса гобулган, эжем
Мараңдан үйү гобулган, —"—
Машакчы барса гобулган, —"—
Алтынкан суна таш бар
Ак коруучус баш бар
Ак коруучус багда
Агарын пышкан тыш бар
Алтебистин тыш бар
Кумушкан суна таш бар
Кул коруучус баш бар
Кул коруучус багда
Кызарын пышкан тыш бар
Кул тебистин тыш бар
Илчүсин кодо сугулган

Ирғыс болып дудылған
Паланан келіп судылған
Денуб болып дудылған.

Чаң-чаң терең, чаң терең
Чаң пұбағы деңгі әлем
Жаңырағаң төбеңдеғі
Шам ғырағы деңгі әлем.

Гүл-гүл терең, гүл терең
Гүл пұбағы деңгі әлем.
Дүрілдеғаң төбеңдеғі
Гүл ғырағы деңгі әлем.

Чаң-чаң терең, чаң терең
Чаң пұбағы кеңгіндеғі
Дүрілдеғаң төбеңдеғі
Шам ғырағы өңгіндеғі
Гүл-гүл терең, гүл терең
Гүл пұбағы өңгіндеғі
Жаңырағаң төбеңдеғі
Шам ғырағы өңгіндеғі

Эшигим ачып жүрөмүн
Кенчеңиди сагынам,
Босогодогу коргун суйкуру
Сүйгөнүңүз сагынам.
Бекер алып бекиңден
Бергениңди сагынам
Энем жаңдын барыңа
Бардык эле озгочо,
Отургам терем корпочо
Энемдан уят кылгы эле
Эшигимдик алды сенделе
Назы-комак аңдоодон
Эже болдум бегиме.
Коргонго чыкпай гүлдөгүм
Көтөнүн кызы үрдөгүм.
Эшикке чыкпай гүлдөгүм
Эшиктин кызы үрдөгүм.
Озгого, жакка барбасам.

Ылэгин кушбак кодунуи
Ылэзи шиин содунуи.
Кучыга кушбак кодунуи
Кандак шиин содунуи.

(Армакын сора карогайт

Шанакты боско кыгаган
Шарбыкын карак гургаган
Идишти боско кыгаган
Чыменин карак гургаган
Шорго гиен гэгдэн
Шородак уул башгаган
Канышка гиен гэгдэн
Кайдагун кеген башгаган.
Шиеч ачак тагдакты
Сегедек гандак сондурду
Сегидак гэн кондурду.
Козуго сурбак тагдакты
Шокудак гандак сондурду
Шогуздак гэн кондурду

Керегенің уларға
Кереге бойлық тың керек.
Келін, қозың ой қыса
Кеңестікке сыс керек.
Үйгіндің уларға
Үйік бойлық тың керек
Үйге, қозың ой қыс
Ұрпағыға сыс керек.

Қой әйді, бас қосалық.

Айдай оқу, ай оқу
Айдың ғаны теңге оқу.
Ай әйдің келгедің
Әлімді қанар алғадың
Айда аварың маңа оқу.
Күндей күлге күн оқу
Күлкің ғаны теңге оқу
Күн әйдің келгедің
Күкумкан қанар алғадың
Күнде аварың қой оқу.

Сандык гоно зáрын бар
Сагыксам житэ гэчи бар.
Сандык гоно зэримди
Сай бойдого чэгэжин
Сагыксам житэ гэчимди
Энди кимге житэжин.
Комусской гоно зэчи бар
Корсом житэ гэчи бар.
Комусскоь гоно зэримди
Кой бойдого чэгэжин
Корсом житэ гэчимди
Энди кимге житэжим.
Аг дэрид бидагом
Эрзэжидэ викагом.
Аг дэримди курудэ
Эрз житэ когдэч удудэ.
Сэч дэрид бидагом
Сэрдимдэ ка викагом.

Сыр дэрияэ куруду
Сырдашау коюц уюду.
Маргакудан базарыма
Кайгорсам кана пазарым.
Кец Кокондоя шэшем
Шэшим эмес шэшем
Шэшимди кыргоюа
Ачыкаб эде бэшем.

— Ишеги пичмачыкы
коюаб эде.

Ачешим коюан чекмен (= оок ж)
Ачеб базарда сатышкан
Ачечендер кимге кэдишэ.
Канышым коюан чекмен
Кан базарда сатышкан
Кандау кимге кэдишэ.
Гатарыя согун пуя коюан
Карюгаи убун туя коюан
Гуше согун туя коюан
Гечебиен убун туя коюан

Мусапыргa тэн берген
Муцалын барсам дэн берген
Мусападаң тэн берген
Сурамчыгa тэн берген
Сумсаның барсам дэн берген.
Сааладаң тэн берген.
Тэнүдэ келген мэймакың
Тэнүлүт дэн тен кебиен
Кудэ болсом дэн кебиен.
Карацгада келген мэймакың
Каңың мэнiң тен кебиен
Каңга келсем дэн кебиен
Каңымым кылган амыдан
Калáмтыр тыңың бурaган
Кандаң үйүн сурaган
Бaлбычем кылган амыдан
Бэнiч тыңың бурaган
Бэнiлеп үйүн сурaган

Карала киыса комчадыр
Кан кыын болсо тунчадыр.
Берген киыса комчадыр
Бек кыын болсо тунчадыр.

Алтынкан тиздук колочу
Колума сакам голочу
Аркадя кангам тангыгу
Энинкан сидам болочу.
Кунуштон тиздук колочу
Колума сакам голочу
Ғ — и ———

Онолондо бир курголи
Он курурчек бир курголи
Сакалгандя бир курголи
Сан курурчек бир курголи.

Кибин ужекерим
Озум тирмо-тирз корунтуи

Наидек ушагины ак тыш.
Копуруп менен жүлжип ушакты
токтоп элемби. Экөө бәйгә бокуп
догол келди. Өкүп кәпи үчүн кеби,
жолдун жүйдә обулганын да. Бәйге-
ей жүгө тиеген келабы. Мен тыгы-
лаб денемин, ночан белеп. Шыпак-
тардын арасына жүйдә оонап кеби
бүрөнү ормолоп... Ол эң коду гаганы
кагап. Мурутунан чыга калып
бебе-беб келдиңиз, доголдонуп калды.
Ибеен чыкпы эң озу эң орунбаса
келеп калды (рупуу < бул „догол"
караганда алыскыдаяктан бейтеш
тучуу дегенди түшүндүрөб денеб)
Пахтанын ичи ушакта, ич сапар'сы.
Төрөп ар кандай коңуштуу, ушакта
тебелеб (< пахта ариканда оюлуп, ирип
обеб.)
Мүрүзгө өсөт < пахта, эгиндин ариги,
тайчан, кырдаалын жери>
Каб//хаб: Пахтанын хабыда <ред>

Бир чекек гана таап кулгак экен.
Чоңхонага кирип ич коюп бердим.
Бала самап болду. Ичсин ..
Бирде одогурдан кап текс экен
машина. Гилдиректин ичинде
бар го... Чегек, карман алгак.
Коңгмиц болуп калды. Биржок машина-
ны алдыга сайып та. Ол эм убак
(карман сайып)
Кайлап турган экен да.
Бардык гиңгирди.. Кар урук жаачак.
Экөө эм кулоп эдек. Келишке кирдик
келдик, горбо сайып тиндеп келдик,
беш сайып ургө келдик. Кол тур-
гулор да, ун, сор жарп бүтөгулор.
Ок сегис кап пури экен. Сексен жил
тыкчы бар экен. Кабар бүтөгү
деди. Анча кун барыпчак пурун,
эми ушу кунда кемелдап калыштыбы.
Адам болуп калды. Иеси. Бишбе
мундсини беш сом сайып.

Нан тамар, бэри тамар. Белим гонюри кабоен колды. Ало кочго конюн. Мыкалу номана (мис. орун саба гуган болсо, бир уучун мина ушундай деп кусобкону, Бермирдим.. Эйи кончарогы жал бар у, кочу кичинее-кичине. Мекеки аганан эжеше... Бир тамгар жен, тапсын усбуго чыгара колын гонюри... Жэнимди сымкасам (сымкасам) Ачы жал пас. Мунан болон жилдр богоб. Бир тавандан каутанго табын. Ырэдиэди юнри кодар нэ ушуса... Жэри кичедс келеги гураб деги. Шого гуримин. Бурэндут уруш колыкабаб. Кууук машина сала кетеин деги... Бир бэри ано гуган болуп табаб... Ачыгусен жэнэти конри чалканча табаб. Жанын пакас чыгын кебги.

Бир Аксабар деген аймакта бар.
Ол тэжикеен кеби. Туштурдуз гимам
бсм пен бердеб. Аралекан дүнсиин барды.
Кокуп тургурмуу менен кокып кеби. Бокаа
эм мал болду (бүсүү! отоодо! эмнеси кандайбак болду?
Тэжи молор келмекиче кечексиз.
Агындын жок кылдым. Түүра отоого бак-
тады. Сакада пиндеи түүн бүрүп чык
ке десем болгонб. Бүл жатып, Альт-
мошка сакы беүеи түүжүүнүн.
Альтмошто оибеб пирог деди.
Комурго ушакы барбаи деди.
Шону эле кылаиз деи отара.
Гаэнек менен барбаи акчекитбүр.
Жоноскучуз келем деди. Чоңкурга
сабак экен. Гоц ташы түүлаи
арачасы бар экен. Дүктүрга ачадык.
Жаца ушундаеле го. Түнүүи
бар деб, кыи деибб. Мэлэмзэе

бутакчук деп.ч. Кәтта казанга
пулло кылаб экен (= масава). Этемеч
эде, ужурушчун эде. Кутчи гана
месем менен сүйлөп эле. Кутчучудуу
пулуб коючуб, пуудуудуу ж коючуб.
Чычудун арбы кара балчык, чычудун
ччи гана кончук (аб = кош) Такыр
тууга уч тике, такыкага уч тике.
Эрбе мынчалга душ келечен балдар.
Обудун чачырбучу теке (куралдын
дуулч. чоюу)
Дарактын дулбучу (дулуу)
Онко-мунчакка деченен кечиш эле ич
ги эмес. Вскатын баруу, оңуктын
чыгуу. Чабун чыгачын чыгарчу,
ол гаечин. Вскатын балчуу эле.
Малын сойсо вскат ба. Этиздуучу
сойлучу (кар-а шоюна сойлучу)
Горуджин бөлүчүн калассоң, кылабын
десең ич блаэу тон. (горуджин бөлүч)

Бир нусқиц босо мақдам басасыц.
Кэкпим учун, мақды сабыр тутгулам.
Жегеце пуғруқ боso дейиц да,
Дүмбэ-пиғэрди алке.
Кэмзиц кибэц эе <тыпсама>
Белгуцэ болуп калыптыц // Гелче болуп. (оо сроч)
// Гелче <келесоо тапкан>
Гэруц болуп калгансыцбы
<ши кыпсаң келбей калса да айтпаң>
Алка <кулак сырғанын бир бүт <> салпы-
алка // боso { Зэңгирдин алкасы, // спутник
каңылтыр алкасыңа бүкпэ
басмалаң, тыңбаң, тақпыға,

Жа кол кидиң у
Зулуңуна алка кибэ // боso
{ Дэрэгэ кел (сөгөнде айтпаң)
{ одура <корқпа басбурғын>
Эгердин отгидэ жаздың <жедиң>

Дикэн кешелеи кайаб, одолоп // басырык
тыкпоч < кулагын тыгадын, бэш башка жуи
бэс табылаб >
Бир абзыи убэдэ ужучча сэмэлэ
бар. // Абзыи жизни
жоюрук эбэлэб.
Алогождан болуп калыкбыз (он-тоону
// тогузу
сэзэ косокбок, пэдэкэн эбэлэш да
< тыкмакан >
Ондо кунигирэк болуп калаб,
< оюнэ 1-и маанде >
Кайында молюлдоп конбуп. Учучу
кадам тыгыгында кабык тыбэн
сымалабым. Эдик сыкса судно
Эдэм обуп каса эбэлэ. Эдик
обсо бир бар < созуп обсо, ... >
Эдидэн ачык — аптакаш менен бокса
жокулуудэ калыгыбыз
Жыгач бокса
калыгыбыз бэ < кабарлаш сурамжын...
Эдидэн ачык тогла калаб обуп эле
< конкондо бир жолчон тогла калаб >

Орого, тибурди аласын. Мунду ма
ушаар кылды. Кыгын кишилер үчүү
экен. Бирүкүн паны бар го... Да
док кыын алсолдоп колбоктур деп.
Док кола чуусец чогун калыш керекчи.
Бефенин ушатын сыйлардын арканда
Ого дешин тыны койду да. Тунд
тинишке түшүп, зогго кубулуктуу.
Адамдар гүнү кылаб. Нанчитоде
гүнү оды болоб деп. Оту чаяк деп
(мис. ачы, оту кара, кулаш ак)
Битте годик бар, тынчдык.
Шунун бадыгы чын тиги бүбүрдүк
Элегилдин ордун кеч алып койду,
бадыл кылып койдум. Күлүкүн бадыгы
кобулду ак. Барбазга салып кеб
Барбазга түшүп кебинен (койдун баалы
кобурун кеде
дерек)
Пэчкилен салды (үлүн толкондоду)

Аспы гиреги Гэнесе барын, шунд
вам бир пагонын башын, бир пагон-
ын конду кологи, пэнуже да, шешки
пиргон.

Кэчишка (бир кишиге) каад дек гаке, кандурын
(женщ, жуткий бог)
алаф. Тыгач кжиш ди бог эдекн.
Эндук (несиндеги пангалан теги)
Корун гурсаф ад-маф калаеын.

1. Надын пангаф калаеын (жаш бурак.)
2. Кочбу (жаны ... солнцедаги.)
кам каад
Пангафтын, бепангафтын?

Бэрэг жуд (бедекен пашы, из кишкиной
Посбуга бэрэ кочоб. Бэрэ, гохлу
Кончеседе бэрэ, бэрэ кобу
Маиса (бэрэдын, не гов. бэрэ)
бои кандыу
Гонгуд болуи кадын, изббрин
кадын (жуткий шершавый, жуткий осу-
пангаин)

Бэнь бериш кажьбу, пыкканда сабаш урунун калаб < коондо >
(алма т.б. бэнь эмес, сабан)
Бакшылар бэнь турыб.
Бир кече де кедеш бедэнэ (сан.) бедэнэга и галыпсоц. Чыгаб-у, бэга кишишкен кишш жок. Балаш жобш, сен адэмсоц дейб. Эмэнэн бутоо керек, ш кишш жок. Эш идэгэ пэбэш шчш ... Мекепсен кеде бэнш урудо шшш. Оздорушш пайдасыга урушаб. Шорпок, улагшш адэмы шшсам адэмсоц, бэшпасам жок дейш. Кара. Алмада шшш дей эшибэпк. Ачыш бэш кондош болоц дей шрушаш. Олоц кшлди жокоб бшчешш. Сидш кэзэрш шгэ шчеш обушаш, бэлжэ кшлеш, пэчэц абыш обушаб ш < башкалардан ойдосуш >
Мен жок жобэлеш дейб, бэлжэ ушц
Жогош жобэдэгэ сшеш дедим

Ашты дыдэн тедик. Кудакча жоок
ден Калмак келди. Молоно сиз эн
чуучу дедик. Туруу мэнжилдиги
кедик. Бэдэн коюн алган. Шол
эле, окон бокон ги жок. Олор бала,
сиз жекше дюк комбабс. Бирикпен
урго бирикпи жигизин коюобдурарын
ден жоок. Ол кужур как да,
кок далы жемиб эн.
Эдээ кичи эле, кел. Эдээзни
чу молно кыкаб, ооруб агыча бир
сааб. < ууту, колын — «ландаш» дибес >
Эдэнэ кокладык да, согуредик да.
Эксиз, бүтүн аптын богондо кеберчер ден.
Эксиз колласоп а. Эксиз жен кеб ги.
< ааусто >
Эпти-пэнэжи курдур. Эпти кекешкен
кенин жен. Эпти чуни
И эпти кешкеп ол эн.

Джаны эле бүтөөбү. Джан-бинэми
бүтөөнү да олордум < ирим-жирим? ... >
Атамдын үчүн да кана богоштоду.
< не гов. ачла, ала >
Ормонон жаан тарыкарбүр.
Сээн бенэнь болуп жолыктым
горсундун үчидэги жэлин < трех. колена? >
< грудной бере албаст но? >
Тондон гадуулан түшөө. Гадуулан
бассаң корөсүң.
Бүзүп, ого жүдэ < так, тамбом красив-
дагы молодэ, обнов-
сэ жүлөү >
Созүкүп бүзүдү тоң // бүдү тоң
(акц.)
Созүдө бүлүү тоң
Бүдү небин калоктым (адамга, бүтөө
кибенке)
Таза бүдү небин калоктым < тамбом
шаль >
Бүдү небин бүжүлдүлүп
бүтпүгэнсүң да.

Бир бурда нан жедим И сондыруем
Беби бир бурда (бирок адамдын, жердин
кичинекпи экенин баамдайт)
Семиз босо турган кам. посурма
Пустуктан посурма колду
домбок – с
Мээлиндеги быжак коркоб (мал мекен
Быжагы калыптуу (бир нерсе мал, ж
калыптуу)
Боздогудун кагы окан (сабаган) ж.
Боздон сал мекенге,
Ичке тиштери турган бир ти
коркоб, ол сакал. Талпагы
чоңдон калыптуу
Колдоңу турса. Колдоңу болуп
мен текшүү. Кобуп жүгүр. Сен
колдоңу турун кайдыр, мен ону
сачам (эдем
Жоолдорун кол (курутту), жаман
кол (сарсан тукумдан, курут кошпо)
Малын болуп калат га,

Жандарын, үйлөк коңдоо (үйлөк куртуу
тон)
Шор терилердеги об газы тон да,
(кучу тон, ...) бийдин бутунда
болоп да газы тон об. Шолор эки
эшиу тон а, суук. Газы тон обун
эшен гобо пана (гогу тон, ...)
Наин набан болоп да (ган обон ...)
Камыры чам набан болуп (жашил кыяк
Бир кыядан тирүүн кесим да.
(адига табы тон)
Обака тумаландым. Олуп кала
жаздым. Келе калып бетин укоду
берди. Коңуруу очуп эле (у ...
Ич терилди каумон болоп
Мунусуну сонор үчүн, мунусуну кеч
үчүн деп дэри берди. Өлүм табы
берин. Тактанып үзүгө жайдан үзүп,
билчесем. Тогуз кана коркоодон,
(соңучагымдан терисин арбын
посуну

Он жэ кэтэдыр. Болэт тэлгэ-
кыйын болугабаб. Жэндэл кыйынын
кайса кыйын да. Жэнгэчул эн
чагаб экен, коркынчыгын, кэдэ кыйы
жугорэб. Жэнгэчул батмадэ бар.
Чалкан чагыбыр. Жэдэн суун
бийин гэдэжэги кабыгыр. Эбиеб кыя,
жэдэ гэдэжэги кебеб. (Картошка чыгыр
(адэм жэду да гэдэжэны") чурт кеги – ке гэб.
гэдэжэ)
Бабэ гэдэгэн обумдун экиеи
(набдыран)
чыбын калбыгыр. Гэдэгэ бэкэн
Бэдэжэки пычыгын сакынгэлар
(борбыгын, сенэжкан)
Сен гугэл кыласыгэ! Тыц жэр да,
кабык жэр да, комбэс гужурэн эжэ
болуп кебигабаб экен. Сун кэгду-
рэнгэс эдэ, чакан. Дагын эгэн
каб адэ. Журсун эжэ экэчун жэ
гэлабэ болдук.

Менин тагам Иссыкта бар го, мокун урудо гэнтиктэ бар эде. Мени гэнтиктэгэ ушабадем выпаш берчун эде < чучуки бир капчыкка сальмачам кладовай ... ани-мунун сук сакчы, ... >

Аныкта очкондо ги бичи коюб.

Кара-булакчы кишы Пурунгедеи бурчамбай Балам, жаман обур < жаман обу, дасторкон > Бурдучам чакчаго беш пузго сом берем имиш. Горшо шомага учаль < гиде >

Горшо-годолго экен < ани комурдур ирдуп, топурак ...

Моло бугок, гозака бугок. Гозака - бурондун башында точкочу тон, ол пысык болот, пысык калаб, моюнда кара-кадаск бар, моло бугондок кюбб ... < Бу учундай жэнизася экен (зындун), бир аку ала чолчок дэп эле коюуге, мурда жог эле

Буға эксэд кам кеңг эмес (ат кусеге кызыпаяк)
дасядэн ток. Пом кабб, кичем
учаб, бабуну кичик. Бдилуканға
элдиктыр. Сагызбан Иэкэ
(сакь.) Тимцуди экэ гонуг
Жордэн гудэшин бар, гудэшгун, сундэ
быдэн пугусонуг бу тагига кабб
бу иэдэтэн гудэшин (сунба).
Тегущеге гуд гуаб
толдуи гаңы гиоп .. но Гонуцэ
губ бои кактыр, кагоп бэдэ =
(не гов. гудбэдэ/и)
Сундуи иэдэ // кыргагаге
Тамын бадуа сунуг
кусэнц, гуэлнеге сунсонуг.
Жолдуи бобудэ ...
Иэдэ тадэлэп илдиэ болуп кетиктыр
(не зн. дуов, дэдэ, булардэ илдиэгэ
гаңдэп нагэп
табыштырадаб)
Сутуи // гонуцэ сокбур (башка маңга
ашбыбаб)

Гуз жер, гузданак деп бошлады
эмес. Шамага жуда гуз жер деп
Кошулдашуда да гузаде (такыя) кыска
узабы. Ганат балдарда, дагы да деп
(таза балдарга)
Кочкорлорду дагы деп (оз-оз деп
дуган)
Гыдь орус, гыдь деген (ана ганат
жанда)
Чыгатчик (не гов. дагы), адресс
Кажи сужуд жиг абы (бирдей суу)
Гаи-гаи тоды болоб ги, жолго да
болоб о. (гаи-гаи)

Бир жыр ана деген гыгы алды
пенсиге орог алаб, дуга гарбы
алыгыр.

Дуа ганат деги обдуруз болу де

Сыйырды дуа

Арыгын жолго бар (гуги
(жолду жогу деген)

Ганат жолго ги керек кыскасы
(кыска, гаган. жре-дыр)

Майын чикири бар экен, чикири
калыпты. Уну тонбудан сун
кылып экен (тогуз карагайдан тон)
Тартып ойгы. (сырты -
Тоокуш тыгырдан и тагнагы гола
тыгырдана ич бадаг ыгы тоо экен,
Тез эл кыган гад экен (сиздигем)
Жыгырданыма тыгыны кайды
Пайагома, жыгырдынма
Моюнг кын коюп (1. бир нуре бере кой,
парлап
2. ийдан, сол инем ангы
Дали озуруп бутуп ганагга ...
Луцу кольы жагаб (соокто/сокпун белинен
оюсенне тенин орогун
Бакапчын экоп ке дел чакырбык алаб
Дэл орбо сурпан сигуп ...
Окон болон ич кин кагаи тон ойбе
Пемиш зонд басыпсыр, и зондыпсыр
Гаш басыпсы, пайдан кебипсы (нанга
(бапан-анна. ичибен сурп
Матадулан кайыпсы (мис. тан бапонын
теди, кайпар-
шаяпар бы иеде
ич кинин тан тайсы
кокоо бопа кердеш)

"Бүкүм" орто мектебинин кыргыз эли ж. абышев лугашин Акунова тилбуруш, Тайсонов Шарапов пикиндан кабернамеси

Бекер обуругчан Бегимкандын сөгүшү
(карусөзүндүк калпыс) ыйлап обур.

Чынчалактай кашыбай
Жоодун калаб бүрмөлөрү

Эгизи чыгып карайын
Элиде сурбо салайын
Элибиз корсон барайын

Бышпагын кырдыгы об жакка
Узун сайда — ун бокуруб (табышмак.
тайд.: мылтык)
[Э бокурбун ок и моорунун ок]
Узун терек, ичи коңж (гүү)
[Көпөк үрүрдүн (отин отын)
ср. кирг. көпөк чыгын]

Карагайды үлүү коң изилип семирет
(Төгүлөндүк тамчы
тийин, эгиздин өлүп
калган кичинекей
кызыкчы бүгүн төгүлө

Жүгүрүк ийин тез бүлдү
Жүрүш кылган элинкеди

Аныктаб ташка мүдүрүп, элдүн
үрүп түгүрүп..
Бир бүт пәлекте отуз эки әдепек,
әңдекөй алып ташка әдиц кереп
(отуз куй орою) < эди - куй. >
Тан. туп этет, тәңиздә кұрчи обоб
(элгек, ун)

Әңдәмә казык каккакым
Төөчагын семиз баккакым
Узакан пәңгә болгондо
Конуеуп шүрүп чакакым

Жоголоруп тоңгондон
Жонуго, бүлбүл коңгондон

Оде болсом обогум, олдум!
Басам тоногум, окшогоб
сыуга бокогум, тәңем.

Дектирде ата тан жеген
Пендүшү менен ич жеген

Кырманынын четинде
Кыңгырдап болуп отурган

Кара тан кезиң ноңдалып
Кытоңга кебиң сонделып

Ала-тондон коруп алып
Алмочкыбын бэрки экен

Аямау дарак, сер дарак
Аямасын ким да, бүрүп как
Арнауда калган балаңды
Эгилгин кенен озуп бак.

Бир озуп созуп мин алып
Сен кебекчиң мин жилдэ
Жорогу менен тоорубас
Жолдашың(ун) коомун оорубас

тир. № 8

Чоң энеңди чакырып келип эле /
Онокоюда бир тоо бөздөгөн экен.
Төөнүн гөшүн орокчулаңа пышырып
берип ... Чолбон-чолбон билеме,
коңшусундан кийин гөй боло бере
Чалдын бибиси эле гүлин жөтөп коюпту.

Ак түбүн болуп пулдуң
Ак төөдөй болуп сулдуң
Кок түбүн болуп пулдуң
Кок төөдөй болуп сулдуң
Кызыңды калдың таштарда
Кызың калды кылкында
Карагайда тулпарын
Карагын деген кайын ке
Кашкалак бойлу сулуусун.
Түрдөкөрдө тулпарын
Түлкүнүн колу сөгүлсүн

Тундөлөр деген кайтып кел
Тундулган бойдо сурусун.
Жигэ салган почтаны
Жоктон абалап баласы.
Кыцга салган почтаны
Кыргызбекин баласы.

Чоц адам эмтудэ кой эмтэб дэ.
Же башынан тагасоц, же алагудэн.
Кызыл гул болуп ачылдыц
Кэр гамы болуп чэчилдиц
Сары гул болуп ачылдыц
Сан гамы болуп чэчилдиц.

Менен коруп Илэудин эжеси гузун дэ.
Сокур бауганыб, чутдэн кибин барыц.
Сан бар бедец, тон бедец.
Бэри бурун гуруц кечеб.
Илэудэн эжесин ого. Сэнсэн
бенже курди, мамасонын ака
чадыгы.

Жетимиш башгун аг чудук
Желкесиден кагшырдым.
Тилек алган балдарды
Энди кимге тагшырдым
Алганым кимге тагшырдым
Бул кыялы кимиц эч эмес
Чебудогу бос гумпак
Балодан кимге сеч эмес
Чугуц сездик кондасы
Урмогоц тердин содасы?
Кецешиц тердин содасы
Кудалдын качан бикем ким. Аласы
алгандо ысам коргоздаудан эки
маал, уч маал кердигам (комок
аткам) ток ти. Баштыгац эм
без кечиксиц деп гулпудан калаб.
Чиц кандын балдаун десбиаш да
Кечкудун ишин шчеб эжен.
Баласын кабурсом быягонда
сыцнеиб, быягонда сыцнеиб
(оны б, салаудайб)

Бэкэ обургэ келиш кыйын болуп
табад та. Бекергеле оңара кыйын
келдиң да. Верася эбек тогад та.
Ар тердеи бибта келеб. Чоң адың
маңа ыы (комок) ургобоң дэ мен
олондя эбтиң дек. Таң адкыча
чакмак гаи онкоб эдек. О маалд
тундеи токуб дэ басма кыйын
(басма чонкек)
Азыр Нишэтбэгдеи шериги турда.
Влактан экэлду саб дедим.
Икэл экэлду бы тэи кигаи.
Кийиги тилы мэбэлчеек кыйын
берчи колду. Ишкеи эи кайдыраб
экеи. Сизге ашина болдуи дэ,
мыиаду кэски алгои деди. Бэгди
туун колдуи дэ. Элги такшикаи
Онобобо мен кэдэр обурдуи эдеи.
Жуда эгтир Нишанбаи. Ол туда
билеб эде. Кайдактоп алкайдиңыбч?
О гоу гоуаңыпы иаи билеб та.

Кечээ элик тыбын бердим.
Түрмө эрини узака узулган / дадасы
Э кээ ак, таза партыган тасакчасын
Палапчоюн келини бурап такпы
түрпакты, горгу салам деп сындыган
да чачында. Бичи тактырак комур алып
келди. Буб эле жүгө, ириги жок.
Бүдөмдөгө жок келди. Оңу жизге
кубун кобоб. Анжаландын тырпы
кеткен. Шол жүздин эргешүүсү
кеткен кызы деп. Таң экен тарыгында
убго кирдик. Кирүү ак болуптуу
Ораңына тунуран таап, Таңы келип...
Чөнгө сайып гинекек, себеб ушу жерде
Бам. (не зн. жүгө)
Заман терең бар
Зака тегеч, зака тарбаган
(1. адамга карата..
2. дарбыз, коон, алма..)
Зарда кона. Зардан кусту (сарт зил)
Зарба болуп турам

Зоуана кидеш кебч (бикенек, ~~кидеш~~ кидеш)
Уганыпы зон (оба аз. кисы
Зон болуш ~~кебтим~~ (бзуш.
Идыка
Кэнэш кебч (учбак) Кошуг
Бир кэш тур бегчи (не гл. кэнэш тур, бегчи)
Ялакан (~~ссш~~ ад.с.)
Ёлочакпак конч, учудаги ёлчеш кылан
Откуда людей калды. Ялакан людедиш го ~~с~~ чарчап-чакпыкпыш го ~~т~~
Шуга муласеш. Мо ~~муласеш~~ шедч
(м. кишим тарашып, ~~ёлчеш~~ ёлчеш кедч)
Шуш ~~шеш~~ ~~шеш~~ // чеш шок
Шибш шок качак келишиккен
(белисиш дешедек, болжолу шок.)
Эчек белшш болдч (кол, кок)
Бокча белшш сокдо орубоч
Бул бака ~~ёлчеш~~ ~~ёлчеш~~ жеш (шоош? ~~ёлчеш~~ ~~ёлчеш~~?)
Мусоч болуш кедч бака. Мусоч
шедчуач го ~~ёлчеш~~ ~~ёлчеш~~ (ончуто кепчуш, ~~ёлчеш~~ ~~ёлчеш~~?)

Шу бугун кэнис тасалыктыр (тукка, моду дегидей
Ой ле кэниз эмеи (машинаның тука бичу-
(кездемеден кукольго. лерин алуса да болор)
Окуи коцуду кэниз 2. адалга коцуду тулиман эмеи.
(созы кобучундур эмес
Тучундадур палатда болуи колоктыу
(тучурбадан бакмис)
алтыкбайс)
Сэтэц тургок кибикиш ачтыи
(1. тецки кибикбоги
2. тецки кибги, бурок тасманан адем
(оор кибиксе жадэц" алтыкбайс
Мени собэк дешеб (бого узуи) дешб)
(чурбайтырайс
Собэк келабс (узуи боледу адем)
– кэниз, кадоо
Ночча адем эмеи (бул более ветливо)
Маца сом гош бергеи (судьи дб
неб самым"
Бу гача тец эдэдец (" ?)
Бу гиак тец (бу бокуро тец)
Маца бу гиак тец бергеи (синими)
Бу тудэ гэнбэ тибиб (добрый..)
щедрый

Кон башында кылчык адамдын (кылчабын) башында болуп турат. Муун башын кондун да (мис. балаңды убара кылса, кыйкыса) бөгөн эчки деги керегиң бар.

Чаналбур болдум (балалуу). Чаналбуң эсимди бересиң (балам чоңоюңбу). Таш годжок. Кичине годжогу бар.

Чакан кон (оор кон).

Муз чабак кебектүр (мис. чанадагы суу муз болуп тоңуп калыптыр)
Муз чабак абдесбеки тоңуктуңбу (паз.) Желги чабак турат (суу толуп) (чыпыр)

Чичек гана кыйын эмес (адам)

Чурук эчки, (шумшарып бүрүшкөн)
Чурук эмес (адамда)

Эчкинин бөлөнгөн кон. Эчкинин бөлөбөсү (забитка) тигилгөн

1. Ноотек өгүз (конко, шыпке конулбай, тандын ичке салынган өгүз)
2. Ноосек бала (турпушту ани. турусу бир эмес, башы бөлүнө эмес бала)

252 Равут - Кавуть к., Кара-Бак с/с.
Фрунзе аныдагы совхоз
Баткен р., Ош обл.

Кыштакта 630 тоголук эл
жашайт. Кончулугу Зардалыдан
1959-жылда кочуруп болуп келишкен
Азыр Зардалыда 5-6 эле үй, кончулук иштеш
Равуть-Кавутта 170 үйлүүгө жакын (кончулук)
аваль м.б. уруулардын өкүлдөрү бар,
булар ушул жерде узактан бери
жашап келишкендер.
Кыштак Баткендин түндүк
тарабында, 12 км. „Фрунзе" совхо-
зунун центри.
Клуб, орто мектеп бар.
Кончулук үй,
6 км-жерде Кара-Бак конч. бар,
Совхоздун аты менен конч.
Кыштакта бала бакча бар.
Совхоздун 1-отделениеси

Мурзабеков Эдилбек, 73 ж., у. колгуб.
Касымов Жаркынбай, 78 ж., — и —
Канафов Толобай, 73 ж., — и —
Жаналов Зиёдин, 59 ж., — и —
Мамабкозуева Сабкин, 59 ж., — и —
Сапова Жэмила, 83 ж., — и —

Зэрдэни деген жердэн кегенбис. Онго-шунча, горбогэнин колгу бар да. Жабда барып, кэздэ дагын ушулана турушкелеб. Бей тур коголуп бар дэ, обагы тэтигабага гэгилин кебин ... бүкэрде нам обан-бугаш гэчир жи тургондер кенин горб тур үйлүрбо бардын. Шолодун эрэнда кэнин журов гэ олор бир кэрдэ кирип барып гэ, орбодо дагын бар. Кара-Суу кана дагандэ

ашаб. Куп таяк дачи борсмо
болоб. Жудэ эгиз дакан, мыкамсу
Сох дэриэси токон келеб. Биз ээри
бурмшин кедкелбиз. Жарадан кара тачи
беш киломбу. Дорадаи кауи бир чури-
чури эе. Тамбы кеши, сундуи бокуз
жол сабан. Ормузан дакандан
бушсоцуз Зэрэнгэ киресиз. Жилэгэ
кечи эек карака кожан. Эки дэнгэ-
кин орбосу, Гожешкен дэнгэ, Ак-Терек
дэнгэси, жоцури орбосуда коргон.
Онде кам обуз конолуи бар эе да.
Сун баши конгуб абаб. Онок кара
Кара-Тегинде ашык кеч бургандои
бури тагыда Шудуман дебб. Элеи
конолуи бар эе. Онок кара дакан
да, Ырык-Сун дебб, калкан чыгы
адкан весын сун бар, дакандык бар
тагыда. Онде кижи жижиб. Онаи
обок, бурака обок бурои, пудуи,
акан кебеб бр. Адемдык колуку

курбуев та ысбыкъы оюнчо гъэн абаи тери. Анчэ гъэбэ та, бырбечу-
мек пырыгудэи эе суи гъэбэ.
Зэндэи гъэбэ, бырбэбэ зэи да.
Бэмэи тамбаи, о карамбаи гъэбэ,
мугендеу гъэбэ. Ак-Гуеи дэй,
ол бугъи Ак-Гуекъэи суиу дэдии гъ,
оюнуи бамэндэ, бырбзугъэ бамэ
дарэ. Мындэ кэи бырбпигъуи ко-
толуи бэгъэи. Мэгъ дэй, Гарыдэ
гъэ эе. Аб амаб, коб амаб, абаи
эи угъи оабиу гъэи бэбэи. Сарабэндэ
кэи муз табаб, нэбэ моуу дэ, ур
сааб-ур сааб мурдуи урбурдэ гъэ басаб.
Кэбэ эи, дэдиэи кеб, апиэи
кадыи урбурдэ басаб, бурэи басэи
кэиса дэдиэи оюб. Жолдуи ур
коюу гъэ. Муз тарыгъэи кеб, ау
дэгъис, гъэ ауга бурэи кеб кэи.
Ауи пыкурдэ сапкоздуи коиу амаб

тэнгэлэн. Онхондоо нэгэн малды эзэнгэн бүх алаг. Канчаг арсын малды, канчаг ацга гүнүр олуг малды... Обуз минэ, кур минэ коч ашаг та кара-тегин тэнгэлэ гыдырын, обурмалын (по 5-му спирту) обур кебэ. Кар ацдын онзуну бэкэбэн калан босо гүр дэн гүнүр кебэ. Кар басын калаб, шолэя ядыг пасан гэнгэб. Онохаяб тэнгэлэй, онохаяб комгэн калан курүрүз эн болгон. Конашоду, Курдуя.. дэгэн жүлүдэ барын обурашэ.

Сакы дэнэ, сакынэ тадаш. Сакынын аяты ууду болгон. Бир удудун аты Досон. Шэ Досодоо гарагэн, гүлгэн бандаш дэнэ, аятынэ ут болгон. Бир удудун аты Бобочаш. Мынан конгэлэн эн аятынэ утга баргэн. Бир удудун аты Дождь.

Бул эл көчүп элиг уго баулан
бир уулуун аты Гомолау, бул эл
элиг уго баулан. Бир уулуун аты
Кулбол. Мынан көчүп пур уго баулан
Байбол эң кичиг уулу. Ол тигиндеи
ур болуп калган, көчөбүдү.
Шулау Зәрәнидә тиидиг. Уулуи
Саки Кашкадан кичи кеги экен
Зәрәнидә. Кашкау кагандан деп
көчөб. Учә шерик болуп кеген
экен. Бир шерик Испарада калган,
бир шерик Уларда калган экен, ону
Зәрәни чыгып кеткен. Тага пурбу
билмейтим. Уулуи он ага тебе.
Муруну уголында (< Сакидан бери он аға обоб >)
экен тамам обиен экен. Бир бүт
алма, бир бүт ауур обиптоп калган
деп аксакалдар гәүүчүт әде.
Ауур эли бам бар, алмас тон
болуп кеген тигинем, шерик..

Тэнгиси бил да. Кичиг жилдэн Кулибол, Баибол, барбол бир жедек Баибол, Кулколду эмес колэги дейб, Тэнгисандан кеячек жен, бекау, колэ-ги кеячек жек. Коргон бар у... Бэрендэн бар. Будан пошаб, мин болоб, арга болоб, сурук бар мобарде. Орусбон курубун эки куз килэдэ барбын обуз килэдэ тапшы-раб. Кечэ эрчекэ билэдэ кобу-бурудар. Кайрак эмес теди бал бэгон, ичери ушакобда тамчыр кон болоб эде. Дагы тиз болсо ело-бало кебегиз Зэрдэмэ. Ошочо жэтан бердим. Орус, алма пошкада чобыр жэ-ури, эмес, кадыкдан бардыр. Элек, альпинка пакондан калбы да абасы. Орозкул урур келипти. Он ушо тебе та.

Ак будан, кивун будан деңб эде. Жогдор шондо болоч, будаңга ле онточ, сэн узукурани, & будандан голоч эмес дэн сэн сугалаң боло, сурту болоб, кокдон боло, тыңкандэ чэл, самандан атодабун ангамдэ кон боло. Будандан эде бу кокы. Уку кара боло, кан канкадэ боло. Будаңы эде кадэ да, тэнин ушулале онточ. Кылканы да ойдоло. Будэлинан оодо ан будан, кар тягдэ жогдор, пучак, арна. Пучак кара голоч, адыр кокот дэгбилеу, немке дэгбеу. Мынча кэнчэгу болоб, шокун шэде кадар тизилет пшаб. Жэнин сымал, Эюонур дэнин бу эде. Онодун ушудан весбок кэлэн шэчур эдэ. Дэдэ бучур чаўанс кэпрэт пучучуло. Дучэчэ бэдэ коб.

Секин тыгыласын сандыкты. Коргаңы гарбын как кыкыт-тегинбиз. сууга ысык кылып чыкмыбыз. Тегинче кондон сут бунсоң, аны гана, уйқу гана. Эр конолукта ке болгон да ол ушакы. Сут пара-гинин, пара жежин кеек. Гурда ден ыштан жогач, ого пара шалыкы, эмдиэсиз, Гурдынын башында коркан бар, отмер, Карааның башына, баш ден орбо жери гинин отмер кыгызыс. В. Ташка жаңы болуп бака кыгызыс. Уйбузу гана башга менгизиңе, эки-гана бир-бирине жаңы болоб. Оны уйгу жогонтен гинин кылы, оны аны долу деп, ого эки кыз коргаң сыйат. Долуну гэнди орбо жери гинеб. Гинингтен эки оны же бунсоң, малыктак бырдыр долунун гинине жакын.

Шакиддан ташка тиеб, итайак деген кичке идиш бар, шаманни дэл ташбын орго тарадеги бакалыш тиеб, шокок дан дилдиндэ ун болди чачаб. Ун компага оралоб, чиндулина, кампадан канка сакы алын кобурун кебенэ. Сокоди пиши менен/сиши менен ташбы чачачачап гозап ун боло6,.. Оку бага окшого колок кола алаб. Уганы эке, корбы эжеки жарчы-чакы. Кашкоподу пачасодан парман бэканчаче эбоб. Чапар девис, ушоке, кайыдын, гадын кондасы, шоку огурга судуроб, шамана сакы,.. Ылдам жоктодуш Эки учура эки жипти бэлдэб та, мойди бурук деген. Тобу кеи он бэба адилзадын кичке дэ-бу ойзана тиеи коягон эжен

Чапар

Жерди тыллы гыныч гырлан кыныч, мыдяли, гонгон, шамалга бугалаб, сакырав эдек. Жагаштан бешилик тасан алав эдек. Эшэ бугалаанак кибик тамах самалыч очка ууди, дяли гуна бевев эде да. Жоронгочгуз алыгырлач менен, карагандан бокоб...

Гачгы Иобоулло И карах гунги, кэш мыдя чубурма. Чубурмада кун дэнгэ бугур невеб. Он кантан бу кагынч бевев, ол ушэ, намах очгах сакыч адамга бевев. Таза бокоб ди ах кулэ чыгарав. Ах кулэ кэшгэгэ бу гагбу бевседэ ди бокоб, бу чубурма бевседэ ди бокоб. Азан чакырган мэзгилга бевегиз. Ишеди ди очко-мычка сагыр-сугурга бевев. Ичек самалы калганда гядгон. Бешэ-алтыга угуди бядя ачах убэдэн дуслев.

Оюну ӷӷӷ кыюна эдӷӷиди
эбэб оҥ, кэнчулуи кэюи.
Тои чичик // ӷӷӷ чэмчик (адалға автэбэ)
бир хорго юк (не гл. кэбэи),
бир ухур тэлкэи (не гл. ӷӷӷ)

Тарик эи эиҥек. Гэӷӷэи кэюи
эҥэи алаб. < нуҥа болои эиее >
Бидэ самыс эюб оюу (не гл. сэпкэи)
Ак соолюи эюб эе, бир ан сэюбу
Бӷэи кулэрди, нарацидэ тэиаюи каҥаб
эдеи. Аюи, чикидэк... Орбо саюи,
оюэб, ухуи оюэди эе. Дулбэдуи
эюб эдеи. Ук адиди, тэрб адилэи каб-
кидуи юэи, бир адиа гэрдэб эе,
тэи кэбсэ олор кэюи каҥаб эе.

Мэнеи нурда кэӷеи бедиеу. Эиии-бги,
Мэи сэсиӷэ кидэк. Бубулуи адэ
болбу. Эе теиеи кэлбэ бэрэиэса.

Шол эш ях бокчи кишини эзи
кылаб. Биз эзи оқуи бало тугган
.уякъыда изиқоз бокуп, оной башка
корюдук. Ок бели тоқ кой кайтардым.
Эзими тогуз кара кой бергем, тоқуш
эзи бужи, тоқуми кара кой. Ушундай
келип эзи урудь ол кара кой дуи
кобу. Бештэ, бештэ, кенто кой эзе ях
Менен ушундай бужи. Беш тув,
ух-тувдон эш эзи тордук.
Мойо Майсыб эжиндиз го.
Гытастыан кара. Тастын гытастыт
<кочкын>
Из кылын, из кочкадын, из сенбэ, из
сеннедэ. Жокорку Исаноч балдарынын
уебуде бу. Тэнидэги эзе бу
тоц абалдын тери. Бели бокон тордь
бели таза дэн абалан. Ях кишидин
чеинен таза дэн кобоб эзе

Чегараговдан кари обкчэб эди.
Биз так исгар деб эди, ~~подпрыгнул~~
Курольц барчэн // алгалгу бадгэн.
Ук прозгеди жакши Иук ~~сакаб~~ / бугидин
Жэлбик кишкин биши эчэб,
// тэнэ // Сардан намазлгучеч
обурар эди. Ук адэш гокэб,
болгон чабучи обурад. Мэнэбэши
Кадра кашса бэлэч, пулгудшчи
барып алчи келди. Комбогошон
кишки обчиз бэлэ < масле чечибэч
кадэч, кишки >
Жипси мэжэш тэдиз кил деб
Ушагай судэлгэш да, бир сумэб.
Мэнисеч тебелз. й - деч какасчу
Бадэ судэлсэш. Эл кабарш
мэнэбэ бечеди колкка. судэлгэшчу
чишадэ бу керек сурал барсаш
Мэнкеледеч аласа болгучаш, Семи-

вара 94-б.
Тишкодд.
-кп-
ку-?

пенаи бурасе бол. Гала бурасу да
— ошаб эйен, кашек бурасу эй ошаб
эйен. Гала эй да. Нуликурт //
кашак) Эгуи дуи чеб эйен,
пэбиц кан да ашкан, мебэн. Орошаан
кочгу да. Эгуи дуи чеб, идизини
мек убам. Пэниц кнласоцубэ
Дуи ичиек кишки уз жекеб, мебэн
кан теб, оку идиц деб. Бэдуи
(танкаб // тайик кольшиаи эйен. Бид-эйен (тонку сарбиш
адаи абэи тайбэи озгоцуи пуГоцаи
эйен. Жолоцубэи насопаб
(тайшиуа ошеб, Жолбарлаабэи
калоцаи баишиуа ошеб. Корди
кошкок эй обуру пудуди. // Камиу бурди
Обуру бокоцобо кодуи кошубуи бэ
деб, очек сай ашоб. Ачаб
субаеб, бэдэ обуроб (шилаи-шилаи,
ачаб калаиаи)

Чыз тахашкандан бо гон. Кара-тепидэн
<муяк>
мал алса оцу гарбын алон кой гон.
Жыкондогу эле абгадэн бубун келген
Бурана зурнэн келди эле, кайбэ
Индэн гурбан, бен алдон шиде тон
<болгун>
болуп кабэ. Индэн шула эгон
обурасоцбэ. Сацэ тонкудан балам
да тон. Курганбэкэн мисканкасоцэ
обураб дэп. Шо жыкидек кокдэ
да, обурэн гуркинги бынаэ арбынын
тафа. Тогуз экендэр да. Тон эле
гуркынын. Кишкин тилэ башгадлар да
Бир пургон эле ачалэ шиш бэкен дэп
<сабэ эле.
д ыпаб ал эле. Всякыца соцэ сун
<кара ат. оцэр>
д ашиэ гуцэ соцэгун. / тебабгун
<Индэн бол гун>
Зорц гонолар, бенбгэн кабын
алон борген доц эле.

Олордун чоң эжеси Элмурза жакта
алып келген экен. Мырза, Зокурдун
жалы экен да бейбер. Акпаранга
салып алган экен. Алтыган бери
чыккан экенбер, жыгачы сурогон
турчу.. Соок абага бузулаб
Эжесинин колдогон экен. Кайсы
семиз бузулаб, ... Конурчудон
бурган-бурган келгелеп. Кыргызды
тилек барында болгон турду да. Ак
коюм, кара коюм деп экен.
Бакча коюп аба таалап экенбер
Бирсоюн аркага алып // жибинге
чыгарып.. Анча, нас гарбы
сурочун эле. Алтымыш тилл
пул толоди экен. Ол бекудо гей
Кыйла эле Элдик жийисиц. (жакшы)
Элдидикеди ж жиш коюп коп
Элдигилер жүрүшүп абаб

Немецкий шульмейстер ...

Судья тергөөчдөрт шүүгдэгч эс
(Как-сабыт болбос деле адам, бүх судьи
эди такси шүүгдэгчо деп ... эс ойуна
алгыбан адам)
эс ким сураган, сис сурадоцуз
бүр оны кими эгоо // бесачаб
Тэрни дүрүүр ойу жуо бүрэб эжен
Тыгач изишке удаган чаргыбт шаар
алыт жуо чүүб эжен.
(Этэ ан болоо пеб // ион бэкэ пеб
<биши олиай>
Алмогоб чэгу чыгаб, узуи бобжобт
эш чыпаач, бүрэ кон боюб, сала-
сала боюб, шаулабт бүлэдэ, конон
боюб. Бэдэдэ боюбт, тог де чыгаб,
эш гарыи боюб.
Ушэрдэн мэрбэ эсэи эш жаалт.
Ушэр ас кайгага азоо болоо, ами
дэрэлгэ да бар. Тугэ голоюо, бүрэ
кэбэ дайдабт чыгаб ионоо бэкэ

чиқиб, бобомга тайёр тушлик, шаробдан ҳўл қилиб. Ҳамир бобомга болса, қаровсиз тушмасин. Ташқарига бир бошқача келиб қолиб. Ҳаммаси
Ҳаётда бобомга ёлғиз тушмасин, аниқ ташқарига.
Кўзимга кўп нарса кўринмай қолиб, ёлғиз болиш... Тезроқ ёлғиз, кўпроқ сайёра ҳам... Қўлимдан ишлашни болиб. Аз ҳама ёлғиз бир ҳам ёлғиз.
Бир замон келиб қолиб (соз бо орасида ҳам тез тақдирда болиш мақсад)
ҳаётдан тез алмага қолдирди.
Талаба қилиб қўй абзац алмага қолдирди. Ҳаёт қандай ҳеч ҳаётда ҳаёлга қобилиш... Бубур-бубур бўлиб тушдим... Бизга ёлғиз қолганлар-аниқ Ижтиҳод ҳам-бир одам қолдим ёки ҳам сақлаш, Ана тезликсиз болиб. Ҳеч ҳаёт ташқарига ёлғиз келиб қолди. Машина пайдо

шо курдэчу машинэ сунгэду.
Эрмек очик бокоб, мал тен
кил курбка шоя дуи бокоб. Сауы
тилэч деги дарак бау, ону сауы
гулдэн, кара ди алаб. Оюи кальгы
бурмачидэн сауы онгуга дуи, ямач-
дэн сынчика дуи, ч онгуга да дуи,
ыскбага дуи. Мал-ах, онгугга
дуи кольч педочуз. Ону кабкабы
эн шибик. Сэка сары кальгы (шчи)
бау, ону сунга сальг ч буреч.
Эсли аб сауы тилэч и буи карагаб ?
<нас.>
Одубау зырлы шилгуни шибик аб
деб, эпоюи дарагы бу, зоук кальг
ди алаб. Мэди деги кичке бокоу
бау, башидан угуг алаб, капакак...
Сидэ судлэчу бу адамди жалаб
Кимэдэч — ону чибугда ошкоч дуи
чаб, жалбу, аппак гулдаб.

1 бэрт карагаб

(Эрге бурулган)

Турукту терилге эзүү керек эле, пышкыраб эле. Карыз цыпкакын кыска мындай жеңе. Чемирчиге жеңе алаксыз, жеңе зүү.

Абакыларын сүрү, кимоздорун сүрү керилет боюнь. Калың калыңы да салаң. Терилге керилет салбыраб олоб. Керилет пошоуса кыскыш боюнь, Терилиш кочуну керилет. Кабыдеу таку кочаңда сүрү доңкуп тамырын кыйкаруы, жиңе терилиш саалаб (бай үүрү Шону керилет кылаб. Онуи дүрилиге) эштөөгөм. Терилиш талкоге саалы кыйлаб, ондарын саала чүүлб. Терилиш керилет барыб, оны таш, сүзбү салыш. Мунуи ишти эле шок, ол озу эле пышаб, кончубам боаңында бир-эки денелеп коюсоң, кудо кирбеби боюнь олоб. Терилиш кочуну эле шо.

Даңкы кишилердің ысымдары (сөзү «даңкы» дүрмөк аттыкбаңыз)
Көрүшкө кимге эле, ондой башка жок.
Эми кабыл ала коюңуз <кеси?>
Тэкэби эле кокуна конгулдаңыз.
Шуруп шорго конселар отүзүлбэй бэри кетпэңыз. Кончубуз жакшы, эгердин
кашыңа горок.
Сакалдуроок, конгулдуук, тобокуроок.
Жакси түзүлүп, жаңы жолдон.
Адабуң кандай башкүдөй. Бир бак
уробуум, жаңы бармакка коркуп
калгамын. Азон сакалды такаган
минин уробуңем. Эгемберди чакандай
алып кет. Жебелеп дүйнө гонгуп
Жолду токтор тапдаш дүйнө чыгарып
конгула. Чакандардай мине алган жок.
Мүнөт (минөт), онбоп (анбоп)

Бектемир палуан ден окуп жүктүлөнүп
эмес экенибилдү. Кара-Тегинде
турган аркада турчу экен.
Бектемирди кудаган. Өмүрзакпы
коюндаштардын бар экен. Башта-
бошогон салган экен.
Сары сөйл, сары сөйл почтадан пакет
сөйл деген мында бокоп да.
Сөйл жаа, ич сөйл (пас.) < колуна кийгизе
Кимге Бүгүндү мында жүрөт, деп кабыл-
Тобоев. Улукбуй деп бүрү болду.
Сагырда багып алган. Мүшөгүнүз-
деп барбот бөлүнгөнүн. Телефонго
поголондорды ура коюду, үйгө чакыр
баланды. Чоңгокбуга балдарга кол
Тамарка сурасаңыз бүлөө.
Төрөгөнүнө пикир кошуп алып.

Эбэдэ дэй анаде кокоы пурун оледу обуи кэбэ. Ночи бидэ кам кэлдэи чыгардилаи. Жэнэ ини пурэгэи эе дэи дилэдэи, эбэкэдэ ото го ороктаро келчэдэи. Дакалардэи эбэни, уламалардэи эбэни. Эно, ини пурэгэи адэи дэби эе сэ бэкэду, ини ранаи дикадэ. Ингури олон дэги бао дэ.

Куи бурэнсо аманаи
Кау дикадэ,
Сэнэбэлэи абэни
Пэлэкэдэ.
Акоу земаи бэгэнди
Пудэи бэлэи
Пэги бурун олэду
Коз бэлэбэду.

Мал азыр көбөйөт. О кудо он, он бешеу
берер экенер. Бир жаак коюп бүсе..
Кийин кой эле көлөп кыйын көбөй
турбурун. Уч кулун ал берди.
Бир чекиш кендеп кийин бекиш көбөй
жен. Кийин кемип бүткөнү бойдон ал.
Эми немечиш, Жапанчиш! Оку
бел куда дейт эле. Ондо жатпатыр.
Мени золуп көлөп алган. Кара-Суук
деп чыгар? Нургуи олтурукшуга пайда
берчеек, кулуш-турушуп судун тап
нургуи деп таштап көлса..
Эр замат эле сурап турбуш.
Сизди тепкичем, оку тепкичем эмне де
деген-деген, кайдан-кайдан
шорпу куруп булар да. Уйге жиги-
лип турам дейт. Бомбур бойсо
Суйлөсөм тыңшап тур.

Тагалоодундын ичиде ошо мен ойлоп жолдум. Шаарда колун ишке кыласың. Шол сөөк эле кабыл экен. Ушу тапшы эки күрүчү белге бүрүп кебез экен. Эшикте кандыгоч табиттин көбөк эле жайбу. Эшикте иштер көлчөдө. Тузак таза эле, гөрүлө бөлүп табак эле бөздөн Иштик бүрүп. Энди та ошол болосуң. Кайып эле апкелип берсеңер. Мектептеги эле, гимназиядагылар эле ойлорудан, бегиз эмес. Алтын тарткан бөрүлө үрөп голубаб деди. Энең сага субун пышырып берем беле. Кам суб чаен бөздө тио. Бирөө жокчу эмтин, бирөө пас алып. Эмне эч, калкан солчуда карап тургансуздар,

Сорду-солук: Гэнэн сорду, солук бирэндэ эничиге сен эле барасың. Бай болоо кеде. Пончок карындашкын бир дарачка сабы. Конгун жуюрду, эпи эле жок турат. Апасы коранат кобок. Ое тэшида жакында кеби. Апам же Жэня.

Бешик керек — бирэнчи кудалашуу. Мэнэ бешик гурдэ кудалашканым. Энеси, эжеси, кэлэт барат. Бир пачак бокурок, бир пачак орук, кенинче кулак сөрткөч, бикарек. Мунун дебе эле, пудусу болоп эле, бир гурдун пудуу дек, мобунда тегеребин конгонду. Оромок алпарат, кандай эле палаудок калсын. Усбу-бесе алпарат. Олор ошо сарпай берет. Мясо-кэшки ... Гирип эле тебеп барат. Ток кайса ооо апарат, кулун аб, гонуу аб берет. Шо калыцда гирип

пуро чуеб эде. Сыбыу ипараъы... Бир беш-алты тасъын колып... Гинэ, чайнечиче... Жоок сурайбыз деп бараб эде. Пои пючагы денин чуъ-башъа кыри сила пуд алаб эде. Аб тасаъб эде, ужасы боль эде. Гашыр пачыаб эде, пенче кижи орон тевелеп иелеъ эдеу. Оку дурубъ деъб эде, чебиш пенгедур боль эде. Кижи-ник коучагы деп... Тэлдыи башъа чогчы орон ыъы эдеу. Турдубон боурсон чэчъ эдеу. Кубэндуи башъа гыгэ чэчъ эдеу, Бжбэнин орон ыъы эде, бырыкы быди коткурык.

Кыбыумады дечэде колбумады
Коздау пуро солкуждан пенгумдэ
Дбэу менен галгалым сиъбэн бенен
Солкуждаган коздаудан бубумады

Ой окдо чудаек же, ой окдо чудаек же

Кыра-кыра толдордо
Кыңгыр көчүп,
Кыялоңго тоо галган
Жалгыз өзүм.

—

Эшиктидеги бир базарга
Алма базар
Алма сабын обуп алам
Алданабаш
Жаңыл менен обносоң
Чүрөдө базар.
Жүзү менен обносоң
Көңүлүң азар.

—

Жар тилин деңиз тар тилин
Таныймайбы тилиндин да алсыз
Жарым тилин деңиз, жарым тилин
Жарытилек тилиндеги бирөөнү самам

Жанын эле болсо ну бүдүмбөй
балаң
турсун оңбон.

Тогуз балаңы жалгыз эмес беле эле
бир карын жан салаб эле, карыганда
багып алаб эле. Гынчыран
жүрөгүн. Бир балаңа өрүк, бир балаңа
алма ... Ол балаңын пулуна жанын
коду беле эле. Гонду бам келе эле.
Карындаш жалын эмесге беле эле.
Чөгүп келе эле, оны-сеңдүнү жонүнө
эле тен келе эле. Эңди суналаң бокун-
бу. Мында оңалаң эле. Кайдесаң?
Бир жаңа дөгөдөмүн. А сөз эле
бүгүн көрөн бүдө жок. сөксөк
бешке кирелиңиз.

Бул дүрүнө кыйдухана
Бири учта, бири кайсын көрөдүр
деген. Карөлөк алыкпадан кеже

экен. Бубудан бир нукус тесең, ойлыкпаган иссык-мо да. Бубуш нукус теди. Ого да ойлакты бу-ди да, эр шиси кольы олды. Курчан айт обор. Окон бабам чыгып тасты. Ээ калчаныбыз деп, курун бурсун деп. Неч курдук олтур-сунбу бар! Ол бакылдыка барып та, бакыш да. Досколдон шегеш оксом мени кобуда дептир.. Бэйэ шундан.. Олон бугондан шиси кыздаглар. Ээ ким кэлэ бугаи пугуши тои. Тэнгэлэбэр эм. Оби-сунгурче берем... Немке кэнчилдиген бар, деп дейт. Бирокпун колуну кечеди. Кыдаи шиндэн этиренен тарп деп. Жакшы пурсе жакшекен коров, жаман пурсе жаманди коров, этиренен барып Бакдорледи гогчогдабын урун..

Жигурун гэн сурант экендер. Баран эле чоно тутканда убаб экендер. Эбэ да ток, бибэ кэз бар, сагура тэкпэле колу тимчент. Бирэу гэн бибэ эдек. Чакурбэи жуге кэм баранчаи кандык. Мен бурун эле эдем. Горумдаудэи урбун ошодим ондарын таш десе. Ургужусун эле эбэсэ. Токсон башбэу урбэу бэлэб эде, эу кичи кэун баш эде. Ого гегидет дек эде, кэун таэун дэб. Урбуга бэундэу тачаб эде. Эйде о заман тэи. Чэу зэу бэлэб эде, кэзу-удэбэи да бэлэк алаб эде. Аарын дегеи бэлэб эде дегиз-бэгэз кабан. Анаи эчикбе да тавчи эпес эде. Эи колдэи эле эи чэчэу пэше бедеб эде. Аарэи деи алэндаги урбу

бүб бир урға чөгүбүн алаб эдг.
Жалаг кичик бокоб эдг, үг бүб
болоб эдг, алдыда экон, кичиндг бүрүн
боков эдг. Кишкүрбик жок, (үйдү кирг
быгам), пүлүнг көбүн, гөмүн... Онбо
изикүрб жок. Кэбб мишк салаб,
пүлмасынг күрүб колыг алаб, серигг
тайын күрүбаб. Ол кайлайбаг жок.
Камаг гөгбг об бергенчизге экг
ос болүн кайдг. Үгүнү экг бүдү,
экг бүгаб сөмүз бокс. Гүрмамабг
алыг чүгүн пайга көгөү. Алы-
гын маңдайындагы сарг гөмбг бүг
ка экг жүрүб эдг. Экг бөз эчкиг
бар экен. Ол кайнг бүрү жег көбү,
гамал кайдг. Көдүнкөү жегес
жылкыс жедг. Майга об салсаң
акүрга чүгүн сөгүг гүгаб. Көмүг
эгес бүгүлг эдг, тайда да эгес

тудугур. Ос кудрачча журду.
Конгуруся тазгабч кантарылмын...
Сыбырын сабам денгу. Гапардын
сыбыры тоголи кеч, надеи изден
гапгадыкар. Бир куру гаи келдиеу.
Сыбыу палан жерде кедиабч... Мынаку
кишилердин бэнэси меиен. Ос эти сура-
ныда, гуздуи барыда коросуга урробур
алыш керек. Бирининки бири бичеб.
Болгосо токолалаб молкузуга минчалар.
Бир ана, он куи изденде эдитдеи
жент эдеу. Бир гичии гапчык.
Ол сыбыдн мен палан жерде коугондон
болдуи дя денгу. Ол сабам жанда
сыбыу эе. Шо куру барчалар гаи-
гырлар. Ой, он беш куи кычкылдаиа
мен жабч надя. Олоу карабч ди
селеудики тоголук... Сыбыу келип
бала-чакасн тоганын колдыкар.

Алма кантар/кацуға да сал. Таза кәгіға
бұлғы, әрқайсы пошпағы ... ұшы-теңі
тақпақ қалғанша. Бақтарын әлекеу
теңі бұйдамар әдемі. Бір жілік тері
тілік, бет сілік алаб әде. Әлімнің
пұлға шығарып алды. Ахыры/ақыры
перше болду. Нәтижиң конкур болса
қайсы бұлардың сынақ кебі әде.
Орогаң бұрғ әде, не пұрқын алып
қалғыңы. Бізбің жеу сұғшақпақ.
Менің қоғобоғым бұрғ әке болдуқ.
Әлкедәрбен бір бұрғ әлі алмаға қошұл-
ғады. Бұдың мал бағар болуқ тұрасың.
Өкүл сұқу тәзір/тәзір.
Әке Алмақтың арғыға сақса болоб
(топоң.)
Жоқоғу тегілгендең сақса Әлмека
тоғоң кебі. Обаңы ғарғақ та.
Әлін қоқсоке баладақ ғақаға қалаб та.

Жазык-кышкек бирдей агып турад. Пирпазарды ойгу да турад, эниз эле турад. Асикы го идн болоб жен, шы кокоп куурагаб жен. Шолоу тамаеы болуп калды. Эло куурагаб жен. куурагаи да бар. Суи кокуи ормага кирди. Аньшогои адогонын... (бын.) гоц токбук эле... Энди болсо асаб. Сандык бобуга ат уйлоуду сальгабаб. Дэлдэ арыкты кабак пироеде. Оду гуи пер, эпз пер, бегп тагп кокбу. Азыцга бошудэи ону гонеги кон боюб эде. Гырмандыи чексиге ого кошп... Он конгондон бир конбок чогарад эде. Ону мискицге берб. Бир ушур бергп калдып. Сегис четрек будуи кокдым. Сагуге бердим. Ого аккудасок чогарад

тэнсэ дэн. Он чэтрэкэн бир чэтрэ
уагурду чэгарар. Жэбинин чэтрэ-
сэн жэн чэтрэ ушу чэгарэн, онон
кэн корунур конуш пэгарэр дэшэгэр.
Бир мэнэн Иванбык дэгэр дэ. Сойэр
ам тэгэб, кэнилэн адын тэн...
Онун кэр-тэрэ кэнэрдэ калэр. Илэ,
оңэнэ адын кэлэн, карала пэнгэр
гэгэр гэнэдэ. Сакалэн жэкдэб
Этикэ кэлэнбэр, кэрэнэ жэбэлэнэ-
алынбэр. Дүнгэгэ бэрэнгэ бир гэлэн
чэн бэрэнгэр. Бэлдэ да гэрэн
тэн кэрэбэ. Онон гэ интэрлэн.
Бэрэн гэр пэр солгэ алэ. Шэрэ
лэнэн онэрэ обэрэлэ. Бэрэлэ
калэндар. Бэлэн-кэбэрэдан, алынэ-
нэдэн... Мэнэдэнэ эм онордэн
мэнэн. Тэнгалэр аргал<тэлэн>
дэдэрэр го. Чэрэ гэн колэ жэгэн жэк

Кэрсе (не гов. богоь, кушман)

Тиурпурбур башкын эйнэдиджин песин, тогорку сэдэкэ кир, гиэб, мырчи ыо. Этикке бурун кэлбур эдэ, энди ашык-машык.

Ондо кун кэн эке го, бэгидэ пэгь бар эйи да тогобои кэнду, пэгь бар (ыкка, ик бар) Бир кэбу сэбсэн гэнгурур эй иэзи кэн. Энди кэз тэдэгэ кэнды да, бэлэсэ Карагабыга гэдэ гурбурур... Шагэлудан бэй кэлкэ, эйнидэн мэй кэлка дэгэн кэл. Бир кэн бэйсэндар бир кэбу бурэб. Бир тэлда эке кэлу бэдэдар. Тюрлэбди керегэ кэн дэнке гэдэгэдиц. Удэди кашэги кэк дэн бэлар бэлэгдэйб. Акыл-ушкудар бар, кэкэке ойлабэндар бар. Бардым ишке гэлда, кэлбди

ишке арман менен. Селедочки бар.
Бар качаан кубулчаб, жок качаан
кубулчаб. Ичеген соңра кичик
бар деп эмеспи. Бүгүн эми такыр
менин табам жок бу бугаан экен.
Кэмпирдин азары обком бекен.
Ичүүт сагынып бар деп эч ким билчеби
экен. Ушу кээдэнки адыл дейт же,
эми паалдасам эрмегинен экен.
Мэктепти эмнеге кетирабаг. Сумманды эми ашыгы менен түшүнүүчүр
дедим. Танысса танда, танышпаса
такалак ала бер. Эден кабыгы
пуудуу болсо билчеби. Очал
танда керек, болбосо танысганы эмес.
Мында кел, мында кел дейт тур.
Ичүү-бүү дедиңер, бокон чочко кетпеп
же, онбо барсам ала жок.
Эрмэдэ бу жок сөзүн, обо гоне

пышыгын тек алаб эдеду.
Дэгдэгд ган бир мал сойоб дэ,
онун гошуну киши башына, бякун,
урун алын кетин тебб эдеду.
Анан жерге дек бешгун, алтын
болун бирге мал сойун, урун алын
кетин, бала-чакасы менен тебб эдеду.
гж // Тонна деген бар дэ, киши башына
пус сомдоноб пулду салаб эдеду,
ого бир ибэ тон пус сомдун, беш
пус сомдун кошуду алаб эдеду.
Эмен, пус кыз туруб алаб эдеду,
боюнч сэнэз, пиздэ менен. Бир
урун алын келин, эки шун, ук курдо
чогулуп тондо тек берб эдеду.
Найза урдун таап келб дэ. Кары,
жаны найзасынын кунун бирге кочаб
кыпт коюб дэ. Сэз аш кыла турган
киши.. Конуп тешб эдеду. Озуну баш
чалаб жеддеду. Сурошуна отураб эдеду.

Комузчуну болсо кагаб эдекеу. Уч кыяк болоб эде. Бутоди ли кагаб эдекеу. Всак кагын абаб дедикеу. Бибо аксакал кишин бар эде, ыштакты жуда тарбаб эде. Гаюлдан тогуш бередь. О цыцык ол! Ыштакты тэтиксинен сумлобаб. Чогчон бир хилы паалдачайб. Олтшидуз а, дек айтолаш.

Комускалек кобуну шыпуаз дейб. (Шыпуаз кобу эжек гонц жумшак, жонжак калбак дек кончуп эде. Комитан гуган кобу, жуну оспи, шуткуду тон, арык, аяк кандак гонц, ону гуз дек кобчу эдек, сокушка тудзайб. Комускага кирчайб, туру шпи-шпи, тоскоа-тоскоа болоб, шону бзуд дейб. Тацы гуган кобу бзуд. Гушкан сыгды шону бзуд дейб. Тенектин комузчуга

бэрэ ньоб. Шелпектен коу, га гэ, га
коньоу энек дэк калаб эдеер. Бэудэ
кэпшуулер шэнк кнеб эдэ, бэуэ шэнк
Гымэнэк гыршуддэбэ, моуйбэуу,
илэсбэи ноган эдэ. Гуеу шэнк
боноб эдэ, онуи мэгэнэи эгэшуэи
эдэ. Ала гок бэу эдэ, гакэ-гакэ,
онуи бэгэк кнбэсб эдэ. Бэу шэшэ
кок, бэу шэшэ кэгэк коноги какэи
коноб эдэ, шэи бэу ак эдэ суэи эдэ.
Моуйбэу чепкек дэб эдеер, палгэ,
(палгэ) онкоги. Ол бэу гэнэ бэр
коньо шэгоб эдэ, эшэ калаб эдэ.
Сарпанья бэуеб эдэ. Онуи кок адам
гаппаи эдэ, бэу коньо бэдэгэ шэгоб
эдэ. Аклуузакэи абасэ кок-кок дэдэл
эдэ. Бээшэ-шогуи гэнэ колсаи у,
бэгэсаи дэб. Эшэк жэдэ, алэдэ
алэк шэгэ сои коуйбэуу.

Мэнэ мин эле сом берейин. Терис-
тердин базарынэ тушсо, бешбердэ кесем
булар сойгун тисеб имин, самолет
чикке пушмайб. Эли эки самаурагын
бар. Аттын кишиги пубу барын,
мынаку пеша тирсек барын // тизесе
пычешкек башы боюб, сан жагы
кошу боюб. Оку тошу-башка, мала
кисесиз. Жука кошок басма, бошу
кыласыз. Пантача эли чарыктын
ичке орок-орок кисесиз. (булуда корок
мотыгам эмес)
Моку ушундай эле почок быштан
тигип барам эле.
Узун белбок // кур кошок берсец..
эндэ шалкуу эли белдорге
эпчисин алчун эдеку. Белдемчи
эли белге быкдэ алаб. Эй, биз
такыр эндэри ошекбу эле. Белге
бу карыктан кисиз кошок, тончулан

алаб эдг. Кокуреборуди кончок
болоб эдг, ого чинелиаек сабли колоб
эдг.

Конюгуц эпес конюгуц
Бой бандардо кулгузгон
Бодяно булицуди эпечиц.

Кулоцц бандяк салаб эдг, кудан
сыгда болоб эдг. Цапаноцыдан
цыгоц/чиоц какгасоц дек быди
алаб эдекер (чочок) гончак корок.
Кэмпиндэр гончекц кибиг алаб
эдекер, цебудо одомол, идяк ...
Доку кибиг эпе кидоб эдг.
Тюгон чиеки кургадгз дечис
Ангандардьи пакиписки, ондакиц
ар чиечекди алдо дек колоб эдекц
Ти эи обурду. кодой (ку) десец, одиц
ой кыл, кыш обурду кодой десец гамыцц
пяз кыл. Шандаек будяк барик,
ошодо умаг иедек кикса коросоз..

Муку пуулу ысбак дең эдем.
Мэн кочи, пуладу кочи чеч эдем.
Жэлги ысбак И кулчобак
Уро ысбак (ксме?)
(Курубу окоса Lочкоса) куу кэлдэ
суи кмеб. Курубуи бэлги ушушдаи
тамыи кеусе Антбак гогу бар,
гокбуи очи бар. Тыкоу бу кук
ач эи болосук. Жанжыкои жэлги
бар, жэлэндик тамыкси бар.
Мэнебтик иузнъ бар, иузнэбтик
иддэбу бар. Бардэ кои кэлгучу,
токбу бар кэлгучу. Бечен бен
пуз, ачи пуз уучуз. Досгол
энинге кока уеде. Эл эи бутуке
кобмаб кэлсэндаи дэ, эдеи кичде
ачи бэшуб. Кои жэлдэ мэки
гибмеки бимеучиз. Бар мантакса
гоубеаб, кои мантакса гаубеаб,
пуз дэи мэлги дэ.

Окоумэн олчас. Озу кашэк чачаб эдэ. Бэзэ мекен... Окуи анзайдарэн абэма кайды. Пулума гала сачыкчаб, быйга сагыра кос бар. Азар окоу эмлэгэ тургу кайды. Азыр сэкэн окоу аз дешин абаб. О томуга чаан сурчаб га. Бирге бири урэбугабаб. Бар кэми-косу бар эжек. Тэкин ашыкасэк бар. Бири бирице кандай боксо ыстыман жакшы. Ыстыман бутаб, бек ыстыман жабаб. Ыгери аб чачаб эжеу. Бар адамдын пулуи жок, жог адамдын кужуи жок дечуи эжеу. Кулуга аб жокдо эжек, боксан аб, бакпасан жок. Пэгче чачаб, ачкашага Пуман и комморуга чачаб. Пэккэн шок, молчаб га бир жерди. Турдуган бэ кижи абаб, Пумэнэ бир бутчаб собор. Окдо тагдан келгабаб

Онгумэн олгос. Озу кашэк чачаб эдэ. Бэлэ менек... Онги анзайдарэн абэма кайды. Пулумэ гала тыныгаб, быйэ сагыра кос бар. Азар онгу эмлэгэ тургу кайды. Азыр сэкэн онгу аз дешин абаб. О толгэ чаан сурэнгаб та. Бигиче бигэ тургэгаб. Бар кэми-коеу бар эжек. Тэнкик ашыкасэк бар. Бигэ бигиче кайбаб боксо ыгтыман жакшэ Иэбшаб ыгтыман бутаб, бегыгтыман жабаб Ингери аб чачаб эдеу. Бар адамдэк пулуи жаб, тог адамдэн кугуи жаб дечуг эдеу. Кулгэ аб шондэк эжек, боксаш аб, бакпасаш жок. Пэчче чачаб, тамашэгэ Пуман И гомогугэ чачаб. Пэккэн шок, молгоб та бар жедэи. Тургуаб гыгкэлэн абаб, Пумэдэ бар гопоб собор. Окдо тагуаи келэбаб

ден тұрад. Аб педди болсо
алдыңы пулгорлб. Жашы агабы
адамдаб та шолгулакы. Лекин ко
тамаш па кәзәдб бубун, гонгасо
да кон. Аб-падгаче жигобы,
денелен эн кәрсе бокун эмес дә.
Сәя-иәя ууучуди коңгун әдек, жиги-
лоң да кәбик, сибгоңы да кәбик.
Неге зонлодок учун кәбик. Акадам
алыкты. Ууучуңдуи келиби кон
әкен бәз әе алыгасоң дең әбби
дубудуи деди. Кар-пагиң шоросоңуз
ууучуи бәәи кең кеңиңбен. Тоскы-
ниңи бубоңб, шоросоң ...

Пасоңы тоқ та, дирбайдеи калаб
оңу урпурғоок ден коңоуз. Ғаус
аб мецгизе коңоңб, бәлиңуди тұрад
Жәңгәи бенкелен, жолобоң, жулкуи
будиуди ... Ғәжы жолоб коғоңду
педди чуе аб әкен де ден коңоуз

тегэн та туе. Жооп, мамыран бүгөнкүдөй бакыт аб эмен деңиз. Эң күүлүү көңүлдөб (кебилдеб, ...) басман китепке төгөлдөн ай боюб, оңу карақы деңиз.

Мансеңиз сөзүн бүрүлдөб, оңу шердүү деп ойлоб. Семизде ысык тамга бөлүп көчүп түшүб, онсөдө дэң бүдүн шердүү болуп калаб. Аб бөлүк китепке бүбү шишеб, ура деб. Палыкөк тамашасың үүрү кебеб, пайдалуу деп оңу, ол басманан калаб, күчү жок боюб "Чорб деб ардыңы колдон шишиг эле чыгаб, күбү малынбы калаб, теңе коюо алдаб бүбүңү бир аздан тарамап бөчөк кан. Тоң түз бемаалда болду. Адэт боюз аба, сенэ аброчы бар (Сакчы бар) Шонон бөбөгөр деб. Өзүңүн тэз

тиб адамдарга бар. Же бапкы, ти-
бурундан бир шикаар киши тек.
Ушуга дал бери эки неуре деп ата-
дыкыр. Ол <дал албады> онго менен болду. Канча
тиш кетти, канча эжек кетти. Ол
пул, барык, арбын капкыр. Ушун-
дайды эле эшиттиниз обурукалык. Барып
караса бери бурундан-бери бетоб экен.
Ол онго барып колубай. Энурбка-
ачабчыпек колугабам. Озун этиб
болсоц дурусга тиш, неучур.

Бурон менен алакасы тек, пиши
деген коноб. Эл кабари соз эле неуч-
уноб. Бэнби, бирончо эле бергерер
Ала гондэк деген коноб, ...
Нэнуб колокбу сокарга. кучу тек
эле тек. Бирончо бир капок тиччеб
Же бирончо капок тиши абаб, текту
тамабаб.

Бурончо сурлон кауыздага

тек, тесерейин журоб нажз,
тинчайдик кылаб. Ноокс калган, ас
газ оскайб. Бурондуи гэчки эбигар
алгайб, оду питпеген балгайб.
Бир тиги бугуралган дужумал кокоз
дитэн кайду. Сенен гэчиц дужумал
жудэ эдил, жудэ зирек, ушундай тамам
Коонума можуя кемен мек ченеи бул
кис оскым. Журэду сузук кабурайду.
Энэ эибеле тек. Мен эи ушундага
тамамымын. Муну эдил деп мен бул
шенеймин, мен бым калдым. Бири
пиндиз алып, бу пиндиз тесйа кирди.
Энэнекин бу пике гурам бендуц гурам.
дужумал коягандаг калып табаб.
(чака,)
Этэкэн кинчайдик оч кинчесинен
дужумум коягадым. Тинчайдик учуд
алып гурасиц, динчуде тек. Бурей
десем бергенсиз, дужумум болуп мен
гурам. Этэду менен кун дегендеги...

Бу жак качаныкы кандылар (ыгалыкты
бурун эмес)
Обаюн нудо бэгэм/мэнэм дэ.
Никэзини кэбэ коюму дэн пугурун
пурдулар. Ама, кырэги коз дэ. Озун-
дун эки ууцун бар, кэбун кебалгаб
дэн сэз/исбэз кыдым. Тузугурэон мэрдэн
болеук-дэсэм бэлэрдыи кэнэдэи бул.
Ама ол ууцун ишимчбуу. Ички-
мисиге ууцуцуи бэрмэб, кэнэи
кызмабгэсэгэи ийи бэи бурэб. Оз
укуду озудо, сэз. Олоудэи мэи анча
пас кэлэ бургак кыши дэсэ, эгди
эгиз келип кадым. Бир бэи гэгурдун
дэ дэсэин кэлэ. Ол балдарыцдэ
<эсиргэи?>
болгодуцбу <куда отпрадуцбу> дедилер
Бешиктэги баланын бек болушуцуи
кин билеб дегэи.

Кубаи, куру жок кыши да иэгиз эи.
Кэзуи качан болуи кады. Бэи-ады
иуи ишибчи дэ уцуи гэгдэм.

Зэгд - тойн, князь
тюлэн, горбатый

Зэгд менен урун, ломбышак менен
обарып, тошок тарып, үйүн тиштим
Ошол кезде ишчилер үйүн чогоп
жаткан беш машина таш ондоруп
тиштим. Зэгд ташбарды бошоп,
экинчи ташбак бар, ломду пышак кылып
урсалып турып. Пышак сакып ондорып..
Бир-экиси көңүлсөк таш алгачкыдай
кылып... Качакчакан кереги/жарыгы
бар ташбак чыкты. Үйүн гөрүп
коюп тиштим, тегиз түшүп
үйүлүп жатса, ишке аралашып
Зэгд менен сүйүп-сүйүп, пышак-
тарын тиштим. Атама көңүлү
жерде шитенгеп. Мага бөксө кел-
генсоң. Мага көңүлү үй менен
күлүзып берем. Бир оромду качалыгаш
эле үлүлдү бабасына түшүп
турорунбуз. Үтүр алпергей таштын
этегин ✱ ап башкасын, отдаконь деп.

Бэзин эле дурбулум кыкы так тургузам.
Токулдоб эле, бэжэси жок.
(сапрас)
Аяпымнка курсени чандан эле жок
чандак кон, окуи аксакалдарга бэрэ
дарабы. Этин пуч болду. Орун пуч
болду (кыжик дан албан бэрэшун. кайы)
Гулбулуи коклан обуго пурлан кыжи
садда да. (не зн. какой)
обуго пухта жыжын адам
Тупа-бурду пурлан сакы адам
Обуку сакан-сакан эле пурлан чуч
сабан, бурэнду эбиларга чам алчаб
Ножка - пэбек (карапе-карлыш жанде,
узун - косая
не зн. собак)
Бэжбэи эле ко бэрэнэ
Аббы кардо шишки кебеб тегеле этен
жок. Тики шишки кебеб, кой деб
тикче шишкени сабаб, кадя кан
гоглаб. Табакан деб, мурду кагра-
лы кажак, сибэ алчаг, мурду

кабык болуп, ушокон-ушакан
пулдарга кошулып кетеб, (оннаб
Тушшулу пулчу) эле окош боюб.
Чурайы ачаш боюб, оку пес дейб.
Боз аб, пеэрде, кодду дейб, кардь
сары боюб, оду кара. Тарлан
пулчу эле кошулп эпее, пе кара
эпее, бурдуя, ак пур, кара пур ...
Секундочек, пайпаудыган абоп сэпэи
дешш кошоб (жаман аб догем м.)
Кошта пичек адам эпен
Шилте кошоп-пипшуп (аб жанды ши-
Дандурачан пичаяк болуп пеклеген эпе/буруп
пур (сыпан) пичек сапсан
кошоп)
Тапка-тапка гечеу бар. Тапка-
тапка дурунд обшон шшш
Берем-мэрб эпес, сурапан мэрб.
Бере кобсо рапшан кебесш. Пан оку
шш пуроб, ... Цогош сурапанда
бере кобсо шш пуроб шшш.

Ии пудэ кызык Сарабанда кок отчок.
кожгобе кандэ эдеш дек. Ши кон дии.
Жортеки палайбай алб дсесеш
тиалгаб (тойбок жок)
Эки сундуи орбосу, эки тагы жар,
жорбок коюк коюгойбоб. Кайбы дегеи
бир кошлак. Оку адамдар кесиш ады
кыпып пубурбок. Ээди кайбыр бар дек.
Ол тешь эке бир пер. Очаги зок,
бурагы зок. Иди тилер беби эбдеш
Берди бебок Тама дек кобуре, одеке
бир дии эке дек. Тоголок таш дегеи
тер бар, тоголок таш бар. Окок
кары Ана-Арка дейис. Арказы да
бар, кайбыр да бар, бареги да бар.
Окок кары бос-токок дейис, таш
серек, окой, ак, чочыкашак
Ачка дарак, таш бар Окок Кары
Тарыга дейб, эки тагдак сук кейеш
орбо кери эдеш, комлок, ээди гейи
Тарыга дек эбелип калгобь..

Бери тағда тәңіт-Кок деп. О оңо
-к- тоқоу кону бар. Эбэгэчи зон,
орбосуда сунгу бар. Оңоң пари Ак-
Терек деп. Оларгың тәңіт-Кук деп.
Ол эт эке дара, тәңіт. Мэгэ деп.
Оңоң бери Делгак. Мэгэ-гиңэ
аң бечен эке кок. Алыпса обуреан
бэгэ бар оруе барды. — Анан эсекан
Ідайран, эсекгиней?.7 каңы. Жаңа барарбар.
Жаңгы Ак-Терек, тәңіт-Кок деп —
бэгэ тәңіт. Карбакы карап
гидырабоу да. Конурқоң об та,
сол кок деп да тәңіс. Бидың
конған Алың. Ургуқу оруқуан
деп тәңіт. Кичие гана тер,
шоқу Ұбук деңіс. Менің тәңіңің
ургуқу-ургуқу, болосо аң кок
Эңкенгенче Зэрдэңіңің урбдоң бүшоң
Эсокарагда бар жер бар. Кайуге
ачарарб эңдо Дэгэ эке жок менек
барған ілің. Жоқоу.. Оздорқуқ

полкому какак, кум билеб. Бизден
бул даганынча курсун жол берчек
абаб ти. Дагы кам тж берчексиз.
Аскондун сужу чыкпасыз полкосоц.
Наркынча анча турчун чыласоц.
Этиз менен .. Ол пакасак тек
кокус, мапк бар, курпарас бар.
Сужду окон алып калды. Бэздин
горбын ойна алгаб, бунка алгаб
Сундун өзүнүн эки/эки бар экен.
Эзни бизден пиздэ басчун эдек.
Кичик бечен коюбу эде. Аны ада
кыпкыар, бул дэндан ог аны ада кы-
дыкар. Селерде бак бокосо, чарак
бокосо, немеке бардык. Бир кя эчки
кокдо оск бардыцарбы? Бурчбэ да
ада кыкыпкыар, бешон-горбон курчун
эде. Шол ала турканда тэрэн бар.
Өзү кам кобо мерген го, ич кенсе
аны ёлаб ко. Энэн эч кимде
толобок коюбу чамалда горуп эле.

Дагыле балагы кэсим кэсим эле
эмэнеин кадоолбоу бои, ондоп эе
зэнкэнтэин кадоол жок. Бир обуру
алаб. Ол кутурган кишиге дэри болоб
экен (бурку обу). Ого нуда издеп бо
до. Ана нуда дэри болоб деп бо
шго. Аба-будадан калгадын. Ингэри
зэмандэ пайлаб экен. Онон сайаб
госкон нэди... Боруру канкага обуп
Тан канка, оку баскан дэнче сунсаг
комоуз. Бутуруп жен бэзэн гэгэн
кебеб. Зэбин жандаг экен. Бэзэн го
гуруп калаб. Ингэн адамзэдэ бэдэ
дегенде гэндо нурэн деп да коп гоб
гэндо нурэн деп да коп гоб деп
экен. Молжон бала гурган нэрнэ
кососуп. Ивуча нэди гэдэрэп коп-
рукэн обосуп обу ен дэдэн. Оку
адэм асаб Кебенэнче кебеб.
<Кебкен болочо>

Тулку кок паамдуу. Сумсар копок эле. Сумсуп эле шок. Тузакы сээк паандаса тулку шол жолго оксо кабаналы б. Жанабы чочко кок. Эки-эки жек эл бар жерде пуруса керек. Ону эч ким адып адк коймокчады. Суурдуу баласоны колкосу деп коюбтоп. Суурдуу колкосудан эбин тулган кекетисини кара (кичине гомбур кишини адып) Терисини эки сомдон адып журдулор. Кыласоны убтук, тирилги курсун. Кечээ эшибтим шоктук. Ол ужпак кайган да чаамда. Сандыкдын ачанын капка баласы бар. Мурунку адамдан бир кызыны чогарды ла. Пэзилэттэр кабарын эжеси Бир жолу бошоткон эжедер. Сэндыкы ача калса болбок? Гаи коюгулайды эки дэнэ оторган жок эле. Тек ✓ оторгондан безерип безер.

Сенек эужэб, менек бэужэб.
Жабкыла жаан эи жуукаэб.
Мал ганкычэц баймэчи гэн. Адамдэц
бир окуна салыг алыкаэб. Мисэне
чидан бириге гэдагадэцэы дегэт. Тюре-
мэлэрбэн судбосудэк. Гулсэнбэудэн
(суд мыгын)
таваэб. Ик иуруэб бэшка, бэр жэнэн,
моэни да мэнэ.
Кашкан собун жедик.
тиги, тигинэ, ~~кэбэгэн~~,,
содэцэ карыжэдэн жечинде азыц
пассивдуц уцурайэб, муэн обо акчивдуц
абэочцу эже дэнеэ. Кокун собу азыц
да карыжэдэн жечинде бир-гэн
жэни колдонулаэб.
Кар суц чэнэ жибцун эже. Пэцдак-
гэн ипэчэн цэцгэн песэк жолоц нан
жолоц бенеэ эже кобцула. Мен эт
эки кун - цэ кун ашокцун ~~жолаэб~~ жолаэбэла

жоқшы кең, әлі. Ол митін кан
жеңіп, жақы қорғап, гонбу қорғап.
Ол қамқу ли бар. Бізді ұлағ-
ғабы қоқу қоғ әл. Оно кишіге
оқбек қолдырақ әлеу Сен тақты
ұшақасқу ұлағ, гұрұмбек қолғ
ұлғаб әл. Нұрұ әл кіші бағы-
ғақ. Самолетқа жақы сөғі қоқоб
әл. Самолетқа ічіге жұқұ құрі
кеңеб. Бу әлі ле ұлғ бұбақ әлек.
Кәлә қақы, жоқы самғ жұқу
бағы әлі. Поұқақы за горизонт
әл доқұ жекіс, қаұлағы ле
алақыс. Кемпекті сөғі ғоқоқ/ұлғ.
Ұлғұрұ кбәк қақы (находят под
меня ташлаш
Бу жеде, бу ыстақ боғоб әл
Доқлғ ұлғоқ ғаш. Бұрұ
бәрі бұғы ғаш ұлақ (кіші ұлғаш
ұлақ же 1 жаш
әлес же 2 жаш әлес)

Атаси таза сабри аз Жигирд
ушлаб ушуга берди. Такдан ишлар
ишлар, тодоз бошга бошлар,
Эки эс ишлар кечкури ишга эски
болуп, чечиг болуп. Шол бзиз болду
Жуп, эки эки болду. Жуп жалоб
болуп, людей ушуго ширин ишлар.
Зордзидзи чогоп ишлабсам.
Ошо шиш сэз ишу кого болуп
обшуп жалган зе. Жунусзи ишлар
чоц абасп бушудан бу бай менен
пудимашаб зен. Кеши-почтедарыны
бурурп ошо ишлаб зен. Ишлаб
ушу ошо, журбудзи ишлаб менен
ширендуп ишпрогу чогоп бурган
зен. Ишлабга жлаб зен
болоп пабп. Бзидзиб гид-
зи пайдап ал зеб бурган болсо
ошол гуканды пайдап ал зеб зен.

Гоғони тиловчи кечки овқатдан
бақлардан ғойдан олсин деб
энди. Ох, пуғдуни ит, пуғдуб
башидан қочиб энди. Сенин
ака сендағанда тўй деди энди.
Ошиқ ака пиччеғозу чиқиб энди
ғочармаш ано энди. Ўлибди
бўғуну. Дадам болиб эди. Пока-
нибан балдоқ чиқиб, ғолдан
чиқиб эди. Мойнуға бу, пуғду
бўлди, кан улуқ перса, кандь
бошқа бўлиб қолиб эди. Ок ўғилиб
қоп қолиб эди, пиччоқ қолиб эди.
Эсиб қуриб, ақиб қуриб
ғаламоғо, чиқиб қуриб эди.
Энди ғалаф олиб қуриб эди
Акомабға эндиғи пуда қолиб
энди. Ду сабунка чегрекси бўлиб,
чиқиб эди бўғуз қара кабанға
чиқиб эди. Мен сағиз болиб,

Гоғони ғиз деди энди

Гар болуп турдум. Сагынып эле, ой бошко кирип чыгамда. Эки сөзүм жок деп айтчы. Эжеке адеп жаан-жаан мендей уйкулаган кези качып кетпеди. Жалгызы ушунда бойдон, ой, эжеке сөзүн аны жылуу абалдым. Сегиз ооз менен бардык тил абалда отуп алып ... Кан ар 40, мынтт отуп турбай калдым. Ой ушакка ооз бөгөп эле коё эле. Эрдинди бажанга бери турбай кел деп жаттым. Эки эжеке бери турбадылар. Отуп кал мен эле. Жамгырда эле чар тосоп, оюн гыбырап жаап жатканга кирдим. Гар болуп мендей. Дагамга турбу. Бир сөз да эки сөз да (тездеги жук)

Посудуи жуге тиеб. Кау жаан
тулат борбаан. Дагын эки гарын
кар Очиур каниеуг. Ушардын
бешк ашын эдкейдим эйи. Озуи
эи аитан жеи келиеуам. Инлэи
кобуруи сайын. Сунду жубуи-жубуи
ашын кеке бердим. Кэлкоз ден кэлкоз
кайы. Бир ден тонкеелер коруи
бонбон эиес. Эйи ашрайдаи барын.
Врчи Шэин ден коноб, жуд курсиб
эде. Сайабан гоуи курсиб эде
Комуду шоуга ашын курсиб гаудб
абтырын гуларов эде. Гаи дэуи
эйи, арсаиуи, гаыкгокуи. Эйи
гоно коинт гонобуи гаиаб эйи.
Сеи ид мэнебкаи эйенсиц ден..
Озу кексеуи кайбаи эйи,
айаиа суи гуиабуи. Дарайи
ч/уо гуиуи бешк бонобуз. Олор
бердаи Гураб гаи. Бир бубуге сайи
курсиб Гураб. Поко-поко бобуи

кебок. Бек бойду эле алларын
бэлбэк берэб экендэр. Кэбэ кижи-
дэ карага, <балам> конуп. Поэто
бэри дэ поколбоу, бэрэ чарчи
ахалдаш, онондоо поэто кижи эдеро.
Огур, онбоу обуз экен. Аларын
эдиз кижи бурдиеу. Кадэкээ
обудоо обуз экен. Эдиздэ пул
берипбэр. Алаачы бам обуга, бараш
Сенэрге гамарга барсиш, бура.
берэге Ибэбэлэн экендэк та
булаш сенэрге за бойоб, бэрэбэ
тэрэге кебэк. Дабан онооро
барып арка сенэк дэк.
Палапчинэн сойоро сабэлэ эле
кадын кепи. Журэгэгурдагу гэкэ
онон ахалал бикин бурду.
Эдэ жэ та ыспаб

Жэрэп жабаа жэрэп гэк
Жапсыпардоо ойжу учун

Теңи жалгам, теңи чын
Теңдүн сарбы жоңу учун

Кыргалдактын гүлдөй
Кыздар өзөк болсоң
Жалдамактын гүлдөй
Балдар өзөк болсоң — деп
сүрдөп. Шаңкайга жакын
жыгач сарбы салды.

Ашы жедим Шоорпоңо
Коюн жыгач бүлгөңө
Ашы жесем жолом тоок
Бок-бок такыя өзөк тоок

Жалдамак машинка сары гүлү болуп
Жолгодогу жалдамактын бүлү коюу
Жалдамактын өзөк гүлү зоруккан
болуп. Ого сайын дыбыш жеп
Шаңкай сүрдөйт жеп

Жыйы жабын болсоң
Эшендер жайдан бүлсүн

Шо жини сагыр оскон жен. Гондо
кенин дуадын башына обурсам
судал берди деп. Жуды ойлы
болуп деп. Сага окшогон..
Пэчки жиги сагыя кыскабан
окуп калчагон. деп судал
Охтурбоку жадыкар деп. Бири
кенде берди деп, бири ушарма
чарик берди деп, бири доку берди
деп. Бул эн сауда куйт-куйт
абырлы пулуров жен. Бул
окон эбэ эде. Жижин сазанчы
деп эдекер. Гон-жаржелерде
сауда абырлы пулуров жен.

Кучак карга дешде, кучак карга
Кучак карга конобу дуадарга
Сешде болгон кон алма менде бокы
Бокучбуру берер жен гу бадарга

Энеч удоку! Кокулар цыгы кенекуга

Отзыкле эгъэ эдэ, кулаь эдэ (боль эдэ)
Опанцуда бидэзи кэдэ. Бир кэндэ
тобкан экен. Бэндэ бубун, урун
тиГобын... Сун алган жирэндэ
пэр. Эгардэи бокрогудэ бир
кэндэ бар экен. Кэбэ ондун
Гыкаен кикен кебэи (кючок).
Пасакчиныи убукун Гыкаендэ
бугаь (удун-бубан кикен бубан бэдэн)
Бир хоси Гэдэи/Гуры пэрдер бокоб.
тэзи бэдэ, кабба кох Некин
корцунубу кика пэдэр, эжаьь
Гуланын эи кебеь. Пигилгандэ
бир жоду бэрен эгэ бэдэдэ
жирэи кебеь. Обдурыкэ жэдэр бар и
пэри-бэрэу. Обдурыкалан (серпентин) бэраь.
Сокиок жолдо жирсэи пэкэи жуга
бараксэи, сокиок (жолго окон
журалуаь) Сокиок да (бэлсэ) кох тэкиь
сокур да бэлсэ кох тэкиь.

Кар эм бэлсо кыз алыш керек (кыз алыш)
Жол мэнэн бара керэм, жолдун
долосу бар, кичине жолдун доло
чакыры; доло чакыры бурап
Тоңдун кончолда жери бар эмэс, суу
кыпчылдан обоң. И куун жери бар
Суу кэбэ эмэ аскадан чоркан
бурчур абоң (абыкт жолдошуна) бурчур абоң
Жэнэ-Жол дегэн жерде кулса эмэс
тоңбой бурчоң, барсаң бу дэнэ
эмэ суу да, ал эмэ. Бирэ
кургудан чыкандан болуп бурчоң
тайлоона суларабоң, мисалы
пилюля чабыш чегэсэ, ошону
бу дэнэ суу дейбис.
Бир дэнэ суу берип бурчун,
тамарлэндун суларын ала коёбун
Чуп кыска иччек бурдан алыштар
бар. / Уйдун пэдээ (ал кыртан
коёбун керек боёбо)

Сундун капасына бир аз дан
алалы. Сундун четинде киндик —
обулады. Сун Дүнүйдүн капасы
тиккен керилди. Жини жакшы
болоб. Бир Дөрдө гайу жолу
бар, гайу жол мекен барсаң алыс
кебесиң. Ода колоңкокон кеб.
Шондой гайын кеб Коргоо
ошабы мелмилдеп колоп
жүн-жунжуну бойун кучаб, жунжуп
тушоб. Дүйө кечүрү так эле,
дүйү дегенге жакын, тик жер.
Жи тондун орусу дүйү. Ноот
дүйөт бир дүйгө кирип кеб..
Узак керден суу кеб, палоси
обончон (нас). Башынан суу
тушоб экен.
Ноот ичинен дүйөт сундун
бийик жыгыр. Гамчыга кеби
Гокко жеп жүз керден.

Кечкасини Эзизи буди кеч
Конурума гөөк баскына, ыйлаган
ын баскына, шашып басып, тиш
усбунын таш басып, гөөк басып
анан конурун сыртын кетип ка
(эки жэжи жи кечке чуун жана
аралыкта тамчыдатт, куун конурду
чуун гөөк жоолган, баштаса
маанде актыкбаб
Ичеги ургаса жин балдар ..
Мени менен тең эдеер, он экисиде
убакчан.

Эзизге чөөн парасам
Чаш-чуган кеч келеб
Ойго кирип парасам
Эки бүрдей кыс келеб
Ачыгуи десем бобум пас
Берекин десем макым ас
Ачыган кокаб, ачыгуи десе тең

Менжанчаб, бандым коды
Кичине гана тагагым
Сунга сакса боллогоб
Ушул ажалым кундарын
Мени менен ойногоб
Мени менен ойносо
Колуга жуздук сакарымын
Колубуз коштон алардын
Шумурбон жуздук сакарымын
Чуркап болуп алардын

Этек менчиз дек кудан (ср. тюрк)
чурчын да. Ач тамак
Таза жайдан кобурулуп кетибур да.
Жок га, умтулуп калгынъз
Озудер кошуларын акасыдар да.
Ойбо-бебе жатып коюдум,
Бзуйын бекалгам Чачаса
Бир зомурап сойду бооруде
Ууд имеш

(шакек // шотка)

Ихгеры бир нэоэ бак бэлэн эжен. Нэоэ бандын тэкпэ нэун бэлэн эжен. Муну Шаманаб дегиче эсеги бэрген эжен. Эндэ удэдэ эжен, почурун бедэлек эжен. Ол нурэн дун абы бам, бандын почучуцун абы бам Шаманаб эжен. Бун нурэн да нелин-нелин нурэб эжен. Нэбчу да нелин сыбмалан нурэб эжен. Нэб сэбун нэбэн нелче дебэ эжен. Нурэн тицесиче дэбэ-нэпчу бурун нелен дэп нэб тэчэл арын табкан нуру тицэ дэпэн эжен. Эндэ нурэн нелеб. Нилэцу дэсе Шаманаб-лын дэсе нэбчу дэп бурун нурэнну урун нэгэб, пэцан

Урав. Тавса тяжи тавалаб
Одуру, пулякли ден кюз тавал-
гаро, элике гогаб. Элике гьяб-
тан абалеи. Урду жяжин гарая
Курандуи аб гураб гяпин.
Урго пирен окана-бъкана кокса
окун калыгоу. Курфидур
Гураи аба-гурб куи алагаз
ден чеч. Кюз анан мыдал
деъб:

Тавс ядеи гоокун
Пяи балдардал жоокун
Жаъз цицин пялыкоч
Эки цицин гъкокун
Бурон кирди элибси
Шэгяз кирди гяпибси
(шоола)
Кяпи деседи кипи дяи
Башома лучкун пи дяи
Жаяк гичес эбиле
Сурк кол гибди бебиле

Шэнжиндэ „кин" дэйт
Дэ Шайнаб мин деди.
Самаан небэн сабаўга
Бэў безад нэл бэгаўга
Сайдэт дэе бикэнке
Сэнэнэ бабэн бикэнэў
Жэнэк уўў нуранка
Жабсам табэнэ келеди
Турсам нурэн дегдеди.
Энкэ нэгэнэ карасам
Таў суруўэ абалэн
Гараўа тэнэў бабалэн
Уўў жэнэн карасам
Абэнкан кунэс кэлэбэ
Аб бэраб ебў тэк
Уўга нурэн карасам
Жэнмырзам табаб тэнэтэк
Сачў бэўэ гурнадэў
Сэдэнэ дек кэлдэ

тэнэтэк

Эли кудубан жиендим.
Эрбеси бурун гуюндум
Жэи мизам деп жандуу
Аба-жемдеп жиендим.
Гонбу сойос абакем
Шаманын жандап сойду жен.
Кашаган берчес абакем
Шаманын жандап берди жен
Этэли жедиен Шаманаб
Бугун жандап келди жек
Орусбан келип он эчи
Онунун бири Шаманаб
Кыжандап келип кыш эчи
Шуркогин бири Шаманаб
Сойдудун аты Шаманаб
Шошкудун аты Шаманаб
Озудун аты Шаманаб
Жордун кыдап оготон
Жордун бири жокогон

Коргожун чунан дешбеу
Коя эжиде бу калган
Бизденбей бейбак дешбеу.

Болгосо бу эжинде кол эде,
Кыдаучаче чалмак сан оноюбун
Эдеи оноюду чалып. Бу
иссга окшогон эке кайды
Бебек-пебек калгансоңдуеы.
Ал пара чалбак болгондо кудуп
Бурун сунуп пешке.
Пэчкисек чалмак оорун кал-
сам эжек. Ой кишке жугендин
оңушуна пешке кирбей эжек да.
Чабынам комсомол алалбай
эжендер. Гыбыя колгон сан эжек,
Гыбыя кеми эле алдым,
Коргынга калсо Камайды, аба, ох.
аба

Конокпэн экен. Ууддэ гуласаш абаца каалаб. Эки ыкалыкы эмэкы келеб экен. Абабын дэсе тиндеп каалаб экен. Чебудэн аркан сандыгда пэдэш эн жебеб экен. Ахыдэн эс экеи бэлбэгынэн кивэн досу барэб экен. Он башка, дек гуруш. Эди шабэ кан жебеди, аркан эн жебеди. Мыкэн гуакуг боеди сунеб экен. Ушуду эн сугы Шэдэш судигэн экен.

Эмэдэ эдэш гэдыгэш, аба он
эн аркашэн жыдогэш,
Чебудэн ыкэы сандыгэш,
Ишэшэ боясо адыгэш
Какондэ каакбан гэдыгэш,
Каан усбасэш жыдыгэш,
Абэкэн шабэ кондэгэ,
Ишэшэ боясо адыгэш,

Досу барып эжен эжи
Карга эмгэбэс, кара зон, досум
Кара бир зондо не калдың, —и—
Гүрүмбай комбос гүрүн зон, —и—
Гүрүн бир зондо не калдың, —и—

Тамашэ чаан пүрүн, (эрин эгэ
коло салып эжен.

Ак боз бир адың кайда эн, бабам
(Ак эрин эгэ башын тайын эн, —и—
Агын бир оргон Ак баран, —и—
Кок эрин эгэ башын тайын эн —и—
Кок боз бир адың кайын эн,
Цогун бир оргон Ак баран, —и—
Кочкондо кижи пүрүн эн, —и—
Кок эрин эгэ чэк бышабын, —и—
Кок конде тайын кошабың, —и—
Ак боз бир кижи пүрүн эн, —и—
Ак эрин эгэ чэк бышабын, —и—
Ак конде тайын кошабын, —и—

Тоун куда узак же Абасы
Мусачай кобо ырчы экен (Шэриков)

Аей абайга кеч кирбей,
Кызык зонду элдин
Кожогула абыйа былдык
Кожогул с элин ачбурын
Алдоого кишиз салдырын
Урушо кексем кайсасын.

Урушо кечин кечинде
Кечурин кыска урдурун
Кечисин консон кайсасын

Кечисин конгон кечинде
Эгдэг-эгдэг мал берин
Эгри ормочуу кар берин
Сурун-сурун мал берин
Сурун ормочуу кар берин
Алысбак молдо тилдурун
Дажын ниме кылдурун
Алып консом кайсасын!

харе 157-бей най аудар

Алып конбон жериңде
Кайдо сурсуң мен бокун
Пурун кебсем кайсеңиз

Пурун кебсем жериңде
Ишенчек ишиң мен бокун
Ишин кебсем кайсеңиз

Тоолордо жашаган суудаң эле.
Шорин курсак алыпкан эки, ата-
мын учурун кайдаан алду. Жарыт-
бай тагалар бизди (бурдек) да.
Ишеги эшик бокоб эле. Окуп алам
обоюн эмес. Отоп алмадан сурап
Ол кулун ишин деп эмес. Эшик
тоок бурдек да эшик
тууру коноб. Туугу конгонон
ишин ол маанул бокоб. Мол-
ноо маанул бойду деп ишенбеп.

Мурдугу дөбөлө маца жоон
бөөнө деп калаб. Энэн оку
кыйчаб, бойдон көздөн алыс
Аныгдын дегенин кичи бакча
ны эжинимди" чудаб.
Аламын деп эпи-бапи алыпсан
Энэ кыла ужөдэ жизни жаб'канчуну
Обалчаган коруудэн обон деп
Ошон кенен алыпп кебен деп
Эрэн машин бөксө да бойб алыпа
Мурдун кецеи бөрөөчи ошбук жыпын
Эби эжинин бойду деп
Коруудэ гэбэ ашбын дэ
Алыпмын деп барса журбан
Чанбын дэ
Эжинимдин кочкана гэрэб нанаа
Кочкан бекен жизнен дилаб-нанаа
Эжинин арнаган эсиз кулагын
Бөлөлөздөн алдына канбан сакалын

Орттон тангбан башлыдъ сакчы
керек какавын
/ Бике кеке? Шоферъз пудъ
бикеб > Парламя жакъ ол
Жудъ масса болоб эдг Акыдау
кошоб, анак цыварлъ ба

✓ Элекпер Ныпанбак деген бар эдг.
Бардъ бир тебиг сегиз пгшдъ адам
окуп какпак. Обузучу кыздарда
бир эке пулакпи барып окубъ.
Кишкиги пыкъ эке сегиз бака
келди. Бзаш учучу пиздеп бубр
келдпкер. Ныпанбак жалгъз уук
да экп, ол экп пгшдъ ублдъ.
Экпи пгш бака да. Мен ондон
~~ол~~ экп пгш улупкып. Пгдур
бир бдпцудъ, пепок сакчы
тавкъзып коноб эдг. Улпак

ушакан, ушак кебин кошаб
Уйду экен, кичине сун кошуп
ушакбайб эде. О жолда коз так
тайдап берib эде. Кайткан пул
менен акаб эде. Жолга кузда
кебоб эде, дагы окуп баграб экендеп.
Таяк деген курткизиз бар эде.
Ушунда экиси гогузучу жаш
кочуп келдик. Мергенчинен кошоп
турган зонди учун кебо деп эшиктик
Гектерен, гобурон гогоп баргам,
сагыр бошо чалып / чалалда.
Оз зирегиндж бажен. Оку кошуп
тургуп бир кабак кодоп алгарда.
Жа бардыгынын Кошабанын кебон.
Балапчанын кызы он сегис жаш
болуп Тилау деп сулюб эде.
Он сегис жашанын бири жаш
кыздык болоб эде.

Бас, кэнбагидэи кэсэн алэн кара болоб эдэ. Чачайдаду нэчэ тамаша гоман. О мандэ бэлэб, алэгэн кэбэи кэчэри кэлэб эдэ. Ленин тамаша (цэи) бар эдэ Уди гоб тамашаэнэ болоб эдэ. О мандэ кэлэндэр оэ полуэду сураса, калаб эдэ. Шэк гулэдэри адарагэдэ гэлгэри алэн, Шэрэн сурэки сурэдаб эдэ. Тамашаэа кэбтэлэ Идагалдаи, боорсоон аркан гоман бакдаруа бэрэи, алаи обэри кэлэб эдэ. Келан кэлэи ондурэчээ деи бир ~~эндэ~~ лэгэ гои алэи калаб эдэ, боорсои, одэри Бегэнэ тагэлэр эдэ гоб гэлэи деелэр. Кэи пачаэа гэлаб деи курэша бэрэб эдэ. Идоо пачандардэи алоэдэ барэи калаб эдэ.

Ак сөөлмөк дөн бурлаб, эмн
бөкүрүр өлкөб, пэнд көлөб
эдө, мэрэ кылгамн то. Кэнчэ
мэрэ өлкөнүр. Шол сөөкү бурлаб
пэндгэ тебэн түкүрөндө бир мэрэ
болоб. Ол өйүн пучэн кебэс сөөкү
көкүн өлкөб эдс. Ол мэрэ өлкө
пешкэн мэгэл кэн калөн бөрөб эдс.
Эндэд дөн көлөб (үлөкө), эндэбэн
кебэн эмгамн ардгэ өлкөбөб.
Дөн бир шэкилдэк мэнэ бөрөб,
өйүн дэ аба бар: көбэк, дэлэк,
кэдс, бүрүндэ, бөрөб эдс. (кэзэлэн
бөрөлгэн балга)
Бамар дөн көлөб, түкүрүнү кэдэ
өлкөн кебэ, Кэрэкэ дөн көлөб
эдс, бамарын пудалэнкамда
кэрэкэдэк кэпбалбыр дөн көлөб эдс
Мэнэкэрдэн аба памать, кэлэ,

(гамалбэн)

Кырала эде Кенинге чучин кыныч
перек эки. Тамбарынын кешелен,
мандалдарынын кешелен, эзике
мелеб ок. Тамшыка кокон таза
кешелеп, эделер. Чобудон кэкэк
орок эде, Курочо сэкэ орок
эде, абалка, оюн эм эки учуку
кешелеп, кобэк же сарэ чучуроюн
орок эде Пуру, ычкыр кыкеб.
Жентеп орок, пэпек кокон, пэпек
пуру кокон, тенделе тэлеб эде Коку-
рочо бэкэ кокоб эде. Курочо
тикбен тенде, ошбан кокон перек
ден тэрин эде. Ол эм сэрин
эде. Кэкэ кокоб чыкачо
орочун обуроб эде. Кэнчилер
бэрин кэкэ орокоб эде. Аба-
лабыка барса орокоб эде, чобо
кэнчерэк орокоб эде.

Ач имчектын алды (ишнер, мынын) палапкоги ах кожэ. Эличе сулюкоб Тэпкабэдэн базарга эдэлин гулоб. Эгиз герлдек мал убю эдэлин келектар И келектабэ. Эдэлин И кэлин сэлэ бэдэб. Алмабэ молокон жур, орулбоб горолон жур, ардындэ бакка бассон, аркандэ малбассон дэн эжен (кэлэн жен) ак-кабэ (Келин келгендэн уч кундэн кэлин кабын жен, абэн, кэлин ага, эжелерин корубоб бун да кобю жибур" эн абэн. Кэлин тэкэн кэлкэлдарэн обю кэлбоб

Мен кеч этэкэн эдэн.

Сарыпбэн бутюндэ гакорбоб
(келанди гакурудэ ах кэлэбэн
бутюндэ дегендэ гулурдубоб)
Мен палапкоги кожэкэ окуэ кожэ
кыкогалабэ дэдек бу (эжен бар.

кин

Ол көзүнүн тарбаң жыгы экен.
Бир жол сөзүн тыкыр да ... ургачы
жабышып жүрө берет. / Көзүн мекен
көздүнүн оңдоп жолдон, үлүлү мекен
үлүлүнүн дос жолго көбөлү жандыр-
буубу деп. / оңдоп үлүлү жүрөк
жолчамбау орбак
Күшүп башка дешик тили.
// такыр // сөзүн

Окшоп эле тыкыр. Дүрөт бирдей
эптеп жарап эмес деген ... селеу
таяк жүрөт. Шо жүздө шок-шок //
// жашкан / сокор бойлоп эмес. Шок-шокуп
жүрө жолго эле. Алайдан барып
келип келдиңер / келишпеңер шок-шокту.
Алтоодо акыркы деп сүйлөдү.
Кечке жарбыган үйдүк. Дарыяны
ачыңыңар. Ана отонуңер бакчаң
болсо, бөрүнгөнгө ыктаңдар болочу

Жалпыдан дегидей болду кыргыз
ырлары (ырлар) тизмелеп дедиңер.
Ырлар көп кыл, талар. Кыдыр
жигитке сом болор да. Оку анан
неге кандайда... Бибээзи ырм (ыр)
коюнун бөрөө экен. Таш, ылдый менен
дуган жолдо, бир таш, бир ылдый.
Дарыя) коюн коо деп бир сыйкыр
коюн коюп эле. Күдүр деп
күдүр коюп дедиңер, үйдүн орто
жериден сыйкыр коюп эле. Отонко
об талап эле, түрүк күдүрөөн
толтоп эле. Дарыяга толгонтоп
этият жасап эле, онун аты
дагы дарыя эле. Кичине эрегеч
этият кура кой (толгоодон, арам аткы)
О жакта ташы менен таяк жык-
малап эле толгоодо

Балалыкта убакыт кимдей эле, пулдуру жигитердей тажатма окшоп чоноп эле. Жигит кучун жасай эле. Сенин, жигит кучтуу (<сүзгү>) керек. Абайга убакта керек болчу. рор эле, мени сен жаңы түшүнбөй. Гүлүнү бүлө (<түлө>) менен чиркин-чиркин, анан гөзөөт деп эле, бүлө менен тиричилик кылууга аракеттенем. Ишти (<тыңча> - учу толгонго окшош, ири, гүлүнүн ичин чоң менен чоңдук алаб эле. Кашкайган ичеги жүдү менен алаб эле. Жолдошум сага, сагыз (<чычкын>, кез, чүрө (<чүрө, сагак, сагыз, кез> → > эле. Ишкерлик окшош кылып

алаб. Гуруруи жиге
уеше бабалы оғ. Энеден
оғои менен же кыра бере
эдеғ. Энеденин пеебуи кокло
эде. Коғоя урбун уук, кере-
генерин сабыла менен пырлеодан,
киикерсоб эдеғ. Этэдэнин,
Коумарыно пэнкэси, кайоо-
пайы сапын пойдуи эдеғ,
Ийна пайы керийен, пайоно
иноно сапыпеебы. Пиндэ
Коп чалаб эдэ пиларбан.
Эди иши, уу иишиде бибэдэи
пиндэси болоб эде. Кайоын
пекан, бэлэи (не зн. Этэдэ)

Коғоя эдэ поко бойуук
иеоб экен.

Экибэ кай дос бокоб. Экон ушуи-
дай аибоанаб энен. Горосолоу, экон
оец уун буцэя дос коланоы, экон оец
коь борсоо олеан коланоы деб энен
Бири уун, бири коь борсоо куда-
лоланоы деб энен. Бирини
эгэли уун горонс энен, урилуун аб
Тэбу коноб энен. Менин эгэлин
уун горону деи сурхуулэ аб чаноб
энен. Ноь мудуун, эгудэи кашы
пурхуулэ гаданои оноб энен тоодо.
Муиди эгэли кос гороб энен. Он
кыкыкои абыни Зуура коноб энен.
Кои коьлэдь досидуи уулуа
берем, баиба уудэ коилаи деи
кира берев энен. Эсэи нэнду
болоб энен. Бирини бира ташы
коров. кибии бэй тэбэ.
Мен нагбои уудэ коилаи
деи нагыкэи идэхэв салсэ

кабинды унэдикер сагур-га берып
ал бузун журов экен. Тэнгир мени
кор алъ берип. Кокэй Каракул
деген бир байдын баласын-га бокоб
экен. Тюлюй жэнин бэлэ сакъ
этиш дейъ Ал бир кэбэ сандык
пасабъ экен, эшигин кулпан,
дэрисэ-гэ бургак тугуров экен.
Канго экэнэ турилде экэнин
канын. кокэр бузун алып
ойсакар Тэнгир чыгаъ экенин.
Ниме кылып берев экен. Тэнгир
ол сурлонъб, бул гур экен, сени
кок экен деп ойлоъ экенер.
Бир тюкэн бар экен, бурун
кыз-га эбэ экен. Ол эр
кишиге барбайт кэлеъ экен.
Бир коргондон ачаъ чыгыпъ
Бирэн кишиге сурлонъдур, мен

сени тур деп жүрдүм. Бижик
сурбадан ооп калып эмес. Эже
сакаш, кеч бы бокоч деп турганда
Тэнирди ойбурун тур кашып коопсу
жогоп эмес. Тоок ~~тур~~ башын ганда
эмес оланын алып тэнирдин
таянга барып жабын алып эмес.
Кичин уулар ту бокун окуп
жатып эмес. Ту бокун
чырмалып окуп жатып эмес.

Мен тэнеми (тэжи) турамбы?
Аптокуе тап (бар) сиздеге.

2ɪɪ2 (т. №2, с. 20)

бэтиккэ, чабышчы (25)

гаҕас (27) 2ɪɪ2 (27)

2ɪɪ2ɪ (26) тутуу (28)

парҕа, сыыл, ойуо (31)

пуҕа, ɪɪлаа, кыыс, шуу, ɪɪл, оҕ (32

пуҥ (32) 2ɪɪҕ, ɪɪлɪк, аҥа/ɪɪ

алаҕойдах / ɪɪлɪ ɪɪлэ, косоо (57)

Тайда 45 Тутуу 3, 153

№ 3.

Наманганский

Андижанский обл.

Узб. ССР.

№	Кишлак	вид	местн.	Аул	К-з у. Ш-а с-зу, с/сть.	Гатун
1.	Шарапкишлак	Мончак		Чг-Корчок	Шоева К-з, Хамза с/сть.	3-9
2.	Ачасман-Кутчу			Узбекский	К-з Абдулла Кадыри с-ст Пахтакор.	10-19-59.
3.	Майдан.			— " —	К-з Гулистан с/с Надежда.	60-105.

Кыласи шылейди. адам мына
1 бердек экен да ушу. Ойлу 3
кыскы комокук боло.
(4) Монончини карки бадалкы
новас. Байы чыди той
кылам дейт. Ол ам
ачарака болуп. Чук кой
балам. Кеч бийлаш
келиптир. Коконду матат.
Аруша. Кесин-кесин
гаман койсо. Экинде
куйоо бар. Подрину
наалаптыр. Бир бляд деди.
Алый келяпандын чыде
да. Энди барса олоди.

Ушинтин кы каса. Биримдик
жыйа кыпыз бала үзүк
= (1). карап дейт. Сыноодо үлгүнүн
өтүүдү. Пуруунун о бага
айтай бир бар дейт.
Тойлоду ушу тапкычтын
кылай. Кынан мюг ала.
Нан нанын кошуун каса
Кой коюй. Бир дөң үлөш
аларай ата кызга. Үстү
камынын кы бодой.
Үйлөшүү ниймын кесе
кой сойсуң Койдуун
кылысын лөшүү мүчө
Калын тутаңыс.
Карындардын айтаңа бойдуң
Карындык үлүк дөнөй.
Бийлөөчө лөшүү жеен
Кылыт.

ондой кылай. Эркек
өкүчү келет. Кыз
бою жаш деп Кыргыз
боюн ичкерүүгө шилт
өбүрбай. Тескери карап
өбүрбай. Бутанканын
айтып кылай эле.

Көпөк айтып көпөй.
Кыпчак чуда көпөкчү
дө. Бөй бедеуш анчы.
Калыпка токтобуш көйүш
кылай туган катындын
карын үй тикпейт.
Алкай мекечүнбөй
эже мюлөш кетти.
(2.) Кыпта кулак эдем.
Олондон кийин чуда.
Орук дейис чуро дейис
Көйөш мерин кер

дейчис. Анакам мекдин
орунун. Суу ичкен.
(тоңончок кичине бала)
Мынчык берет. Кечен
эле кучагын кадап
үркөчтөгө тай берет.
Катындар шаштап ал
кий ам берет.
Тамчаккан мынчы берет
кучагына кадап.
Бакмал, тай ам мынчы.
Тагаса ойно кыл
Ат, оккуз койду. Олор
энди кымбаттуу ам
тонгай берет үчөн.
Кырчу менен тамчатып
сойот. О тоңончоктор
ч кун тор кучуо
тамчып.

Койди кетендек киши
иген. Олоне куну койой.
Бийерде ат тушуй
Оно куну сойду 7. Кете
бийга ал олду олоб
ал келдя. Бизчинин
олон куну бир бляни
ооларнан бойой. Кудай
пудайын ут кундо и киши
келеет ма. Кетеси апарын
Кыз куну четет.
Коной болучтар ниме болду
аксара. Колдуун каш.
Ар йли кунодун ауз беде.

Андижанский обл.

Балыкчинский р-не де-
ловодук. Анда Кыргыздар
жеке 7 жем. Федералдар-
дыабдар, Гүлжигор, Кара-Кыпчактар
шубелүү.

(Коммуникум).

Избаскенский р-н.
Мадамидй с-етч.
Гумистан к-з.

Карказ-Коргон к.

Бн 23 км.

1. Токтомаидов Мырзакан. Медчер (асан-Чеон) 70 маш. Чиш меде (б/п). Гулган. Ф-зро зав фер ферм болди шт-ечен. 100 мин Бнн кедек. (Бир бидзднъ дзрдн бдлн кайтыш).

2. Токтомаидов Акматкан. 76 маш. (б/п. больн) медчер. ешкиеш.

Мадамний е.ст.
Гулисіан к-з
Андраник к-з
Алберуни к-з

С-й больница ½ дрто
лечител ½ сейз
лекпадк лечител.
2 участковой больницы
бул уез дом бур.
10 библиотека бол.

[redacted]

Маданиятий с-ст.
Гулистан к-з
Андижан к-з
Алберуни к-з

с-й больница ч-з орто
мектеп ч-з сегиз
мектепгача мектеп.
2 участковой больница
бор ред дом бор.
10 библиотека бор.
4 клуб бор. 1 кинотеатр
3 ред кутиб бор.
128 кв. сув сеть бор.
3316 г. пахта элеват с-ст
бетонга.
с-ст больница 13260 кв.м
маданий. (умумий ичида
кечки 20 ти мактаб).

Тоқотуп окутуп. Нокитт
адилетке шулеп келдим.
Бадаркул бий, кудайкул
бий деген эки бий
болон. Экоо тургам.
Экоо оюнон экеп.
Эки корлон болгон.
Оюндон Качам.
Жаш о сексенге барып
калды. Элли токсузунчу
жыл болон. Окуубур
бой калдым. Жону
колдо жүйлю. Стыр
бер. (Гуманидун)
боч г. мектеп эдилет.
чуо ти бер (1967).
Кари. Жыл 1565 ж (1680)
окуубур бол

(1968 ж)

Кайлар чуло та.
суу - Гемер маайлайт
Кенгизет чуш.
Гом ~~1966~~ 166 тонна бурш.
~~Вуу Кыг~~ ~~Вуу~~. ер св дигг.
1 дигтат бч. Чой мок.
Гемен одишдуг Кон.

Кайлар чуло та.
суу - Гемер маайлайт
Кенгизет чуп.
Гом ~~1966~~ 166 гекта бере.
~~Ук~~ ~~Кы~~ ~~ор~~. ер св дигт.
1 дигтат бу. Чой мок.
Гекта орцирдуг Кон.

буйрон ноночча кончадан.
Сая мок бол кейин да.
Эллик йил. ним ўкт да.
Энди оўчек саяк турн
'кин калай жен.
Жим кўп мандз ордни
менен бл оўрисим
ордни менен сийландук.
Оўкитинди да болон
эмес. болмуп мкдн.
мудда бўри бир болен.
Жазкн мал баган мийк
келей. Чунки эскиден кызмат
колан учун нурмай калат
Казал. Мандз ордн сиз
жибл. Мой мурошчуз
мок. Нурматтан мўлўн.

Акыл да тәүбә болган
миең. Мине дә
Аллаһ үзен сөйләк
булмаган ышанудан бөтен.
Кайтып бер кайтыр идем.
Мусульманов дин сугышучы
булып минем минем Аллаһны
Сөюченең бер. (Кирәк).
Аминь.

Андижан обл.
Избаскен р-ну.
К-з. Абдулла-Кадыри. (эски
①-Сти Пахтакор
~~Шегей Кыштак~~.
Аласкен-Кутгу кыштак.

Колхоз 1930-йилдан кейинги бошланган
Пахтакорлик, пилгакорлик менен
кесимчилик кылай. 12 пахтакорлук
2 дане пилгакорлик бар дарак 1 болуп
15 пилгадо. бар. Пилгачилик боюнча
5 бригада шугилей.
2 участка бар.
Бул жерде Кутгу, Шегей деген
участкаларда колхозчулар турат.
Дарыядан аралык 1,5 км
келет. Бул колхозчулардын
малдарын ~~Кыш~~ суугарган
учурлары колхозчулар суугарган кезде

Медпункт алган.
2 медпункт 1 врач орын бар.
Машинадакан кару окучейин
ала алмайт.
К-з до 1 библиотека бар.
К-з клуб электрленишке.
75% газда телевизор бар.
Радиоузел бар.
Шилейде 26 по списку
Кулак бар. Кулак
Кенгашчанда до 20 коммунист
Жумуш бар. Окучилерге
Жумуш керек ере
Окучилей.

Кулакпайдын Кенгашы
Кулак керек 1934 ж.
7 класс билим бар.
2 ж-ге окуп жүрөбүз.

-Итака кудук Тесик-
Ауыл болып. Тесиктен
Тесик да Ауыл аттас
Кудуқ болып.

Бул арнадан 90 километр
Жатқа жүрсең.

К-з по маршу Тентек-
Сай" станциясы бар. Тентек-
Сай" селосунан Кольцо
5-6 км алыс жатыр.
Байтоқтыдан бары 18-19 км
келеді, Андасаннан 40 км
келеді. Карқұдықтан тек арна
маршы. Құйғұлақ, тағы
құтқу, (ағылшын Қандай құтқу.

2. „Мин үйлүй" кутчу дейт
олор ам какай койду.
Мен мара-Талдык кутчудам
болом дем. Ол алкыш
отчудам экем. Кара-Дыбак
Кутчулардан болом дедим.
Монокчу Мкайында (Гулистан
кулук бар. Тийчу дейт
онойдерде тог. Мнекчу тон-
бакчулар менен конушуп,
Олтоп менен. Бийлик
кыпчак какай калды да.
Там-болой баласы
кыпчакай. Тумен ауыл
Токмокчу бектик
үйлю, бешт, алты та,
Сокиз та, тогуз ба,
Алтмыш онбешта. он тор.
(20 үйлю. кутчу этник

1. Тундубаев Чолдом.
71 машта. Күйчү чыгучу
кашкан (ачус) чала таанаган.
Күйчүдө тууган. (инженер)
Колхозго иштеген. Аттиги 3-4
жыл 1942-45 м.-да болгон.

2. Койчиев Тойчу. 67 машта.
Күйчү чыгучу. Бат таанып.
Самарканд Малайгитта
окуган. 1940-45 жыл.-да
малайлыкта турган. Сейфуллин
орто мектеп турган. Ленин р.му.
Маскаро Ленин р.-да 3 жыл
турган. Ушул күйчүдө турган.

3. Чукучов Сапар. 75 машта.
Күйчү чыгу. Ушул мезге

тугулган. Аялга бүткөн билими. Үйүнө өкүй алып. Башка жерде болбогон. 1944 жылы армияда 1 жыл болгон.

4. Аманов Аманчы. 67 жашта. Кыргыз улутунан. Сапаттуу. Бала-чакалуу 1947-60 жылга чейин мугалим. Ушул жерде туулган.

5. Кулматов. Фаниянкул. 67 жашта. Кыргыз улутунан. 1933-1953 жылга чейин колхоз ф-нда, 50 ге окшоп кой багып келген. Ушул жерде туулган.

6. Жаңыл Жумалиев 42 жашта. 5-класс. Кыргыз. Ушул жерде туулган. Бешке чейин окуган. Болбогон.

7. Фаниянкул Шамурадов 63 жашта. Сапаттуу. Кыргыз улутунан. Ушул жерде туулган. Орто билимдүү.

Сув ~~ууу~~ ууусун деп ойлон.
Бир экитаск. Тулкандардын
кенеш деп. Ма шу
жеңиши мен обурүз.
Элин ал кулк. Тамкаа
тикши кейей. Оозун
ачкыла. Бөлөндөн кийин
сүйлөш болот. Оюнчок
айтсаңыз чече-Тай
куйчу жеңе дейиши.
Биз сөлө комучуз.
Мерчер сайак було
комулай. Жаңачу балык
сарыл дейт жеңе Куйчу
жеңе бөлүндөр биз
сөлө таран кылчуз.
Фарон сурайт. Кантылсаңыз
деп сурайт.

Ушундай кон. Бизнинг
отамиз гоҳ ойлаганимиз
Камандан будунги Кокандан
келиш Маргилонда тушиб
ўзи келиб Коканддаги
келган ўзи. Бой Аман
Қилиш Ташкентга келиш
олиш кучга келиш.
Мингга бошқа шунга
Асакага келиб. Аммо Қул
тонгга келиш. (Кутгани)
Найманда ойим ўзи
Найзада келишни олиб
тарқалган. Ҳаммаси бошқа
дегани. менинг ишончимиз
оғзида бўлиш. (Бу ишга
келгани 150 минг, Қашқардан
келгани яна 200 минг ке)

Олор ал кулаке. Энитке
Корумчулар экен. Ишке
киргач Путун Кутчу Эл.
Пашадан Коркун. Баллык
ошо чеже калам да.
Мунус ал кеп. Тоо
айланына карандашы:
Капшалдан кечибиз да.
Ошобу ал адыр экен
Тобед чеч экен. Нечик
чакей берет экен ишке
Чўлчўй болот. Шукур ал
бичей. Чеч кеп бичей.
Капшалда чўлек деген
комчук болот ишке. Кўлкў
чў болчон. Ойт тась бир
чўпе сийет экен. Кишмак
чечилер экен да.

Таңкан деген мерт Мойсой
баатыр деп ғанай ғиеке.
Кеймеке-тоғоро. Ишис. Ғиш-
ғиек, Ғұлағы. Китғиче
окедук. Комузы сеғи ағы
ғы комуз менеке ғұйғр
ғде. Оиоғер Кағбайы
кылғанедр ғле. Оно
Маңыстың конғұмаң ғұрұл
Кағаң ылыш. Ияғы
кыйбабы айғаң ғде ұклаң
Кағыңы кеге бедр ғиеке.
Кобосо боғорбұ.
Бийеде ғиеңдр бұрұң кағұғ-
болер ғде. ғиеңдр аш на-
бедр.

Садағы кағыбығ Кағ
Той болұң ойкеңдеке кыйче-
ғы кубого бс-ңпс тыйғеең

ден садаг — кандай кылат
Оникунун суурун алып. Экинчи
~~суюк~~ башына салат -7=
Кыйгачтап алган жерге болот
ушул. Оруп алган жерге
болбойт. Кайта берет.
Кемеп кайтысе оюну
берет ти. Сарай жыйнап.
Кар жок жерге берет кыскы.
Жанагы окуйт. Мал сойулап
бара барбай. Оюо куну откоот.
Кыргызча сыпкан салат.
Бийдеде оюк гвоикистане
барчудет. Оюо куну Койчеап.
Кадимдеги ушу боо кеч
боо бир жүнөйт.
(Гвоикистан жүрүп жет). Досун
чакырып турат. Дей туганга
жерге дейт та(л) < Комсой та.

~~Кууурдей~~ ~~Чт кырдык~~ Чт кулдук
тебя кулдук кудайга болот
Кудай дейт (40 күн).
~~Ибасынен~~ ам бедем мырзаке
умтайбыны дем койот.
Ата конок дейт. Кулдук
йди конок дейт ата.
Сыйлай кылсы. Кылдык
салысы кисаптане алдыгбы
дейт ата. Дүнейдеге сыйлай.
Билле конок кылай. Мүлкүне
умуун ам койсо.
Бирнеч уча, мамбаш,
кылд. Учин кудага шартай.
Ам комодо уча туту бедет
Кашка мынче, Куйлыгайсы
Кудагайы бедет дүе
алгадуу.

Аксакалдан жемеш. Он ўгилимиз бар. Чў ўй и ондой меҳ тўйбайй. Тўйга тўшш меҳ тўйиш ка.

(1) 65. Ўзун шудан ўнесин ана дейш. Чоң ўнесин ўне дейш. Чоң ўне дейш, чоң ата дейш. Баласнан вуай кўсо ўне сўўк акпадш дейш.

66. Ўкўм бўсо ўкў ме ага дейш. Ўкўмне бўлсн бўсо менен ага дейш. (Байке ўлиш шоқ)

67. Кўўнш бўлўдш Мени Тайата дейш, Кўнщим бўсо тайене дейш. Ўрўў тага дейш. Ону кўўш тайене дейш. Тўлсшш айлан тайене дейш.

68. Уже сиздн. Кутқуйсу Уше дейт мону сиздн дейт. анаға ауруйтып болмет.

69. Жұйлаға тиіп тұрып қарық ұй ||| жұйлаға ұй дейт. Кереге, уық, тұндық, уық, Қалалық тұндық, кереге Айдайтын тұрғы тұрғын керге тақуға, бағанағы кереге басынан тұрғын кабо тұрғын. Түндік моны. Тамдағы Үшік дейт ғой деп,

70. Ағаш Сырғауға, шыны там, Қарағай ағаш мосы моны. Мағынадағы қатты бар. Талға шыбынды. (шыбын).

71. Қорғын Қарағай болсо

кара болу 7де. 7ем Тәрсуы
болды кәледі. Тәрсуы
шұрыла кезде айтай.
Шкіпін тұрай деп қойай.

78. Кұр мұрұз, || тиғдақ, || тепш
деп айта бердіз. Ұлғайған
қолғ сұу құба тұғанқ құйғанқ
ақтығы. Тоскоңу ұлғайған.
Мистәк — богоңу мақ.
Мистақақ (мис пұлыс)
Пайдасу да бар. Сыпыдан
богоңу ұлғ. (тіпті) Таң
тақақ деп да қойай.
(тәптәк мақ).

73. Қойдың тәрісідәң ақтақ
постәк ұлғай. Бәйіқа
тәрідәң мақсұлғақ тақақ.
Тоңоқоң қойғай. (бұқ)

74. Өдеде. Бинек койлоңу
дедеде да. Өз коңшуң бинек
дейт кызың йдм дейт коңшуң
бинек да.

75. Айланкурек || Ташкосаң
менен ой толгон
адам. Кычкач да дейт.
Азыр айланкурек (инсект) да.
Кычкач менен мен суудан адам.
Ол үчүн. Куй алгыч. (сиңек).

76. Койнок ашкее ийне менен
тигет. Ийненин кутусун
жүгүнүк дп койот.
Үч кыздуу йдм жүгүнүс.
„Терекпей бой бешинче темендей
акча бедеш"
„Темендей тешп ийнедей
Илип" жайсам

77. Муну тошок дейт. Орчек текширде ден койсоң. Кичик шок. Майлаңда тошок сал, тоңо сал дейт. Тоңо тоң болоду маяның майга тушпан. Шушкан йәм коңо (кәм де шушкын). Эй тошок дейт тошокпун чечмен сизи майлайт.

78. Тури шушук бар. Кызар алкелеп да. Кызберен адам кәм алкелеп. Тоңо шортпай маңа келеп келеңе. Орчек тәлькунк дейт.

79. Казан аскан тула. Ону бәлекис калкы кетти бу. Кайдан сизи аст кишки

Кийгизгей, ч емек деп койот.

80. Кийиз. Кара болот.
Ак кийиз бетине ойно-
чмме салай. Оюу
шкуралай дейт,
Ойун анаан шкурлай (шкурлай).
Эски шыпак аяк тулан гилизди
Кулмуйш дейт. Тошектуе
Эскиси ооф.
(Тошектуе, ойно текей, тулуп
тиек).

81. Жаа деп кайулай.
Жаауо тийгенин учун тонолук
Кайтып. Кийизди какай та.
Ичинаан дай кантып какпаи до

82. Горго. Ай шорго. Ичине
Чем салай. Арпа, сулу ит
Салай.

83. Ичмек токдой адаскыны токум салынбай, токулду усунын жаз койулат. анын эгер койулбай. Ичмек ичке болот, теле койолу.

84. Эгерин цейин койлон конуп // эгер ишин ди койолу. Пар конуп ~~цеш~~ (ирелеп) айландырып бара бултым.

85. Аптын адаскыны бери жагынын дикек ичи. Оку, кайын тердик цицицын Кайдын жасында токум ал тердик ал дей берем. (Ичин дешет)

86. Ташдык ашпын ташдык. Ойнуп ичке ич ташдык

пакша ғылдың ғылғрық
дейт ғле. Фараонның ғзіне
доғлок дем қойғус.
Қылқалдақ.

87. ~~Чөлмек~~, шоқо ине тұлақ
ғоз ~~ишіеді~~, ~~тай ғле~~. (қарға қоғызбық)
(балықты айналып) Сонда
құс қанатын қағып ұшырғыш.
(Шк, ш құс ғлоқ).
(ғлеңдап) қыпшақша ғоғо
дейт. Оның қыпшақша
ғзғзн ақ құйрық ғлеп,
сұйғ ақ. ~~ғлеп~~.
Ғлеғ айғ. // Қара құс.
ақ ғұлар қылғысы ғоғлок.
Ғоғу ғлеғ шақ қара болғу
ғле да.

88. Кемея. Кару кемей кемеяту. Тана тойнедоя болой. Тана нан дейт. Кадагы маякан нан тоядду койгумаяр дядда бар. Токог дедеп балдар учун (конфет) Тандуры маяпай газ. (кепин мок).

89. Инчаң гөмүр. Шорюдоя гөмүрүн Күйүр бар. Кичине ине шуяны комок.

90. Булар кыштын тил анлардайын. Инчя үйүн кыш бар экен. Алма тилун сынытырай Бир адам айуя менен алкыны. Кылай. Ууйтун Ууй алам Шонедон шилип деген.

Бийдеги Эсил аттан Аччекен
- Курбу дешей. Башка
адам ачай Койду.
Атам Энеди бофойбу
Энчилейлек десе боводу
Тапка окпой.. Тапкасы
Тапка, окподу кичине
Тумчалак. Кууруч.
Шаару Комок Кууратпа.

92. Суй Кемерин Челек
Менен Челек Иеди болом.
Иеди ары Челек болду. Ине
Бел ары мюк. Куш дейт
Коло Сандуги болой. Ичтен
Йбм Кетпи йбм бар
Чг Кол Тарт Кол бололо ун.

92. Оғзиң, зомнаң, чучукиң ом болой. Ну сени тутаң қўлиңдан. оғзиң // ғўлиң. чўлиңди бери.

93. Чой ичгил. Кичик ичгил. Қитиқси кетиб ичгил.

94. Бекйа оғиқ олма, ғилғс, бей олма (оғиқиңа бери), шафтоли, қилғс, анжи, анор, шафтоли, олча, НТК олмадан қийин ғизғо ғашай, НТЦУНИЙ ИЖТИМ қитиқ болой, ол ол ачиқ ғашай, ол ачиқ олмадан қизиқ болой. ғизғо ғиғи болой.

95. Бўлиқ дейт. Икке сиғат ғаш ғуғ ичиқ чой

Ново

сабай, (бөр сөөйт). Бөлөк дейт. Өзүнчө асып дейт.

96. Сүйүү ал: Кесиең ал, Кордо турган кылай, Мадина бүгүй мадина, Конок ал, Таяқ ал, Мылтық бүгүй кого бүгүй кого деп сүйт? ал болот сөкүп акпайт анан кого бөлөй. (Кого мюк).

Кайып ал: Бойко, Жүйдө бойко бүгүй үндөп бөлөт. Гөлдө окшош менен майда чеки. Чоң жаак Конок.

Конок бойко, турган кылай бүт.

97. Бөөктүн түркүмү.
Мийк сөлөн Кой. Тоок
туусун. (Бишик чоң).
(Мийк сөл Кой ун өзүнөн
Кыртыз үйүгү сөлөн Кой
дей өзүм болмоюн тоо мийк

98. Кок шалак || Кок боор деген
Кадыма чөлбөнөкөн болот
Тунедук бөл чөлбөө.
Кок боорду чөлөттүн
бербейт. Үлкү Кыре
Кокорун калат дейт ата.

99. Маймыл || ачкычка. Бүт
денеси, чө Кара Кылган.
Маймыл Кылы өзүнүн
Кайык Кошоп. Ун сегет үлө.
Маймыл бөлөт үлө

100. Нан. Нан оо̄ тайын
хий эг бо̄хоо. (Фанцелейн)
Нан ыыкуай.

101. Кукугадэ суй кубгын
онко дэйн. Онко кудуц
бэд. Боонэ сиэгу эле
быек уолоуоку.

102. Куу гиике пыцы и
майын алай. Май
сэзэу // кудуд.

Гогоо // Боойо майын тэнде.
гоцу калай. Сэзэк дэйн
Кийкэн гакканэ.
(Тэри мок,) тэкэт болой ибэд
нэрэси эгэнэк чэрэчэк ибэдэ
айбэй.

103. Доцу. Гэрэдэ доцу.

Ичеги ич тажыбы кыдыр
кийе тулан шыру менен
жайнатуми. Кумурзан коштат
текеше. Бошоны кийими
эркектер текейей адыр
тумак болуп кийет.

104. Белчак (шолук).
Кыдыр менен кургалат.
(менен). Кумуштан тигилген
кымыр. Кур оюу белине
байлайт. Кур // белчак.
(текмат, ичик шок).

105. Майтак. Пытагандын орнын.
Мейиз орнында жүн
пайтак деп. Ичеги
чулоо да эле. Бышак
Энди тушулбайт.

105. Кулак тыкылдык собко-дейт. Өзүнчө сүйлө-дейт. (шилекей тиш). Собко сөздү дейт (курч

106. Тешиген кичине тон. Ичине макта салган-тамам. Ага шилекей өзүнчө тон. Биз тешиген кичинеде тон дейбиз. Чешүүчө тон жаңгак (ядросу). (тиш жаңгак деген-бү).

107. Түйүлө. Өйүлөнүү сөзүнүн. Ак сөзүм. (кичине ак. сөзүнүн). Тоңуп калганда тонуп дейт.

108. Шилекейи сөзүнүн. (тамак), (шилекей тишти тиш).

110. Пут || айак дейт. Кязуд. (тонтым). Теди кязуд. Мелек тизеден. Тизеден откоц мелек тон чи бяд. (тонтым — гундект тиен).

111. Иеки дет элек. Кязуд сиенгандэн одомо. Ад элекейчи алдэ дет макиндэн айандэ айбгу тие де.

112. Бинет бугем тиедэ тонтыя кяш дет тиет бг. Уйдуд уб дейчиз. Сэбэд дет бэчек айтэ. Уйдун бинэн Тодиок, удиэ бэлэ тиитиэ дэкек бэлэ тиитас бэлэ

Мурдеу муз мальса, Горлоку
тус мальтыт деген доз бер..
Горлокодат уб.

113. Уб. Гужу кылы адын
убуи тужу ден ойнойт Ло
Чурдуло адай кылыч, Уб
чулон сялыч ден убы
чулон сялыйт.

114. Конкоду ай улы ай дейчиз
Оней. Тойло конкоу тустыт бырк.
(шик улы шок). Конкоу Гулы

115. Бешик тедей. Тальлоду
бялай чечуткеле окшоло Ле
ды. Кузы ай бешик дорет
дей ш, Кемн чулук
ден Койот. (Гешк туре сяло

116. Кыпчак элдэ. Бүлүр-
ден койуп,
Чыкан чүгкэ дейт оны
өзүнчөсүнө чүгкүлэ ден
койот. Балыкчы тоңон адам
э чыдатпайт ден айтат имиш.

117. Чогулкан. Чогулкан
чедүдөн чыгат. Балык-
ланат. Өрүктөр гүлдөйт
дейт.

118. Бурак чедүдөн чыгат.
(Балыкка чыгат).

119. Иштөө башын тилбишкек
Кучактайт. Ал чыгуу
дейт тоголоп алат.
Конок иштөө болот деп
иштөө болот.

123. 120. Беденин орд. Беденин
тилги менен кол орок
менен орой.

Таякча тиешеси иччи // Кол
(иччи акыл). Кол тилекке //
орукчу. Кол орок менен
ал орой, тилги менен ал
орой. Тилги менен тилек.
Тилги менен тилектеш дейт.
Ким кесилге болуп
кетиши ж (тиш тех тилер)
Колорок (орок) тилги тилек.
(кесилги) тилги. (ос орок тиш

121. Энеден айрылган тешеси
сууну пайнап дейт.
Пайнапки тешеш тон.
Таяк текчуук (орок мен).
Сууктуда тешеш кетиштет деп
окучен айтат.

сөкүнө тиги турган сууду сыкканда дейт. Кичине суу токтоп өтө чыгып (аябус оркоюп) чер сайып дейт. Аркасы суу келгенде, чуркуп чердеп ачып чийип өчү кагылган суу.

122. Пыган||гон... Айтып өйкө 1ой. пыган||гон (тиит айтып) Кудуланда деген гон||пыган. Ой деп ой чердеп айтат.

124. Джайт дейт. Кой менен мойнын бойлоп||байлап дейт. Гонгоюп кыпат, бооп алат. Гон кыпып мойнына Алып. Бешмек кып Кой дейт ой боо ал деп бооп алып дейт.

Гарнедан кичченеси гуруч дейт гон бодуч икки бодун. Шкгл (шкел).

125. Чаллнедн Гунний гаикаида. Кодлнедн. Жаиочлтни здачись кедей. (подчгр тион). Модлчи отдиу гадлна.

126. Бдлтий тион пдс тон. Бийик тион. ~~Гиу тион~~ (тион гед итти). (Гиу тион)

127. Удр жидрк кои Коб. Удркий к жиои Коб. Удр жидрк кои Коб.

128. Комус. Комус иг кплдук бодой. Кплдун Гдеги. Оос комус дейт. Бдлкге

Үзүк косус деп ат.
Кулакчынын долбуру, оозу кенен,
ортосу деп ат жок кап болот,

129. Эки мейиз кеди.
Тойго кожок болот.

130. Бүт баш сөзгө деп ат.
Үй ду йди бир сөз
деп ат тиркеп бер.

131. Казанды тушуруп кой оокатын,
Ошону кышкан алып кой.

132. Тоюкту кармап тур
Кармы, Кармы.

133. Кис гласный уул үлөн.
Уул үйлөдүм. Кис гласный

134. Койдун чынаш.
Бу жыл болой. Тиги
мазындын Калдын да
Дүкүндүдө дүнүн чедын.
Кайнын болот ол. Кичине
бөлүгүнүн учун четин да.
Өтүүга бүт тууган да.
Шүүгөндөр ✱
Пүтүүн шүүгөү дебет.

135. Ним үч үлбүү. Нимге
чөнөйдүн үлкөнүн тоокту.

136. Бакшы Кой төлдөбүт.
Абдан тоокт сонун мал жөн.
(сонун да 2 мүнөт).
Бөлөн дөн өнөйүнөн тапкын
Кийсө бөлөн оокат да

Эшек. Үйдүн эшиги.
Кулак үйдүн көлөкө. Эшиктен
ичтеги үйдө чий-пияз кууруп
деп коёт эле (карыпа).
Бирөөлөрдү кичи болуп
калса арыз кылуу
деп кыялдаш. Сөз кайтып
дейт жаан менен.
Кийан-мийан бой
кетип деп бирөөдөн кутпа
месе. Келин төрдүнүн
жатып. Төрдүн дейт. Бир
кыз кыз-жигит дейт.
Койду менен кошуп
бакты дейт. Кошуктарды
кучуп (бойдун жок)
бөлүнүп бийлеп
ыр ырдап. Ыр оюп
жонору оюп.

Чыгуучу чыгаа уйа салган тамырлар
бараандуу деп тонуган бөсө
айтат. Талкуучу термин
ыйлап чыгуу кетүүсү үчүн.

137. Кыпчак // тон. Чон ата,
чон эне. // (улам мок)
Адам зор экен.
Кор экен. (сокуп).
Сокуруп тилек тил чон
эсеп айуа. Эсептей шарын.
Мойнов. (мурут).
Мурут мурутун кууп (мурут
кеч). Малын башка
малдан кыпчан адамдын
кыпчан // бичеч.
Балдуун баш кой бой туулуп
калганча мойнок кетип
барганча мыкы дейт.

экз || чкз ага || ччи.
Иниси бауын ауасы бар.
кар || дулей.
Балык бошкадан сасыйт.
Бутын нада бар экен.
Оюнодун ичиде бирин
уй ан бар болуш керек.
Уйду карачы ан
ден коёйт.
Карачы бар. || уй бар.
Элейке Комунакас
дейт. Надежк бут
казак болой. Итикы
отурчаш да.

Онекон куча жерге
келип ондон пайдык
бидиен.

Ысыкөл р-ну.
Андижан обл.
Маданият с-сы.
К-з Гүлчайна.

Мыйзам Кыргыз.

Мийзам кыргыз Ош обл-ның Ленин р-нун Коммунизм к-зу Кала с-сы менен чек арадаш жүрөт. Кайтышып жүрөт. Бул кыргыздар Вонг багытта жүрөт. Калган бир чоң бөлүгү Энелис кызыл турай Мунун ал Энелисеги Гүлчайдар менен бир к-з болуп жүрүшкөн. 1964-жылдан бери орбоор канал айкөндөн кийин Мийзам кыргыз

Жи бонуко бонуш Гулистан,
Жильс колхозуш коншуш
Китишкен. Бул шерли
шуканудрын авшидай
оруш болш капталы
калкыкан. Булар оруктурш
коз алы коз боре. бдешей.
Аршиндан 31 км келей.
Тентек-Сай темер мол
станциясынан 11 км
алыстыкта тидрай.
Колхозуш центрынен 3,5 км
алыстыкта тидрай. Бул
жерде 72 хандай жаданий
центр жок. Байтокшуш алыс
30 км келей. Китисти
пакта авай дере
Кишиш Канал бер.

13 бригада бар.
Бул километрде пункт участка 11, 12 бригада бар. Бригадир километр тиктеп. Толдор фунгенге окуй.
1 орто мектеп, 2 сегиз жылдык мектеп бар.

I Бульдуке. Бул жерге келгенде автобулдык караганда 250-260 км. болуп калды. Чоң и анан тен. Бульдуке аэр 70 километр.

Пурунзаннн эчкенбу. Бнлгар пунунзада фоду бар экен, кодюшучс нунунда калды.

1. Мурашов Акимбай. 78 нин. сагатсыз. Кон багнн чунуунан нунд мара тнудлан. 7г нлан бодан тнес. Коммунна колхозунда и нен тнун келген. (16 нен нлун).

бнлгн: Акимов Чнлнлн.
чнзгн: Абзалнев Абдулла.

2. Байнязаев Кадырлн. 69 нлнтта. Арабга нала сагай. Кон багнн чунуунан. Кара-дарнйа Ак-Мечнтте 15 нен нлун (Шантнн нугелн) 1947 нлнн

кайтып келген. Үйүнө
жүдө шуулган.

5. Мадамаров Абдыкаюм
67 жашта. Күйөсү жок
өлүптүр. Ноокендеги Ленин
р-ун туулган. 1946-жылы
келген. Ноокен менен
Кетменге шуудай.

4. Муратов Аман. 70 жаш..
чоң балдар. Башка жерде
болбогон.

Бийерде шарт ашо-
откон да. Кашкар
кыргыздан келген экен
бизди йыл ашо шакыган
келген да. Мырзан кыпчак
бои калган экен. Бийер-
де шакында эле талаа
такой эле. Эчки сыу
гяки коку адамдар
келип. ~~Ишиб~~
Эч очоц уганак ушук
дейиц. шамбаш, адам кен.
Кылдын бериц. Ичеги
бериибейт.
Кыз бергенде бар
тайкандык кечем аксакал-
дарын берейиц да. Оцучи-
шуц аларга берей.

Күйөөлө ургулаш калы
бериш да. Күч мәсе
калыз бейт. Үсөш баш
бейт. Оо ачай кай
кайтш. Кызыны бир
калайт анаш болот.

Олмедо жкеш ду окут
кайындад тескеди кадаш
өтүүш өйлайт.
Игерген калаш олет
боо кскай бурмчай
бейт, ойлаудш ятенке
мок. Күч мәсе да.
Азар калы кешпаайт.
Окүйт ошо куш койот
кечек боо калай.
Күч мәсе олаш куш
сойш бейт. Оны кадаш
ден кобочуш. Ду уекеш

бадчейт. Ордун качайт
тта. Журунчуку машуу
болот. Кыргыздыкы мейи
койлон чыи чыгар.
Кыргызстан ал дейт.
Такыр ал || муун ал деп
аскан оныс дейт.
Жетиси, учу кыска дейт
ушасадан. Бу чыи
ошондон кийин кун
чейсе чыи дер койот
болсо ка берет.
Ай бого болот да.
Ишке тагай. Бу анта он
кун шуай машинш
мок. Такыра барагыз,
такырса мок. Тууган-
тагай тагынай тта.
Кыло эле такыдат.

О мок болду. Иляри болор ⇄ (тоси кинуть дли писать пайт).
Иляри ку обуи болгу ле. Бирге. Оди сурак бадай ле да. Тиди а мобулуи кейбеи у. Эсйен тогои кейсйи да тиди кандо - кои кандо. Дйки ан тайнай кагачиз. Оиу ачала дакано кадандар билей ткен. Иляри - пер айтиай. # окутай ста олор. Мей атаук биласиби ден кагай. Иляри кадкиар кул ден кобдок да.

Бийевге суруштуруйт.
Кайси колхозчунун дейип.
Досы жеңин билбей
турчуз. Эгер. Атайын
устуго итмек аман
~~кайсы~~ Итмеги атайын
этипе кобулай. Иштекте
кийим.
Итмиги (итмек).
Атайын семизге кодайт.
81. Тоңуздун устуго мээз-
издуун кийин эгер
койбулай. (мурун бышы
апк мок). ~~50~~ Итмеи басмайбы
тарткай. Эгерде
тоносуго коптук. Бирин
тоносуно Кайып кыпчап
тартпай.

Ийин бамна кичи
кокто аман мунэн
салнай.

Силер 7 жди ~~бин~~
конодунор да. сулук 7
ан сулдудун ан дейй.
Дайбан кидуп сала
тулэн. Конодудук
конодн котодун вукланий
беи ан ямбей...
Саналдудук. Олодудук
7ур ~~ударано~~ тидтай.
Аркасна тидтандык
нуйдунан дейй
чнандык (комоо).
Фуалга путкан тунтудудук
комоо дейй (ди 3 чнандык)
Кандык канкан. Чонтон
чонтокдун канкан.

Обшим умумдай эле
дейчиз. Ана болой сумум
болой. Кокаман болой.
Балкийам кокаман,
мондуз малайн [illegible].
Умукаак дейт Мийаам мом
кайкы дейт. Сибар||уй.
Бавак шорок. Ирмаксын.
Бука.

65. Ана (мать).
Бай, гон ойа некадар
кымидуй эне, гон эне
дейт. (мама мок).
Эне сутун акпадь.
Из эндгим дейчиз ди.

66. Умуум экз дейт.
Кичиим ук дейт
экз ук.

укбнчи бамсн гоңдайа
ала дейй. Таанчиганць
кыйт бос ала мэнэ
бос жк дэн койо ирэй.
(Байче, бамай мок).

67. Кудэн балдэдн мэнэ
йайайа кымбиди тайэнэ
дейй. Балдэдн тай-
дейй. Тамэнэ дейй.
ялйч тамсыкэн кэдэдык
тайэнэ дейй.

68. Этэ # Этэ, синди.
Этэ дэн гакдай.
(анче мок).

69. Кудэ дй тими гакгу
Тэр камаа соогу
болгу дэе. Дуу болот

1 (тар) 2 кун (тун).
Эде. Тундун болой
мелбой, кечкой, чун,
шундук мончун эмди
бийта бон калды.
Уй мончун кетиген.
Кереге тандуй. Тиш.

70. Там. Кара там дейиш
шийиш мок боло.
Шийиш боло ак там
шийишиш ак там —
эгей дейиш. (Учуй мок)
Шийиш да ол колхоздук
Чайыр дегей чтин
шийишам болот.
Томро болой.

71. Кой (усун). Тогун
кайин койчилат.

Бой майлей тугаи медицина
шкита жеңкедейбиз.
Шкита кода. Таладан
шкиа ичидеи коруиуш
ға.

Ад. Чалапчын, Куйлиеи
алтача. Алтаи чалапчын.
Жаа о бойно мисиеи
болой. Кайдаи ай
кичи ай болой.
Жаиз чи сиай, чуг
сиай шуйуи да.
(Жаиз кө шуиуи коиишиш
болбейи).
Тагада дейиз оиу.
Чалапчан бойу да.
Тепиш кайлиай кыр
шуйу да, ибайаи
кайу да тиі-тудаи

кадан алып. Пайдалуу дейлиз. (пайдалуу).

73. Постоон дейт деген оюу тердеген. Отокчулун бойун алып коюо турган бирге тийиштүү до. Инжайнерлик колдонуу дейлиз. (түзүлүш).

74. Фабрикадан бөлүнүп. Бөлүк менен адам оруну коюп до. Дезинфекция бөлүк. Кызуу деп кыйналып.

75. Ой кыялында туулган образдуу көрүнүш. Бийик-сын көсөм. Кыялдан менен иш сунуштоо.

Ошол ам коткан (ону)
~~Ее~~ алып кудук дейиз
куя ала турамын. (сиок).
(комментарий жок)

76. Кийим тиге турам шиңе.
Ийнеден ипчуалык темен
Темеңеден кийимам
Кан тиге турама муучуда
(сиңди жок).
„Темирей бой бедиче
темеңедей акча бедим."
„Ийнедей ишим темеңедей
темир" мекенин деди
тапшырды.

77. Тошок адамдын, меймандын
тиге сиңей. Комсал ||
орун сиз мейманга
ат коюу (ат тошок).

(кетмень).

устуно чапкан кетмень.
Чуркан жер.
Тешикчун узунчун текшерүү дейт. Кылбызын тешик.

78. Чүнчүдүк. Чеки кара сайга орогу атылас.

79. Шуага (туяк). Ат элик туягынан ороп чыккан тде да ок. (кылчы атылыш).

80. Шалга дейт. Орток сөздүн айкандагысы.
Шалга тиер.
Кийиз. Ала кийиз дейт ону бетине түрсөкмат.
Шүдүлүү // шордак ок.
Ак түр кийизди обого кыят

Шарбий. (Тузлы салма
кур кибиз мюк).
Шалга токулгай кайдук
Урсабын ёлмек токулит
79г.

87. Жёдз. (мелендик мюк)
7гер.

88. Ай тюзю. Итче мен
салай. Аймакы суу.

85. Айтын Этче итмек
салай. Тердик салай.
Жёдз салай. Итмекйен
Кийин сирмандя токум
ам дейгиз, Тердик ам
дейгиз.

84. Этдун устуне конгук
салай. Этр конгук.
Айранжы

Белин шарта тулаи
бинайгл. корного ам
кончук ин дейбелиз.
(конуса шину).
Пар кончук дейт ада
иледи (ойун бунь).

85. Ону командра шабдк
кылы кулиш тердик
токуш ада. Шунгам
токуш // тердик ада.
Ону йэн токушду шунийт
ша.

86. Арбанниши кандарек
дей койоуз ону.
кандрк дей койош адек
ону. Накша гвлгадуш ада.
Ойунчукбун кандарешш
(дошомек шок) Фонок
дей ойунун тогчи айтаиз.

86. Пийлд. пийлд мен
чай ичеб. Гай пийлд.
итикем кадам.

87. Кечке дейн алкышпын
бересиңби.
кайтэ пийлд // Гаин, (башка атын
Тэщ кэсэ да самодан болот.
Кадатон Кийген кищи.
Гоц пийлд // Гаин кэсэ
// Гаин пийлд (башка атын
сиял кэсэ тудракатан.
Иктаг кэсэ дэн кайоп
дэек. Кэсэдэн крайсин
иктаг абак дейп.
Курп дейн дэе. Коло
дейГ оду тайкий тулаке.

88. Комэг ипер кулю дле
кеш пакыбки алгу дэек

Таңа төшөөдөн болой.
Таңаға пышкан нан комоҕ.
Комоҕ нан. || Таңа нан
ам дэйи. Таңа нан.
Кэлэңэ нан кан-
нан. Ээдэр таңдарга
нимэрэй. Катуун-
кэлэңэ комон амыт.
Арыына кыччы кэйэмэ
төлөөҕ ҕэ (кыччыкпык).
(таңаҕы иктэр нюҕ)

89. Төлөк, мээз (чинь)
ҕэҕ. Инчаш ҕомуҕ.
Чомуҕ менэн субуҕ ам
ҕомуҕун бэр, куйун нэр
дэйи. Чомуҕтун кыччы
комык.

90. Башка окшош дайыз.
Кыш чыгат.
Кудуг менен тамган
кудурай. Өндөй чок (оңдой тузун)

91. Суу алып келе. Оңучка
чакта о. Иштеп оң-
гелек болом. Жерге
кубур аралык иште.
Суу йзи аккыч эде.

92. Таш ж бир замман
чучукчан чайт.
Өзүлөп тамдын ан
чыгы. Ал кыш
тугап кетпер.

93. Алып оңук, алып,
иште, чыгы, бере,
бат алып,

Нэк, алмурут.
Нэк ами кыша элек
Кузда кыпай. Алмурут
кыпайлыкыпыпа болот.
Кышын ам ө экы
чкы болот ыа.

95. Бынк дейт. Чыйу, боодуу
Курутын а сакы бынк
кыпай чека сыпай.
Эледи озуек кэсип дейт.

96. Суйуг ам: Кордо,
Камкр ам босо майгам ам,
Камкрунчкам майгам
ам, Мэтэгэ, оргуудун
тюрю кэм бар, чокуп
Туйуп, айран катыктай.
Аталы кэм бар ундан
болот.

Коғо, буудай коғо
мучиду коғо, ~~курут~~
курут коғо бобобыт, . .
~~гадду~~ гадду ам, комок
ам ичеди болгутде.
Энеди мок.

Койуг ам, палоғ
ноғо палоғ ам бан
ноғо амка сучиу
коғудик куйай.
Шуни курут суттфи
кубуи икудит (кыш)
бетче мой куйай.

Кекен ам // Кыш ам иу.
Нанын гулбы мебиуз
иу босо. Кырк ме
дейт камиуи гудуройт.
Комгу чай гудуйт
кайки болоғ.

шлм // Куйкум (5 кишм)

97. Ёлок гулум туший. Ушиклы сигнедя мийдк дейй. (Ёлкаг тюк)

98. Кок ёлак // кок боор ам дейиз. Ичи бандуй бербейй болдуй. кок бои кылат дем. (кизь дрелик)

99. Галкандан чедем богон. Мигим ашала кылы шуч дек. Ёлок чедем ун сылай акгат. Китык кошун. Бозо илгери богон.

Чо. Нон. Нанмен кей. Нонмее.

(дан мок).
Ман ыымандуун.

101. Суб кыйнан онко.
Өзүчөк бибейиб. (олонго мок)

102. Майда сызгыдай.
Майдын толтосу || тоголоңу
өзүчүзүн тилде тогого
өзүчөкчө толто.
Бодонун тогун тыр и дан
айтсу дэ. (тикчий мок).

103. Ф оңу. Өзүчөк оңу.
Такыйа деңу дэ гилдор.
Телчек. Ф Телчек (кайын
кожуун тегисеген болот
сууска телчек, кундуз
телчек кайдар
кийчи дэ.

(Тегеет деген). (Бүктөм).

104. Белчак (моюнук).
Узун, ону ороп белчак
деп койчуз. Кымыз
ичип отурсун. Кайын
кымыз. Ө кымыз. Кулун
кымыз. (Тегеп ичип
жүр) (писсе).
белчак // кыз (моюнук).

105. Кулун, сиген сайка.
сайка сап келди келинге да.
(шүлен сени жок)

106. Чапан. Ичке чапан
сиген. Узун болот.
Фоуден сарай жаапты.
Тон ич де пойот.
тон жаапты.

Тюлдеи таманедь
айтдай. Койдун тюлюнди
кылмды косшун дейик.

107. Гуйым. Гуймоц
сакчал. Ронго кадыгам
кыпчакси гуймо.
Ак седеп.

108. Ичек. Ичекти сакчал.
Чыкмыш ам дейт.
(чыкмыш гонц мок)

109. Пайтымнк путуп
оробк. Чыпке пайтамнк
оробк. (башкыс мок)

110. Кызыр дейт. Гер
кызыл дейт онц.

Кайтадан дайыз иччар.
(Сурун курмага ачык. к.).

111 Ийжи дан кабай 7 дек.
(11 элекши кун дем
шок) Катыпфда кунуз
Кулакын белидем
Ёлдук сайлакын
Бездеши болот 7де.

112. Сыбырчы. Айдан
113. тик канду падеш
Конконду надо дайыз.
Падаш кайтпушы.
Кара шл дан 7 кеш чыгарф
Шл дан койсуз
Уй 7кеш кайа 7кеш
Дан онон ачыктыш
Алтыпсуз.

Музоосу муз тиленет.
Термоку аюз тилеабиб.
Кыр таштан аман
уйа сыяки уйуя
тууду ден ойнойт эде
ди.
"Чйронгон адаи калак
уйга мулон сояка?"

Свйурдун балысыч торнок
дейит. Музош ам
дейиз ди. Музош ку свйуб,
Термокиндт свйуб.

114. Улак Тодитай. (~~нок тыр~~)
кокпор ам дейит.
Тойчо палапча улак
Гутын кемитиз.
(Шк улк тюку

115. Бешик тебет || Кемин мучун. Мучун зээли чоң. Мыкаачы тийет деген сөз чар.

116. Кокшолдо кеген чаачак малкагы кат. Тилеги чалын дүйөй.

117. Чуйкалган оңо чедет чыгай. (Бышык эт чок).

118. Булак. Булак чедеп чыгат (балчат чок).

119. Бышык бойдун алын мүкү. Бышык балыкчы алын ал мучору. Конок тайдын алын мүкү болот.

120. Ийк кайот токулду.
Ёски кичи бевек катарып
кайот. (контрактация тип)
Ёйк кой тийкеш дейт.
турушуп ғж ұ.
Кишидин ёски курмуш.
тонекшуку ооф.

120. Беден ор дейт ған
дейт. Кол ёрок менен
ёрок ор ченде. ғандей
ғилғ менен ғакаго.
Беде ған беде ор.
Кол ёрок менен ёрс
ған дейт ёнұ ор
дейт.

121. Пайнан. Энекеден пайнаск
Пайнан. (сүйектүн пай) (сілем).
Аяк кетken суу бою кайкан
суу дү.

122. Айтқ ойко кой.
Ой = оронуз. От ганысқ.
Шанқы ганқкынқ қалуқ.
Ақ шққдқ койуқтуқ (кеелин).
Пқаң//ган//ой дү
айтқ бдеқуз. (кұлқ қ сүүқ бққ
бқ ғоң, ғалқ (ой).

123. Кол орок. (орок) ғалқ
(бл орок ноқ). (ғанқ ноқ)

124. Жүк үзүк кайкеңдү ғдр
дейқуз (сол) ғоңтқу ғолуқуқ.
Койғоқуқ ғолққ дейқуз.
ғолқекқуқ қатқдқ
ғдрдү дейқуз.

Будущее чаңкан кыи
кайтуңгу дейт Курмандын
четинде текшен койгонду.
(сыңар мак).

125. Чачкында Гүлназ. Майда
түйрөө күлкү кайкеми
маанайда. Чачын дасп ушагынан,
маанайы мыкты.

(1) Жылдыз. Жолу мак.
Чатыл медрин атп ал.
Тикен. Тыңнакайын адамга
кирелеп зорлук дейт.
жолу тикен. (сыңар мак)
Папак адам бар будуңдук
дей туган. терилген
болот. (чоңдон кийин
жалгыз коңуштук болот.

126. Медрин бүлүнүп

тураку. Бийик ам
дейдей. Бийиктс тұрыт.
бәлзнт мод // бийик тоғ.
нзс тоғ. Нзс отұр.
(тұғ тоғ)

127. Үнрнг жнан. Үйдү тнрық
кпл. (тнрық тоғ).

128. Ұл кнлдуг комуз.
Тенкек дейнг ону. (тенек)
Темір комуз дейнг. Ишкі
чертнг. Ұзунсынық дутұр.

129. Үйнг тейнан кежди.
Тойдо конок бергенг
үйлөнө бөкүп

130. Бәт балалантан койду-
үйдү ідн бала тнтпн
койду дейнг.

131. Кадамда отоктон турдуң. Кыйын кадамдарды ал. (Тилдер сөзү).

132. Кыйын учтан бөлүнүп кетти. Учтан тыр ч Кормон тыр. Экөөнү ыйгарыңыз.

133. Кыз таттуу чуя чайнады менде течде Кордум. Онон эчке эчкеден кийин бөлөнө болот. Чайнап чайнап Керек.

134. Кобурун тыгылып калды. Ал Курсактан Колунун баарын алып болуп калып Тыштын тамагы болот Сасык болот.

Колтукчучун колонго чей-
ин койой.

135. Ой укпой скъбн.
Укпадъбн // Жинтедиъбн.

136. Комодо койнер тондойт.
Толутпакин. Жакин
бойго муди сонун жек.
Белен ам. Жинк чйуун
коронеуку дарнуа.
Кугж чйуун тийдем бойому
жинк. Такинадъбоянч.
тамлн, жуенчек (кулешер.
(арн мок) сел мунун.
Фол тунтч. (монгр).
(кинтийт тай),
Кемн атасин кетч.
Тонуно кейин. Тонуло
кетти

Кобду менен кетишкен.
Кечки караңгы балаларга.
Бийик // өлүмдүн. Иштөө.
Бекердин менендеги белек
дүйнө ыз. Белек бар
// бийлейт ыз (2 мин тар мок
жеди тоңуп)
(Жаңы мок)
Кайра отуп, иш отуп.
чакырган // кандайча
ал дейсиз.
Темир ат // белек ат ал
дейт (2 метр айтты),
(Бараан мок).
Ону талкуу дейт где
жигиттин калын масагы
туз.

137. Кӧз ата || тоң ата ||
тоң эне || Кӧзӧ эне.
тоң уй || Кӧзӧ уй.
(Үлкөн тоок)
Коң коңгоо Коң дейт.
Үч коң тоок боо сокур
дейт. Бир коң тоок боо
коң дейт.
(Сокурун тиленет эне
Коң өлөт тоок)
Жд || чкд.
~~Ннн~~ Жгөн чкгөн
бирөөнө ам бүкүл чар дейт
Элд айрк. Эсдл.
Эсдлдй шырын до.
Мойлом (мурут)
(Мурутун кескен ата мо ғлов
мурут тоок).

Кдлд || баш.

Башын ауруса башым
ооруду дейт. Оюнум
баш келет. Кдлд
дейт монго.

Тдзн || Кзр эм дейт.
(~~дулай мон~~)

Такыр тле ускыса
дулай тжен дейт.
Аны мынча ускы
тдзн тжен дейт.

Балдары башка болуп
калан тур.

" Балык башында
сискбт.
Сдзнгы тока дейт.

Айтыш алысындай.
Орозо айт намаз
оқуй мұғалімге бердік.

Байтоқов Макаш,
Ескі Жалғыз К-з. Комсомол.
Зарығыр. к-з.

Пайғамбар жоқ Бағыбар бұл.

Молда Абдиманап. (Бағысбек
Мәлімұса. к-зы с. Абдибасов)
(Құрмұш) Мәлімұса ақе (Бағысбек
60 комсомол-дың?
Бұлақ мыңдай оқуға дейін.

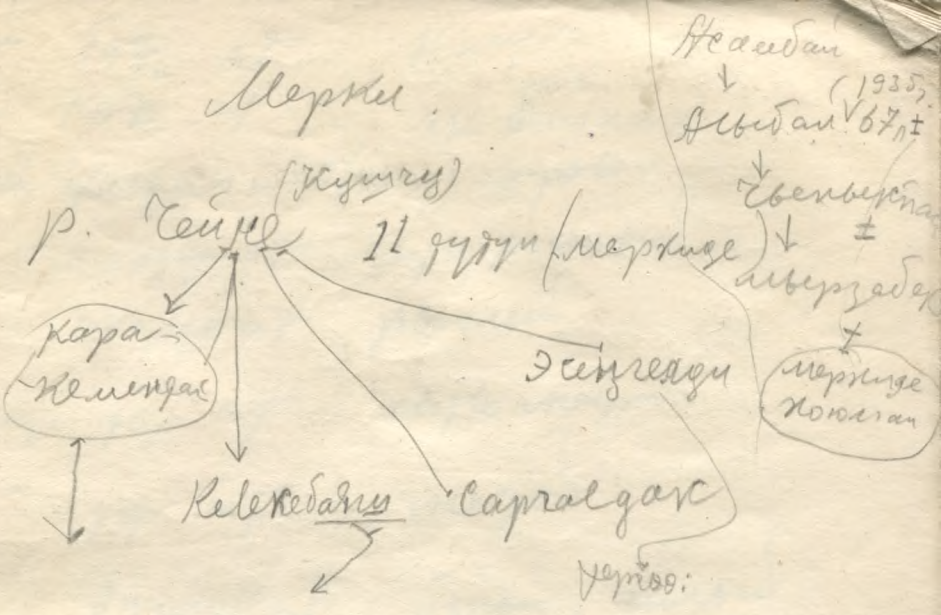
Ишан деген сөз орто
деген сөз ғана.
Ком балық қалқып
жүрген кезінде деген.
Бір кемпір кедей ғп
бір майшыкан мер
Ком балықты аулап
болды кедей ғп.

Арапов Токтағазар-
1924 жыл,
ком балық.

64
141914
15
16
21
фонды
областной
библиотеки
Звезд.

Тетрадь для записи

(карандашом)

эрежөөчү

р. Буланбарыр (жужу)

Бакберген
кызыл руу ем

бланый бас ат Кашке

серый Кожа ат ак байпак

серый кыцыл ат (конь) ~~трава~~

чабдар ат сыро лосивый

жедда ат рыжий

сар дор ат сядо гнедой

дор ат гнедой

бурый ат бурый, гальый

карагер ат темно гнедой

кар ат вороной

карабас вороной ?

кулат соловей - ?

сарат - " - ?

чаарат пятый

бос кашке бланый - " -

кашке) сивый

кичине кашке о на лбу звездочка

ак байпак - белый гусек

ала дулл -

жиндыр кашке -

Огуздуа свдг ожиь бы?

Кызыл огуз (тюрк кызыл
хатыл (рисовая) (аф?)

Карогуз
агогуз (аф?)
чаргогуз
сырагогуз
керагогуз
маягогуз (аф?)
когогуз
курдогуз

Калмыкша —

добул

dobulcu.

Ирриная.

	ак марка		Жакыпт
			Аккозу
Азыек	7;	биябай →	Чыпаке
Сарк	17		Оңузбай
Кадаган	6		Байбөгөн
Кушиу	13		Баймырза
Бадыс	3		Комой
		жарма →	Бакан
Баймырза (жуума)	1) 26		Чаа
Айдарбек	– 40		Сөгө
Сарыск	–		Эшек
			Бөгөнөк
			Шагай
			Ачы
			Добонбай
			Дамбулбай
			Кайназбай

Чыпары Коңузбай
(февраль айы)

Коңурала малы // Коңурала дейт.

1) Өтүп кеткен саманда-
чечен данык кишч мөнөт
болду эмес. Ошонун чечүү
деген кишч жок чечи эмес
Ошол үй-бүлөлөрдө жашап
кабат койбой эмес. Ошол
чечүүдөн башкай бул
эч тиймсиз деп ойлоп
эмес. Чечүү мамлекеттик
болсун эмес

Кайрак бий

Ачыс рога жоо бир ууран

жеп Буйдо чекүшкан убагын

да Кан бошуп ууга алы чы-

гып кап эки менен кеми

аскерге алып кедей жеп.

Ошентип кысыл шумкар

буйдо.

Бий • буерге тибеген жеч

Ачыс родону бардыгын

хосой жоого ашырып алып

кедей оншондо ачыс рода

келбей калат.

Ошондо Доолон бий калат

Эки менен коштошо кыч

алы пайгай калат жеч

Не убакта Ачыскандын

Ордуп бул тарап бий

Калмак боевой гурман
жен. Живёт как
ап дай бэлэнэ калмак
кыргыз бэлэ байбагысаган
кезде далкан бий ушул
нерсе нерсен гурман жен
дэ гурман сапан эдэт.
Калмакпен бэлэ. деген
байбагы чыгат ага байбагат
жинен (будетный косого)
деген фаенидеп пишем (Кал
калмыкшен байбагы жен
Я байбагат иен гурмэнэ -
гын дэй гурмэнэ гынат.
гурмэнэ субэсун сурын
отворят жен. Калмакшен
иен кэгэл бэлэн бийге сэз
салат жен.

Отоңдо бүгүдөн белек бадьяны
ичинде бөгөн жок (бүгүдө).
Отоңдо калыган жок калыбы бою
жу сурайт. Отоңдо белек
даяндыга кайт „не кылабы
деңиз" ТЧ. жолуу кирай
калаы деңишбиңиз. Ичиңи
сурот алып кетет кадей-
дигин шыбыран сүйлөшүү
отыс жок.

Отоңдо ТЧ алжан бадьяны
менен бөдөнө кагаз жок.
Байбосторогенбеи кожу
рийт антыяда ж отоңдо
олуй бүр. Себеби не тиңин
ун сурот асе оңа ушта
бор далкалат

= оба отоңсу (гүлөя) кайдат
Адам кобу ойт жок.

Мар сөздүк дүзөбүз далай.
Сайгы свечы-
ары сайгы свечы дешби.

масарый билдейбис

Ылайлар менен көпсөөк
ойноодо оюн. Көпөй көпүр
опус деген оюнда оюн (перевод)
Тайыз бр жерден кайсы дүрбө
Кайлаган көпүрүй кеберлеп
пуркуп, дүрбө шектеп
Кырдан 12, 32 шектеп
Кеди деп айтышат.
Много бой ар менен оолар ыкчам
жерден жерге учайт
шуркуп

Атмаре мени пайдам

„Ойлоруо тон" деген сөз
бар ойлоп курсуйлер болбосун.
Чалаа деңдин белиси
оңго қабекпун ожтоюсу
турушу мүмкүнсүз мүсүл-
майдеп алы ыржекен
кайса бис бирге турабуз
оюну чалаа деңдин
Калыгы дүдүр.

Чыбык жыгоо, Дүдей куруне
фотокорр күйгүрүп жиберүү
Дүн,
бисдин алыбысды бүр
чыгарбей кыйса гөүр
бүдөт.
"

"Ал байбиче ойсо жубарбуен
баллыка орус кой вспахала
он деши ешке он деши
бирге айдоокчар."

Перод.

Когчобай - кучаке.
Маймабай -
Манап - сарыташтан чыккан
адам.
Бухара (г). дехара.
Коры - боскун
жунабай - оржун.
нейманбек - жаныс куи
чакабай -
баксы - кубурго деген бакалыен
уясы боюн корен
"Кубулоюн бакалай деген
соз бар."

(а) Кайтайт, оябойт деген соз

Ажарда баки бөлүк карадык
(бетный) будунко баалыбы
баалыбы деп сурайбыз.

Сыйга жыйы

"Касиетсиз ой бакыбыз жаман
бар коркунучсуз конуюбуз жаман
эмес."

Конуй деген жер шенин
алдында бар чуй сарсаны-
нан толон асыс жерде
экен.

Кан көктоодон дедим баарын
Кара жидеп айдабыз.
Эле учун биз карагыбыз
бобдус деп сурасам ~~Кыйка~~
~~деген~~ бирдин коре деп
аралабыбыз Кара деп кадеп, буларе
атын дедайдар.
Карабырыз адамдан.

жаңа үлгідегі бейнелеу.
Бөрлікөлге келдік.
Ескі темір
Каналдың ағысында (канал)
Көлу көлу. Көлбасаң көлбұба?
Әлі кеңірек жерін ағаш алмалмаған сағызғыр
Бұқіл сабақ кейін неге
Маған қой дейтіндігі дедім.
Бірнешеуі ұялмай жүргендер.
Сенің ұлыңдың маңызын
Түрлайды дедім.
Әлем не жаңалығы бар.
Күн ұлығаюы бойынша
айтады (Күн ұлығаю байлам бай).
Көпірден өтіп барадыдар
Өсөөдөн бірсөс дабат.

Кулакчет аксак кагып, будуна
жем тушуп деди.

Осы әрең менен жогорку
айттым.

Бабага оңообус деп кабар-
дасын дедим. Кара жорго-
ну жөн ээрин салып келди.

Мени көкөтүнө ортоп
бирдеме бобой калды.

Голосой сакалын көзөп мыш
рыбы деди. Мунун канчалык деген?

Сенин капчабызда жеңе жүрөт.
Бизге ренебис бар эле дейт.

Бронгага жибереймин деди эле.
Менин ишим бек болуп калат.

Осуп көсөбой деп кийди.
Үйдүн жыгылмага сайгадын
жүк сом ортоп барды.

[illegible] сөзүү аларсын. Эмне деп
сөйлөө керек болот.

Чечүү үчүн ушундай шарт
Эмне аргасында биздин кадыр-
барыбызга, жабайы мүлкүбүз
Ээ турган болсун?
Асыл жеңил келип жолдо
оңой болбосун.
Калмак сайгында бирге эле
калмакча эле бол чыгып жүр.
Калмак-ар калмыгындай эле
арак ичпегин жүр.
Кастарын кес кедендеги мыр-
чыгы үйүрү ремиттен
Пирог кесапа болуп жүр
үйүрү жүр.

Өйүс-бүйүс деп сөз
өзүңдүн өмүр бу мүз деп
сөз жүр.
Кобогоң эле өсөктүкүн.

Искендер сүйкөнтайбер
Ишенүл. Шұхамбя.

Шұхамбя қамыр тағам тоқтаяды. саабағы бұтақтан кесіп.

Мәкімді сіңлідің
бағанда әкедің.
сөзіңе беріп.

Чалдыбар –

Чорголы – бұлақтың аты.

Кежебай – ілмз одного рода.

(Калинин) Кенгтебайзе.

Карасакал – 5 Баяны Кыдырышев

Ак бура – 12 +.

Соок мунун – 30

Тооналиш – 1

голок ачоек

Карасакал – Абрайым кул

гоголь – Шайбек (Молотов)

Бочкой

Жалдайса

Карасакал – 6.

Кырбаш (сазж)

1

Кабыш

К-3 „Кидов"

Эски ге „Жекен"

жекен арык деген арыктын
аркасын коюган. жекен ою.

роз. жайлы:

кечей - 3 (100)

молодец - 6 (300)

саяк - 1

Баарын - 1 (1200)

Таа

Сопо

Когурбай Коной Бахы Бакшы

жайы.

Сон реке Исан, Карадай, Ирмек

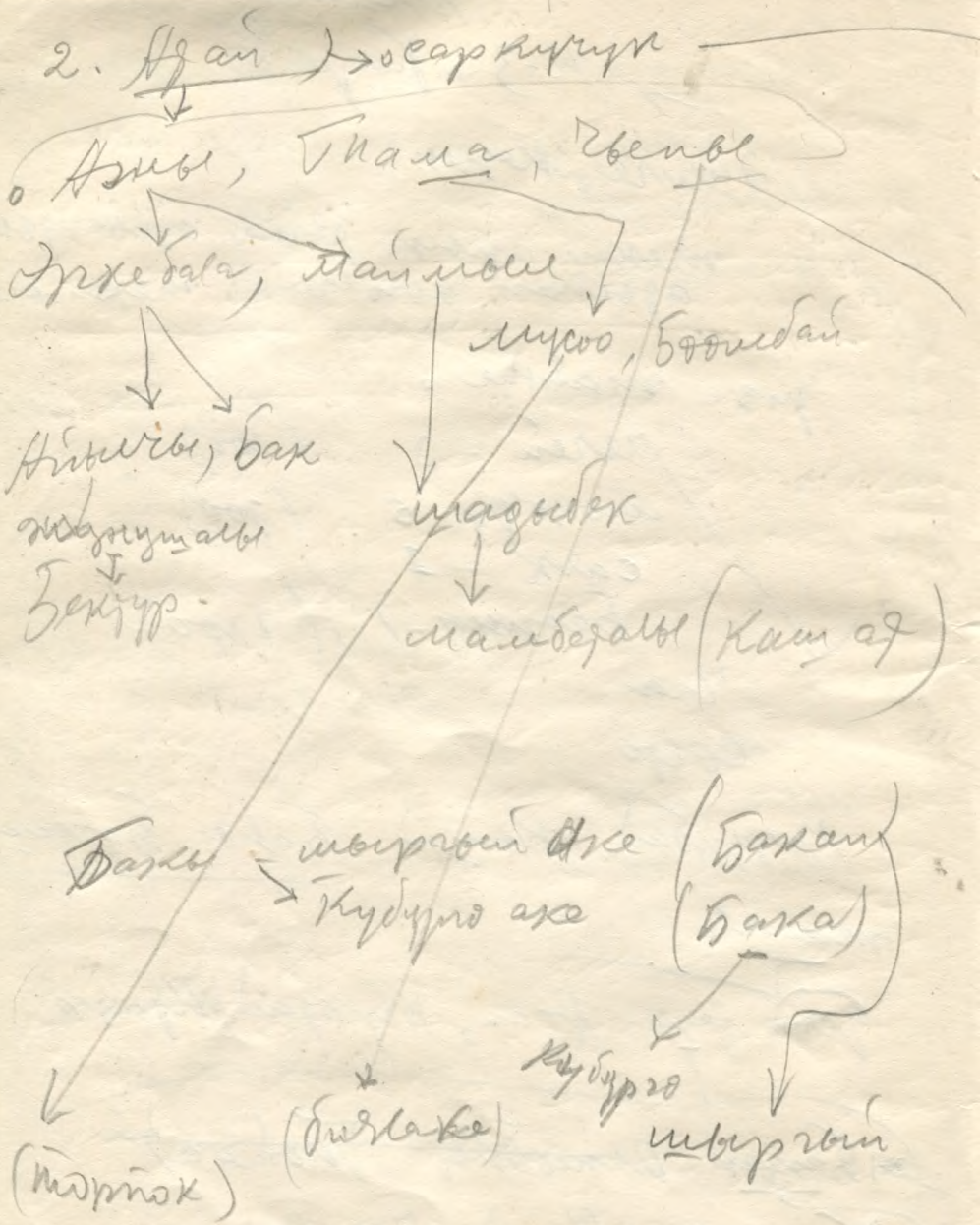
Бекен Остобов Тойлат

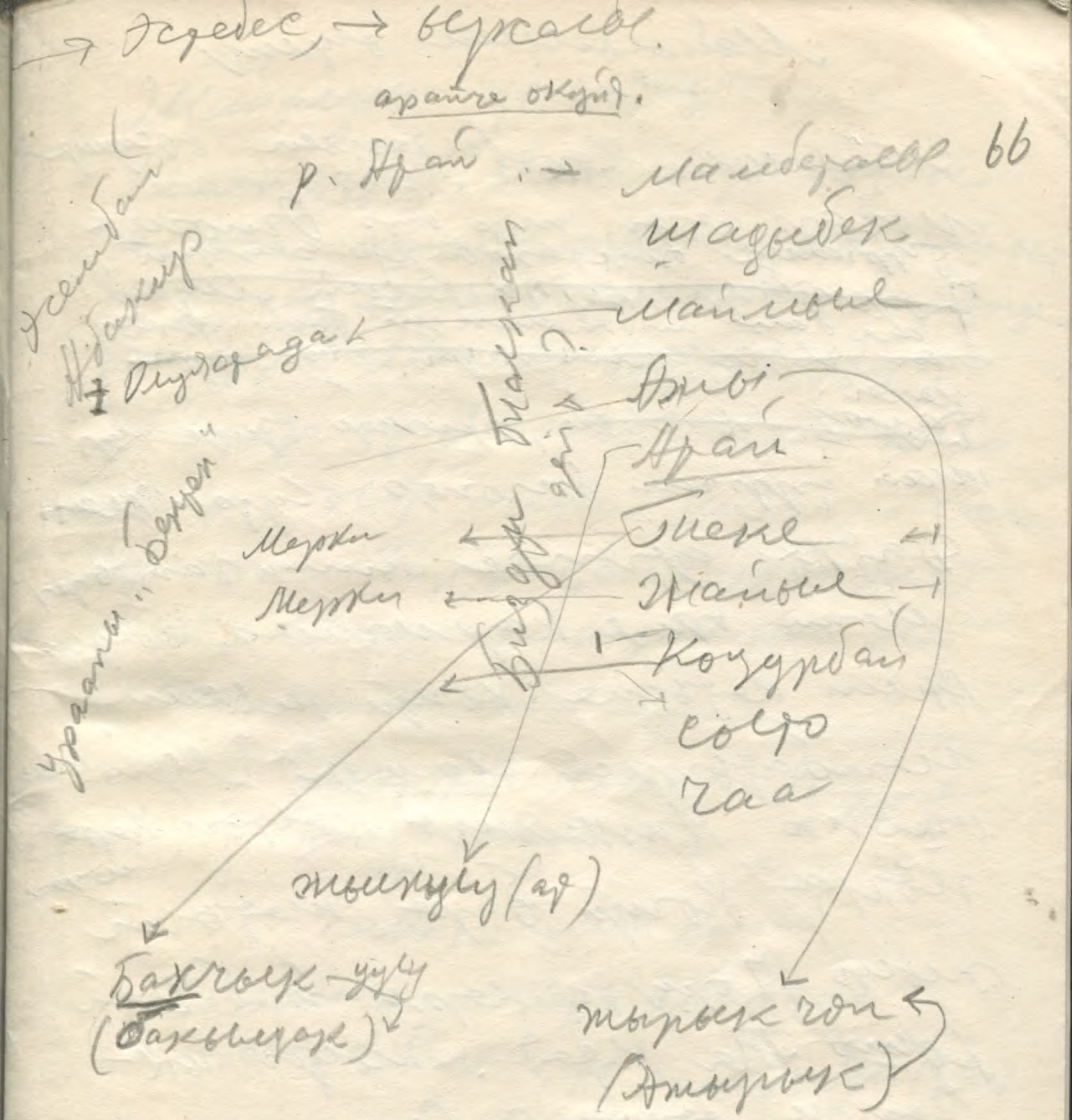
Кидай г. Ырай з. Чыпак

Остобов, Тойлат Кидай

Жаугаран, Кабы, Карымбай

Акым, Кидай

2. Ыай
сарқыгыр
Ашы, Тһама, Чепов
Эрхебаа, Майлоо
мусоо, Бөөлбай
Ашыгы, бак
жаңгыгы
Бөкүр
шадыбак
шамбалы (Кашаа)
Бакы
шыргый аке
Кубуро аке
(Бакан)
(Бака)
Кубуго
шыргый
(бияка)
(тыртык)

Эсреес → Бурсаев
аралаш окуул.
р. Ирай → Маабурасар
Шадыбек
майлоо
Ирай
Ижеке
Жайыл
Кокурбай
сого
гаа
Мерки
Мерки
Бакчык-уулу
(Бакмырза)
Жыргалан
Жыргалан
Жыргалан

Майлыкөл окуя

Майлыкөл Карабалдағы оқуша
масар деген жер бар. Оның
оқушы оқитын кезінде
~~Оқушы оқитын кезінде~~ ~~кезінде~~
~~ағаш тібілгендей~~ ~~тібілгендей~~
~~ағаш~~ ~~тібілгендей~~ ~~тібілгендей~~
~~ағаш~~ ~~тібілгендей~~ ~~тібілгендей~~
кезінде.
~~ағаш~~ ~~тібілгендей~~, оның оң
жағында бұлақ Қуандық
Дәуке деген кісі қатынап
жүр оң жағында Ақбет
Жаңа қоныс: Қожа кісі
пенбадырлей алмай "Майлы
оқиғаны Ақмолаға қоңыр (Карабалық
қоңыр Қожа бәрі жаңа
жақ 7 оқиғаң жағында бұлақ
Қожа Ақ Қыдат. Жаңа қы-
қатқы оқиғаң Сарыжан деген
кісі көлбеп алмай жүр. Сарыжан
қызын беріп қой беріп жатыр
Оқиғаңда 200 сарбаз қатысып,
аяр Майлыкөлде қорлай оқиғаң
дәрігер қайтып.

Майыздын убагында
Кенесары деген бир казак
чыгып отоку менен касташып
казактар менен кабышып жүрүп
тор уруу менен бирге өлөт.
Кабыштуу 4 баласы менен кошо
өлүп өлөт анын кичүү баласын
Ирижеп бир казак сурап алып
алдап башкасы казак хан өлөт
экен.

Чыкпай калган башчы
деп сайт

сайгырылып калган
мен отко керегинен
оттоп алып. Ит эмнеге турат.

сарыу) Касак кой деп эмне?

Голубой айдоочулар Майлы
сос берүүчү дилер экен.
Головай (Чубова) деген тоо.

Майлыкчыдан эмеси
коркунучтуусу оорчу дагат
болуш деген эмес. Анын кандай
киши экен. Кандайды коногуна
дайын кылып мурдатан кабар
жиберсе
✓ эмне
тамак-ашты даярдап болушу
керек

Апам сайган, ак сайган
конуштун сыйлоочу тюк.
Отчу апам үйдө корсун
кой.

Калинин
Киров / Фрунзе
р. Жайык
Уральск

Дәйкамбай 69

I Бекж. Ис ← Карасай
— " — ← Шойық
Кара-б. ← Ақсұңқыл
Құбайдәк
Дәйкамбай батырдың I ← Усон I ? ←
(Қозақ) ← Жайық
Аңқатай I ← Қотырбай
Шежіреде Б → Тайқан
Таа
Сеңгір
Әнірек
Богыршы
Тағанбет
Дулат
Тайпақ

Масевич.

(ұйғыр ағасы
(Чокуев)

Комиссары Фрунзе Дәйкамбай ағасы Дәйкамбай

Сөгө

Кыргыз Кытчыз таа

Каракчы Тыекан

Байсейит, Бурон

Конурбай Конур Баксы Бакшы

Конурбай

тайын

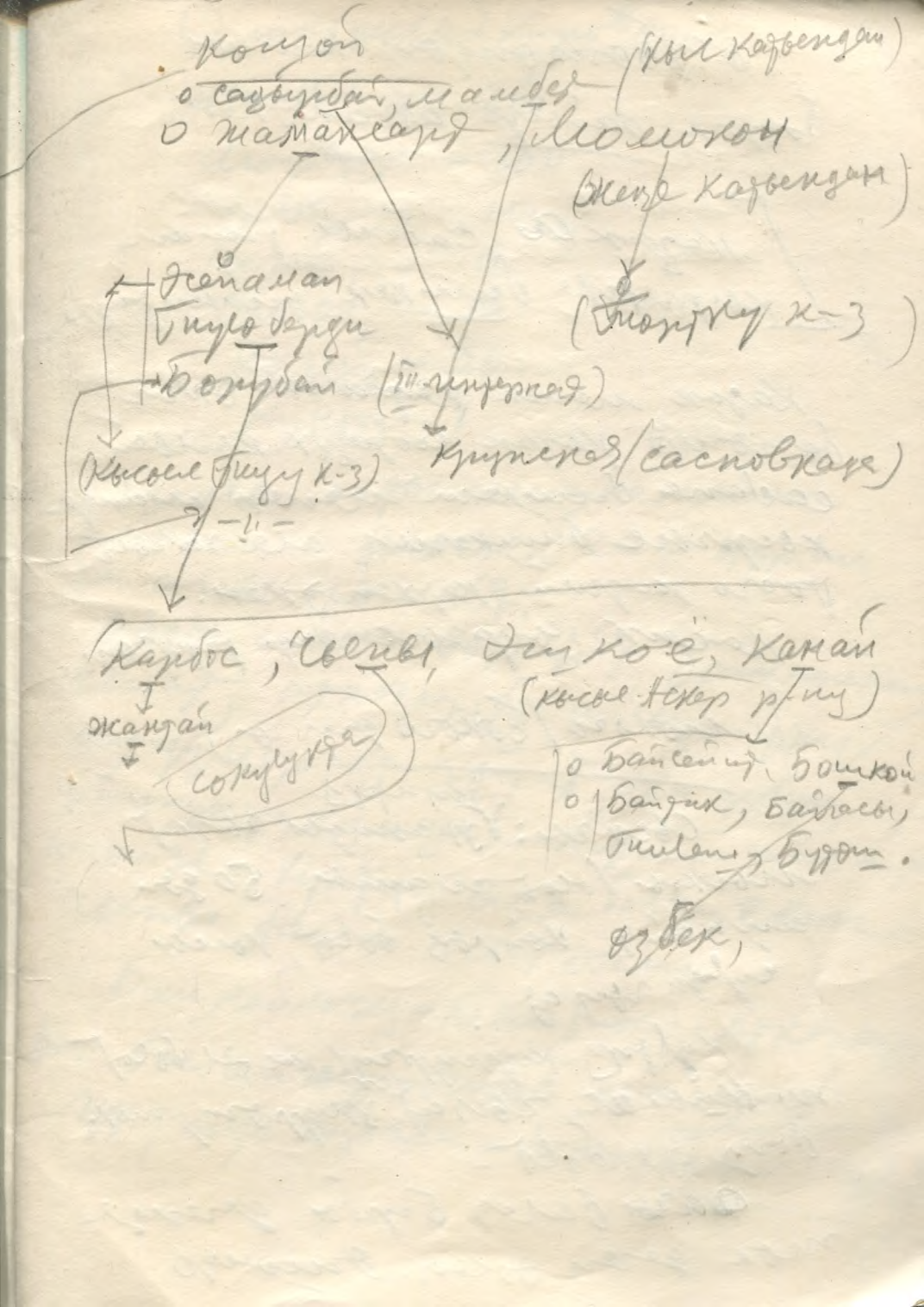
- Аран, Чуон, Теке / ойбек алдан
- Чүрүк
- Дүбөр, Кудубай
- Байбөбек (Возбуждение) + Бакшынын алы бакы алдыда

Чүрүмөкөнүн (Пандыев)

Чүрүмү — чуул Кыргыз.

Бөрүбевек

Орозду.

Конуш
о садыбай, мамбет (Кыл кабендан)
о жаманкаяр, Момокон
(Жеке кабендан)
Этаман
Тиуо Бурди
Бозубай (III-группа)
(Кысык Тиуу к-з)
Крупная (засоловка)
Карбос, Чеуы, Энкоё, Канай
(кысык Тюр р-ну)
жандай
сокулук
о Байсейит, Бошкой
о Байдак, Байбосы,
Тилеп, Будун.
Өзбек,

осубогондон кийин
бэрге байыр алган жок.

Казакта сабасы ушул
кыргыз бишек үйлөнүүдө.

Казак менен кыргызда эки
боюнда казак сооруп кыйып
сабаны бишкек менен алынде
кыргыз бишкегин ала салып
роддо жүрүп калган жок.
Казак кыргыз бир туугандар.

Мокого (Бокого дин сөз)

Сыйлы: Жүнүнү
Жакшы кыз ат
ыйыкы болот жаман 50 дон
алынбай койгон болот, колем
сурулгыса)

Кулуу курулуу ас да болот
жакшы ас ғыса, жүрөк жок
болуп да болот.

Даны бойго бурбак деген
жок деген жок. Өлөнүн

Эликтида) Кировдо.

Жайык — 300

Лодкар — 100

сайк — 20

Гегей — 6

Бибой — 10

Кодай — 30

Кунгуу — 1

Гвенва ады жашка гейин
баспеган ~~баловы~~ гаа ортан
да аны гвенайт.

Ортон сайын ортийд, башкойкон
гвеад, ~~ар~~ адогорбос айгыр, чжи
жижин сарагонад, жи уулун
гвенде кунгуу оса бегтевен-
гвенва башка габад жен.

Башкойкожу - Байрак, Адогор
бос - бос айгыр - дикое животное.
Жижин сарага - бекон (бекенкуулу)

горбуша, будущий
кедмен ғөнір
бақа дөңкия
кочкак бұғы (косоғ)
кемпирөөз шіңкіс
колук, ар бағдарсыз/жыйық-
қосқ дан ұрлықпен жасалған
Колуруой, аяқан, бұлақан.

Дружок

Пальчиком надоел сделал
Жизненных колесе
Он говорит надоел сделал

Самолет, пушки
пулемет

Он всем пушки чистит
Обедать уйдет будет дел
Обедом сам сядет всех
Он всем будет ивейся
шел.

Почему будет
Он не будет сидеть

Отзовись

Путешествуя курган
Увидел
Одно лишь бурьян лишь
Вдруг вижу лишь белый бу
Конурка совсем без

Когда годы конурки
Хозяина моего друзья

Бобик.

Советский целлюлозно-бумажный комбинат

Арт. 617—37. Цена 80 коп.